

455.8101
3. 8. 11. 11
1-6

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา
ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญาโท

ของ

มัลลิกา ภักดิ์มรงค์

9 เม.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
พฤษภาคม 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

176864

176864

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันผลิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานี้
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน
(ผศ.จริย์ สุวัทธิ)

..... กรรมการ
(อจ.ทัศนาก ทอภักดิ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.จริย์ สุวัทธิ)

..... กรรมการ
(อจ.ทัศนาก ทอภักดิ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ดร.เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานี้ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 14 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2531...

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ เพราะได้รับความช่วยเหลือและการให้
คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์จริย์ สุวัทธิ อาจารย์ทัศนาศ หองภักดิ์
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทิมา พรหมโชติกุล อาจารย์ประภาพันธ์
นิลอรุณ อาจารย์วิภา ทัญกุลพงษ์ อาจารย์วิไล ชินวงศ์ และอาจารย์รัชต์
จรุงศิริวัฒน์ ที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่และคณะครูโรงเรียนวัดโคกพรหมทั้งทรงจักร 7
ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และ
ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่และคณะครูโรงเรียนบ้านหลักทรายที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง
ใช้เครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณอาจารย์เฟดิน มีศิลป์ อาจารย์สุธีพร ปาละคี อาจารย์จารุวรรณ
ภูละคร อาจารย์ทัศนไย อายุเจริญ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่น้องทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ
และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา จนทำให้การทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไป
ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา
พระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษา
ให้แก่ผู้วิจัย

มัลลิกา ภักดิ์มรงค์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนคำ	36
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	45
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน	72
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน	77
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย	79
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	80
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	83
ประชากร	83
กลุ่มตัวอย่าง	84
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	84
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	84
แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง	90

บทที่	หน้า
แบบแผนการทดลอง	91
การดำเนินการทดลอง	91
การวิเคราะห์ข้อมูล	92
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	97
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	97
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	101
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	101
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	101
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	102
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผล	104
ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	126

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลองแบบ Nonrandomized Control - Group Pretest - Posttest Design	91
2	การจัดตารางเวลาการทดลองใน 1 สัปดาห์	92
3	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและ หลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนปกติ	98
4	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการเขียนก่อนและ หลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนปกติ	99
5	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยก่อนและ หลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนปกติ	100

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 วัชระคันชันการอ่าน	16
2 กระบวนการอ่าน	24
3 ลำดับการสอน	50
4 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา	54

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์สามารถเข้าใจซึ่งกันและกันได้ทั้งอาศัยการสื่อภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง รวมทั้งสัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยแต่ละประเทศแต่ละแห่งจะแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของชาตินั้น ๆ ภาษาจึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ มนุษย์จะมีความรู้สึกเป็นพวกเดียวกันอย่างแน่นแฟ้นหากพูดภาษาเดียวกัน

ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ อันเป็นเครื่องบ่งบอกความเป็นชาติ เป็นเอกลักษณ์ของชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติไทย คนไทยจึงต้องมีหน้าที่ในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมนี้ให้ดำรงสืบต่อไป ถึงพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในงานสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง "ภาษาไทยกับการพัฒนาชาติ" ที่ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2530 ความตอนหนึ่งว่า "ภาษาไทยมีความสำคัญอย่างมากในการถ่ายทอดวัฒนธรรมและส่งเสริมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ ผู้รู้ภาษาไทยก็ การเรียนวิชาอื่นก็จะเข้าใจไปด้วย หากอ่านเข้าใจและรู้เรื่องก็สามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ รวมทั้งรู้จักแสวงหาความรู้รอบตัวด้วย" (ไทยรัฐ. 2530 : 9)

ในการสอนภาษาไทยจะตอกเน้นทั้ง 4 ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่านและการเขียน เนื่องจากสภาพของโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งทางวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยี และความนึกคิดต่าง ๆ ทำให้เกิดข้อมูลข่าวสารซึ่งจะสามารถรับรู้ได้จากการอ่าน ดังนั้นทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญมาก

หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้เห็นความสำคัญของการอ่าน เป็นอย่างมากจึงได้วางจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ว่าให้มนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือก หนังสืออ่าน และใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2520 : 1) แต่การอ่านที่ไ้ประโยชน์อย่างแท้จริงนั้น ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน เกิดความซาบซึ้ง และจดจำเนื้อหาสาระ หรือข้อความที่สำคัญบางตอนได้ จึงจะสามารถนำเรื่องราวข้อคิดที่ได้จากการอ่านไป ประยุกต์ใช้ในชีวิติประจำวันได้ (วรรณิ โสมประยูร. 2525 : 123)

ในด้านการเขียน เป็นทักษะการแสดงออกแทนคำพูด เป็นการบันทึกถ่ายทอด ถ้อยคำหรือความคิดต่าง ๆ ให้ตนเองและผู้อื่นได้รับรู้ ซึ่งต้องใช้ทักษะการเขียนเป็น เครื่องมือในการสื่อความหมาย การเขียนมีความจำเป็นต่อชีวิติประจำวันมาก เช่น การทำสัญญาต่าง ๆ หากเขียนไม่ถูกต้อง เขียนผิดหลายค คลาดเคลื่อน หรือขาดตก บกพร่องไปก็จะเป็นทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไปด้วย ซึ่งบางครั้งอาจเกิดเรื่องที่ เสียหายร้ายแรงได้

จะเห็นว่า การอ่านและการเขียนเป็นทักษะที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมาก ในบางท้องถิ่นซึ่งไม่ใช่ภาษาไทยกลางเป็นภาษาพูด ทำให้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ไม่เข้าใจและทำให้เขียนผิดความหมายไปด้วย

จังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดที่ใช้ภาษาถิ่น เรียกว่า ภาษาโคราช ในการพูดติดต่อกันเป็นส่วนใหญ่ แม้บางคำในภาษาโคราชจะออกเสียงเหมือนกับ ภาษาไทยกลางแต่ความหมายจะต่างกัน เช่น เลื้อ ภาษาโคราชจะพูดว่า เลื้อ, ลื่น ภาษาโคราชจะพูดว่า ลื่น, ข้าว ภาษาโคราช พูดว่า เช่า ฯลฯ และ คำบางคำจะใช้ไม่เหมือนภาษาไทยเลย เช่น ลับมีค ภาษาโคราชจะใช้ว่า ฝนมีค เป็นต้น จากความแตกต่างของคำเหล่านี้ทำให้นักเรียนที่ใช้ภาษาโคราชในชีวิติประจำวัน อาจเกิดความสับสนในเรื่องความหมายของคำและการใช้คำเป็นอย่างมาก จากรายงาน การประเมินผลคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปี 2529

ให้สูงขึ้นจากปีการศึกษา 2528 ร้อยละ 15 แต่ก้าวหน้าเพียงร้อยละ 4.66
 แม่นาพอใจแต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร โดยเฉพาะกลุ่มทักษะภาษาไทย
 ซึ่งมีความก้าวหน้าน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มากขึ้นเป็นพิเศษ (สำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. 2530 : บทคัดย่อ)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่บรรลุเป้าหมายนั้นอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย
 ประการ เช่น ครู นักเรียน หลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน
 ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษา ปัญหาการจัดกิจกรรม
 การเรียนการสอนของครูก็คือ ครูยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการสอน ไม่เน้นให้
 ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ครูยังเป็นผู้มีความสำคัญและเป็นผู้กำหนดทุกสิ่ง
 ให้แก่นักเรียน ซึ่งลักษณะการสอนแบบนี้ยังมีอยู่ในทุกระดับ (สมพงษ์ จิตระดับ.
 2527 : 9) การเรียนการสอนภาษาไทยที่คึกคัก ครูต้องจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้
 ฝึกฝนทักษะและประสบการณ์ทางภาษาให้มาก กิจกรรมการสอนต้องสอดคล้องกับ
 การใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของนักเรียน ครูจะต้องมีบทบาทในการฝึกให้นักเรียน
 รู้จักคิดแก้ปัญหาและสรุปความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้กระตุ้น ช่วยเหลือ
 แนะนำแนวทางให้นักเรียนได้ปฏิบัติหรือศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง (ระวีวรรณ เสวตคามร.
 2526 : 100)

วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language
 Encounter) เป็นวิธีการสอนใหม่ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนตามลำดับ 5 ขั้นตอน คือ
 ในขั้นแรก ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ในขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ
 เรื่องลำดับเหตุการณ์ แล้วสนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง อ่านออกเสียงและ
 แสดงบทบาทสมมติ ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนและครูเขียนเรื่องร่วมกัน ขั้นต่อมา
 ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่ และในขั้นที่ 5 ครูให้นักเรียนเล่นเกมและกิจกรรม
 ทางภาษา (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 12)

จะเห็นว่าการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษานี้มีลำดับขั้นตอนที่ส่งเสริมเด็กให้มีโอกาสฝึกทักษะทางภาษาทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งสอดคล้องกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน อีกทั้งเด็กยังได้แสดงออก คิด แก้ปัญหา และทำด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือ นอกจากนี้การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษายังยึดแนวทฤษฎีการสอนภาษาจาก 3 ทฤษฎี คือ แนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสารซึ่งเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียน โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติซึ่งเน้นการให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจให้แก่ผู้เรียน และแนวทฤษฎีการสอนอ่านซึ่งยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์. 2531 : 7 - 9)

จากเหตุผลดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่าวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและการเขียน รวมทั้งทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยดีขึ้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ความสำคัญในการศึกษาครั้งนี้

1. เป็นแนวทางสำหรับครู ในการปรับปรุงคุณภาพการสอนอ่านและเขียน วิชาภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ทุกภาษาโคราช ในจังหวัดนครราชสีมา
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในชั้นอื่น ๆ ในการเลือกใช้วิธีสอนภาษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอนและการเขียน
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเลือกวิธีสอน ภาษาไทย
4. เป็นแนวทางสำหรับศึกษานิเทศก์ในการแนะนำวิธีสอนภาษาไทยแก่ครู

ขอบเขตในการศึกษาครั้งนี้

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน วัดโคกพรมกั้งตรังจิตร 7 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 80 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน วัดโคกพรมกั้งตรังจิตร 7 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 25 คน กลุ่มควบคุม 25 คน
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ใช้เวลาทดลองกลุ่มละ 105 คาบ คาบละ 20 นาที โดยทำการทดลองวันละ 3 คาบ สัปดาห์ละ 4 วัน รวมเวลา 9 สัปดาห์
4. เนื้อหาที่นำมาใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้ คำที่มีอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เน้นบทเรียนที่ 11 - 13 จากคู่มือครูวิชาภาษาไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ มาแต่งเป็นเรื่องราวแล้วจัดทำเป็นรูปเล่ม มี 3 ประเภท คือ ประเภทนิทาน นิยาย 1 เล่ม ความรู้ทั่วไป 1 เล่ม และประเภทวิธีการ 1 เล่ม หนังสือทั้ง 3 เล่มนี้ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านหนังสือแล้ว

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
 - 5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น
 - 5.1.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
 - 5.1.2 การสอนปกติ
 - 5.2 ตัวแปรตาม
 - 5.2.1 ความเข้าใจในการอ่าน
 - 5.2.2 ความสามารถในการเขียน
 - 5.2.3 ทักษะการสื่อสารภาษาไทย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความ
 ใจความ และขยายความ คำศัพท์หรือข้อความจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งวัดจากแบบทดสอบ
 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. การเขียน หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำโดยเรียงลำดับ
 พยางค์ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด ภายในคำหนึ่ง ๆ ได้ถูกต้อง
3. ทักษะการสื่อสารภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น
 ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทย ซึ่งแสดงออกได้จากการตอบแบบสอบถามที่
 ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา หมายถึง วิธีสอนที่ผู้วิจัยใช้ใน
 กลุ่มทดลอง โดยดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดขั้นตอน
 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาของ ดร. ริชาร์ด วอร์คเกอร์ ดร. เบรนต์
 บาร์ทเลต และดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ซึ่งมีขั้นตอนการสอนความประเภของ
 หนังสือ คือ

- หนังสือประเภท นิทาน นิยาย และสารคดี
 - ขั้นที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง
 - ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ → ลำดับเรื่องราว → สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่อง → อ่านออกเสียง และเล่นบทบาทสมมุติ
 - ขั้นที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน
 - ขั้นที่ 4 ทำหนังสือเล่มใหญ่
 - ขั้นที่ 5 เล่นเกมและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อเสริมภาษา
- หนังสือประเภทวิธีการ
 - ขั้นที่ 1 ครูแนะนำวัสดุที่ใช้ → ครูสาธิตวิธีการทำ
 - ขั้นที่ 2 นักเรียนเล่าวิธีการทำ → ลำดับขั้นตอนการทำ → นักเรียน

ลงมือทำ

ขั้นที่ 3 - 5 ทำเนิการเหมือนการสอนหนังสือประเภทนิทาน นิยาย และสารคดี

5. การสอนปกติ หมายถึง การสอนซึ่งเน้นการสอนคำไปสู่อำนาจ มีขั้นตอนการสอนที่ปรับปรุงมาจากวิธีสอนตามคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 ฟังและอ่านคำใหม่
- ขั้นที่ 2 อธิบายความหมายของคำใหม่
- ขั้นที่ 3 เขียนคำใหม่และความหมาย
- ขั้นที่ 4 อ่านในใจแล้วสนทนาเรื่องราวที่อ่าน
- ขั้นที่ 5 อ่านออกเสียง
- ขั้นที่ 6 กิจกรรมเสริมทักษะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการวิจัย
กึ่งหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
 - 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

ความหมายของการอ่าน มีนักการศึกษาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ
ได้ให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

การอ่าน คือ การสื่อสารความระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโดยมีข้อเขียนเป็น
สื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ ผู้อ่านจะเข้าใจ
ข้อความที่อ่านมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ลักษณะของ

เรื่องที่อ่าน ประสบการณ์ร่วมระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน และความสามารถทางคำ
ภาษา (มานิต บุญประเสริฐ. 2526 : 9) ส่วนประเทิน มหาจันทร์ ไก่ให้
คำจำกัดความที่ต่างออกไปว่า การอ่านมิใช่เป็นเพียงการใช้พลังงานทางกายเท่านั้น
แต่เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง การอ่านจะรวมถึงกระบวนการคิด
การวิคิด การตัดสินใจ การจินตนาการ การใช้เหตุผล และการแก้ปัญหา
(ประเทิน มหาจันทร์. ม.ป.ป. : 89) ฉะนั้นการอ่านจึงเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน
ต้องการความพร้อมในหลายด้าน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บุสดี สิบสิบผล ที่สรุป
ไว้ว่า การอ่านมิใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นเสียง หรือมิใช่เป็นเพียง
การที่สามารถมองเห็นคำและแปลสัญลักษณ์ได้เท่านั้น แต่การอ่านเป็นกระบวนการในการ
สื่อความหมายซึ่งรวมถึงการเข้าใจในความหมายของสิ่งที่อ่าน ได้รับความรู้ ความคิด
ตลอดจนเกิดความรู้สึก อารมณ์และจินตนาการร่วมกับผู้เขียนด้วย (บุสดี สิบสิบผล.
2527 : 111) อ้อยทิพย์ รุจิเรช ไก่แสดงความเห็นที่คล้ายคลึงกันว่า การอ่าน
เป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถในด้านความคิด การตัดสินใจ
การประเมินค่า การจินตนาการ การใช้เหตุผลและการแก้ปัญหา (อ้อยทิพย์ รุจิเรช.
2524 : 3)

การอ่านในทัศนคติของนักการศึกษาต่างประเทศ พอสรุปได้ดังนี้

แฮริส กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านนั้นจะต้องอาศัยองค์ประกอบ
หลายประการ เช่น ต้องมีความเข้าใจในภาษา สามารถจับใจความสำคัญและ
รายละเอียดปลีกย่อยได้ สามารถสรุปความคิดจากการอ่านได้ถูกต้อง สามารถเข้าใจ
เจตคติของผู้เขียนจากข้อความที่อ่านและวิเคราะห์ในการเสนอความคิดของผู้เขียนได้
(Harris. 1969 : 59) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของลาโด ที่กล่าวว่า การอ่าน
เป็นทักษะในการถอดความ การวิเคราะห์คำ ความหมายของคำ ความเข้าใจ
เนื้อเรื่องตามที่ปรากฏ การตีความและการให้ข้อคิดเห็น (Lado. 1964 : 14)

เคอของค์ กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารระหว่างผู้อ่านกับ
ความคิดที่ได้จากการอ่าน ซึ่งรวมถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ผู้เขียนจะ
มีบทบาทในการถ่ายทอดความคิดออกมาเป็นตัวอักษร ถ้าไม่มีผู้อ่านการเขียนก็ไม่มี
ความหมาย ดังนั้นเขาจึงสรุปคำจำกัดความของการอ่านว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ในการ
ถอดรหัสความหมายของคำจากผู้เขียนให้เข้าถึงจิตใจของผู้อ่านได้ (Dechant.

1982 : 5)

ซอร์ ได้ให้คำจำกัดความของการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการ
สื่อความหมายของความคิด อารมณ์ และความรู้สึกต่าง ๆ ซึ่งผู้เขียนต้องการจะ
ถ่ายทอดไปยังผู้อื่น ขณะที่อ่านก็พยายามจะรับรู้ถึงความคิด อารมณ์ ของผู้เขียน
เช่นกัน คือผู้อ่านจะพยายามใช้ความสามารถของตนถอดข้อความจากตัวอักษรออกมา
เป็นความหมาย (Shaw. 1973 : 272) ซึ่งคล้ายคลึงกับคำนิยามของแอร์โรสมิท
ที่กล่าวว่า การอ่านเป็นความคิด ความรู้สึกหรือมโนภาพที่เกิดขึ้นในใจจากข้อความ
เข้าใจตัวอักษรที่พิมพ์อยู่บนกระดาษ หรือความเข้าใจในการอ่านที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้น
เมื่อความคิด ความรู้สึกหรือมโนภาพที่เกิดขึ้นในใจของผู้อ่านเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น
ในใจผู้เขียน (Arrowsmith. 1982 : 84)

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารที่ต้องอาศัยความเข้าใจในตัวอักษร
ที่ปรากฏจนถึงขั้นการประเมินผลในสิ่งที่อ่าน ดังนั้นการอ่านจึงเป็นสิ่งที่ยาก เพราะเป็น
กระบวนการที่ต้องใช้ความคิดที่สลับซับซ้อนของจิตใจมนุษย์

ความเข้าใจในการอ่าน

สุพิมพ์ ศรีวรพันธุ์สกุล ได้กล่าวถึงความเข้าใจของการอ่านไว้ว่า ความเข้าใจ
ในการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งต่อการศึกษา นักเรียนที่มีความสามารถทางความเข้าใจ
ในการอ่านสูงจะสามารถอ่านตำรา ข้อความต่าง ๆ แม้แต่การ์ตูนได้โดยมีความเข้าใจ
ถูกต้องและรวดเร็ว ทำให้เป็นผู้ที่มีเหตุผล มีความสามารถในการใช้วิจารณญาณ
ประเมินค่า สรุปความได้เข้าใจ จึงนับว่าเป็นพื้นฐานทางวิชาการและเป็นคุณสมบัติ

ที่จำเป็นยิ่ง (สุวัฒน์ ศรีวรพันธุ์สกุล. 2521 : 8) ทั้งที่ สุวัฒน์ จันทร์ลอย
กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษา
และประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่าน
อย่างยิ่ง ถ้าว่านแล้วไม่เข้าใจเรื่องก็อ่านก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิด
ขึ้นและยังทำให้เสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์อีกด้วย (สุวัฒน์ จันทร์ลอย.
2527 : 11)

เกอซองท์ กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมอง นอกจากการรู้
ความหมายตัวอักษรแล้วผู้อ่านต้องมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน การอ่านจึงเป็น
กระบวนการที่ทำให้ผู้อ่านเกิดมโนทัศน์และมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับความหมาย คำ ประโยค
ย่อหน้า และเข้าใจความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ได้โดยตลอด (Dechant.
1982 : 25)

คินต์ และยาร์โบร กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจในการอ่านมี 2 ระดับ คือ
ความเข้าใจในระดับแคบ (Micro Processes in Comprehension) คือ
เข้าใจคำ วลี และประโยคกับความเข้าใจในระดับกว้าง (Macro Processes in
Comprehension) คือ เข้าใจเรื่องทั้งหมดที่อ่าน (Kintsch and Yarbrough.
1982 : 82) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของตรีเชีย ซึ่งแสดงความเห็นว่าความเข้าใจ
ในการอ่านไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการตอบคำถามให้ถูกต้องเท่านั้น แต่หมายถึงความเข้าใจ
ที่มีอยู่ 2 ระดับ คือ

1. ระดับต่ำ ความเข้าใจในระดับนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้อ่านพอใจกับสิ่งที่ตน
อ่าน เข้าใจความหมายและมีมโนทัศน์อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
2. ระดับสูง นักเรียนจะต้องจับใจความสำคัญให้ได้ เข้าใจถึงแก่นของ
แนวคิดที่แฝงอยู่และสามารถเปรียบเทียบแนวความคิดเหล่านั้นกับสิ่งที่เขาเคยรู้มาแล้ว
เพื่อที่จะรับเอาสาระสำคัญและแนวคิดใหม่มาผสมผสานเป็นมโนคติทั้งใหม่และเก่า
เข้าด้วยกัน

ความเข้าใจในการอ่าน เป็นคำที่มีความหมายครอบคลุมหลักใหญ่ ๆ ไม่ต่ำกว่า 5 ประการ จากหลัก 10 ประการ ซึ่งควรจะได้รับทดสอบโดยเรียงลำดับตามความสามารถ ดังนี้

1. เข้าใจความหมายศัพท์ที่เป็นกุญแจสำคัญ วลี และประโยค
2. แยกแยะข้อเท็จจริงและท่าทีตามคำสั่ง ใ้ได้อย่างมีระบบ
3. จับใจความที่สำคัญที่สุดได้และจำแนกระหว่างใจความสำคัญและรายละเอียดได้
4. เข้าใจและเรียงลำดับข้อความได้
5. สรุปเรื่องราวและให้ข้อคิดเห็นได้
6. ทำนายผลได้ใกล้เคียง
7. เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลได้
8. จำแนกข้อเท็จจริงได้จากความคิดเห็น จากการพิสูจน์สมมติฐาน
9. แก้ปัญหาคำถามการตีความได้โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำที่มีความหมายกำกวม
10. อ่านอย่างมีวิจารณญาณและมีความซาบซึ้ง (ศิริอร รัตนอุดม. 2527 : 14 - 15 ; อ้างอิงมาจาก Tricia. 1982 : 74 - 75)

ชวาล แพทย์กุล ได้ให้ความหมายของความเข้าใจในการอ่านว่าเป็นความสามารถในการผสมแล้วขยายความรู้ความจำได้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุผล ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อน
2. รู้ความเกี่ยวข้อง ความสัมพันธ์ระหว่างชั้นความรู้อยู่ ๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งอื่นใดที่สภาพตนเองเกี่ยวข้องกับที่เคยเรียนรู้มาก็สามารถอธิบายได้

ความเข้าใจในการอ่านนับว่าเป็นจุดประสงค์หรือหัวใจของการอ่าน เพราะในการอ่านถึงแม้จะอ่านได้รวดเร็ว หากผู้อ่านไม่เข้าใจสิ่งที่ตนอ่านหรือไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้แล้ว ก็กล่าวได้ว่าการอ่านนั้นไม่มีประสิทธิภาพ ความเข้าใจสามารถแสดงออกด้วยพฤติกรรม 3 ประการ คือ

1. การแปลความ (Translation) คือความสามารถแปลความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้โดยแปลตามลักษณะและนัยของเรื่องราว ซึ่งเป็นความหมายถูกต้องและใช้ได้ดีสำหรับเรื่องนั้นโดยเฉพาะ

2. การตีความ (Interpretation) คือสามารถจับความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อย ๆ ของเรื่องนั้นจนสามารถนำมากล่าวแบบนัยหนึ่งได้

3. การขยายความ (Extrapolation) คือความสามารถขยายความหมายและนัยของเรื่องนั้นกว้างไกลไปจากสภาพข้อเท็จจริงเดิมได้ (ชวาล แพทย์กุล.

2520 : 134)

จะเห็นว่าความเข้าใจในการอ่านมีความเกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างแยกกันไม่ออก เพราะเมื่ออ่านจากตัวอักษรที่เห็นแล้วจะต้องใช้ความคิดเพื่อทำให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยการอ่านนั้นจึงจะมีประโยชน์ หากเพียงแต่มองผ่านตัวอักษรไม่ได้ใช้กระบวนการคิดของคน หรืออ่านแล้วแต่ไม่เข้าใจว่าในเรื่องนั้นกล่าวถึงอะไรอย่างไร การอ่านนั้นก็ถือว่าไม่มีประโยชน์เช่นเดียวกัน ดังนั้นความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวตั้งแต่เล็ก ๆ

ความมุ่งหมายในการอ่าน

มิลเลอร์ ได้ให้จุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. อ่านเพื่อจับใจความอย่างคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและจับใจความสำคัญทั่ว ๆ ไป

4. อ่านเพื่อเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน

(Miller. 1972 : 15)

จินตนา ใบกาชฎี ได้เสนอว่าการอ่านของเด็กระดับประถมศึกษาควรมี
จุดมุ่งหมายสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ให้อ่านได้ หมายถึง การพัฒนาทักษะการอ่านของเด็กตั้งแต่เริ่มต้น
การอ่าน พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ อ่านคำ กลุ่มคำที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย
2. อ่านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหาความรู้ หมายถึง ความสามารถในการอ่าน
ที่นักเรียนเอาไปใช้ในการหาความรู้อื่น ๆ
3. อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจ หมายถึง นักเรียนรู้จักใช้การอ่าน
เพื่อความบันเทิงสนุกสนาน เป็นการพักผ่อนอย่างหนึ่ง (จินตนา ใบกาชฎี. 2520 :
2 - 7)

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน
ดังนี้

1. อ่านให้ถูกต้อง คล่องแคล่ว รวดเร็ว
2. อ่านจับใจความได้และเข้าใจถูกต้อง
3. อ่านได้โดยไม่ต้องย่อนหน้าย้อนหลัง
4. เข้าใจความสัมพันธ์ในเนื้อเรื่อง รวบรวมละเอียด สามารถขยายความได้
5. ตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้
6. วิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านได้
7. เข้าใจความรู้สึกและอารมณ์ในเรื่องที่ได้อ่าน
8. อ่านในใจโดยไม่ทำปากขมุขมิบ
9. เข้าใจจุดประสงค์และเจตนาของผู้เขียนได้ (กระทรวงศึกษาธิการ.
2520 : 32 - 54)

ความสำคัญของการอ่าน

ประเทิน มหาจันทร์ ได้สรุปความสำคัญของการอ่านเป็นข้อ ๆ ดังนี้

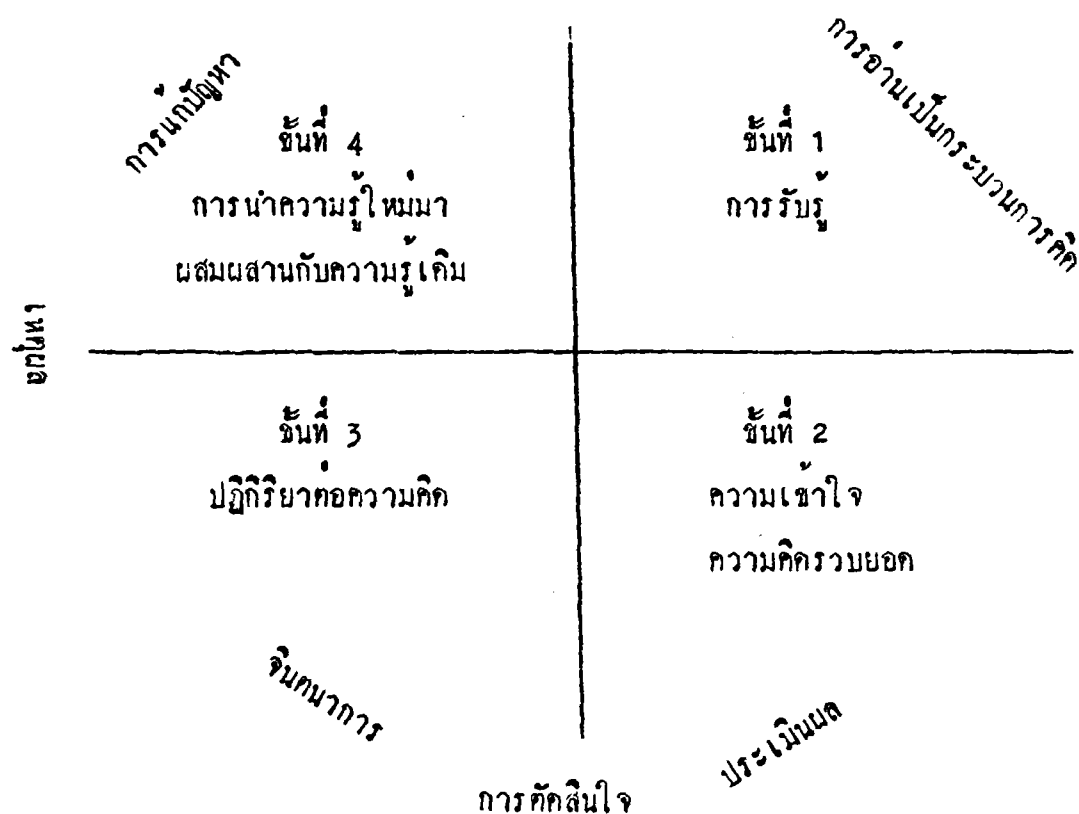
1. ช่วยให้ได้ความรู้หรือสนองในสิ่งที่อยากรู้ การอ่านจะทำให้ได้รับความรู้ ข้อมูลแจ่มแจ้งและชัดเจนกว่าการฟัง
 2. ช่วยในการพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาปรับปรุงพัฒนาชีวิตของคนที่ดีขึ้น
 3. ช่วยปรับปรุงสถานภาพของคนที่ดีขึ้น พัฒนาอาชีพของคนที่ก้าวหน้าจากการอ่าน
 4. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์
 5. ช่วยให้มีชีวิตปกติสุขและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า เพราะถ้าประชาชนอ่านหนังสือได้จะปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้อง เกิดความสงบสุขในบ้านเมือง
- (ประเทิน มหาจันทร์. 2523 : 161)

จากที่กล่าวถึงจุดมุ่งหมายและความสำคัญของการอ่านสามารถสรุปเป็นหลักสำคัญได้ 3 ประการ คือ

1. การอ่านก่อให้เกิดการพัฒนาด้านความคิด
2. การอ่านก่อให้เกิดความรู้ที่กว้างขวางก้าวหน้า
3. การอ่านก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน

ระดับชั้นของการอ่าน

ประสบการณ์จากการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านเกิดทักษะ และจะมีการพัฒนาเป็นกระบวนการ 4 ระดับชั้น ดังนี้

ภาพประกอบ 1 ระดับขั้นของการอ่าน

ขั้นที่ 1 การรับรู้ (Perception) ในระดับนี้สามารถเห็นความแตกต่างของคำที่เขียนคล้ายคลึงกัน เช่น คำว่า การ กับ กาล สามารถบอกตัวสะกดและสามารถบอกความหมายของคำได้

ขั้นที่ 2 ความเข้าใจความคิดรวบยอด (Comprehension of the Ideas Expressed) ในการอ่านเรื่องราวที่มีเนื้อหามาก ๆ เราไม่จำเป็นต้องทราบความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ทุกคำ แต่เราจะมุ่งอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ซึ่งช่วยให้เราเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดและเราจะรู้จักมุ่งหมายของผู้แต่งได้จากคำที่เข้าใจในหนังสือ

ขั้นที่ 3 ปฏิกริยาต่อความคิด (Reaction to these Ideas) เมื่อผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง เข้าใจความคิดของผู้เขียนแล้วจะพิจารณาทัศนคติของสิ่งที่เรารู้แตกต่างกัน อาจจะยอมรับ ท้อถอย ขาดซึ่ง หรือนำไปเปรียบเทียบกับเรื่องอื่น ๆ ที่เคยอ่านมา

ขั้นที่ 4 การนำความรู้ใหม่มาผสมผสานกับความรู้เดิม (Integration of the Ideas Gained) หลังจากที่มีการอ่านเสร็จสิ้นแล้วผู้อ่านจะมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น ประสบการณ์จากการอ่านที่มีอยู่ผสมกับประสบการณ์ที่ได้รับจากการอ่านครั้งใหม่ ทำให้ผู้อ่านเกิดความหยั่งเห็นเข้าใจสภาพความเป็นจริงมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องอาศัยความสนใจและทัศนคติของผู้อ่านอีกด้วย

ความสำเร็จในการอ่านแต่ละระดับขั้นนี้จะต้องมีการพัฒนาไปเป็นลำดับ โดยทั่วไปแล้วนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาจะมีพัฒนาการไปเพียงขั้นที่ 1 และ 2 เท่านั้น และนักเรียนสูงกว่า ระดับประถมศึกษาจะมีพัฒนาการอ่านไปจนถึงขั้นที่ 3 และ 4 (ศิริอร รัตนอุคม. 2527 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Gray. 1948 : 34 - 38)

ระดับความเข้าใจในการอ่าน

มีนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

สมิท ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ 3 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจความหมายคามตัวอักษร (Literal Comprehension) เป็นความเข้าใจขั้นพื้นฐาน คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้โดยตรง เป็นการแปลคามตัวอักษรที่ปรากฏ

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation) คือการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ลึกซึ้งกว่าระดับแรก เป็นการตีความสิ่งที่ผู้เขียนมิได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนหรือมิได้กล่าวไว้โดยตรง แต่เป็นความหมายที่แฝงอยู่ในเนื้อเรื่อง

3. ระดับความเข้าใจขั้นวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Reading) ระดับนี้ผู้อ่านต้องอาศัยความเข้าใจในระดับแรกเป็นพื้นฐาน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดและวิจารณญาณของตนเองมาช่วยในการวิเคราะห์และประเมินค่าข้อความที่อ่าน

(Smith. 1963 : 40)

เบอร์มิสเทอร์ ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านโดยอาศัยพื้นฐานจากแซนเดอร์ (Sanders) ซึ่งดัดแปลงมาจาก Bloom's Taxonomy โดยแบ่งความเข้าใจในการอ่านออกเป็น 7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นการจำในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ ได้แก่ การจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วัน เดือน ปี คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่รู้ไปแปลเป็นรูปอื่น เช่น แปลจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง การถอดความ การนำใจความไปแปลเป็นแผนภูมิได้

3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือ ความเข้าใจหรือมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้เขียนมิได้ระบุไว้โดยตรง เช่น การเข้าใจสาเหตุของเรื่องที่อ่าน แม้ว่าจะได้อ่านเฉพาะผลของเรื่อง คาดการณ์ได้ว่าข้างหน้าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป การจับใจความสำคัญของเรื่องได้ โดยที่ผู้เขียนมิได้บ่งไว้อย่างชัดเจน การเข้าใจจิตใจและความรู้สึกของตัวละครในเรื่อง สามารถโยงบุคคลในเรื่องว่าเป็นจริงหรือสมมุติขึ้นและอะไรเป็นสาเหตุให้เป็นเช่นนั้น การจินตนาการที่เข้าถึงสภาพชีวิตของบุคคลในเรื่อง สามารถจะมองเห็น รู้จัก ใกล้เคียง ใกล้เคียง และรู้สึกจากจินตนาการ

4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) คือ ความสามารถในการเข้าใจหลักการและสามารถนำหลักการนั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ นั่นคือ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตซึ่งเป็นความสามารถในระดับค่อนข้างสูงของการเรียนรู้

5. ระเบียบการวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการอ่านที่แยกแยะส่วนประกอบย่อย ๆ เข้าด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ได้ เช่น การวิเคราะห์การโฆษณาชวนเชื่อว่าคุณเขียนโฆษณา คือใคร ทำงานให้ใคร มีจุดประสงค์อะไร หรือแยกแยะวิเคราะห์คำประพันธ์ต่าง ๆ เช่น โดยการสังเกต สัมผัส และจังหวะ อารมณ์และความรู้สึก เป็นต้น

6. ระเบียบการสังเคราะห์ (Synthesis) คือ ความสามารถนำความคิดเห็นที่ได้จากที่ต่าง ๆ ในสิ่งที่อ่านมาผสมผสานกันและจัดเรียบเรียงใหม่

7. ระเบียบการประเมินผล (Evaluation) คือ ความสามารถในการวางเกณฑ์และตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยเกณฑ์ที่ทั้งไว้เป็นหลักฐาน

นอกจากนี้ เบอร์มิสเทอร์ ยังได้เปรียบเทียบการจัดระดับความเข้าใจในการอ่านของเขาด้วยของสมิท ไว้ดังนี้

1. ระดับความจำ	}	ระดับความเข้าใจความหมายจากการเห็นคำ
2. ระดับการแปลความหมาย		
3. ระดับการตีความ	}	ระดับตีความ
4. ระดับการประยุกต์ใช้		
5. ระดับการวิเคราะห์	}	ระดับวิจารณ์
6. ระดับการสังเคราะห์		
7. ระดับการประเมินผล		

(Burmeister. 1974 : 147 - 148)

สรุปได้ว่า ในการอ่านเพื่อความเข้าใจนี้ สามารถแบ่งระดับการอ่านได้

3 ระดับ คือ

1. ระดับความเข้าใจความหมายทั่วอักษร
2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ
3. ระดับความเข้าใจขั้นวิเคราะห์วิจารณ์

องค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน

บอนด์ และทิงเกอร์ ให้ความเห็นว่าคุณเข้าใจในการอ่านมีพื้นฐานมาจากสิ่งต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของคำ เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน ถ้าเข้าใจความหมายของคำศัพท์ชัดเจนและกว้างขวาง ย่อมจะช่วยให้เข้าใจประโยคและเรื่องได้
 2. การเข้าใจหน่วยความคิด การจะเข้าใจประโยคต้องเข้าใจหน่วยความคิด คือ แบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ไ้ความหมายของคำที่ต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำ ซึ่งไม่สามารถจับกลุ่มคำเป็นหน่วยความคิดได้ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจในแต่ละประโยค
 3. การเข้าใจประโยค คือ การเอาความคิดหน่วยย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ความเข้าใจประโยค
 4. การเข้าใจตอน คือ ความสามารถที่จะนำประโยคแต่ละประโยคในตอนนั้น ๆ มาสัมพันธ์กัน จึงอ่านได้เข้าใจขึ้น
 5. การเข้าใจเรื่องราว ต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญ ๆ ในแต่ละตอน (Bond and Tinker. 1957 : 235)
- เบอร์ตัน และคนอื่น ๆ กล่าวว่า ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ประกอบด้วย
1. การเข้าใจความหมายของคำศัพท์
 2. การเรียงลำดับความไ้
 3. การจับความสำคัญไ้
 4. การสังเกตความสัมพันธ์กันของข้อความที่อ่านไ้
 5. การแยกแยะ สรุปความ และคาดการณ์ไ้ (Burton and others.

1956 : 32)

จะเห็นว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ต้องขึ้นอยู่กับ
สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ และความสามารถของผู้อ่าน หากผู้อ่านอยู่ในค่านเหล่านี้อาจ
โอกาสที่จะประกอบกับความสำเร็วจนในการอ่านก็จะเป็นไปได้ยาก

ประเภทของการอ่าน

ในการสอนอ่าน เราแยกประเภทของการอ่านออกได้ 2 ประเภท คือ

1. การอ่านออกเสียง คือ การอ่านตามตัวหนังสือเพื่อให้ผู้อื่นฟัง ผู้อ่าน
จะท่องอ่านได้ชัดเจนถูกต้องตามหลักภาษาและความนิยม

2. การอ่านในใจ คือ การทำความเข้าใจกับตัวอักษร เป็นการอ่าน
เพื่อตัวผู้อ่านเอง ซึ่งจะได้รับประโยชน์มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถ
ของผู้อ่านแต่ละคน (วาสนา เกตุภาค. 2521 : 1 - 2)

วิจิตร แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 2 ชนิด
คือ

1. การอ่านในใจ เป็นการอ่านเพื่อขยายหาความรู้ และความ
เพลิดเพลินให้แก่ตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็วและจับใจความสำคัญ
ซึ่งเป็นการอ่านที่นับวันจะมีความสำคัญเพิ่มขึ้น การอ่านประเภทนี้ไม่เพียงแต่อ่านได้
อ่านออกเท่านั้น แต่จะต้องมีความสามารถในการสรุปความ แปลความ ขยายความ
วิเคราะห์ค่า หรือวิเคราะห์ความหรือเนื้อหาและวิจารณ์เรื่องได้

2. การอ่านออกเสียง ได้แก่

2.1 อ่านออกเสียงแบบร้อยแก้วเพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นรู้เรื่องและเข้าใจ

2.2 อ่านออกเสียงร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้
ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง (วิจิตร แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. 2522 : 135)

พว พันธ์เมฆา ได้แบ่งประเภทของการอ่านออกเป็น 3 ชนิด ตามลักษณะ
ของการอ่านดังนี้

1. การอ่านออกเสียง ใช้เมื่อต้องการให้ตัวเราหรือผู้อื่นได้ยินข้อความที่อ่าน หรือใช้เมื่อต้องการฝึกออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน หรือเพื่อซาบซึ้งในข้อความที่อ่าน อัตราเร็วทั่วไปในการอ่านชนิดนี้ 120 - 150 คำต่อนาที

2. อ่านออกเสียงเงียบ เป็นการอ่านที่ปากขมูขมิบไปตามจังหวะอ่านเหมือนออกเสียง การอ่านแบบนี้ไม่มีประโยชน์อย่างใดแก่ผู้อ่าน เพราะไม่มีเจตนาต้องการให้ผู้อื่นได้ยินหรือฝึกออกเสียงแต่อย่างใด ทำให้เปลืองเวลาในการอ่าน ซึ่งอัตราเร็วจะเท่ากับการอ่านออกเสียงเท่านั้น

3. การอ่านในใจ การอ่านแบบนี้ไม่ใช่วิธีอะไรที่ออกเสียงต่าง ๆ เคลื่อนไหวเลย ใช้เฉพาะสายตากวาดไปบนหนังสือ คารับภาพแล้วส่งสายตาไปยังประสาทสมองให้รับรู้เพื่อจดจำ คือความต่าง ๆ เหมาะสำหรับการอ่านค้นคว้า ซึ่งการอ่านแบบนี้มุ่งให้อ่านได้เร็วและมีความพร้อมทั้งสามารถเก็บความที่อ่านได้มาก (ทวา พัทธเมฆา. 2518 : 38)

จากประเภทของการอ่านตามที่นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวมานี้ พอจะสรุปได้ว่าการอ่านมี 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ อ่านออกเสียงและอ่านไม่ออกเสียงหรืออ่านในใจ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใด ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน การอ่านนั้นจึงจะเกิดประโยชน์

กระบวนการอ่าน

การอ่านมีกระบวนการที่สลับซับซ้อน แต่สามารถศึกษาได้อย่างมีระบบและขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การรู้จักคำ

กระบวนการอ่านเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านรับรู้ความหมายของถ้อยคำภาษาที่เขียนโดยห่อหุ้มด้วยตัวอักษรได้เข้าใจตรงกัน ตามปกติเราไม่ได้อ่านคำ ๆ เดียว แต่อ่านเป็นวลี ประโยค ข้อความหรือเรื่องราว ดังนั้นเมื่ออ่านข้อความที่ยาวขึ้น หากรู้จักคำมากเท่าใดก็จะยิ่งเข้าใจเรื่องราวมากขึ้นเท่านั้น ถึงแม้จะมีคำบางคำที่ไม่รู้จักมาก่อน คำที่รู้จักก็อาจช่วยให้เข้าใจความหมายของคำใหม่ได้

ขั้นที่ 2 การเข้าใจความหมายของสาร

สาร คือ ความหมายที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ ในการอ่านแต่ละคนจะเข้าใจความหมายไม่ตรงกัน คำเดียวกันมีความหมายเดียวหรือหลายนัยสำหรับคนอื่น การเข้าใจสารของแต่ละคนขึ้นอยู่กับการศึกษา ซึ่งแตกต่างกันหรือคล้ายกันแล้วแต่ความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับคำ ประโยค หรือข้อความนั้น ๆ ปรับช่วยให้เข้าใจสารได้ตรงกันหรือใกล้เคียงกับเจตนาของผู้เขียนได้

ขั้นที่ 3 การมีปฏิกิริยาต่อสาร

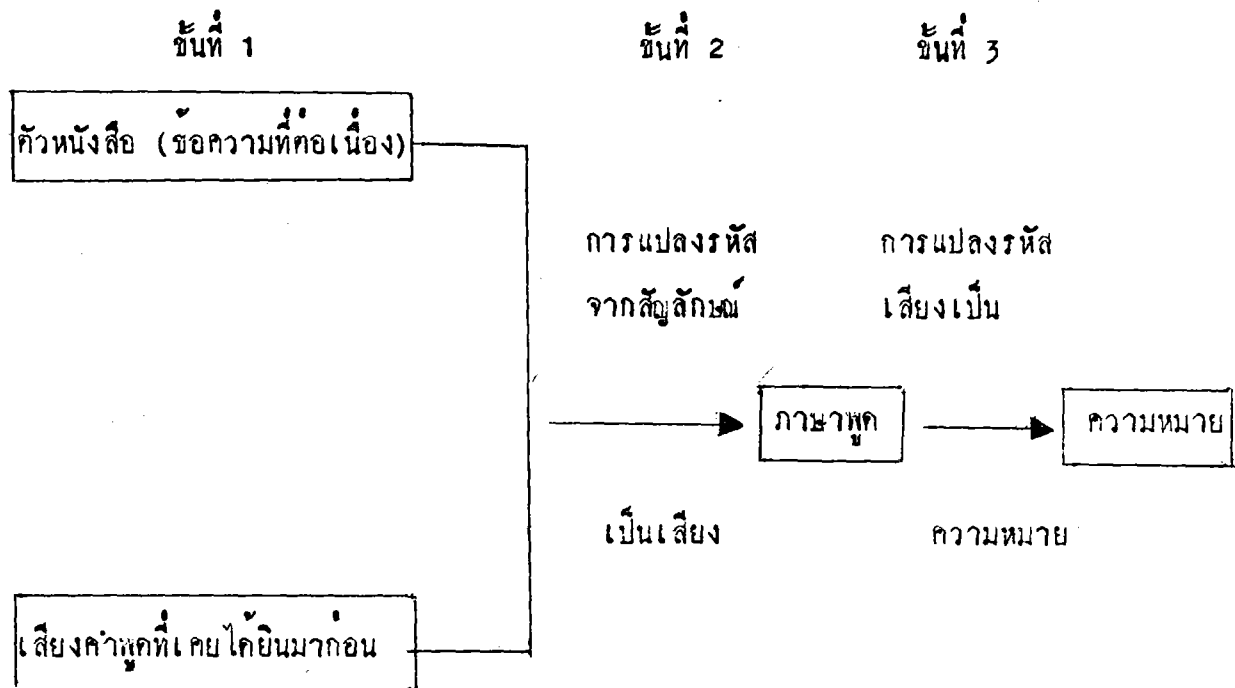
คามปกติเมื่อเราอ่านสิ่งใด เราย่อมคิดคล้อยตามหรือคัดค้าน แยกแยะข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดต่าง ๆ ว่าส่วนใดเหมาะสมหรือตรงกับความหมายที่แท้จริงของเรื่องที่อ่าน ดังนั้นปฏิกิริยาที่มีต่อสารจึงมีทั้งด้านอารมณ์และความคิด ผู้ที่อ่านเป็นผู้ที่จะพิจารณาสารนั้นได้ ใช้ประสบการณ์การอ่านและประสบการณ์ชีวิตร่วมกับความรู้ความเข้าใจที่สะสมมาแต่เดิม ถ้าผู้อ่านขาดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นก็ไม้อาจเข้าใจได้ เมื่อไม่เข้าใจก็ตัดสินใจไม่ได้ว่าตอนใดสำคัญ ตอนใดเป็นความจริง ตอนใดเป็นความคิด จึงไม่สามารถสรุปความคิดและแก้ปัญหาใด ๆ ได้

ขั้นที่ 4 การรวบรวมความคิด

เมื่อผู้อ่านผ่านกระบวนการความคิดจากขั้นที่ 3 แล้ว จะถึงขั้นที่ 4 เป็นขั้นที่ตัดสินใจว่าอ่านแล้วเข้าใจเพียงใด เพราะความเข้าใจจะวัดได้โดยที่ผู้อ่านสามารถสรุปรวบรวมความรู้ความคิดจากสิ่งที่อ่านมาผสมผสานกับความรู้เดิม ผู้อ่านจะเปรียบเทียบสิ่งเก่ากับสิ่งใหม่แล้วเลือกรับเฉพาะสิ่งที่รับได้ ความรู้ความคิดที่ประสานกันขึ้นนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจใหม่ ๆ ขึ้น ทำให้ความรู้ความคิดเดิมได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มพูนขึ้น ผู้อ่านจะเริ่มสนใจอะไรใหม่ ๆ หรือมีทัศนคติใหม่ ๆ เกิดขึ้นก็ได้

หากใครพยายามรวบรวมความคิดแล้วก็ยังไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านอยู่ก็แสดงว่าขาดความรู้พื้นฐานขั้นที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ผู้อ่านจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการอ่านตั้งแต่วัยแรก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2526 : 529 - 532)

กองการประถมศึกษา ได้สรุปกระบวนการอ่านไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพประกอบ 2 กระบวนการอ่าน

ผู้อ่านในระยะแรกเริ่มหรืออ่านยังไม่เก่ง จะรับเอาสัญลักษณ์ทางภาษาเขียนหรือตัวหนังสือไปรวมกับประสบการณ์เดิม เกี่ยวกับเสียงหรือคำพูดที่เคยได้ยินมาก่อน จากนั้นก็แปลงรหัสจากภาษาเขียนออกมาเป็นภาษาพูดแล้วแปลงรหัสเสียงภาษาพูดออกมาเป็นความหมาย จึงจะเกิดความเข้าใจในการอ่าน การอ่านออกเสียงใช้กระบวนการเริ่มจากขั้นที่ 1 ไปขั้นที่ 2 และ 3 ตามลำดับ ส่วนการอ่านในใจใช้กระบวนการขั้นที่ 1 แล้วข้ามไปขั้นที่ 3 เลย ผู้อ่านในใจได้ช้าอาจเป็นเพราะยังกัณิสัยการอ่านออกเสียง แต่ไม่ว่าผู้อ่านจะอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจก็ตามต่างก็ใช้ความคิดของตนเองไปวิเคราะห์ความหมายของภาษาเขียน ซึ่งใช้ตัวหนังสือเป็นสื่อ (กองการประถมศึกษา,

หลักการและทฤษฎีการสอนอ่าน

การเรียนการสอนมีหลักสำคัญควรยึด 3 ประการ คือ

1. การเสริม (Reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการวางเงื่อนไขในการเรียนการสอน มีความมั่นคงถาวรในการเรียนอ่าน การฝึกอ่านกันอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ให้นักเรียนอ่านหรือจำคำได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงเข้าช่วย ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการใช้การเสริมแรงด้วย

2. การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันของเด็ก แต่เกิดหลังจากที่เด็กได้ลองผิดลองถูกมาหลายครั้งแล้ว เช่น เด็กเห็นคำว่า "กิน" มาก่อนแล้วพบคำว่า "บิน" เด็กก็จะอ่านว่า "กิน" แต่เมื่อได้รับการสอนหรือได้ลองสะกดดู เป็นประสบการณ์แก่เด็ก เด็กก็จะอ่านคำว่า "บิน" ได้ถูกต้อง

3. ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ เพียเจต์ กล่าวว่า ความรู้คือประสบการณ์ที่ได้รับการสะสม (Cumulative) มาแล้วในอดีต กล่าวคือ เมื่อเด็กมีปฏิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอกแล้วได้ผลลัพธ์นั้นไว้ในตัว เมื่อเด็กพบเหตุการณ์เช่นเดิมอีก เด็กจะค่อย ๆ ผสมผสาน (Assimilation) ความรู้ใหม่กับความรู้เก่าเข้าด้วยกันกับประสบการณ์ที่จะเกิดความคิดต่าง ๆ ไปใช้ในการทำปฏิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่เด็กพบครั้งต่อไป (Carroll. 1964 : 118)

ในคำนำวิภาควัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กในระยะแรกของการสอนอ่าน จำเป็นต้องใช้รูปธรรมเป็นอันมาก เช่น ในการทำความเข้าใจความหมายของคำ เมื่อเด็กพัฒนาขึ้น การสอนอ่านจึงเป็นไปในลักษณะของนามธรรม (ประเวศ มหาจันทร์. 2523 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Piaget. n.d.) นอกจากนี้ สมบัติ มหารศ ยังได้กล่าวว่า ถ้าหากได้ศึกษาทฤษฎีของเพียเจต์แล้วจะพบว่า การสอนอ่านจะเป็นไปได้ก็ถ้าผู้สอนได้คำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียน คือ

1. กายกับหลักจิตวิทยา หมายความว่า ถ้าร่างกายปกติและครูมีการเอาใจใส่เด็กโดยการให้กำลังใจ แม้แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางอวัยวะ ถ้าหากครูรู้จักยกย่องชมเชย การอ่านก็จะดำเนินไปได้ดี โดยไม่จำเป็นต้องมีการข่มขู่หรือลงโทษใด ๆ

2. สิ่งแวดล้อมในการอ่าน ถ้าหากห้องเรียนมีบรรยากาศที่ดี ครูเป็นมิตร เพื่อนฝูงมีสุขภาพดี นักเรียนมีการพูดคุยกันดี มีมุมหนังสือ มีอุปกรณ์ประกอบการอ่านมากพอสมควร มีเอกสารต่าง ๆ ไว้ในห้องเรียนก็จะสร้างบรรยากาศแห่งความสนใจในการอ่านได้มากขึ้น

3. ประสบการณ์ทางภาษา ครูจะต้องสร้างความพร้อมทางภาษา การพูด การเล่าเรื่องที่พาดพิงกับข้อความที่มีในหนังสือ เด็กชอบพูดชอบคุย ควรเปิดโอกาสให้แสดงใจอย่างเต็มที่ เว้นแต่คำหรือประโยคที่ไม่สุภาพ

4. การสร้างจุดหรือศูนย์สนใจทางภาษา ในต่างประเทศ มีศูนย์ดังกล่าวมาก เพื่อช่วยเหลือในการอ่านคล้าย ๆ การจับนิทรรศการ ให้มีอุปกรณ์ประกอบการอ่านพอเพียง มีแบบฝึกหัดเสริมทักษะไว้ในห้องเรียนมากมายพร้อมที่นักเรียนจะใช้

5. สมรรถภาพในการอ่าน นักเรียนอ่านได้ดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละคน ไม่ควรถือหลักเกณฑ์เดียวกันทั้งชั้น แต่คนที่อ่านเก่งแล้วควรสนับสนุนให้อ่านสิ่งที่ยากขึ้น เพื่อความสามารถให้มากขึ้น มีใครคนอ่อนจนต้องเสียประโยชน์

6. การวิเคราะห์ปัญหาการอ่านต่าง ๆ ว่ามีคำ ประโยค การออกเสียง หรือเขียนผิดบ่อย ๆ อะไรบ้าง ควรได้จัดหาวิธีและแจกแจงรายละเอียดเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการอ่าน

7. ควรมีจุดมุ่งหมายไว้ในใจด้วย ครูสอนแต่ละครั้งเพื่อนำไปสู่จุดหมายใด เช่น การอ่านเพื่อจับใจความ อ่านเพื่อออกเสียง หรือเพื่อสังคม ซึ่งควรมีกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนแต่ละชั่วโมงไว้ด้วย (สมบัติ มหารศ. 2523 : 42 - 43)

นอกจากนี้ กิลฟอร์ด ยังได้อธิบายเรื่องของสติปัญญาว่า ประกอบด้วยระบบของการปฏิบัติการซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ ปฏิบัติการทางคำนวณ ความรู้ ความจำ ความคิดอย่างจำแนก (Divergent) ความคิดอย่างรวม (Convergent) และการประเมิน ส่วนเนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความรู้ ความจำ ตลอดจนความคิด จะต้องประกอบกันเป็นหน่วย หรือเป็นระบบใหญ่พอสมควร แนวคิดดังกล่าวของกิลฟอร์ดสามารถนำมาใช้เป็นหลักในการอ่านได้ เช่น การอ่านเป็นคำ การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์และการอ่านแบบอนุมาน (ประเทิน มหาจันทร์. 2523 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Guilford. n.d.)

- สมบัติ มหารศ ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การสอนอ่านในชั้นประถมศึกษาดังนี้
1. สอนโดยให้เด็กแสดงออกทางประสบการณ์ โดยยึดภูมิหลังและสิ่งใกล้ตัวเด็ก ตลอดจนสิ่งที่ได้พบมาก่อน แล้วนำมาสอดคล้องให้เด็กอ่าน
 2. การสอนอ่านในวัยแรกเริ่มหรือประถมศึกษาตอนต้น ควรมีการกำหนดไว้ในห้องสมุดด้วย
 3. การสอนอ่านที่ดีต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ และมีการเล่นประกอบทุก ๆ ชั่วโมง
 4. การอ่านที่มีประโยชน์จะต้องมีการสนทนา การอภิปรายร่วมกันในชั้นด้วย
 5. การตั้งตัวอย่างที่ดีจะต้องเป็นสิ่งที่เหมาะสมและต้องแก้ไขทันทีเมื่อเด็กอ่านผิด
 6. ควรอ่านคำง่าย ๆ คำธรรมดาสามัญให้มากที่สุดก่อนที่จะอ่านคำยากต่อไป
- (สมบัติ มหารศ. 2523 : 64)

จากหลักการและทฤษฎีการสอนอ่าน สรุปได้ว่า การสอนอ่านจะต้องอาศัยหลักการเรียนรู้และหลักการทางจิตวิทยาเป็นอย่างมาก ดังนั้นครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ทางจิตวิทยาและวิธีการสอนอย่างถูกต้อง การสอนจึงจะบรรลุผลที่ต้องการ

แบบการอ่าน

ในการอ่านนั้นผู้อ่านจะมีแบบการอ่านของตนเอง โดยผู้อ่านจะเลือกแบบการอ่านที่ทำให้สามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจในเวลาอันรวดเร็ว

สมิท ได้เสนอแบบการอ่านไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจ จะเริ่มต้นที่ข้อความซึ่งเป็นโครงสร้างผิวเผิน เมื่อผู้อ่านเข้าใจข้อความดีแล้ว จึงเกิดเป็นโครงสร้างถาวร ถ้าเป็นการอ่านออกเสียงก็จะเปล่งเสียงออกมาอย่างไม่คุ้นเคย ซึ่งเรียกว่า โครงสร้างผิวเผินของการพูด ส่วนการอ่านในใจจะข้ามขั้นนี้ไป ต่อจากนั้นไม่ว่าจะอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจต้องแยกโครงร่างของตัวอักษร แยกประเภทของตัวอักษร แยกลักษณะของคำ เพื่อทำความเข้าใจในความหมายต่อไป (Smith. 1971 : 5 - 6)

สุนันทา มั่นเศกวิทย์ กล่าวว่า แบบของการอ่าน มีดังนี้

1. อ่านแบบล่างสู่บน เป็นกระบวนการอ่านที่ผู้เรียนเริ่มต้นด้วยการรับรู้และจำแนกลักษณะของตัวอักษร คำ ประโยค และข้อความ ความสำคัญ ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจกับตัวอักษร พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ แล้วจึงอ่านคำ ทำความเข้าใจความหมายคำ
2. การอ่านแบบบนไปสู่ล่าง เป็นกระบวนการอ่านที่ผู้อ่านเริ่มต้นด้วยการเก็บใจความสำคัญก่อน ต่อจากนั้นจึงพิจารณาว่าคำยากที่คำและสะกดอย่างไร การอ่านแบบนี้ผู้อ่านต้องจับใจความในเวลาอันรวดเร็ว แต่มักพบเนื้อหาบางตอนที่เป็นส่วนปลีกย่อย
3. กระบวนการปฏิสัมพันธ์ภายใน เป็นกระบวนการอ่านที่ใช้วิธีที่ 1 คืออ่านแบบล่างสู่บน และวิธีที่ 2 คือการอ่านแบบบนไปสู่ล่างร่วมกัน ผู้อ่านจะจับใจความ พร้อมทั้งจำแนกคำและแปลความหมายของคำไปพร้อมกัน วิธีนี้ผู้อ่านจะต้องฝึกทักษะการอ่านและมีประสบการณ์ที่ดีเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาก่อน (สุนันทา มั่นเศกวิทย์. 2525 : 88)

จะเห็นว่าไม่ว่าเด็กจะเลือกอ่านแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับการสอนและการฝึกฝน โดยครูเป็นผู้จัดประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เด็ก และครูจะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและวัยของเด็กด้วย

วิธีสอนอ่านในชั้นประถมศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้แนะนำวิธีการสอนอ่านในระดับประถมศึกษาไว้ในคู่มือหนังสือเรียนภาษาไทย โดยเปิดโอกาสให้ครูเลือกวิธีสอนหลาย ๆ วิธี ที่เห็นว่าเหมาะสมและตรงกับความคิดของคน โดยให้การดำเนินการสอนนั้นทำให้นักเรียนฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้องรวดเร็วและสัมพันธ์กัน อีกทั้งมีความสนุกสนานในการเรียนด้วย โดยสอนให้ครบ 6 ประการ คือ

1. สอนสระ พยัญชนะ ให้บอกชื่อ ออกเสียง และเขียนถูกต้อง
2. สอนคำให้อ่าน เขียน ได้ถูกต้องและรู้ความหมาย
3. สอนประโยค ให้อ่าน เขียน ได้ถูกต้อง รู้ความหมาย และเรียงคำเข้าประโยคได้ถูกต้อง
4. สอนแจกลูก สามารถจับหลักเกณฑ์ วิธีออกเสียงพยัญชนะผสมกับสระได้
5. สอนฉันทา ให้สามารถจับหลักเกณฑ์วิธีออกเสียงฉันทาวรรณยุกต์
6. สอนการใช้ภาษาไทย ให้สามารถใช้ภาษาไทยสื่อความหมาย แสดงความคิด ความรู้สึกทั้งพูดและเขียนได้ถูกต้อง

การสอนอ่านตามคู่มือนี้ กำหนดไว้ว่า

ขั้นที่ 1 จะเริ่มอ่านออกเสียงเป็นคำและประโยค ให้รู้เรื่องราวโดยมีจุดประสงค์ให้เด็กสนุก อยากเรียนเป็นครั้งแรก

ขั้นที่ 2 เริ่มตามความหมายของคำ โดยฝึกแจกลูก แล้วให้อ่านออกเสียงในแบบเรียนพร้อมทั้งเริ่มอ่านในใจ

ขั้นที่ 3 สอนแจกลูก พร้อมทั้งให้ความหมายของคำ และการนำไปใช้แล้วจึงให้อ่าน

ขั้นที่ 4 ให้อ่านในใจซึ่งเป็นธรรมชาติของการอ่านในชีวิตประจำวัน จะช่วยให้อ่านเร็วและจับใจความได้ดี พร้อมทั้งสลับกับการอ่านออกเสียง เพื่อตรวจสอบความสามารถแต่ละคน (สำหรับขั้นต่อไป)

วิธีสอนที่ควร จักสอนตามเหตุผลที่กล่าวมาแล้ว ได้แก่

วิธีที่ 1 วิธีสอนแบบมาตรฐาน (The Basic Method)

วิธีนี้ยึดหลักที่ว่าในชีวิตประจำวันนั้น เราสื่อความหมายกันเป็นคำ เป็นประโยค การสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติภาษาคือ สอนให้เป็นประโยคและคำเลย โดยจะเลือกคำที่มีประโยชน์และความหมาย หรือที่ใกล้ชีวิตเด็กก่อน แบ่งเป็น 2 วิธี คือ

ก. สอนเป็นคำ คือ ให้นักเรียนดูภาพ แล้วมีคำอธิบายใต้ภาพ เด็กจะคุ้นตาระหว่างภาพกับคำ หวังว่าเด็กเห็นบ่อยๆ จะจำคำได้ภาพได้ แต่จะลำบากสำหรับคำที่เป็นนามธรรม

ข. การสอนเป็นประโยค คือการนำข้อความที่เป็นประโยคมาให้อ่าน โดยเลือกประโยคที่ใกล้ตัวผู้เรียน (ส่วนมากจะปรากฏในแบบเรียนแล้ว)

วิธีที่ 2 วิธีสอนแบบเทียบเสียง (แจกลูกเทียบเสียง)

วิธีนี้ฝึกการเทียบสระ พยัญชนะ และตัวสะกดเป็นหลักในการอ่าน เพื่อประโยชน์ในการหัดอ่านและหัดเขียน เช่น

เกาะ เาะ เาะ เาะ เาะ เาะ มีเสียงสระเอาะ เหมือนกัน

มา ขา กา พา นา มีเสียงสระอา เหมือนกัน

จาน นาน วาน บาน มีเสียงสระอา-น เหมือนกัน

วิธีที่ 3 วิธีสอนแจกลูก-สะกดคำ

คำแต่ละคำประกอบด้วยเสียงของพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด เวลาออกเสียงอ่านแทนที่จะออกเป็นคำ ก็ต้องใส่พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดเสียก่อน แล้วจึงอ่านเป็นคำอีกที เป็นการช่วยให้อ่านคำได้ เพราะพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด จะช่วยหาเสียงไปเอง เช่น

ปี่ จะแจกลูกว่า ปอ - อี - ปี่
 ปี่ - เอก - ปี่
 นาน จะแจกลูกว่า นอ - อา - นา
 นา - นอ - นาน เป็นต้น

วิธีแจกลูกสะกดคำ

1. คำที่ไม่มีตัวสะกด (แม่ ก กา) ให้ออกเสียงพยัญชนะ ก่อนออกเสียงสระ
 ไม่ให้ออกชื่อ เช่น ทอ เก้า สระอา จะทำให้เสียงผสมคำผิด เพราะเสียงไม่
 ต่อเนื่อง

ตัวอย่าง ทา ให้อ่านว่า ทอ - อา - ทา
 คุ ให้อ่านว่า กอ - อุ - คุ
 เสือ ให้อ่านว่า สอ - เขื่อ - เสือ
 โทะ ให้อ่านว่า ทอ - โอะ - โทะ, โทะ - ตรี - โทะ

2. คำที่มีตัวสะกด ให้อีกเสียงผันในแม่ ก กา ที่เรียนมาแล้ว (เริ่มชั้น

ป. 1 - บทที่ 15)

ตัวอย่าง จาน ให้อ่านว่า จา - นอ - จาน
 บาง ให้อ่านว่า บา - งอ - บาง
 พุด ให้อ่านว่า พุ - ดอ - พุด
 เขี้ยบ ให้อ่านว่า เขี้ย - บอ - เขี้ยบ

3. คำที่มีสระสกรูป ให้ออกเสียงตัวอักษรที่เห็นโดยให้จำรูปเป็นคำ ๆ ไปก่อน
 ส่วนคำไหนมีเสียงอะไร จะสอนในชั้นต่อไป

ตัวอย่าง คน ให้อ่านว่า คอ - นอ - คน
 จวน ให้อ่านว่า จอ - วอ - นอ - จวน
 นอน ให้อ่านว่า นอ - ออ - นอ - นอน
 กวาง ให้อ่านว่า กอ - วอ - งอ - กวาง

4. คำที่มีสระเปลี่ยนรูป ให้อ่านตามสัญลักษณ์ที่มองเห็น (ไม้ไ้คู่
เริ่มสอน ป. 1 - บทที่ 4 และไม้หันอากาศ เริ่มสอน ป. 1 - บทที่ 17)

ตัวอย่าง	ฉัน	ให้อ่านว่า	ฉอ - ไม้หันอากาศ - นอ - ฉัน
	เกิน	ให้อ่านว่า	กอ - เออ (-) - นอ - เกิน
	เบิก	ให้อ่านว่า	บอ - เออ - กอ - เบิก
	เต็ม	ให้อ่านว่า	เท - มอ - ไม้ไ้คู่ - เต็ม หรือ เท - มอ - เตม, เตม - ไม้ไ้คู่ - เต็ม

5. คำควบกล้ำ ให้ออกเสียงกล้ำกันระหว่างตัวหน้าและตัว ร ล ว หลังจาก
ที่เปล่งเสียงตามสัญลักษณ์แล้ว (เริ่มสอน ป. 1 - บทที่ 25)

ตัวอย่าง	ครู	ให้อ่านว่า	คอ - รอ - ู - ครู
	เกลือ	ให้อ่านว่า	กอ - ลอ - เอือ - เเกลือ
	กวาง	ให้อ่านว่า	กอ - วอ - ฉา - กวา, กวา - งอ - กวาง
	พริก	ให้อ่านว่า	หอ - รอ - พริ, พริ - กอ - พริก
	เปรี้ยว	ให้อ่านว่า	ปอ - รอ - เอีย - เปรีย, เปรีย - บอ - เปรี้ยว

6. การอ่านอักษรนำ ให้อ่านออกเสียงเปลี่ยนไปตามตัวนำ และออกเสียง
ตัวนำเป็น อะ กิ่งเสียง ส่วนตัว ห, อ นำ ไม่ต้องออกเสียงตัวนำ คือ ให้อ่านเป็น
คำไม่ต้องแจกลูก (เริ่ม ป. 1 - บทที่ 15)

ตัวอย่าง	อรอย	ให้อ่านว่า	อะ - หรอย
	สว่าง	ให้อ่านว่า	สะ - หวาง
	ถนน	ให้อ่านว่า	ทะ - นน
	ขยัน	ให้อ่านว่า	ชะ - หยัน

หมายเหตุ ถ้าจะอ่านแจกลูก ก็ให้อ่านตามสัญลักษณ์มองเห็น

หมา ให้อ่านว่า หอ - มอ - อา - หมา

ไหม ให้อ่านว่า หอ - มอ - ไอ - ไหม

สนาม ให้อ่านว่า สอ - นอ - อา - มอ - สนาม

ขยะ ให้อ่านว่า ขอ - ยอ - อะ - ขยะ

7. การออกเสียงต้น (เริ่มเรียนในชั้น ป. 1 - บทที่ 11) เช่น

กอ - เอา - เกา, เกา - เอก - เกา, เกา - โท - เกา, เกา - เกา - เกา
 ผา - นอ - ผาน, ผาน - เอก - ผาน, ผาน - โท - ผาน, ผาน - ผาน - ผาน

8. คำบางคำ ยากแก่การแจกลูก จะให้จำเป็นคำไป เช่น ค่ะ นะ

ประเพณี พยายาม

วิธีที่ 4 วิธีสอนแบบผสม

วิธีสอนแบบนี้ คือ สอนเป็นคำ และประโยคที่มีความหมาย ขณะเดียวกันก็เป็น การเทียบเสียงแจกลูกด้วย ซึ่งตรงกับหนังสือเรียนภาษาไทยของชั้นประถมศึกษา ที่ คณะกรรมการร่างแบบเรียนภาษาไทยตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 นั่นคือ เน้นทั้ง คำ ประโยค และเนื้อเรื่อง โดยนำคำที่ผู้เรียนมีความหมายมาเป็นเรื่องราว ตีคู่กัน มีตัวละครในการดำเนินเรื่องชุดเดียวกันตลอดตั้งแต่ ป. 1 - ป. 6

การอ่านออกเสียง

การอ่านประเภทนี้จะช่วยให้มีทักษะในการอ่านมากขึ้น ทั้งจะช่วยให้นักเรียน กล้าแสดงออกและยังเปิดโอกาสให้ครูปรับปรุงซ่อมทบทวนของเด็กรด้วย พร้อมทั้งยังช่วย ส่งเสริมให้เด็กใฝ่รู้สไฟเราะของบทวี มีความเบิกบานใจ

ข้อเสนอแนะในการสอนอ่านออกเสียง

1. ก่อนลงมืออ่าน ครูควรแนะนำการเปล่งเสียงให้ชัดเจนถูกต้อง ไม่อ่าน ขำหรือเร็ว ไม่ดังหรือค่อยเกินไป มีเสียงเน้นหนักเบา ทำทางการจับหนังสือ การวางสายตา การปิดเปิดหนังสือ เป็นต้น

2. การอ่านออกเสียงจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อเด็กได้เห็นคำ หรือข้อความ
ได้เปล่งเสียงอ่าน เข้าใจความหมายและสามารถนำความหมายนั้นไปใช้ในการคิด
หาคำ สนทนา หรือเขียน

3. พยายามส่งเสริมให้จำคำ เข้าใจความหมายของคำและอ่านได้เร็ว
เพื่อจะเรียนคำใหม่ได้เร็วขึ้น ครูควรหาวิธีสอนหลาย ๆ วิธี เช่น

3.1 ให้เด็กจำรูปร่างคำ สังเกตส่วนที่เด่น หรือคุณค่าของคำ เช่น
กระดาษกับกระดาน โรงเรียนกับโรงรถ ฯลฯ

3.2 อาศัยการแจกลูกเทียบเสียงช่วย

3.3 ฝึกให้เด็กใช้พจนานุกรมช่วย

4. เมื่อเด็กเริ่มอ่านใหม่ ๆ ช่วงสายตาเด็กยังแคบ จะมองดูตัวหนังสือเป็นคำ
ครูควรให้เด็กอ่านเป็นช่วงทีละคำก่อน เช่น ฉันไปโรงเรียน อ่านว่า ฉัน / ไป /
โรงเรียน และเมื่อเด็กอ่านได้มากขึ้น ช่วงสายตากว้างขึ้น จึงควรให้อ่าน เป็นวลี
และประโยคต่อไป

5. ก่อนลงมืออ่าน ครูควรแนะนำให้เด็กอ่านในใจก่อน เพื่อสำรวจว่า
จะแบ่งวรรคตอนทรงไหม จะหักหายใจตอนใด โดยใช้เครื่องหมายช่วย เช่น
นามมาแล้ว / มีราชสีห์ตัวหนึ่ง / นอนหลับอยู่ / ...

6. ครูอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง ให้เด็กฟังเป็นตัวอย่างบ้าง หรืออ่านนำให้
เด็กอ่านตาม แล้วให้เด็กสังเกตการเว้นวรรคตอนและอื่น ๆ

7. หาข้อความสั้น ๆ มาให้เด็กอ่าน แล้วอธิบายถึงความหมายของ
ข้อความ การแบ่งวรรคตอน เป็นต้น

8. ฝึกอ่านออกเสียงในหนังสือภาษาไทย

การอ่านในใจ

การอ่านชนิดนี้มีความสำคัญคือการศึกษาค้นคว้าความรู้ในวิชาต่าง ๆ ตลอดจนอ่านเพื่อความบันเทิง ซึ่งเด็กจะต้องฝึกให้ฝึกหัดโดยเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน และสามารถถ่ายทอดเป็นภาษาพูดหรือเขียนได้ พร้อมทั้งนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ด้วย

ข้อเสนอแนะในการสอนอ่านในใจ

1. ก่อนอ่านครูควรแนะนำเกี่ยวกับนิสัยที่ดีในการอ่านก่อน เช่น ขณะอ่านไม่ทำปากขมุบขมิบ ให้มีสมาธิแน่น หาคำความเข้าใจไปด้วย รักที่จะจดบันทึกสิ่งที่มีประโยชน์ เป็นต้น
2. ก่อนจะลงมืออ่าน ครูควรเลือกศัพท์ยากมาอธิบาย เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านเร็วขึ้น อ่านออกเสียงคำยากด้วย
3. ให้อ่านข้อความจากหนังสือเรียนภาษาไทย แล้วครูจัดกิจกรรมวัดผล เช่น
 - อ่านแล้วขอความ
 - อ่านแล้ววิจารณ์เรื่องราวหรือตัวละคร
 - อ่านแล้วตอบคำถาม
4. หาข้อความจากที่ต่าง ๆ เช่น นิทาน ข่าว บทความ หรือการ์ตูน มาให้เด็กอ่าน แล้วทำกิจกรรม เช่น
 - ให้แสดงท่าทางประกอบเรื่อง
 - ให้ตั้งชื่อเรื่อง หรือเรียงลำดับเรื่องราวที่ครูนำมาเป็นแบบฝึกหัด
 - ให้สรุปเรื่องส่ง ฯลฯ
5. ครูพยายามสร้างสิ่งแวดล้อมทางการอ่าน เช่น แนะนำหนังสือในห้องสมุด จัดมุมหนังสือ จัดป้ายนิเทศ เป็นต้น
6. จัดกิจกรรมให้เด็กฝึกอ่านเร็วบ้าง เช่น
 - เขียนคำสั่งให้ทำกิจกรรมภายในเวลาจำกัด
 - ให้อ่านหนังสือ 1 - 2 หน้า ภายในเวลาที่กำหนด แล้วครูถาม

ใจความสำคัญเพื่อทดสอบความเข้าใจ

- ให้เด็กจดสถิติของคน และพยายามให้เร็วขึ้นเรื่อย ๆ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเขียนคำ

ความหมายของการเขียนคำ

เบอร์เบอริก กรีน และจอร์เกนเสน ได้ให้ความหมายของการเขียนคำว่า หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำต่าง ๆ โดยเรียงพยัญชนะ สระ ใค้อย่างถูกต้อง แต่เนื่องจากคำต่าง ๆ มีระดับความยากง่าย โอกาสที่บุคคลจะได้รับความสำเร็จในการเขียนจึงแตกต่างกัน (Gerberich, Green and Jorgensen. 1962 : 294)

ยง อิงคเวทย์ ได้ให้ความหมายของการเขียนคำไว้ว่า คือ การช่วยให้นักเรียนรู้จักกฎเกณฑ์ของการเรียงลำดับตัวอักษรในคำหนึ่ง ๆ เพื่อให้หลีกเลี่ยงชัดเจน และเขียนคำนั้นได้ถูกต้อง (ยง อิงคเวทย์. 2508 : 25)

สุนันทา โสรัจจ์ ได้ให้ความหมายของการเขียนคำว่า คือ การเรียง พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ในการเขียนคำต่าง ๆ อย่างถูกต้อง (สุนันทา โสรัจจ์. 2511 : 5)

ประยุทธ์ วัชรศิษย์ กล่าวว่า การเขียนคำ หมายถึง การฝึกทักษะการ เขียนให้ถูกต้องและรวดเร็วไม่ว่าเด็กจะเรียนวิชาสาขาใดก็ตาม เด็กจะอ่านคำหรือ ประโยคนั้นได้ และเมื่ออ่านได้ก็ท่องเขียนได้ด้วย (ประยุทธ์ วัชรศิษย์. 2516 : 98)

จากคำกล่าวของนักการศึกษาเหล่านี้สามารถสรุปได้ว่า การเขียนคำ หมายถึง ความสามารถในการเขียนคำเรียงตามลำดับ พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ รวมทั้ง ท่วงสะกด การเว้นวรรค ในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำหลักการเขียนไปใช้ ประโยชน์ได้ด้วย

แบบของการสอนเขียน

บันลือ พงุกระวัน ได้จำแนกการสอนเขียนไว้ 5 แบบด้วยกัน คือ

1. การสอนเขียนแบบใช้เสียงหาไป การสอนเขียนแบบนี้มุ่งใช้ความดีเด่น ของภาษาไทยที่มีเสียงคงที่ และใช้ความสัมพันธ์ของการฝึกอ่านแบบสะกดตัวกับการเขียน

มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ตัวอย่าง เช่น ครูบอกคำที่จะให้เขียน มานี้ เด็กได้สะกดพร้อมกัน ... มอ อา - มา นอ อี - นี มานี้ การสอนเขียนแบบนี้จะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับการเขียนให้เป็นประโยชน์ เพราะเสียงพาไปอย่างกลมกลืนกัน

2. การสอนเขียนให้เห็นรูปคำก่อน การสอนเขียนแบบนี้มุ่งสอนให้เด็กฝึกเขียนคำใหม่ในบทเรียนได้แม่นยำยิ่งขึ้น และยังมุ่งให้เข้าใจความหมายของคำในรูปประโยค ซึ่งจะช่วยให้เกิดประโยชน์ที่เด็กได้เห็นรูปประโยคในการใช้คำนั้น ๆ นอกเหนือจากการแปลความหมายเฉพาะคำนั้นเท่านั้น โดยมีวิธีสอนดังนี้ ครูเขียนประโยค แล้ววงเล็บคำใหม่ในบทเรียนดังนี้ "นายอำเภอเป็น (ข้าราชการ) ในอำเภอ" ให้นักเรียนอ่านเป็นประโยคก่อน แล้วจึงให้อ่านคำ ในวงเล็บแบบสะกดตัว แล้วลบในวงเล็บออกเป็นบางส่วนหรือออกทั้งหมด แล้วให้นักเรียนอ่าน แล้วจึงให้นักเรียนคัดลอกข้อความในวงเล็บให้ถูกต้อง

3. การฝึกได้สะกดคำในขณะที่ครูเขียนหรือนักเรียนเขียนข้อความบนกระดานคำ หรือทำแผนภูมิประสมการณ์ โดยครูเขียนข้อความลงบนกระดานหรือแผนภูมิ นักเรียนก็ได้สะกดตัวทีละคำ ๆ โดยที่ครูเขียนไปตามที่เด็กได้ตัวสะกด เสร็จแล้วจึงให้นักเรียนอ่านแล้วคัดลอกลงในสมุด

4. การเขียนโดยใช้บันทึกแบบอย่าง วิธีสอนโดยครูทำแถบประโยคที่เลื่อนได้ โดยให้นักเรียนอ่านประโยค แล้วค่อย ๆ ปิดประโยคจนมิด นักเรียนจึงเขียนประโยคนั้นลงไป วิธีการสอนแบบนี้เป็นการฝึกทักษะการอ่านเร็ว สัมพันธ์กับการทวาคลายคาไปค่าย

5. การเขียนตามคำบอก เป็นวิธีสอนเขียนที่นิยมใช้กันมากและยังใช้ได้กับปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องฝึกเสมอ ๆ ใช้เป็นกิจกรรมในการสอนเขียนสลับกันไปกับแบบอื่น ๆ เพื่อล่อใจไม่ให้เด็กเบื่อ การสอนเขียนตามคำบอกจึงเป็นการฝึกสมาธิและความจำจากการฟังพร้อมทั้งฝึกเขียนข้อความตามคำสั่ง และฝึกการเขียนคำที่เรียนไปแล้วให้ถูกต้อง (บันลือ พฤษะวัน. 2522 : 170 - 174)

จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการสอนเขียนคำ

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ๗ อยุธยา ได้สรุปถึงการสอนเขียนคำในชั้นประถมศึกษาว่ามีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อให้เด็กรู้จักคำต่าง ๆ ที่จำเป็นในชีวิตและช่วยให้เด็กเขียนเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้
2. เพื่อให้เด็กรู้จักเขียนคำต่าง ๆ ได้ถูกต้อง
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักใช้คำต่าง ๆ ได้กว้างขวางยิ่งขึ้น
4. เพื่อให้เด็กค้นคว้าและคิดคำใหม่ ๆ ตามที่เด็กต้องการ

(รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ๗ อยุธยา. 2516 : 132)

วรรณ แก้วแพรง ได้สรุปจุดมุ่งหมายการสอนเขียนคำในชั้นประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนเขียนคำที่พอเหมาะกับวัยและระดับชั้นของนักเรียนได้ถูกต้องรวดเร็ว และสะอาดเรียบร้อย
2. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้คำ เข้าใจความหมาย และสามารถใช้คำได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และความสามารถของนักเรียน
3. เพื่อให้นักเรียนเรียนรู้และเข้าใจหลักเกณฑ์ในการใช้คำตามสมควรกับวัย และระดับชั้นของนักเรียน
4. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้คำ สนใจที่จะแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้คำและใช้ได้ถูกต้องที่ขึ้นตามวัยและระดับชั้นของนักเรียน (วรรณ แก้วแพรง. 2526 : 21)

การสอนเขียนคำจะต้องฝึกอย่างสม่ำเสมอจนเกิดเป็นทักษะ โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถเขียนคำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เป็นการปูพื้นฐานการเรียนรู้ในระดับสูงตามจุดมุ่งหมาย

ลำดับขั้นในการสอนเขียนคำ

คิง ได้กล่าวถึงการฝึกให้นักเรียนเขียนคำมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบ (Examine) ได้แก่ การตรวจสอบคำที่จะให้นักเรียนเขียนอย่างระมัดระวัง เช่น คำที่มีอุปสรรค (Suffix) และคำที่มีปัจจัย (Prefix) แล้วบันทึกไว้
2. ออกเสียง (Pronounce) ได้แก่ การออกเสียงคำที่จะเขียนได้ถูกต้อง
3. สะกดคำ (Spell) ได้แก่ การฝึกหัดสะกดคำที่จะเขียนด้วยปากเปล่า โดยออกเสียงดัง ๆ ทำเช่นนี้หลาย ๆ ครั้ง
4. เขียน (Write) ได้แก่ การฝึกเขียนคำที่สะกดนั้น ๆ 5 - 10 ครั้ง แล้วตรวจสอบว่าเขียนถูกต้องหรือไม่
5. ใช้ (Use) นำคำที่เขียนสะกดคำมาแต่งประโยค
6. ทบทวน (Review) ทบทวนคำที่เขียนสะกดคำแต่ละคำในโอกาสต่อไป (King. 1965 : 15)

นอกจากนี้ พิทช์เจอร์ลด์ ได้เสนอแนะลำดับขั้นการเขียนคำไว้ดังนี้

1. ต้องให้นักเรียนรู้ความหมายของคำนั้นเสียก่อน โดยครูเป็นผู้บอกหรือโดยอาศัยพจนานุกรมแล้วให้นักเรียนอธิบาย ข้อสำคัญคือคำนั้นจะต้องเป็นคำที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน
2. ต้องให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำได้ถูกต้อง ชัดเจน จะช่วยให้นักเรียนรู้จักคำคำนั้นได้แม่นยำยิ่งขึ้น ทั้งรูปคำและการออกเสียง
3. ต้องให้นักเรียนเห็นรูปคำนั้น ๆ ว่าประกอบด้วย สระ พยัญชนะอะไรบ้าง ถ้าเป็นคำหลายพยางค์ควรแยกให้เด็กกล้าทำได้
4. ต้องให้นักเรียนลองเขียนคำนั้น ๆ ทั้งแบบพยัญชนะและสระ
5. ต้องสร้างสถานการณ์ให้นักเรียนนำคำนั้น ๆ ไปใช้ ซึ่งอาจใช้ในการเขียนบรรยายเรื่องราวหรือเขียนในกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย (Fitzgerald. 1967 : 38)

ประเทิน มหาจันทร์ ได้เสนอแนะขั้นตอนการเขียนคำไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ความหมายและการออกเสียง ในขั้นนี้ครูจะต้องให้นักเรียน
เข้าใจความหมายของคำ มองเห็นคำพร้อมทั้งออกเสียงนั้นและสามารถที่จะพูด
เป็นประโยคได้โดยใช้คำเหล่านั้นอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 2 การมองเห็นรูปคำ ในขั้นนี้ครูจะต้องให้นักเรียนได้มองเห็นรูปคำ
ส่วนประกอบต่าง ๆ ของคำ แยกคำออกเป็นพยางค์ ออกเสียงคำนั้นเป็นพยางค์ แล้ว
สะกดคำอีกครั้ง

ขั้นที่ 3 การระลึกคำ คือ ให้มองดูคำนั้นแล้วให้สะกดโดยไม่ต้องมองดู
ตรวจทานว่าการสะกดคำนั้นถูกต้องหรือไม่ ถ้าสะกดผิดก็ให้นักเรียนย้อนกลับไปเริ่มต้น
ในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 4 การเขียนคำให้ถูกต้องจากความจำ ใส่วรรณยุกต์ สระได้ถูกต้อง
แล้วตรวจว่าเขียนคำเหล่านั้นถูกต้องชัดเจนหรือไม่

ขั้นที่ 5 การหบทวนให้นักเรียน โดยไม่ต้องดูแบบ ถ้าเขียนถูก 3 ครั้ง
แสดงว่านักเรียนรู้จักคำนั้นดีแล้ว และถ้าจะให้นักเรียนจดจำได้ดียิ่งขึ้น ควรให้
นักเรียนนำคำนั้นไปเขียนเป็นประโยคทันที อาจเขียนเป็นเรียงความหรือจดหมายก็ได้
(ประเทิน มหาจันทร์. 2516 : 65)

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนะการเขียนคำตามคำนอก
ไว้ว่าควรสอนตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ครูอ่านเรื่องทั้งหมดตามที่ต้องการให้นักเรียนฟังก่อนหนึ่งเที่ยวเพื่อให้
เข้าใจความหมายของคำ เรื่องราว และเป็นการเร้าความสนใจของนักเรียน

2. ครูอ่านคำหรือประโยคหรือวรรคให้นักเรียนฟังสองครั้ง ครั้งแรกให้
นักเรียนฟังอย่างมีสมาธิ หรือตั้งใจฟังและคิดตาม และเพื่อความเข้าใจความหมาย
และจำคำที่เขียนได้

3. อ่านคำหรือประโยคให้นักเรียนฟังครั้งที่สอง แล้วให้นักเรียนลงมือเขียนในการเขียนตามคำบอกควรปฏิบัติดังนี้

3.1 ครูอ่านคำหรือประโยคให้ชัดเจนถูกต้อง

3.2 ถ้ามีเสียงรบกวนให้หยุดอ่านในช่วงนั้น

3.3 ถ้านักเรียนฟังคำไม่ชัดก็อ่านซ้ำคำนั้นอีก

3.4 สังเกตและแนะนำวิธีฟังอย่างมีประสิทธิภาพแก่นักเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. 2522 : 16 - 17)

วิธีสอนเขียนคำ

ฮอร์น ได้เสนอแนะกิจกรรมการสอนเขียนเพื่อให้เก็ทสนใจและทัศนคติที่ดีต่อการเขียนคำไว้ดังนี้

1. ให้นักเรียนได้รู้ถึงคุณค่าในความสามารถของตนที่จะนำการเขียนคำไปใช้ในวิชาอื่น ๆ

2. ให้นักเรียนเข้าใจถึงการเขียนคำในบทเรียนต่าง ๆ และมีการแก้ไขได้ถูกต้อง

3. ให้นักเรียนได้ทราบถึงผลการเขียนด้วยตนเอง ครูเป็นผู้กระตุ้นชี้แนะเท่านั้น

4. ในแต่ละสัปดาห์ครูควรทำแผนภูมิความก้าวหน้าในการเขียนคำของนักเรียนแต่ละคน

5. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตั้งจุดหมายของการเขียน อันจะช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับผิดชอบอีกด้วย

6. ครูและนักเรียนควรจะได้แสดงท่าทางประกอบเพื่ออธิบายความหมายของคำให้เข้าใจยิ่งขึ้นด้วย

7. ให้นักเรียนที่เก่งได้ช่วยเหลือนักเรียนที่อ่อน (Horn. 1954 : 19 - 20)

แดคคาเนย์ ได้เสนอแนะกิจกรรมฝึกทักษะการเขียนคำไว้ดังนี้

1. แบบให้เขียนตามคำบอก
2. แบบให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดไว้มาเติมในช่องว่างให้เหมาะสม
3. แบบจับคู่ โดยจับคู่ข้อความสองข้อความ ให้เรียงเป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน
4. แบบฝึก แบบสร้าง คือ ให้ประโยคมาแล้วให้นักเรียนวงเล็บท้ายประโยคมาใส่ลงในตำแหน่งที่ถูกต้องในประโยคเดิม

5. แบบให้สร้างประโยคจากคำที่กำหนดให้ (Daccanay. 1963 : 306)

ประภาศรี สีหอำไพ ได้เสนอแนะวิธีการสอนเขียนคำไว้ดังนี้

1. แบ่งกลุ่มให้นักศึกษาทำในเรื่องที่เรียน นำมาแลกเปลี่ยนกัน บอกและเฉลย พร้อมทั้งเก็บคะแนนไว้
2. รวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงลำดับตามพยัญชนะ เรียงความหมาย ฯลฯ
3. ครูบอกให้เขียนแล้วตรวจโดยใช้บัตรคำ และพจนานุกรมประกอบการสอน
4. แข่งขันกันสะกดคำยาวบนกระดานดำ
5. ใช้เอกสารประกอบ ให้เลือกคำที่สะกดถูกจากเอกสารนั้น ๆ
6. นำกฎเกณฑ์การเขียนตัวสะกดมาแต่งเป็นคำประพันธ์ เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น
7. ฝึกการเขียนเรียงความ แล้วให้ใช้พจนานุกรมตรวจตัวสะกด การันต์ของตนเองหรือของเพื่อน

8. พาประโยคหรือข้อความสั้น ๆ มาให้เก็บบัตร

9. เขียนรายงานคำที่มีกสะกดผิด

10. นำเนื้อหาจากหลักภาษาไทย เช่น คำไทยที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส คำสนธิ ควบกล้ำ ฯลฯ มาแต่งประโยครวบรวมไว้

11. กำหนดคำศัพท์ให้ แล้วนำมาเขียนเป็นประโยคหรือเรื่อง

12. ควรตรวจแก้ไขตัวสะกดในการฝึกเขียนทุกครั้ง ไม่ปล่อยให้นักเรียน

สะกดผิดโดยไม่แก้ไข (ประภาศรี สีหอำไพ. 2523 : 390)

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ๗ อยุธยา ไก่กล้าวถึงหลักการ
สอนเขียนคำ ดังนี้

1. สอนคำที่อยู่ใกล้ตัวเด็กและสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน
2. สอนคำที่เด็กสนใจและเข้าใจความหมาย
3. ช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อนเป็นพิเศษ เด็กบางคนยังจำสระ พยัญชนะ
ไม่ได้ย่อมจะเขียนคำไม่ได้ ดังนั้นครูจำเป็นต้องเอาใจใส่ให้เด็กจำสระ และพยัญชนะ
ให้ได้เสียก่อน นอกจากนี้เมื่อเด็กเรียนการเขียนคำไปแล้วครูไปพบคำเหล่านั้นในวิชาอื่น
ต้องทบทวนให้เด็กระลึกถึงคำนี้ด้วย เพื่อให้จดจำได้แม่นยำขึ้น
4. ทุกครั้งที่สอนคำใหม่ต้องมีการทบทวนคำเก่าที่เรียนมาแล้วเสียก่อน
5. การทดสอบต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจะทราบว่าเด็กมีความสามารถ
ในการเขียนคำมากน้อยเพียงไร
6. มีการบันทึกผลงานของเด็กแต่ละคนว่าตั้งแต่เริ่มแรกเด็กเขียนคำได้
มากน้อยเพียงใด เด็กพัฒนาขึ้นหรือไม่
7. ค่าเนิการสอนที่ถูกต้องให้แก่เด็ก โดยช่วยเหลือเด็กเป็นขั้น ๆ ดังนี้
 - 7.1 ให้เด็กได้ยินคำที่สะกดอย่างชัดเจน
 - 7.2 ให้เด็กเขียนสะกดคำอย่างระมัดระวัง
 - 7.3 ให้เด็กอ่านคำที่สะกด
 - 7.4 ทบทวนคำที่สะกดนั้นว่าถูกต้องหรือไม่
8. ครูเขียนคำใหม่ลงบนกระดานแล้วให้นักเรียนลอกตาม ครูต้องเขียน
ให้ชัดเจน อ่านง่าย เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กลอกผิด
9. เมื่อสะกดคำไปแล้ว เด็กคนใดสะกดผิดครูต้องแก้บนกระดานตัวอย่าง
ชัดเจนหรือเรียกเด็กคนนั้นมาแก้เป็นรายบุคคลก็ได้ (รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก
กุสุมา ๗ อยุธยา. 2516 : 126)

ไพฑูรย์ ชรรณแสง ได้เสนอความคิดเห็นว่าวิธีการฝึกเขียนคำ ควรใช้
กิจกรรมหลาย ๆ อย่างปนกัน เช่น

1. ก่อนอื่นต้องให้เด็กรู้จักมุ่งหมายของการเขียนคำ เพื่อให้เด็กเขียนสะกด
ได้ถูกต้อง ถูกรรคทองและลายมือเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ให้เด็กรวบรวมคำที่เขียนผิดบ่อย ๆ จากหนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา
พร้อมทั้งอธิบายไวยากรณ์คร่าว ๆ
3. ให้มีการสะกดทวนบนกระดานคำ
4. ให้ช่วยกันเขียนคำยากด้วยอักษรغام ๆ ใต้ป้ายประกาศในห้องเรียน
5. แยกคำยากเป็นร้อยกรองให้ท่องจำ
6. ส่งเสริมให้เปิดพจนานุกรมเมื่อสงสัย
7. กำหนดศัพท์ให้เป็นประโยคหรือเรื่องราว
8. ใช้กิจกรรมการเขียนประกาศโฆษณา ชี้แจงการเขียนรายงาน เป็นกิจกรรม
รวมกับการเขียนคำบอก
9. ถ้าเด็กให้เขียนเป็นเรื่องราว ต้องให้เด็กทำความเข้าใจเรื่องที่จะเขียน
ได้อีกด้วยก่อน รวมทั้งคำศัพท์ที่ยากด้วย
10. เมื่อเขียนผิด ชี้แจงให้เด็กทราบว่าผิดอย่างไร แล้วให้แก้ไข

(ไพฑูรย์ ชรรณแสง. 2519 : 23 - 24)

สรุปได้ว่า การเขียนคำที่ถูกต่อนั้น คือความสามารถเขียนคำโดยเรียงได้
ตามลำดับ พยางค์ สระ วรรณยุกต์ ทวนสะกดได้ถูกต้อง การเขียนคำเป็นทักษะ
ที่ต้องอาศัยการฝึกฝน จึงต้องใช้กิจกรรมหลาย ๆ อย่างเพื่อให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน
และจดจำคำต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์กันอื่นได้อย่าง
มีประสิทธิภาพด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ความเป็นมาของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา (Concentrated Language Encounter หรือ CLE) ได้รับการพัฒนามาจากนักภาษาศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน และครูผู้สอนภาษาหลายคน อาทิเช่น ไบรอัน เกรย์ คร.ริชาร์ด วอร์เกอร์ และเนย์ คอร์ จากประเทศออสเตรเลีย

เมื่อต้นปี ค.ศ. 1980 ได้เริ่มมีการทดลองวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ในโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park Project) กับนักเรียนพื้นเมืองชาวออสเตรเลียเป็นครั้งแรกที่โรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค (Trager Park School) ซึ่งเป็นโรงเรียนย่านชานเมืองแอลิส สปริง (Alice Spring) รัฐนอร์ทเทิร์นเทร์ริทอรี (Northern Territory) ประเทศออสเตรเลีย

กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทรเกอร์ พาร์ค ได้ริเริ่มจัดโครงการเทรเกอร์ พาร์ค ขึ้น เนื่องจากพบว่า การจัดโปรแกรมภาษาในโรงเรียนของตนไม่ประสบความสำเร็จ ประสิทธิภาพยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักเรียนและยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางภาษาของนักเรียนในโรงเรียนนี้ให้เป็นที่น่าพอใจได้

สาเหตุของปัญหาคงกล่าว สืบเนื่องมาจากนักเรียนประมาณ 90% ของโรงเรียนเป็นชาวพื้นเมืองซึ่งอาศัยอยู่ตามค่ายพักแรม และตามบริเวณชุมชน ที่มีภาวะทางเศรษฐกิจแร้นแค้น ยากจน นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนแห่งนี้ มีประสบการณ์ในการอ่านและเขียนน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านประสบการณ์เกี่ยวกับความถี่รวมยอกของตัวอักษร เนื่องจากเนื้อหาบริบท (Context) ที่จัดไว้ในหนังสือเรียนที่จะให้ประสบการณ์แก่นักเรียนนั้นยังไม่เพียงพอสำหรับการอ่าน การเขียน และการสื่อสาร ซึ่งนักเรียนเหล่านั้นยังต้องการโปรแกรมทางภาษาที่จะช่วยให้สามารถสื่อสารทางภาษาได้อย่างมั่นใจในด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน และในชุมชนของคน

ครูผู้สอนภาษาในโรงเรียน เทรเกอร์ พาร์ค ได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียนอย่างละเอียด ซึ่งการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาก็กล่าวได้กระทำกันหลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การวิเคราะห์ พฤติกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูและของนักเรียน ตลอดจนศึกษากระบวนการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ของนักเรียนรวมทั้งศึกษาปัญหาทางการอ่าน ของนักเรียนด้วย จากผลของการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาดัง ๆ เหล่านี้เอง ทำให้กลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษเหล่านั้น ตกลงใจจัดวางเป้าหมายและสร้างโครงการทางภาษา อย่างเป็นธรรมชาติขึ้น พร้อมทั้งได้เทคนิคและรูปแบบของวิธีการสอนภาษาอย่างสมบูรณ์ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ผลของการทดลองการสอนภาษาอังกฤษ ด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษาของโครงการ เทรเกอร์ พาร์ค ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดียิ่ง นักเรียนชาวพื้นเมืองเกือบ 100% สามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี

จากนั้นวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จึงได้เผยแพร่ออกไปทั่วประเทศ ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สำหรับในประเทศไทย ได้มีการทดลองวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นครั้งแรกในวิชาภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 5 ที่โรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2527 โดย คร.วิซาร์ก วอร์ลเกอร์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและการเรียนรู้ทางการอ่าน คร.เบรนกัน บาร์ทเลตต์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน ของ บริสเบน คอลเลจ ออฟ แอดvanced เอ็ดดูเคชัน (Brisbane College of Advanced Education) ประเทศออสเตรเลีย คร.เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ได้ร่วมมือกันจัดตั้งศูนย์การอ่าน ณ โรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อทดลอง การสอนดังกล่าว และได้รับการสนับสนุนจาก ศจ.คร.อารี สัมหลวี ซึ่งขณะนั้น ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการทดลองสอนประสบความสำเร็จ นักเรียนสามารถ อ่าน เขียน และ พัฒนาทักษะการฟังและพูดได้ดีในระยะเวลาเพียง 20 คาบเรียน (คาบละ 20 นาที) หนังสือที่เลือกมาใช้ในการทดลอง คือ A Little Red Hen ผลที่พบปรากฏว่ามีระดับค่อนข้างยาก สำหรับเด็กเริ่มเรียน นักเรียนมีความสนใจในการอ่านมากขึ้น จนเห็นไฉฉัก แม้จะผ่านการเรียนมาเป็นเวลานานแล้วก็ตาม เด็กยังสามารถจำ คำศัพท์และคำพูด บทสนทนา จากหนังสือได้ การทดลองและวิจัยวิธีการสอนแบบ มุ่งประสบการณ์ภาษาวิชาภาษาอังกฤษ ยังคงคำนึงต่อมาโดยการใช้หนังสือประเภทต่าง ๆ ผลของการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าพอใจตลอดมา

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2528 ได้เริ่มการประชุมปฏิบัติการหนังสือวิชา ภาษาไทย สำหรับใช้สอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ณ โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้วนำมาใช้ ทดลองสอนวิชาภาษาไทยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2528 ผลของการทดลองการสอน ปรากฏว่า นักเรียนสามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วเป็นที่ น่าพอใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียนทุกชั้นตอน

จากผลการทดลองทั้งกล่าวทั้งในวิชาภาษาอังกฤษและภาษาไทย ดร.วิฑูรย์ วรรณกุล จึงเสนอโครงการพัฒนาการอ่านในประเทศไทยกับโรตารีสากล และได้รับ อนุมัติให้ทำเป็นโครงการนำร่องกับนักเรียนไทยที่มีปัญหาทางภาษา ณ จังหวัดสุรินทร์ เมื่อปีการศึกษา 2530 ผลของการทดลองโครงการในโรงเรียนนำร่อง นักเรียนใน กลุ่มโรงเรียนทดลองสามารถอ่าน เขียน ฟัง และพูดภาษาไทยได้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่า นักเรียนโรงเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความ สนใจในการอ่านและสามารถหาคะแนนวิชาอื่น ๆ ในกลุ่มมวลดประสบการณ์ เช่น คณิตศาสตร์ กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และ กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพได้สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531)

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2531 หลังจากที่ได้ประเมินผลโครงการนำร่อง การพัฒนาการอ่านที่จังหวัดสุรินทร์แล้ว มูลนิธิโรดาร์สากล ได้อนุมัติเงินทุนสนับสนุน โครงการวิจัยและพัฒนาการอ่าน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 - 2535 เป็นเงิน 16 ล้านบาท แก่ประเทศไทย

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาการอ่าน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา เริ่มต้นดำเนินการอบรมบุคลากรหลัก อันได้แก่ ผู้บริหาร สำนักงานการประถมศึกษา ศึกษาพิเศษ วิทยานิเทศก์ วิทยากร และ อำนวยการ โรงเรียนและครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในโรงเรียนต้นแบบในจังหวัด สุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ และชัยภูมิ จำนวน 100 ห้องเรียน และจะดำเนินการ นิเทศติดตามผลการสอนในลักษณะงานวิจัยและพัฒนา เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2531

หลักการและทฤษฎี

หลักการและแนวทฤษฎีของวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ให้ความสำคัญ ในการสอนภาษาจากหลายทฤษฎี ดังนี้

1. แนวทฤษฎีการสอนแบบสื่อสาร (Communicative Approach)

แนวทฤษฎีการสอนแบบนี้จะเน้นการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการของ ภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา (Sociolinguistics) ซึ่งว่าด้วยเนื้อหาบริบท (Context) ภาษาและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ในแต่ละชุมชนที่อาจมีแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

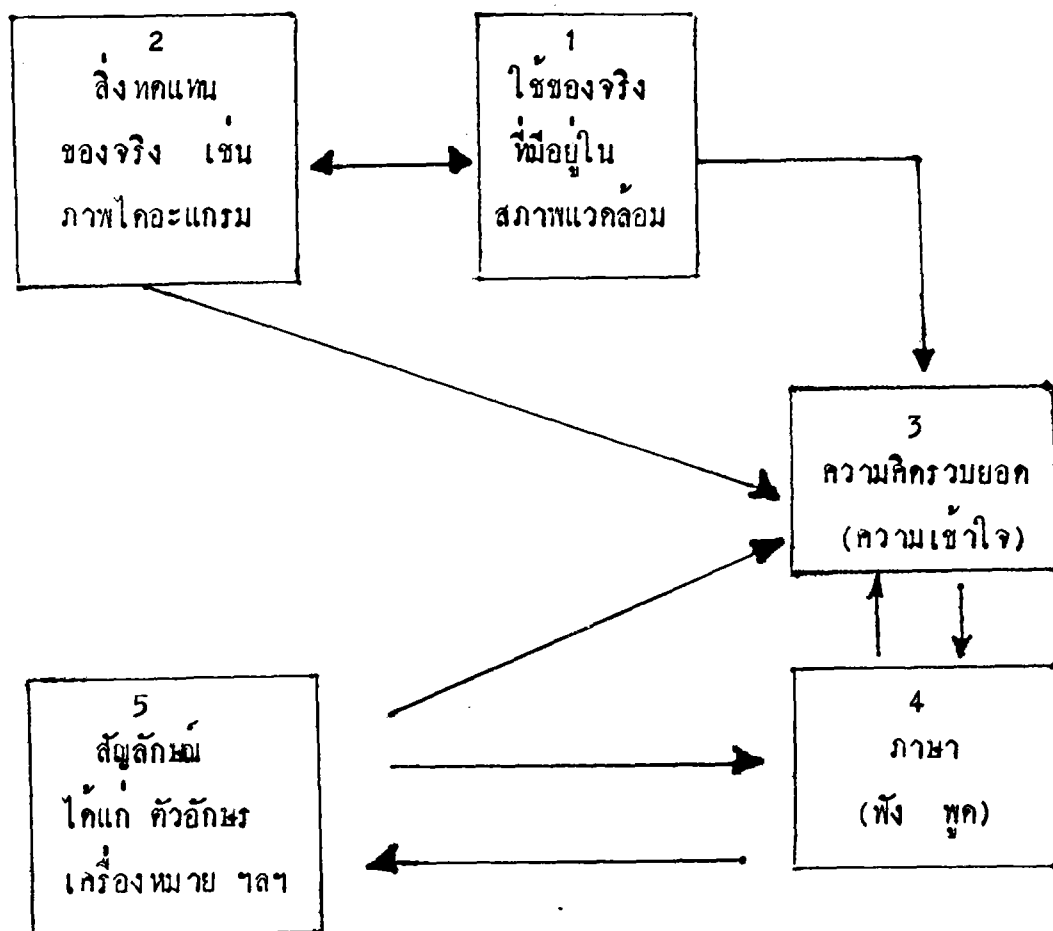
กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเน้นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษาระหว่าง ผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิด ความรู้สึกอยากแสดงออกทางภาษา หรือการทดลองการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายด้วย ตนเองทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ย่อมจะทำให้การพัฒนาภาษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปอย่างธรรมชาติได้ เนื้อหาที่จัดขึ้นเป็นบทเรียน

จึงควรเน้นปริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ตามหลักการใช้ภาษาในสังคม ในสถานการณ์ต่าง ๆ ใ้ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ มากกว่าจะจัดแบบวิเคราะห์ ภาษาให้นักเรียน เรียนเพียงเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำ และไวยากรณ์เท่านั้น นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาส แสดงออกทางภาษาในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อให้ฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ ผู้สอนจะมีหน้าที่คอยช่วยเหลือ แนะนำ และแก้ไข การใช้ภาษาที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน กิจกรรมดังกล่าวได้แก่ การทำงานกลุ่มย่อย เพื่อการอ่านร่วมกัน การเขียนเรื่องร่วมกัน การโต้ตอบในการฟัง - พูดร่วมกัน

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (Natural Approach)

ทฤษฎีการสอนแบบนี้ จะเน้นให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจแก่ผู้เรียน (Comprehensible Input) โดยใช้กระบวนการเรียนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ทางภาษาของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลัก ผลของการเรียนรู้ (Output) จะประสบความสำเร็จทั้งที่คาดหมายได้ ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยเข้าอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียน

การให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจให้แก่ผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการสอนความคิดรวบยอดทางภาษาที่ถูกต้องซึ่งอาจกล่าวได้กับการสอนดังนี้

ภาพประกอบ 3 ลำดับการสอน

การใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมทั้งไคอะแกรมหัวข้อที่ 1 เช่น วัตถุต่าง ๆ ที่ผู้เรียนเคยเห็นและเคยใช้อยู่ในชีวิตประจำวันจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม ถ้าเรานำของจริงทุกอย่างมาให้ผู้เรียนได้เห็นคงเป็นไปได้ยาก ดังนั้นการใช้สิ่งทดแทนของจริงเหล่านั้นไคแก่ รูปภาพ ไคอะแกรม ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นได้เป็นอย่างดี (ทั้งไคอะแกรมหัวข้อ 2) เพราะผู้เรียนสามารถถ่ายโยงความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยพบเห็นมาก่อนได้ การพัฒนาความคิดรวบยอด

(ทั้งไคอะแกรม หัวข้อที่ 3) จะง่ายขึ้น หลังจากนั้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้ยิน ได้ฟัง เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เข้าใจมาแล้วว่าเขาพูดกันว่าอย่างไร การพัฒนาการฟัง การพูด ก็ย่อมจะง่วยและเป็นที่เข้าใจได้มากขึ้น เมื่อผู้เรียนได้พบสัญลักษณ์ เช่น ตัวอักษร ที่เขียนขึ้นโดยมีความหมายตามที่เคยฟังเคยพูดมาก่อน การถ่ายโยงความคิดรวบยอด ก็จะชัดเจนมากขึ้น ซึ่งกระบวนการนี้จะ เป็นกระบวนการสำคัญในการ ถ่ายโยงการอ่าน เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องตามการรับรู้ของมนุษย์

3. ทฤษฎีการสอนอ่าน ซึ่งยึดหลักการทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา

(Psycholinguistics) โดยเน้นกระบวนการอ่านของมนุษย์เป็นสำคัญ

ตามคำจำกัดความของการอ่านตามทฤษฎีดังกล่าวนั้น การอ่าน คือ การสร้างความหมายโดยผ่านกระบวนการทางความคิด วิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่จะใช้ในการสอนอ่าน จึงจำเป็นต้องพิจารณาหลักการและทฤษฎีดังกล่าวเพื่อการเรียนรู้ การอ่านที่ถูกต้องและเป็นไปโดยธรรมชาติได้ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยามิได้มอง การอ่านเพียงการแสวงหาความหมายเพื่อความเข้าใจสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึงหลักการทางจิตวิทยาในการรับการอ่าน การถ่ายโยงความคิด รวบยอดรวมทั้งหมดประกอบอื่น ๆ ที่จะช่วยให้การอ่านสมบูรณ์ เช่น ความสนใจ ประสบการณ์เดิม และการระลึกถึงที่อ่านได้

ทฤษฎีหลักการและทฤษฎีทั้ง 3 ประการดังกล่าว จึงอาจสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาจะเน้นการพัฒนาภาษาในบริบทที่เป็นไปตามการรับรู้โดยธรรมชาติ โดยการพัฒนาความหมายรวมของภาษาไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา ซึ่ง ไบรอัน เกรย์ ผู้ริเริ่มได้เขียนไว้เมื่อครั้งการประชุมสัมมนาทางด้านภาษาศาสตร์ ประยุक्त ประจำปี 1987 ณ ประเทศออสเตรเลียว่า "แน่นอนที่สุด พื้นฐานที่สำคัญที่สุดสำหรับโปรแกรมทางภาษาอันสมเหตุผลผลและจะประสบความสำเร็จได้นั้น คือ การเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้โดยกระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติที่เด็กเคยรู้จัก มักคุ้นมาแล้วเป็นอย่างดี"

การจัดชั้นตอนการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา จะจัดให้การอ่านเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะทางภาษาไปสู่การพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น การฟัง การพูด และการเขียน ในลักษณะทักษะสัมพันธ์ หรือในลักษณะบูรณาการตามหลักการสอนเพื่อการสื่อสาร นักเรียนจะใช้บริบททางภาษาจากการอ่านเป็นปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายและพัฒนาปัจจัยป้อนเข้านั้นโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะสื่อสาร ซึ่งเน้นปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในทักษะสัมพันธ์ต่าง ๆ ใ้ได้อย่างเป็นธรรมชาติและเกิดความคล่องตัว จนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาจนถึงขั้นนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษานี้ จึงเน้นการสอนความหมายรวมของภาษาก่อนจะสอนองค์ประกอบย่อยของภาษา อันได้แก่ รูปพยัญชนะ สระ ตัวสะกด และไวยากรณ์

การจัดทบทวนหรือหน่วยการเรียนรู้สำหรับวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

เพื่อให้การจัดกระบวนการเรียนการสอนประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการให้ปัจจัยป้อนเข้า ซึ่งหมายถึง การจัดทบทวนที่บรรจุเนื้อหาซึ่งผู้เรียนสามารถจะนำความรู้ทางภาษาที่ได้ศึกษาไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง กระบวนการเรียนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา จึงจำเป็นต้องยึดทบทวนที่จัดเฉพาะประสบการณ์ภาษาที่ผู้เรียนควรได้รับจากหลากหลายของบริบททางภาษา ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาจากหน้าที่ของภาษา (Function) ที่ผู้เรียนใช้ตามความจำเป็นในบริบทต่าง ๆ เช่นสำคัญตามระดับวัยและความสนใจ นอกจากนี้การจัดทบทวนจะจัดตามความมุ่งหมายในการอ่านของมนุษย์โดยทั่ว ๆ ไป

3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อบันเทิง
2. อ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ
3. อ่านเพื่อศึกษาและค้นคว้า

บทเรียนของวิธีการสอนดังกล่าว จึงจัดหนังสือเป็นเล่ม ๆ ที่มีความยาวพอประมาณตามระดับวัยชั้นเรียนและความสนใจของนักเรียน โดยจัดหนังสือแต่ละเล่มเป็นหน่วยการเรียนรู้หนึ่ง ๆ

การพิจารณาหลักสูตร ซึ่งพิจารณาจากมวลประสบการณ์ที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ ย่อมเป็นประโยชน์สำหรับจัดความยากง่ายของ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดหน่วยการเรียนรู้ การสรุปเป็นหนังสือประเภทต่าง ๆ 3 ประการ ตามจุดมุ่งหมายในการอ่าน ดังกล่าวแล้ว ดังนี้คือ

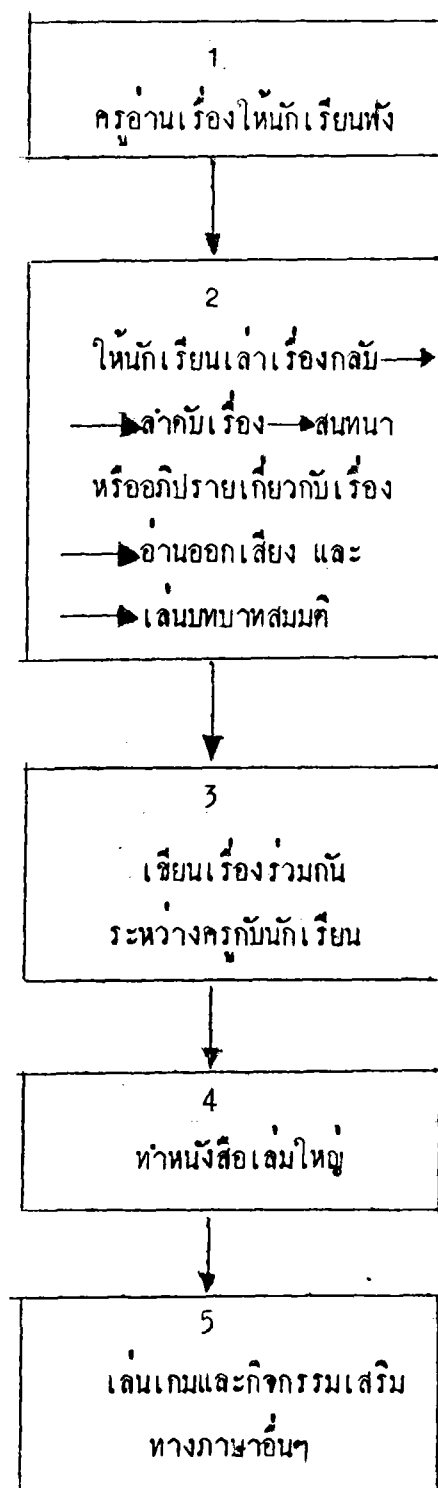
1. หนังสือประเภทนิทาน นิยาย เช่น หนูอ้อยอมยิ้ม
2. หนังสือประเภทวิชาการ เช่น มาทำหมวกกันเดอะ
3. หนังสือประเภทวิชาการ เช่น ต้นไม้แสนดี

ภาษาที่ใช้ในหนังสือเหล่านี้ ควรแต่งให้เหมาะสมกับการใช้ภาษาของนักเรียนในแต่ละระดับวัยและประสบการณ์ ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ตามธรรมชาติของการใช้ภาษา ความยากง่ายของเนื้อหาภาษาในบริบทย่อมจะแตกต่างกันไปภายในแต่ละระดับชั้น สำหรับในระดับชั้นสูง ๆ ขึ้นไป หนังสือจะต้องมีเรื่องราวที่ผู้เขียนอาจใช้โครงสร้างทางภาษาที่ยากขึ้น จำนวนความยากง่ายมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ทางภาษาได้มากขึ้นตามวัย

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีลักษณะการพัฒนภาษาอย่างบูรณาการจากความหมายรวมของเรื่อง ไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา และยังเน้นกระบวนการอ่านที่สำคัญแก่ผู้เรียนอีกด้วย

ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา แบ่งเป็น 5 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

ขั้นตอนการสอนทั้ง 5 ขั้นนี้ จะคำนึงถึงกระบวนการของหลักการและทฤษฎี การเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) ด้วย ทั้งนี้เพราะจำเป็นต้องคำนึง ถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนด้วย เวลาการเรียนรู้ ของนักเรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไปตามวัยและสติปัญญา การจัดการกระบวนการเรียน การสอนจำเป็นต้องพิจารณาความแตกต่างในการใช้เวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย จึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายได้ การให้เวลาแก่ ผู้เรียนในการปฏิบัติทหภาษาาก ๆ (Engaged Time) ย่อมช่วยให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ได้มาก

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ในแต่ละขั้นตอนของการสอนนั้น ก่อนลงมือสอนผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจการจัด กิจกรรมของผู้สอนและผู้เรียนโดยละเอียดความสำคัญขั้นอย่างถูกต้อง การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายโดยรวมของเรื่อง

ในขั้นตอนนี้ ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟังอย่างมีชีวิตชีวาโดยอาศัยเทคนิค การเล่าเรื่องให้นักเรียนสนใจฟัง ไม่ควรอ่านไปเรื่อย ๆ ตามหนังสือแต่ละหน้า และ ไม่จำเป็นต้องใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษรในขณะที่อ่านหาหนองการเล่าเรื่องก็เพียงพอแล้ว คำบางคำหรือบางประโยค ครูจำเป็นต้องแสดงท่าทางประกอบด้วย ถ้าหากยังไม่ สามารถสื่อความหมายได้เพียงพอ เช่น คำหรือประโยค ที่แสดงความรู้สึก ได้แก่ คำว่า "เสียใจ" "ก็ใจ" "เหนื่อย" เป็นต้น

คำที่เป็นนามธรรมและอธิบายเป็นภาษาง่าย ๆ ไม่ได้ โดยเฉพาะเมื่อสอน นักเรียนที่ใช้ภาษาถิ่นหรือภาษาที่สอง ครูสามารถอธิบายเป็นภาษาที่สองหรือภาษาถิ่น ของนักเรียนได้ถ้าจำเป็น

กระบวนการเรียนการสอนในขั้นนี้ ครูใช้การสนทนากับนักเรียนเข้าช่วย ในการสื่อความหมายโดยใช้คำถามง่าย ๆ และให้ดูจากภาพประกอบเรื่องในแต่ละ หน้าทุกหน้า ตั้งแต่หน้าปกจนถึงท้ายเล่ม เช่น ภาพนี้คืออะไร ใครทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนนึกเกี่ยวกับเรื่องโดยใช้ ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนจะเริ่มพัฒนาความคิดรวบยอด เกี่ยวกับความหมายต่าง ๆ ของคำในเรื่องได้โดยง่ายและถูกต้อง

การประเมินผล สังเกตว่านักเรียนสามารถตอบคำถามได้ง่าย ๆ ได้ว่า เรื่องเกี่ยวกับอะไร มีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่อง ลำกับเรื่อง สนทนาหรืออภิปรายเกี่ยวกับ เรื่อง อารมณ์ออกเสียงและเล่นบทบาทสมมุติ

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกการระลึกเรื่องที่อ่านได้
2. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายในรายละเอียดของเรื่องได้

กระบวนการเรียนการสอนในขั้นนี้ ครูอาจดำเนินการสอนต่อจากขั้นที่ 1 ได้ในทันที ถ้าเวลาในคาบเรียนยังมีอยู่หรือนักเรียนยังไม่แสดงความรู้สึกเบื่อหน่าย หรือเหนื่อยล้า เสียก่อน

ครูเริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการถามคำถามง่าย ๆ ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่ครูอ่านให้ฟังในตอนต้นที่ 1 เช่น ไหนลองเล่าให้ครูฟังว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องอะไร มีใครบ้าง หรือมีอะไรบ้างในเรื่อง แล้วอย่างไรต่อละ ครูควรพยายามกระตุ้นให้ นักเรียนทุกคนได้พูด แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไปแล้ว ครูอาจใช้รูปภาพ ประกอบในแต่ละหน้าให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนเล่าเรื่อง เพื่อช่วยให้นักเรียนเล่าเรื่อง ได้ง่ายขึ้น

เมื่อนักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องและเล่าเรื่องไถ่จนจบแล้ว ครูควรย้อนกลับมาถามคำถามและสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องอีกครั้งเป็นการทบทวน เช่น เอาละนักเรียนเก่งมาก เราลองมาอ่านกันใหม่ซิว่าเรื่องเป็นอย่างไร มีอะไรบ้างนะในเรื่อง หนูชอบ ... (ตัวละคร) นี่ไหม หรือเปิดหนังสือใหม่ที่ละหน้าแล้วสนทนากับเรื่องทีละหน้า ในแต่ละหน้าที่นักเรียนกับครูสนทนากัน ครูควรอ่านออกเสียงเรื่องในหน้านั้นอีกครั้งอย่างชัดเจนและให้นักเรียนอ่านตามทำอย่างนี้ไปทุก ๆ หน้า เมื่อสนทนากับนักเรียนจบหน้านั้น ๆ แล้ว

ข้อควรระวัง ครูไม่ควรให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามทั้งแต่ต้นเรื่องจนจบ เพราะเด็กจะรู้สึกเบื่อหน่ายและขาดความสนใจในการอ่านทันที

เมื่อนักเรียนลองอ่านออกเสียงตามครูแล้ว ครูควรให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมติเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยเลือกอาสาสมัครออกมาเป็นผู้แสดงบทบาทของตัวละครต่าง ๆ นักเรียนที่เหลือให้อ่านออกเสียงตามครู คล้ายกับครูเป็นผู้กำกับการแสดงและกำลังบอกบท ในระยะแรก ๆ นักเรียนบางคนอาจไม่กล้าอาสาออกมาเล่นบทบาทสมมติ ครูควรใจเย็นและให้นักเรียนทุกคนได้ลองเล่นบทบาทสมมติเป็นตัวละครต่าง ๆ พร้อม ๆ กันเสียก่อนสักเที่ยวหนึ่ง จากนั้นจึงค่อยเรียกนักเรียนที่ค่อนข้างกล้าออกมาแสดงก่อน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่ไม่กล้าแสดงออกได้เกิดความรู้สึกคุ้นเคยกับบทบาทที่เพื่อน ๆ ได้แสดงมาแล้วและช่วยให้เกิดความมั่นใจมากขึ้นเมื่อถึงคราวตนต้องออกไปแสดง ครูต้องใช้ความอดทนในการสอนหน่วยการเรียนรู้แรก ๆ เพราะนักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีสอนแบบนี้มาก่อนและยังไม่ชินกับการแสดงออกมากนัก

การประเมินผล สังเกตความถูกต้องจากการเล่าเรื่องย้อนกลับของนักเรียน การเล่าซ้ำและการสื่อความเข้าใจเนื้อเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมติ

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อฝึกการระลึกสิ่งที่อ่านได้
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักตัวอักษรที่ใช้แทนความหมายของคำต่าง ๆ ที่เคยเรียนรู้มาแล้วในขั้นตอนที่ 1 และ 2
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จลีลาของการ เขียนตัวอักษรและความสัมพันธ์ของเสียงตัวอักษรนั้น
4. เพื่อให้นักเรียนสื่อความหมายของภาษาที่เขียนได้
5. เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์ และใช้จินตนาการในการสื่อความหมาย

ครูเริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการให้นักเรียนช่วยกันเล่ากับเรื่องที่ชอบและเล่นบทบาทสมมติมาแล้วอีกครั้ง ครูบอกกับนักเรียนว่าต่อไปจะช่วยกันเขียนเรื่องที่อ่านมาแล้ว เป็นหนังสือของนักเรียนเอง ครูใช้กระดาษแผ่นใหญ่ มีขนาดที่นักเรียนทั้งชั้นจะอ่านและมองเห็นได้อย่างทั่วถึง ติดไว้บนกระดานหรือข้างฝา (แล้วแต่สะดวก) จากนั้นครูจึงเริ่มให้นักเรียนตกลงกันว่า จะเริ่มเรื่องอย่างไร ใช้วิธีการตามตามไปเรื่อย ๆ ว่ามีอะไรเกิดขึ้นบ้าง ครูต้องแน่ใจว่านักเรียนต้องการเขียนประโยคใดกัน ถ้าไม่ตกลงกันครูอาจต้องประนีประนอมหาข้อยุติในการเขียนประโยคนั้น ๆ เช่น นักเรียนชายบอกว่า มีตากับยายอาศัยอยู่ในกระท่อมหลังหนึ่ง แต่นักเรียนหญิงบอกว่า กระท่อมหลังหนึ่งยังมีตากับยายอาศัยอยู่ในกระท่อมหลังหนึ่ง ครูควรถามความเห็นของนักเรียนทั้งชั้นหรือทั้งกลุ่มว่าต้องการเขียนประโยคใด ครูจะพิจารณาจากความเห็นส่วนใหญ่ของนักเรียน ถ้าประโยคที่นักเรียนคิดจะเขียนยังไม่ถูกต้องตามการใช้ภาษาที่ถูกต้อง ครูก็ควรแก้ไขให้เสียก่อนโดยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจแล้วจึงจะลงมือเขียนประโยคนั้น ๆ ลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ (สำหรับในขั้นต้น ๆ นักเรียนยังไม่สามารถเขียนตัวอักษรเองได้ ครูควรเป็นผู้เขียนเรื่องให้ทั้งหมด ในระดับชั้นสูงขึ้น นักเรียนสามารถเขียนเองได้แล้ว ครูอาจให้นักเรียนออกมาเขียนเอง)

เมื่อครูเขียนคำหรือประโยคหนึ่ง ๆ จบแล้ว ครูควรให้นักเรียนอ่านทวนคำ และประโยคซ้ำก่อนเขียนคำหรือประโยคใหม่ทุกครั้ง เมื่อเขียนเรื่องไปได้สักระยะ หรือตอนหนึ่งของเรื่อง ครูควรให้นักเรียนออกมาวาดภาพประกอบตามเรื่องที่เขียนไว้ และให้นักเรียนที่เหลืออ่านออกเสียงพร้อม ๆ กัน ทวนเรื่องตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงตอนที่เขียนค้างไว้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าจะจบเรื่อง จากนั้นจึงให้นักเรียนช่วยกันอ่านทวนเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบและช่วยกันแต่งชื่อเรื่อง

ข้อสังเกต ในขณะที่ครูเขียนให้นักเรียนอ่านเรื่องที่แต่งจากกระดานแผ่นใหญ่ นั้น ครูอาจใช้ไม้ชี้ตัวอักษรตามไปช่วยและอาจชี้คำสลับที่ให้อ่านบ้าง เพื่อว่านักเรียนอ่านได้แน่ หรือใช้การจำต่อเนื่องในประโยค

การประเมินผล สังเกตดูการบอกเล่าคำเรื่องของนักเรียน การอ่านออกเสียงคำและประโยคต่าง ๆ และการจำคำในประโยคต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 4 ให้นักเรียนทำหนังสือเล่มใหญ่

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียง และแสดงออกถึงความเข้าใจความหมายของคำและประโยคของเรื่องที่อ่านได้

ในขั้นนี้ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 5 คน สำหรับในขั้นต้น ๆ นักเรียนยังเขียนเองไม่ได้ หรือยังเขียนไม่ทันนัก ครูควรเขียนให้ โดยลอกประโยคต่าง ๆ จากเรื่องที่เขียนไว้ในขั้นตอนที่ 3 ลงในกระดานขนาดใหญ่พอที่จะใช้ทำหนังสือเล่มใหญ่เพื่อเป็นแหล่งในการเรียนรู้ของกลุ่ม และนำอ่านหน้าชั้นเรียนให้นักเรียนในชั้นอ่านและเห็นได้ชัดเจน

ครูควรตกลงกับนักเรียนว่า จะให้ครูเขียนหน้าใด วาดรูปที่ใด ครูจะเว้นให้นักเรียน วาดภาพประกอบในแต่ละตอนของเรื่อง และให้นักเรียนวาดภาพปกตามแต่จะตกลงกันในกลุ่มของนักเรียนเอง

หมายเหตุ ในกรณีที่ถ้าครูเขียนให้แต่ละกลุ่มไม่ทัน ครูอาจใช้นอกเวลาเรียนเขียนให้แค่ครึ่งหลังจากที่ได้ตกลงกับนักเรียนว่าเขายากให้ภาพอยู่ตรงไหน ครูก็เว้นที่ว่างไว้ให้

ครูควร เอาหน้ากระดาษที่เขียนแล้วแบ่งให้นักเรียนแต่ละคนอ่านในกลุ่มเสียก่อน จากนั้นจึงแบ่งงานให้นักเรียนทุกคนได้วาดภาพประกอบตามเรื่อง ครูควรลอกเรื่องเขียนไว้หลาย ๆ ชุด เพื่อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้ทำอย่างทั่วถึง เมื่อนักเรียนวาดภาพประกอบเสร็จแล้วและช่วยกันอ่านเรื่องภายในกลุ่มของตนเรียบร้อยแล้ว จึงให้นักเรียนเขียนชื่อ นามสกุลของคนที่ในกลุ่มไว้ด้านหลังปก จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรวบรวมผลงานโดยเรียงหน้ากระดาษ หนังสือเล่มใหญ่ของตนให้เรียบร้อยแล้วนำไปให้ครูเย็บปกและหุ้มปกด้วยกระดาษขาว เพื่อให้คงทนพอที่จะใช้ได้นาน ๆ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำหนังสือเล่มใหญ่ของตนออกมาแสดง โดยช่วยกันอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้น นักเรียนจะสนุกสนานในการอ่าน ฟัง เพราะได้เห็นผลงานที่ตนได้ออกมาวาดภาพประกอบเรื่องนั้น ๆ

อุปกรณ์ที่จำเป็น

- ก. กระดาษแผ่นใหญ่ ราคาไม่ต้องแพงนัก นำมาตัดทำขนาดที่ต้องการ
- ข. กระดาษขาวเขียนสำหรับหุ้มปก หรือกระดาษชนิดอื่นที่สามารถนำมาหุ้มปกได้ ควรให้มีขนาดใหญ่มากกว่ากระดาษที่ใช้เขียนด้านใน

- ค. กาวหรือแปรงเปียก
- ง. หนังสอสี สีเขียน ฯลฯ (จะใช้ชนิดใดก็ได้)
- จ. ที่เย็บกระดาษ
- ฉ. สติ๊กเกอร์รูปตัวอักษร (ไม่จำเป็นต้องใช้ก็ได้)
- ช. มีดตัดกระดาษคุณภาพดี (ให้ครูเป็นผู้ใช้เท่านั้น)
- ซ. กระดาษขาวหรือกระดาษเทา
- ฅ. สีเมจิก (ครูเป็นผู้ใช้เท่านั้น)

การทำหนังสือเล่มใหญ่

พับกระดาษที่จะใช้เขียนตามขนาดที่ต้องการ ตัดตามยาวเพื่อให้เป็น 2 หน้ากระดาษได้ หรือจะตัดเป็นหน้าเดียวตามที่ต้องการก็ได้ แต่ต้องเผื่อขอบไว้สำหรับเย็บเข้าเล่มให้

ชอบเรียบร้อย เมื่อพิมพ์กระดาษเป็นคู่หรือเย็บกระดาษหน้าเดียวเป็นเล่ม ชอบของหนังสืออาจจะไม่เท่ากัน ควรใช้กรรไกรเล็มปลายกระดาษให้เรียบร้อย

ตรวจสอบเรื่องและรูปภาพที่เขียนไว้ในชั้นตอนก่อน เพื่อให้นักเรียนลอกตาม ค่ายตัวบรรจง (ในระยะต้น ๆ แรกเรียน เด็กยังเขียนไม่ได้ครูจะเป็นผู้เขียนให้) และศึกษารูปหรือวาดภาพประกอบตามใจชอบ ครูช่วยนักเรียนได้โดยให้คำแนะนำและให้นักเรียนออกแบบหนังสือของตนเอง เสริมก่อนลงมือเขียนตัวหนังสือ ควรที่เส้นค่ายไม้บรรทัดไว้ก่อน เพื่อให้การเขียนของนักเรียนมีระเบียบและอ่านได้ง่าย ระหว่างบรรทัดควรเว้นช่วงห่างประมาณ 3 ซม. ควรเหลือขอบไว้เผื่อการเย็บเล่มหรือเข้าปก ทั้งนี้แล้วแต่การพิจารณาของนักเรียนภายใต้การแนะนำของครูตามความเหมาะสม

การห่าปก ก่อนจะลงสีจริงควรใช้ดินสอเขียนตัวอักษรเพื่อไม่ให้เลอะ เมื่อนักเรียนเขียนหนังสือเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนออกแบบปกให้สะอาดตา และช่วยกันเขียนตกแต่งให้สวยงาม จะลงสีตัวอักษรหรือใช้สติ๊กเกอร์ตกแต่งปกก็ได้

เมื่อห่าปกเสร็จ นำปกมาเย็บเข้าเล่ม โดยเอากระดาษที่เขียนเรื่องและภาพประกอบซึ่งห่าเสร็จเรียบร้อยแล้วไว้ข้างใน เย็บปกด้านนอกด้วยเครื่องเย็บกระดาษ โดยกะระยะที่จะเย็บให้เรียบร้อยประมาณ 3 ช่วงความแนวสันปก ถ้าจะห่าปกในลักษณะเปิดขึ้นค้ำมบน ก็ต้องเย็บปกหรือเข้าเล่มตรงกลางค้ำมบนโดยกะระยะให้เปิดสะดวกและถาวร เมื่อเย็บเข้าปกเรียบร้อยแล้ว ใช้กระดาษขาวหุ้มสันปกให้เรียบร้อย ถ้าจะให้หนังสือมีความคงทนมากขึ้น อาจใช้พลาสติกชนิดนิยมนาใส่ ปิดหุ้มหน้ากระดาษที่เขียนในแต่ละหน้า

หมายเหตุ

ในการทำหนังสือควรใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายเท่าที่จะทำได้และประหยัดที่สุด ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาและใช้เงินพุงเพื่อยามากนัก ทั้งนี้เพียงเพื่อให้นักเรียนสนุกสนานในการทำร่วมกันและเห็นคุณค่าของงานที่ทำ เพื่อนำไปใช้เป็นแหล่งในการเรียนรู้เท่านั้น

ระยะหลัง ๆ เมื่อเด็กเรียนรู้ในหลายหน่วยการเรียนรู้แล้ว พยายามเลี้ยง การเขียนประโยคเดียวหรือการเขียนภาพ ๆ เกี่ยวในแต่ละหน้า ควรจะให้มีหลาย ประโยคในแต่ละหน้า เพื่อให้คล้ายคลึงกับหนังสือที่ตีพิมพ์โดยทั่วไป ควรสนับสนุน ให้นักเรียนออกแบบรูปร่างของหนังสือเองอีกด้วย

สำหรับนักเรียนที่ยังเล็กมาก ควรเว้นช่องว่างระหว่าง คำ วลี และประโยค ให้มากกว่าปกติด้วย ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการอ่าน เด็กจะได้ไม่สับสนเมื่อครูชี้คำทีละคำ

ประเมินผล

1. สังเกตจากการทำงานร่วมกันของนักเรียน ความรับผิดชอบในการทำงาน กลุ่ม การเก็บของเข้าที่ การรู้จักแบ่งปันและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้งานเสร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

2. สังเกตภาพที่สื่อความหมายของเรื่องว่ามีความสอดคล้องกับภาพใดที่

ขั้นตอนที่ 5 ให้นักเรียนเล่นเกมหรือกิจกรรมทางภาษาอื่น ๆ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาคำของคำประกอบย่อย ของภาษาต่าง ๆ จนเกิดความแม่นยำ สามารถอ่าน เรียบเรียงคำเป็นประโยค สะกดคำได้ เขียนคำและประโยคได้ รวมทั้งเข้าใจการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ที่เรียนมาแล้วได้

ในขั้นตอนนี้ ครูจะให้นักเรียนใช้หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเป็นแหล่งในการ เรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้เห็นว่า การสะกดคำ การเขียนคำและประโยค พร้อมทั้ง ความหมายของคำและประโยคจากหนังสือ

เกมที่เล่นได้ง่าย ใช้วัสดุสิ้นเปลืองน้อย และมีประสิทธิภาพ คือ การใช้บัตรคำ

การทำบัตรคำ

ครูควรอ่านหนังสือเล่มใหญ่ของนักเรียนในแต่ละกลุ่มเสียก่อน จากนั้นจึงเตรียม เขียนบัตรคำทุกคำจากเรื่องในหนังสือเล่มใหญ่นั้น แม้กระทั่งเครื่องหมายวรรคตอนทุกตัว และจัดลงในกระเป๋ายาง ซึ่งอาจจะติดไว้กับกระดานคำหน้าชั้นเรียน หรือบนผาผนังของ ห้องเรียนก็ได้

เกมบัตรคำต่าง ๆ อาจจัดให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมดังนี้

1. หามบัตรคำที่ถูกตัดมาเทียบกับคำต่าง ๆ ที่ครูชี้ไว้ในหนังสือเล่มใหญ่
2. ให้นักเรียนหยิบบัตรคำจากกระเป๋ายางและให้หาคำตามที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มใหญ่ที่เหมือนกันกับบัตรคำนั้น
3. เล่นเกม "จั่วจี้" จากจำนวนของบัตรคำที่เรียงว่าคำหน้ากับพื้นหรือบนโต๊ะ วิธีเล่นในขณะที่เพื่อน ๆ ช่วยกันร้องเพลง เช่น "จั่วจี้ มะเขือเปราะ กระเทาะหน้าแว่น พายเรือออกแอ่น กระแทกตมกุ่ม สาว ๆ หมุ่ม ๆ อามน้ำท่าไหน อามน้ำท่าวิก เอากระจกที่ไหนด่อง เยี่ยม ๆ มอง ๆ นกขุนทองร้องวู้" ให้นักเรียนชี้หรือใช้นิ้วชี้ไปยังบัตรคำแต่ละใบที่วางคว่ำไว้ เมื่อจบเสียงร้องเพลงของเพื่อน ๆ แล้วบัตรคำใก้ที่นักเรียนชี้ไว้ใบสุดท้าย ในทันทีที่แสดงจนนักเรียนจะหยิบบัตรคำนั้นมาเก็บไว้ และให้นักเรียนคนอื่น ๆ ชีบบัตรคำแต่ละใบที่วางคว่ำอยู่โดยเพื่อน ๆ ช่วยกันร้องเพลงต่อไปอย่างนี้เรื่อย ๆ ไปจนกว่าจะหมดบัตรคำที่คว่ำไว้ นักเรียนคนใดในกลุ่มสามารถนำบัตรคำมาเรียงต่อกันเป็นประโยคได้ก่อน คนนั้นจะเป็นผู้ชนะ คำในบัตรคำที่เตรียมไว้ ควรจะนำมาจากหนังสือเล่มใหญ่ที่นักเรียนช่วยกันเขียนขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ นักเรียนจำคำเหล่านั้นได้แม่นยำขึ้นนั่นเอง

4. ให้นักเรียนผลัดกันพูดประโยคใดประโยคหนึ่งที่ละคน จากเรื่องที่นักเรียนช่วยกันแต่งในหนังสือเล่มใหญ่ ให้นักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันหามบัตรคำมาเรียงเป็นประโยคตามที่พูด ให้นักเรียนช่วยกันอ่านประโยคที่เรียงบัตรคำเข้าด้วยกัน เพื่อตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ นักเรียนอาจจะใช้การค้นคว้าจากหนังสือเล่มใหญ่และหามบัตรคำมาเทียบเพื่อเรียงประโยคเหล่านั้นได้

5. นักเรียนหรือครูช่วยกันจัดบัตรคำให้เป็นประโยค โดยให้นักเรียนคนอื่นหันหลังให้ แล้วครูหรือนักเรียนจึงเอามบัตรคำในประโยคใบหนึ่งไปวางไว้ในกระเป๋ายางใสบัตรคำ จากนั้นให้นักเรียนทุกคนหันหลังกลับมาดูแล้วอ่านประโยคนั้นโดยให้นักเรียนผลัดกันไปหามบัตรคำที่ถูกต้องทีละคน เพื่อจะไปวางในประโยคที่ได้จัดไว้

6. แทนที่จะหาคำในกระเป๋านังมาใส่คัง เช่นกิจกรรมในข้อ 5 ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ครูอาจเรียกให้นักเรียนออกมาเขียนคำ ๆ หนึ่งบนบัตรคำ ถ้านักเรียนเขียนไม่ได้ให้กลับไปหาบัตรคำนั้นในกระเป๋านังเพื่อเปรียบเทียบหรือตรวจสอบการสะกดคำของตนได้

7. ครูปิกคำใดคำหนึ่งในหนังสือเล่มใหญ่ของนักเรียน โดยปิกเพียงอักษรตัวแรกหรือตัวที่สองไว้ พยายามให้นักเรียนเดาว่าเป็นคำใด จากนั้นให้นักเรียนในกลุ่มตรวจคำตอบโดยการเปรียบเทียบคำ และอ่านคำนั้น ๆ จากหนังสือเล่มใหญ่ของนักเรียน

8. ให้นักเรียนหาคำที่เริ่มต้นด้วยตัวอักษรหรือกลุ่มตัวอักษรที่เหมือนกันกับคำที่กำหนดให้

9. ให้นักเรียนหาคำมาเติมในประโยค โดยให้เลือกจากคำหลาย ๆ คำ จากกล่องเก็บบัตรคำ เพื่อให้ได้ประโยคที่ถูกต้อง นักเรียนอาจอภิปรายและตัดสินใจร่วมกันว่า จะใช้คำใดเป็นพิเศษได้อย่างไรมีความหมายหรือไม่ ทั้งนี้ครูอาจอนุญาตให้นักเรียนคิดคำซึ่งอาจไม่มีอยู่ในกลุ่มบัตรคำก็ได้

10. ครูหรือนักเรียนคว่ำบัตรคำ 2 - 3 บัตร ภายในประโยค 1 ประโยค หรือช่องบัตรคำเหล่านั้นไว้ แล้วให้นักเรียนทายว่าประโยคสมบูรณ์ทั้งหมดว่าอะไร ถ้าใครพูดได้เป็นประโยคที่มีความหมายพอที่จะเข้าใจได้จะได้ 1 คะแนน ถ้าถูกต้องสมบูรณ์จะได้ 2 คะแนน

11. นักเรียนจะแต่งประโยคจากบัตรคำ โดยครูหรือนักเรียนจะสลับบัตรคำเหล่านั้นและให้นักเรียนผลัดกันเรียงประโยคคนละ 1 ประโยค อาจจะให้เรียงประโยคมากกว่า 1 ประโยคก็ได้

12. ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม แล้วครูแจกบัตรคำให้นักเรียนทุกคน แต่ละคนจะได้รับบัตรคำคนละ 5 - 6 ใบ แต่ละคนจะเก็บบัตรของตนไว้ไม่ให้เพื่อนเห็น นักเรียนอาจนำบัตรคำมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนที่นั่งใกล้เคียงกันได้ครั้งละ 1 บัตร จนกว่านักเรียนคนใดคนหนึ่งภายในวงสามารถเรียงเป็นประโยคได้และมีความหมายโดยอาจใช้

วิธีอื่นบ้างก็ได้ เช่น ให้นักเรียนที่ละคนผลักดันหีบไม้ที่ละใบจากกองไม้ที่วางเรียงซ้อนไว้ตรงกลาง (คล้ายการเล่นไพ่ไทย)

13. แจกบัตรตัวอักษรให้นักเรียนแต่ละคนภายในกลุ่ม โดยผลักดันเรียงบัตรนั้นเป็นคำไว้ข้างตัวเอง จะผลักดันเรียงจนกว่าจะไม่มีนักเรียนคนใดค้างหรือเรียงคำได้อีกจึงจะจบเกม

เกมที่ใช้เสริมกิจกรรมทางภาษาอื่น ๆ อาจนำมาใช้ได้ด้วยจุดมุ่งหมายต่าง ๆ กัน เช่น เกมฝึกการประสมคำใหม่ การผันเสียง ฯลฯ

กิจกรรมอื่นอาจนำมาแทรกได้ เช่น เพลง การแสดงท่าทางประกอบเสียง ฯลฯ

การใช้กิจกรรมใดก็ตามที่แทรกเข้ามาในชั้นนี้ ต้องพิจารณาเสียก่อนว่าเนื้อหาในกิจกรรมเหล่านั้นสอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียนอยู่หรือไม่

การที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ พอใจ และเกิดแรงจูงใจภายในของตนเองในการเรียนภาษาขึ้นได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ย่อมจะพัฒนาสูงขึ้นเช่นกัน

การประเมินผล สังเกตความถูกต้องในการใช้บัตรคำและการเล่นเกม เช่น ความถูกต้องในการเทียบคำ การเรียงเรียงคำเป็นประโยค การเขียนสะกดคำ การจับหรือเขียนเครื่องหมายวรรคตอนในประโยคหรือในการเล่นเกมนต่าง ๆ

วิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษากับหนังสือประเภทวิชาการ

หนังสือประเภทวิชาการนั้น กระบวนการของกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นตอนที่ 1 และ 2 จะกระทำดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ครูอ่านเรื่องให้นักเรียนฟัง ในขั้นนี้จะเปลี่ยนแปลงไปดังนี้

ก. แนะนำวัสดุต่าง ๆ ที่จะใช้เกี่ยวกับเรื่อง เช่น เรื่อง "มาทำหมวกกันแดด" ครูจะแนะนำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ในการทำหมวก อันได้แก่ กระดาษแข็งที่ทำเป็นแบบของหมวก กระดาษสำหรับทำหมวก ที่หนีบกระดาษ กาว ฯลฯ

วิธีแนะนำ ครูจะยกวัสดุแต่ละชิ้นออกมาแสดงให้นักเรียนดู พร้อมทั้งถาม
ถึง ๆ ว่า เรียกว่าอะไร เช่น ชูกระดากขึ้นพร้อมทั้งพูดว่า "กระดาก" ทุก
ซ้ำ ๆ กัน 2 - 3 ครั้ง ทำอย่างนี้จนกว่าจะหมดวัสดุที่จะแสดง

- ข. ครูสาธิตวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ละขั้นตอนอย่างช้า ๆ และชัดเจน เช่น
- หนึ่ง - วางกระดากลงบนโต๊ะ
 - สอง - ทาบแบบกระดากลงบนกระดากแผ่นนี้ (ชี้ไปด้วย)
 - สาม - ใช้ค้อนสอลากเส้นไปรอบ ๆ แบบกระดาก

ขั้นตอนที่ 2 ให้นักเรียนเล่าเรื่องกลับ ลำดับเรื่อง สนิทหรืออภิปราย
อันออกเสียง เล่นบทบาทสมมติ

ในขั้นตอนนี้ลองให้นักเรียนลองเล่าวิธีการทำสิ่งต่าง ๆ ที่ครูสอนไป และลอง
ลำดับเรื่องราวว่าครูทำอย่างไรบ้างซ้ำ ๆ เช่น

"เมื่อก็ ครูทำอะไรเอ๋ย หนูจำได้ไหมว่าครูทำอย่างไร เอาไหนลองนึกซิ
หนึ่ง ... ทำอย่างไร แล้วต่อไปละ" ฯลฯ

จากนั้นให้นักเรียนลองพูดนำตามครูถึงขั้นตอนการทำสิ่งต่าง ๆ อย่างช้า ๆ
แต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน

หลังจากนั้นครูจะให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกประมาณ 4 - 5 คน พร้อมทั้งแจก
วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ให้ครบทุกเล่ม และให้นักเรียนทุกคนทำสิ่งที่เรียนมากับครู ก่อนลงมือ
ทำควรให้นักเรียนทุกคนดูทุกขั้นตอนลำดับขั้นตอนของวิธีการที่ทำสิ่งเหล่านี้อีกครั้ง แล้ว
จึงให้นักเรียนลงมือทำ ครูคอยเดินดูช่วยเหลือและแนะนำนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ให้นักเรียน
ให้เสร็จเรียบร้อยและเตรียมผลงานของกลุ่มไว้พร้อมทั้งเก็บของเข้าที่ให้เรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 3 เขียนเรื่องราวร่วมกัน

ครูให้นักเรียนช่วยกันลำดับขั้นตอนวิธีการทำสิ่งนั้นอีกครั้ง และเริ่มตกลงกัน
เขียนเรื่องเกี่ยวกับวิธีการทำสิ่งนั้น ๆ เป็นขั้น ๆ หรือเป็นข้อ ๆ ก็ได้ เช่น เกี่ยวกับ
ที่เคยกล่าวมาแล้วในขั้นที่ 3 เช่น

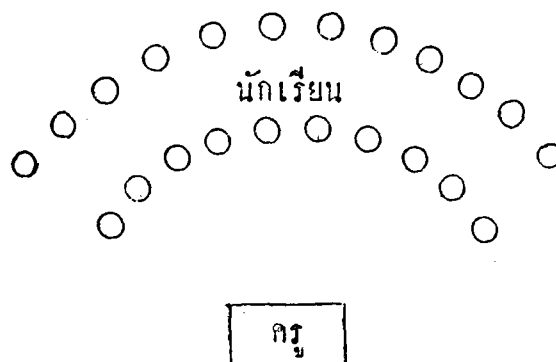
หนึ่ง วางกระดากลงบนโต๊ะ

สอง

ขั้นตอนที่ 4 และ 5 ก็จะเป็นการไปเหมือนที่กล่าวมาในขั้นตอนที่ 4 และ 5 ในการทำหนังสือเล่มใหญ่ ให้นักเรียนวาดภาพประกอบวิธีการในแต่ละขั้นตอนของวิธีการควย

การจัดชั้นเรียน

ครูควรจัดห้องเรียนให้มีความโล่งและกว้างพอสมควรสำหรับนักเรียนทำกิจกรรม ให้นักเรียนนั่งกับพื้นหรือเก้าอี้เล็ก ๆ ในลักษณะครึ่งวงกลมรอบครู ค้างแผนภูมิต่อไปนี้

การจัดชั้นในลักษณะนี้ จะช่วยให้นักเรียนและครูมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ซึ่งจะง่ายต่อการสอนและการใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน นอกจากนี้ การควบคุมวินัยก็จะง่ายขึ้นด้วย เพราะครูสามารถกวาดสายตาดูทั่วถึง นักเรียน จะมีความรู้สึกว่าได้เรียนในสภาพเป็นกันเองกับครูมากขึ้น และบรรยากาศของห้องเรียนที่ซ้าจากจำเจแบบเดิม ที่ว่าง ๆ ในชั้นเรียนด้านหน้าและด้านหลังห้องเรียนจะช่วยให้ นักเรียนได้ทำกิจกรรม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การทำหนังสือเล่มใหญ่ การเล่นเกม และกิจกรรมเสริมอื่น ๆ ได้สะดวกขึ้น

ครูควรจัดเก็บของ และวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำกิจกรรมของนักเรียน โดยให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบดูแลสิ่งของ และเก็บเข้าที่เมื่อใช้เรียบร้อยแล้วทุกครั้ง

บริเวณผาผนังห้องเรียนหรือบนบอร์ด อาจติดกระดานแผ่นใหญ่ให้นักเรียน เขียนเรื่องกับครู (ในชั้นตอนที่ 3) ไว้ด้วยสักระยะจนกว่านักเรียนจะเรียนจบ หน่วยการเรียนรู้นั้นไปแล้ว และมีหน่วยการเรียนรู้อื่นมาใหม่เป็นต้น

ควรจัดที่สำหรับเก็บบัตรคำและแขวนสมุดเล่มใหญ่ของนักเรียนในแต่ละหน่วย การเรียน ควรจะเป็นบริเวณที่นักเรียนจะกลับมาอ่านหนังสือเล่มใหญ่เหล่านั้นได้สะดวก เช่น หลังห้องเรียน มุมห้อง เป็นต้น บัตรคำที่ใช้แล้วครูควรเก็บใส่กล่องไว้เป็นชุด พร้อมทั้งเขียนชื่อเรื่องที่นักเรียนเขียนหนังสือเล่มใหญ่ในกลุ่มไว้ด้วย เพื่อให้นักเรียน สะดวกที่จะกลับมา เล่นและค้นคว้าได้ตามต้องการ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 5 - 26)

จากวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาทั้งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าการสอนด้วยวิธีนี้เริ่มจากโครงสร้าง ลำดับเหตุการณ์ รายละเอียดของ กระบวนการในชีวิตจริง หรือบทเรียนที่เขียนขึ้นโดยครูและนักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ในการสร้างคำราชาภาษาร่วมกัน เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า ประเมินผล และปรับปรุงตนเอง ครูเป็นเพียงผู้ช่วยเหลือ กระตุ้น จัดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และ สนับสนุนให้เกิดประสบการณ์สำเร็จในการเรียนภาษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายท่านได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้ในลักษณะ ที่คล้ายกัน ดังนี้

นิวคอมบี้ กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ ที่คนเราได้พบ อาจจะมีมากหรือน้อยกว่าก็ได้ โดยแสดงออกทางพฤติกรรมใน 3 ลักษณะคือ

การแสดงออกในลักษณะพึงพอใจ เห็นด้วย ชอบ อยากรับปฏิบัติ เรียกพฤติกรรม
เช่นนี้ว่า ทักษคติเชิงนิมิต (Positive Attitude) อีกลักษณะหนึ่งเป็น
การแสดงออกในลักษณะตรงข้าม คือ ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เบื่อหน่าย
ชิงชัง เรียกพฤติกรรมเช่นนี้ว่า ทักษคติเชิงนิเสธ (Negative Attitude)
ส่วนทัศนคติอีกแบบหนึ่งได้แก่ การรู้สึกเฉย ๆ ไม่เกลียดหรือชอบ (Newcomb.
1954 : 123)

ฮิลการ์ด กล่าวว่า ทักษคติ คือพฤติกรรมหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นครั้งแรกที่มี
ต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความนึกหรือสถานการณ์ใด ๆ ในทางเข้าหา
หรือออกจาก และเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในครั้งต่อ ๆ ไป ในทางที่เอนเอียง
ในลักษณะเดิมเมื่อพบกับสิ่งนั้นอีก (Hilgard. 1967 : 214)

กู๊ด กล่าวว่า ทักษคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใด
ลักษณะหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการสนับสนุนหรือคัดค้านสถานการณ์บางอย่าง บุคคลหรือ
สิ่งใด ๆ เช่น รัก เกลียด หรือกลัวหรือไม่พอใจมากน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น ๆ
(Good. 1973 : 48)

นอกจากนี้นักการศึกษาไทยก็ได้ให้ความหมายของทัศนคติไว้หลายแนวด้วยกัน
ดังนี้

เคโซ สวนานนท์ กล่าวว่า ทักษคติเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สร้างขึ้นได้
เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม
ต่าง ๆ ดังนั้นทัศนคติจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่จะทำบุคคลประสบความสำเร็จ
หรือความล้มเหลวในหน้าที่การงานหรืออาชีพของตน (เคโซ สวนานนท์. 2512 : 28)

ทองเคื่อน พันธมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง กล่าวว่า ทักษคติเป็นความ
รู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ใด ๆ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่
(Positive) ชักเย้าย (Negative) หรือเป็นกลาง (Neutra) ก็ได้ซึ่งเป็น
ผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่ดีหรือเลวของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ (ทองเคื่อน
พันธมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง. 2518 : 3)

เชคส์กี้ โฆวาลินธู กล่าวว่า หัตถ์เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มี
 ต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์จะเป็นตัวกระตุ้นให้
 บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้น ๆ ไปในทิศทางใด
 ทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุน หรือคัดค้านก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการ
 อบรมให้เรียนรู้ระเบียบวินัยของสังคม (Socialization) ซึ่งหัตถ์นี้จะแสดงออก
 หรือปรากฏให้เห็นได้ชัดในกรณีที่สิ่งเร้านั้นเป็นสิ่งเร้าของสังคม (เชคส์กี้ โฆวาลินธู.
 2520 : 38)

องค์ประกอบของหัตถ์

เชคส์กี้ โฆวาลินธู กล่าวว่า หัตถ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ
 คือ

1. Cognitive Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้หรือ
 ความเข้าใจของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งเร้านั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการสรุปรวมเป็นความเชื่อ
 หรือช่วยในการประเมินสิ่งเร้านั้น ๆ
2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์
 ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าต่าง ๆ เป็นผลเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินสิ่งเร้า
 นั้นแล้วพอใจหรือไม่พอใจ ต้องการหรือไม่ต้องการ ก็หรือเลวอย่างไร
3. Action Tendency Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความพร้อม
 หรือแนวโน้มที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่สนับสนุนหรือ
 คัดค้าน ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล
 (เชคส์กี้ โฆวาลินธู. 2520 : 40)

ลักษณะของหัตถ์

อัลฮอร์ท ได้แยกหัตถ์ออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

1. ภาวะทางจิตใจและประสาท (Mental and Neural State) ซึ่งแสดง
 ให้เห็นทางพฤติกรรม เช่น โกรธ เกลียด รัก เป็นต้น

2. ความพร้อมที่จะตอบสนอง (Readiness to Respond) คือเมื่อมีทัศนคติที่ก่อสิ่งใดก็พร้อมที่จะตอบสนองถึงนั้นได้ตามลักษณะของทัศนคติที่เกิดขึ้น เช่น ชอบวิชาศิลปะ หรือสนใจวิชาศิลปะอยู่เสมอ

3. เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นระบบ (Organized) เกิดขึ้นเป็นกลุ่มและจัดระบบไว้แล้วในตนเอง คือเมื่อเกิดทัศนคติก่อสิ่งใดแล้วจะเกิดอย่างต่อเนื่อง และติดตามมาด้วยพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น เมื่อโกรธหน้าจะบึ้ง

4. เป็นสิ่งที่เกิดจากประสบการณ์ (Through experience) หมายความว่าประสบการณ์มีส่วนช่วยในการสร้างทัศนคติได้

5. เป็นพลังสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่แสดงออก (Exerting a Directive and for Dynamic in Fluence on Behavior) การแสดงออกก่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับทัศนคติเป็นสำคัญ (Allport, 1969 : 21 - 27)
นอกจากนั้น ไพบูลย์ อินทริวิชา ได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติที่เกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ของแต่ละคน ทำให้สิ่งที่มีอิทธิพลบุคคลมาแตกต่างกัน

2. ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลในทางการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก

3. ทัศนคติเป็นสภาพจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละบุคคลต่างได้รับประสบการณ์ (Experience) ได้รับรู้ (Perceive) และผ่านการเรียนรู้มามาก แต่อย่างไรก็ตามทัศนคตินี้ อาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากอิทธิพลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ (ประวิณ รอดเขียว, 2523 : 14 อ้างอิงมาจาก ไพบูลย์ อินทริวิชา, ม.ป.ป. :

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติทั้งกล่าวมาแล้วสามารถสรุปได้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ภาวะความพร้อมของจิตใจของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมสนองตอบต่อวัตถุ สถานที่ บุคคลหรือสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ประสบมา ซึ่งมีองค์ประกอบหลายอย่าง คือ ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและความพร้อมในการปฏิบัติ โดยแสดงออกมาในทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลางก็ได้ ซึ่งทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สามารถสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจในการอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

ขุนพงษ์ งามเกษม ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนอ่านภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับการสอนแบบเดิม ผลปรากฏว่า กลุ่มที่สอนอ่านโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะเป็นอุปกรณ์ มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบเดิม ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบใหม่นั้น ถ้าใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นก็จะช่วยให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนดีขึ้น (ขุนพงษ์ งามเกษม. 2518 : 23)

สุนัยรัตน์ ภิรมย์นาม ได้ศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือที่ใช้ส่วนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในชนบทกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏว่า

1. เมื่อพิจารณาผลรวมของทั้งเด็กในกรุงกับเด็กในชนบทแล้ว พวกที่อ่านหนังสือที่ใช้ส่วนของเด็ก ๆ ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีความสนใจในการอ่านสูงกว่าพวกที่อ่านหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .01, .05 ตามลำดับ

2. เมื่อพิจารณาเฉพาะเด็กในชนบท พวกที่อ่านหนังสือที่ใช้ส่วนของเด็ก ได้รับความรู้ ความเข้าใจ และมีความสนใจในการอ่านสูงกว่าพวกที่อ่านหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .01, .05 ตามลำดับ

3. เมื่อพิจารณาเฉพาะเด็กในกรุง ไม่พบความแตกต่างระหว่างพวกที่อ่านหนังสือที่ใช้ส่วนของเด็ก กับพวกที่อ่านหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน

4. เมื่อพิจารณาผลรวมของพวกที่อ่านหนังสือที่ใช้ส่วนของเด็ก กับพวกที่อ่านหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน ปรากฏว่า เด็กในชนบทที่อ่านหนังสือ 2 ชุดนี้ ได้รับความรู้จากการอ่านต่ำกว่าเด็กในกรุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความสนใจในการอ่านสูงกว่าเด็กในกรุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าความเข้าใจจากการอ่านทั้ง 2 กลุ่มนี้ไม่แตกต่างกัน

5. เมื่อพิจารณาเฉพาะพวกที่อ่านหนังสือที่ใช้ส่วนของเด็ก แม้จะไม่พบความแตกต่างในด้านความรู้จากการอ่านของเด็กในชนบทกับเด็กในกรุง แต่ในด้านความเข้าใจจากการอ่านและความสนใจในการอ่านแล้ว เด็กในชนบทเกิดผลสูงกว่าเด็กในกรุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งสองด้าน

6. เมื่อพิจารณาเฉพาะพวกที่อ่านหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียน เด็กในชนบทได้รับความรู้จากการอ่านต่ำกว่าเด็กในกรุงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ในด้านความเข้าใจในการอ่านกับความสนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน (สุนัยรัตน์ ภิรมย์นาม. 2519 : บทคัดย่อ)

ประยูร แจงจบ ได้ศึกษาเกี่ยวกับประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านและการจำเนื้อหาบทเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 230 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า การใช้คำถามประกอบบทเรียนประเภทความเข้าใจ ความจำ ใจความสำคัญ ความจำเนื้อหา และประเภทถามไม่ตรงกับบทเรียน รวมทั้งการจัดวางคำถามประเภทต่าง ๆ เหล่านั้นลงในตำแหน่งหน้าและท้ายบทเรียนทำให้เด็กเรียนมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน (ประยูร แจงจบ. 2521 : 57 - 63)

เจียมจิต ห้าวหาญ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความลงทนในการจำโดยใช้ชี้นำเรื่อง 3 แบบ คือ แบบย่อที่ใจความตรงกับเรื่อง แบบบอกโครงเรื่องและแบบมีข้อสอบถูกผิด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดลาดหญ้า จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 45 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า

การนำเรื่องทั้ง 3 แบบ ไม่มีผลทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนแตกต่างกัน การนำเรื่องแบบบอกโครงเรื่อง ทำให้นักเรียนมีความคงทนในการจำสูงกว่าการนำเรื่องอีก 2 แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความเข้าใจในการอ่านกับความคงทนในการจำสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (เจียมจิต ห้าวหาญ. 2522 : 61 - 66)

พิมพ์พร อุทัยเลิศ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกด้วยไม่ใช้แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 68 คน ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (พิมพ์พร อุทัยเลิศ. 2526 : 50)

ศิริอร รัตนอุดม ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การ์ตูนเรื่องประกอบในการอ่าน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ศิริอร รัตนอุดม. 2527 : บทคัดย่อ)

วันเพ็ญ สุภิกขย์ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดลาดชะโด อำเภอดมัยไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งระดับ

ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน สูง ปานกลาง และต่ำ ผลการศึกษาปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วเขียนลำดับเรื่องราวมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด และนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกันจะมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนสูงมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าระดับปานกลาง และนักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนปานกลางจะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนต่ำ (วันเพ็ญ สุภักดิ์. 2528 : 64 - 65)

งานวิจัยภายในประเทศส่วนใหญ่จะใช้แบบฝึกหรือสื่อการสอนอื่น ๆ ในการศึกษาความเข้าใจในการอ่านและก็ได้ผลดีกว่าการสอนแบบปกติ แต่ยังไม่มีการศึกษาความเข้าใจในการอ่านโดยใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ในระดับประถมศึกษาเลย ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าน่าจะนำวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษามาศึกษาว่า จะให้ผลมากน้อยเพียงใด

งานวิจัยต่างประเทศ

สตีเวนส์ ได้ศึกษาความเข้าใจในการอ่าน จากการอ่านเรื่องที่สนใจของนักเรียนที่มีความสามารถสูงที่คะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 83 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 5 และ 6 โดยได้สำรวจความสนใจในการอ่านจากรายการ 25 เรื่อง ซึ่งมีระดับความสนใจตั้งแต่ 1 - 7 เลือกให้นักเรียนในใจมาให้อ่าน แล้วทดสอบความเข้าใจในการอ่าน พบว่า เรื่องที่นักเรียนสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลทำให้ นักเรียนอ่านได้ง่าย และสะดวกต่อการทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านจากเรื่องที่สนใจ (Steven, 1980 : 365)

ฮาฟเนอร์ และพาล์มเมอร์ ได้ศึกษาผลของการสอนคำศัพท์และความเข้าใจในการอ่านจากการสอน 3 วิธี คือ

1. วิธีให้บอกความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในประโยค (Matler - Relation Matler)

2. วิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์หลักแห่งเหตุและผล

3. วิธีเรียนคำศัพท์

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 9 จำนวนนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีที่ 1 มี 20 คน เรียนวิธีที่ 2 มี 15 คน และเรียนวิธีที่ 3 มี 25 คน ใช้เวลาทดลอง 5 สัปดาห์ครึ่ง แล้วทดสอบเกี่ยวกับเรื่อง

1. การอ่านคำศัพท์

2. ระดับความเข้าใจในการอ่าน

3. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน

4. การวินิจฉัยความเข้าใจในการอ่าน

ผลการทดลองพบว่า การสอนด้วยวิธีบอกความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในประโยค และวิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์หลักแห่งเหตุและผล ได้ผลดีกว่าวิธีเรียนคำศัพท์ นอกจากความสามารถในการอ่านคำศัพท์เท่านั้นที่การสอนด้วยวิธีให้บอกความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญในประโยคกับวิธีเรียนคำศัพท์ได้ผลไม่แตกต่างกัน และพบว่าไม่มีความแตกต่างกันในค่าผลสัมฤทธิ์ระหว่างเพศ (Harner and Palmer. 1980 : 34)

เคนคัล เมสัน และฮันเตอร์ ได้ศึกษาเรื่องการใช้เครื่องมือชนิดไหนในการวัดความเข้าใจในการอ่าน มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่าการเลือกแบบทดสอบและบทความที่ใช้ในการอ่านจะมีผลต่อความเข้าใจในการอ่านหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 5 จำนวน 164 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นบทความ 4 เรื่อง ให้อ่านแล้วทดสอบโดยใช้แบบทดสอบ 4 แบบ คือ แบบเลือกตอบ (Multiple Choice) แต่ละบทความมีคำถาม 8 - 12 ข้อ แบบระลึกได้ (Recall) คือนักเรียนจะเขียนทุกสิ่งที่ได้จากบทความที่อ่าน แบบเติมคำ (Cloze) จะเว้นทุก 5 คำ ที่ให้เติม แบบเลือกคำมาเติม (Maze) เว้นทุก 5 คำ และมีคำให้เลือกมาเติมเพียงคำเดียวจาก 3 คำ

บทความมีความยาวประมาณ 127 - 142 คำ รูปแบบของเรื่องแตกต่างกัน เขียนแบบ
 เทนิยาย เรื่องเล่าและอธิบาย ผลปรากฏว่าแบบทดสอบชนิดเลือกตอบและเลือก
 คำมาเติมง่ายกว่าแบบเติมคำและแบบระลีกไ้ เพราะแบบระลีกไ้ให้นักเรียนจะต้องเขียน
 ข้อความที่จำไ้จากบทความที่อ่าน ส่วนบทความที่เขียนแบบเทนิยาย เป็นเรื่องที่อ่าน
 ง่ายที่สุก บทความแบบอธิบายเข้าใจค่อนข้างยาก ดังนั้นการเลือกแบบทดสอบและ
 บทความจึงมีผลต่อการฝึกความเข้าใจในการอ่าน (Kendall, Mason and Hunter. 1980 :
 233 - 236)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน

งานวิจัยในประเทศ

บุพที พลเวชประชาสุข ใ้ศึกษาการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนคำ
 โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 ของโรงเรียนวัดบึงทองหลาง เขตบางกะปิ
 กรุงเทพมหานคร จำนวน 72 คน ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยการใ้แบบฝึกหัดการเขียน
 สะกดคำ มีผลการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนตามคำบอกอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (บุพที พลเวชประชาสุข. 2525 : 56)

มาสวิมล รักบ้านเกิด ใ้ศึกษาการใ้แบบฝึกสะกดคำยากในวิชาภาษาไทย
 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2526 ของโรงเรียน
 วัฒนาสงแ่ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ใ้รับ
 การสอนโดยใช้แบบฝึกเขียนสะกดคำยาก มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำยากสูงขึ้นกว่า
 ก่อนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ใ้รับการสอนโดยใช้
 แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำยากสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่
 เรียนการเขียนสะกดคำตามกิจกรรมตามแผนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 (มาสวิมล รักบ้านเกิด. 2526 : 78 - 79)

นันทนา คาววงเคน ได้ศึกษาการเขียนสะกดคำโดยใช้เกม กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2527 โรงเรียนวิจิตร กรุงเทพมหานคร จำนวน 48 คน ผลปรากฏว่ากลุ่มนักเรียนที่สอนโดยใช้เกมมีผลสัมฤทธิ์ต่อการเขียน สะกดคำสูงกว่านักเรียนที่สอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นันทนา คาววงเคน. 2528 : 50 - 51)

งานวิจัยต่างประเทศ

บลีเวท ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำแบบอนุमानกับแบบอุปมาน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 4 จำนวน 58 คน และนักเรียนระดับ 5 จำนวน 58 คน โดยทำการสอนทุกวันเป็นเวลา 14 วัน ผลการศึกษาพบว่า คะแนนการเขียน สะกดคำของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบอนุमानสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอน แบบอุปมานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังพบว่าเพศและระดับชั้นเรียนของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการเขียนสะกดคำ (Blewett. 1974 : 2115)

แมคเอลวี ได้ศึกษาหลักการสอนเพื่อตรวจสอบให้ถูกต้องสำหรับการเขียน สะกดคำของนักเรียนระดับ 4 และระดับ 6 จำนวนทั้งหมด 721 คน ใช้เวลาศึกษา 3 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับ 4 ที่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจให้ ถูกต้องมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการ ตรวจที่ถูกต้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สำหรับนักเรียนระดับ 6 ที่ได้รับการสอนอ่าน เพื่อการตรวจที่ถูกต้องกับนักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนอ่านเพื่อการตรวจให้ถูกต้องมีผลสัมฤทธิ์ ในการเขียนสะกดคำแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (McElwee. 1975 : 7031 - 7032)

ชเวนคินเกอร์ ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกหัดที่มีรูปภาพเหมือนของจริง แบบเขียนตามคำบอก และแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกหัด ที่มีรูปภาพจริง มีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้รูปภาพ เหมือนของจริง (Schwendinger. 1977 : 51)

จากการศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับการสอนเขียน พอสรุปได้ว่า วิธีการสอนเขียนจะต้องใช้กิจกรรมการสอนหลายอย่าง เพราะเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนเพื่อให้เกิดความชำนาญและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

เชือน เสือคำ ได้เปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพังกับวิธีแนะนำให้ นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มก่อน และวิธีสอนแบบเดิม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 90 คน แบ่งกลุ่มทดลองเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนทั้ง 3 กลุ่มไม่แตกต่างกัน (เชือน เสือคำ. 2521 : 74)

ชูชาติ นาสดวง ได้เปรียบเทียบผลการเรียนภาษาไทย เรื่องราชาศัพท์และ คำสุภาพในระดับอุดมศึกษา โดยใช้บทเรียนไม่คู่กับการสอนตามปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็น นักศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูมหาสารคาม จำนวน 62 คน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีทัศนคติต่อภาษาไทยหลังการทดลอง สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และทั้งสองกลุ่มมีความเจริญงอกงามด้านทัศนคติเท่าเทียมกัน (ชูชาติ นาสดวง. 2521 : 43)

จารุณี ไชยสมัย ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพการอ่านเร็วและทัศนคติ ต่อการ เรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านอย่างมีระบบกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกอ่าน โดยใช้ความเรียง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดเชียงนางสง่างาม จังหวัดชลบุรี จำนวน 48 คน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกอ่านอย่างมีระบบ และกลุ่มทดลองที่ 2 ซึ่งได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกอ่านโดยใช้ความเรียงมีทัศนคติต่อภาษาไทยสูงกว่าก่อนการใช้ แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มมีสมรรถภาพการอ่าน เร็วและทัศนคติต่อภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (จารุณี ไชยสมัย. 2526 : 71)

อัทธยา สายศิลป์ ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและ
เจตคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึก
สมรรถภาพการอ่านเร็วกับการสอนที่ฝึกตามกิจกรรมคู่มือการสอนของกรมวิชาการ
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดคอนยาง อำเภอบางสะพาน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลอง
สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (อัทธยา สายศิลป์. 2526 : 66)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

งานวิจัยในประเทศ

นัคคา ขจรนที ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่าน
และเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่าง
เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางมกวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน
60 คน ใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน
ด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษามีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ แรงจูงใจ
และความคงทนในการจำสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 (นัคคา ขจรนที. 2530 : 104)

ประภาพันธุ์ นิลอรุณ ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมทางการเรียนภาษาไทย
ของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษาที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีสอน
ตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็กโรงเรียน
บ้านสังขะ และโรงเรียนควนวิทยาคาร อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ในภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 50 คน ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ ผลการทดลอง
พบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา มีความพร้อมทางการเรียนภาษาไทย

สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 (ประภาพันธุ์ นิลอรุณ. 2530 : 75)

งานวิจัยต่างประเทศ

วอล์คเกอร์ และคนอื่น ๆ ได้ทำการทดลองสอนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวทาง
ที่ใช้ใน เทรเกอร์ พาร์ค เรียกว่า Concentrated Language Encounter Teaching
หรือวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา โดยทำการทดลองกับเด็กชาวอะโบโรจินที่เรียน
ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการทดลองเป็นที่น่าพอใจ เด็กในกลุ่มทดลองมีความ
เชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียน (Walker and others.
1983 : 72)

ต่อมาในปี ค.ศ. 1984 วอล์คเกอร์ และคนอื่น ๆ ได้ทำการทดลองสอน
ภาษาเช่นเดียวกับโปรแกรมที่เตรเกอร์ พาร์ค ที่โรงเรียน Napperby และ
Marryvale โดยทำการทดลองกับนักเรียนทั้งสองโรงเรียนในระดับ junior
และ senior โดยใช้เนื้อหาในการทดลองเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับอาหารทั้ง 2 ระดับ
การทดลองใช้เวลา 18 เดือน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีความ
เชื่อมั่นในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารสูงขึ้นมาก (Walker and others. 1984 :
76)

จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทาง
ภาษาได้ดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า วิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์
ภาษาจะมีผลด้านความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้ว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน
3. ทักษะการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้า เป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. แบบการ ทดลอง และการ ดำเนินการ ทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนวัดโลกพรหมสังครังจิตร 7 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 80 คน

การเลือกโรงเรียนมาศึกษาครั้งนี้ มีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

1. เป็นโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวนตั้งแต่ 2 ห้องเรียนขึ้นไป
3. สภาพห้องเรียนและระดัการ เรียนของนักเรียนโดยทั่วไปคล้ายคลึงกับโรงเรียนส่วนใหญ่ในอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
4. ผู้บริหารและคณะครูเห็นความสำคัญของการวิจัยและให้ความร่วมมือในการทดลองเป็นอย่างดี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนวัดโลกพรหมตั้งตรงจิตร 7 จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 25 คน กลุ่มควบคุม 25 คน โดยมีขั้นตอนในการเลือกดังนี้

1. สุ่มอย่างง่ายโดยจับสลากห้องเรียนมา 2 ห้อง จากจำนวนห้องเรียนทั้งหมด 3 ห้อง ได้นักเรียนมาจำนวน 50 คน

2. เมื่อได้ห้องเรียนมาจำนวน 2 ห้องแล้วจับสลากอีกครั้งเพื่อเลือกเป็น

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง ใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

กลุ่มควบคุม ใช้วิธีสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. เรื่องที่ใช้ในการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
2. แผนการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา
3. แผนการสอนปกติ
4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียน
5. แบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. เรื่องที่ใช้เป็นบทเรียนประกอบการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
ผู้วิจัยสร้างเรื่องเพื่อให้กลุ่มทดลองใช้อ่าน จำนวน 3 เรื่อง โดยมีขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ศึกษาเกณฑ์ ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่าน

1.2 ศึกษาเกณฑ์และวิธีสร้างเรื่องสำหรับสอนอ่านเพื่อความเข้าใจ

1.3 ศึกษาคำศัพท์ที่ใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากคู่มือครู
การสอนภาษาไทยของกระทรวงศึกษาธิการ บทที่ 11 - 13

1.4 สร้างเรื่องโดยใช้หลักเกณฑ์ในการสร้างเรื่องของ หทัย กันหยง
(2529 : 108 - 159) ปราณี เชียงทอง (2526 : 75 - 77) ใช้หลักเกณฑ์
ในการสร้างเรื่อง ดังนี้

1.4.1 เลือกคำศัพท์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บทที่ 11 - 13

1.4.2 เลือกคำศัพท์ที่รวบรวมไว้มาสร้างเรื่อง โดยคำนึงถึง
ประเภทของเรื่องที่เด็กวัย 7 - 8 ปี ชอบและสนใจ โดยใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัย

1.4.3 ชอบเพศของเรื่อง เป็นนิทาน นิยาย จำนวน 1 เรื่อง
ประเภทความรู้ทั่วไป 1 เรื่อง และประเพณีพิธีการ 1 เรื่อง โดยมีภาพประกอบ

1.4.4 นำเรื่องเสนอต่อกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านภาษาไทย ได้แก่ ผศ.จรัญ สุวดี อ.พิณนา ทองภักดิ์ อ.วิไล ชินวงศ์ อ.วิภา
คัมพลพงษ์ และอ.รัชนี้ จรุงศิริวัฒน์ ตรวจสอบพิจารณาแก้ไข

1.4.5 นำเรื่องที่ปรับปรุงแล้ว จัดทำเป็นรูปเล่ม มีภาพประกอบ

1.4.6 นำเรื่องที่มีรูปภาพสมบูรณ์ ให้คณะกรรมการควบคุม
ปริญญานิพนธ์และผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องอีกครั้ง

1.4.7 นำเรื่องนี้ไปจัดทำแผนการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา
ในกลุ่มทดลอง

2. แผนการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา

2.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ.
2525 : 1 - 13) และคู่มือครูการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (กระทรวง
ศึกษาธิการ. 2528 : 111 - 134)

2.2 ศึกษาคำศัพท์ที่ใช้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากหนังสือคู่มือ
การสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บทที่ 11 - 13

2.3 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา

2.4 สร้างแผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และนำแผนไปให้
คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและครูเชี่ยวชาญทางภาษาไทยตรวจและแก้ไข ซึ่งได้แก่
ผศ.จริย์ สุวัฑฒ์ อ.ทัศนีย์ ทองภักดี และ อ.ประภาพันธุ์ นิลอรุณ

2.5 นำแผนการสอนไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
บ้านหลักร้อย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 จำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่อง
เกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใช้ปริมาณเนื้อหา เวลาที่ใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และความ
เหมาะสมของสื่อการสอน

2.6 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงจากข้อ 2.5 ไปให้กรรมการควบคุม
ปริญญาโทและครูตรวจแก้ไขอีกครั้ง

2.7 นำแผนการสอนที่ตรวจแล้วไปทดลองกับกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนวัดโคกพรหมตั้งตรงจิตร
7 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

-3. -แผนการสอนปกติ-

3.1 ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ.
2520 : 1 - 13) และคู่มือครูการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ของกระทรวง
ศึกษาธิการ (2528 : 111 - 134)

3.2 ศึกษาวิธีการสอนอ่านจากหนังสือคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2528 : 111 - 134)

3.3 สร้างแผนการสอนวิธีปกติแล้วนำแผนการสอนเสนอต่อคณะกรรมการ
ควบคุมปริญญาโทและครูเชี่ยวชาญด้านภาษาไทย ตรวจแก้ไข ซึ่งได้แก่ ผศ.จริย์ สุวัฑฒ์
อ.ทัศนีย์ ทองภักดี อ.ประภาพันธุ์ นิลอรุณ อ.วิไล ชินวงศ์ และ อ.รัชณี จรุงศิริวัฒน์

3.4 นำแผนการสอนไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหลักร้อย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีสภาพทั่วไปคล้ายคลึงกับโรงเรียนทดลอง จำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับความยากง่ายของคำศัพท์ ความเหมาะสมของเนื้อหา เวลา และสื่อการเรียน

3.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจากข้อ 3.4 ไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบอีกครั้ง

3.6 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้สอนกับกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนวัดโคกพรหม-ตั้งตรงจิตร 7 อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา

4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียนคำ

4.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียน จากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 133 - 210) และการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2526 : 64 - 76)

4.2 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียน เป็นคำถามชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก โดยนำคำศัพท์ในบทเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 บทที่ 11 - 13 มาผูกเป็นข้อความสั้น ๆ แล้วตั้งคำถามจากข้อความนั้น ๆ จำนวน 36 ข้อ และการเขียน จำนวน 25 ข้อ

4.3 นำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียนไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรและยูทงคุณวุฒิชำนาญภาษาไทย ซึ่งได้แก่ ผศ.จรัญ สุวัทธิ อ.ทัศนาว ทองภักดี ผศ.จันทิมา พรหมโชติกุล อ.ประภาพันธุ์ นิลอรุณ อ.วิไล ชินวงศ์ และ อ.รัชนี จรุงศิริวัฒน์ ตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

4.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหลักร้อย จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนกลุ่มเดียวกัน และมีสภาพทั่วไปคล้ายคลึงกับโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนมาตรวจให้คะแนน โดยตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

4.5 นำผลมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ในการแบ่งกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วใช้ตารางสำเร็จรูปของ จุง - เท - ฟาน แล้วเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป

4.6 นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้วจำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร คูเคอร์ - ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเท่ากับ .785 และการเขียนเท่ากับ .864

4.7 นำแบบทดสอบนี้ไปวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนทำการทดลองและหลังจากทำการทดลองเสร็จแล้ว

5. แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

การสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามทัศนคติของ เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์ (2520 : 38 - 70) และ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 27 - 32)

5.2 สร้างแบบสอบถาม โดยเขียนข้อความที่แสดงลักษณะของทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยในคำความรู้สึก ความเชื่อมั่นหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยคละข้อความเชิงนิมิตและเชิงนิเสธไว้ด้วยกัน แต่ละข้อมีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด ทั้งตัวอย่างต่อไปนี้

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1.	การ เรียนภาษาไทยทำให้ นักเรียนสนุกสนาน				
2.	นักเรียนพูดหัวทุกครั้ง ที่เรียนภาษาไทย				
	ฯลฯ				

5.3 นำแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยที่สร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ไปให้กรรมการควบคุมบริหารงานพิเศษและผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ชุคเกี่ยวกับตรวจสอบ ทดสอบ และแผนการสอน ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและความชัดเจน ของการใช้ภาษาในแต่ละข้อคำถาม

5.4 นำแบบทดสอบที่แก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2531 ตามลำดับดังนี้

ครั้งที่ 1 นำไปทดลองกับนักเรียนจำนวน 5 คน ของโรงเรียน บ้านหลักร้อย เพื่อดูความชัดเจนของคำสั่งและความเข้าใจในข้อคำถามแต่ละข้อแล้ว ปรับปรุงแก้ไข

ครั้งที่ 2 ทดลองกลุ่มเล็ก โดยใช้นักเรียนจำนวน 10 คน ของ โรงเรียนบ้านหลักร้อย เพื่อดูความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม แล้วปรับปรุง แก้ไขอีกครั้ง

ครั้งที่ 3 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียน บ้านหลักร้อย จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

ก. แบบสอบถามที่เป็นข้อความเชิงนิมิต (Positive)

เห็นด้วยมากที่สุด	4	คะแนน
เห็นด้วยมาก	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	คะแนน

ข. แบบสอบถามที่เป็นข้อความเชิงนิเสธ (Negative)

เห็นด้วยมากที่สุด	1	คะแนน
เห็นด้วยมาก	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	4	คะแนน

5.5 หาค่าอ่านาจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2524 : 138) ในการแบ่งกลุ่มสูง - กลุ่มต่ำ แล้วหาค่าคะแนนเฉลี่ยและความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ ใช้ t - test ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วเลือกข้อความที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป

5.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วจำนวน 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร α - Coefficient (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 171) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .951

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ Nonrandomized Control - Group Pretest-Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 219) ดังแสดงไว้ในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Nonrandomized Control - Group

Pretest - Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
E	T ₁	X	T ₂
C	T ₁	-	T ₂

X แทน การจัดการกระทำ

T₁ แทน การสอบก่อนการทดลอง

T₂ แทน การสอบหลังจากที่กระทำการทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

E แทน กลุ่มทดลอง

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลองสอนใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย มาทดสอบกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

2. ทำการทดลองสอนแต่ละกลุ่มโดยใช้เวลาทดลองสอน วันละ 3 คาบ คาบละ 20 นาที สัปดาห์ละ 4 วัน เป็นเวลา 9 สัปดาห์ จำนวนทั้งหมด 105 คาบ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนเองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 การจัดตารางเวลาในการทดลองใน 1 สัปดาห์

วัน \ เวลา		
	9.00 – 10.00	11.00 – 12.00
วันจันทร์	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
วันอังคาร	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง
วันพุธ	กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
วันพฤหัสบดี	กลุ่มควบคุม	กลุ่มทดลอง

3. ผู้วิจัยใช้เนื้อเรื่องและวิธีการสอนที่แตกต่างกัน

กลุ่มทดลอง ใช้วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา และใช้เนื้อหาตั้ง
ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มควบคุม ใช้วิธีสอนปกติ และใช้เนื้อหาจากหนังสือแบบเรียน
ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1 บทที่ 11 – 13 ของกระทรวงศึกษาธิการ

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยใช้แบบทดสอบและแบบสอบถาม
ชุดเดียวกันที่ใช้ก่อนการทดลองทั้ง 2 กลุ่ม หลังจากนั้นทำการตรวจให้คะแนน แล้วนำ
คะแนนที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่าน การเขียนคำ และทัศนคติต่อ
การเรียนภาษาไทยของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติ t - test แบบ
Difference Score

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ
ดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน ใช้สูตร (ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ใช้สูตร (ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 62)

$$S^2 = \frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและการเขียน โดยใช้สูตร Kuder - Richardson 20 (ล่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ $1 - p$
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งหมด

4. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย โดยนำคะแนนของแต่ละคนมาเรียงลำดับจากสูงไปต่ำแล้วคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % แบ่งกลุ่ม เลือกผู้ที่ได้คะแนนสูงเป็นกลุ่มสูง และผู้ที่ได้คะแนนต่ำเป็นกลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนทั้งสองมาวิเคราะห์โดยใช้ t -test จากสูตร (Edwards. 1958 : 139)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มสูง
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อของคนในกลุ่มต่ำ
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

n_1 แทน จำนวนคนตอบแบบสอบถามในกลุ่มสูง
 n_2 แทน จำนวนคนตอบแบบสอบถามในกลุ่มต่ำ

5. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหัตถ์นคคิการเรียนภาษาไทย
 โดยใช้สูตร α - Coefficient ของ Cronbach (ลวัน สายยศ และ
 อังคณา สายยศ. 2528 : 171)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^n s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

6. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและ
 กลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t - test แบบ Difference Score (Scott.
 1967 : 262 - 265)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{S_{MD_1 - MD_2}}$$

$$S_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{s_{D_1}^2}{n_1} + \frac{s_{D_2}^2}{n_2}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
	MD_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับการเรียนของกลุ่มทดลอง
	MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับการเรียนของกลุ่มควบคุม
	SD_1^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับการเรียนของกลุ่มทดลอง
	SD_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังเรียนกับการเรียนของกลุ่มควบคุม
	n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการทดลองและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง
$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
MD	แทน	คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลอง กับก่อนการทดลอง
$S_{MD_1} - MD_2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการทดลอง กับก่อนการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
df	แทน	ชั้นของความอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

3. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีผลต่างของความเข้าใจในการอ่าน ดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความเข้าใจในการอ่านก่อนและหลังการทดลอง ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	$S_{MD_1-MD_2}$	t
กลุ่มทดลอง	25	10.68	12.88	2.2	0.56	2.71 **
กลุ่มควบคุม	25	12.76	13.44	.68		

$$t_{.05, 48} = 2.02$$

$$t_{.01, 48} = 2.69$$

จากตาราง 3 แสดงว่าความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบ
มุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีผลต่าง
ของความสามารถในการเขียน ดังตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถในการเขียนก่อนและ
หลังการทดลอง ของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	$S_{MD_1 - MD_2}$	t
กลุ่มทดลอง	25	14.12	17.96	3.84	0.66	2.67*
กลุ่มควบคุม	25	13.40	15.48	2.08		

$$t_{.05, 48} = 2.02$$

จากตาราง 4 แสดงว่าความสามารถในการเขียนของกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับ
การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนปกติมีความสามารถในการเขียน
แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีผลต่างของทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ดังตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}_1$	$\bar{X}_2$	MD	$S_{MD_1 \rightarrow MD_2}$	t
กลุ่มทดลอง	25	60.84	71.52	10.68	1.00	3.8***
กลุ่มควบคุม	25	63.80	70.68	6.88		

$$t_{.05, 48} = 2.02$$

$$t_{.01, 48} = 2.69$$

$$t_{.001, 48} = 3.55$$

จากตาราง 5 แสดงว่าทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับนักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ มีทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัด นครราชสีมา ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีลำดับ ขั้นตอนและผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน
3. ทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติมีความแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนวัดโลกพรหมตั้งตรงจิตร 7 สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เรื่องที่ใช้เป็นบทเรียนประกอบการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยนำคำใหม่ในบทที่ 11 - 13 ของหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้น ป. 2 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ มาผูกเป็นเรื่องราว ซึ่งมี 3 ประเภท คือ

2.1.1 หนังสือประเภทนิทาน นิยาย จำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่องของเล่นเป็นเหตุ

2.1.2 หนังสือประเภทความรู้ทั่วไป จำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่องน้ำ

2.1.3 หนังสือประเภทวิถีการ จำนวน 1 เรื่อง คือ เรื่อง บัวลอย

2.2 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านมีลักษณะเป็นข้อความสั้น ๆ แต่ละข้อความจะมีข้อความถามเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ส่วนแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ให้นักเรียนเลือกคำที่เขียนนิคจากตัวเลือก 3 ตัวเลือกที่กำหนดให้ รวมคำถามทั้งหมดอย่างละ 20 ข้อ ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 27% และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรคูเปอร์ - ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเท่ากับ .784 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเท่ากับ .861

2.3 แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย จำนวน 20 ข้อ โดยการคละข้อความเป็นเชิงนิยามและเชิงนิเสธ แล้วนำไปทดลองเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร α - Coefficient ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น .931

2.4 แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาและแผนการสอนปกติ อย่างละ 105 คาบ 36 แผนรวมทั้งสิ้น 72 แผน ผู้วิจัยได้นำแผนการสอนทั้งหมดไปทดลองสอนก่อนสอนจริงกับนักเรียนจำนวน 20 คน ที่โรงเรียนบ้านหลักทราย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสอนเอง ในช่วงเวลาภาษาไทย โดยสอนสัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 3 คาบ ทั้ง 2 กลุ่ม มีขั้นตอนการทดลองดังนี้

3.1 ก่อนทำการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

3.2 การทดลองกระทำ ดังนี้

กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนแบบปกติ

3.3 หลังการทดลอง ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่มทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ฉบับเดียวกับก่อนทำการทดลอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t - test แบบ Difference Score

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

1. จากการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัย พบว่า ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วอล์คเกอร์, บาร์ทเลต และเสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ที่พบว่า การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาทำให้นักเรียนสามารถอ่านเรื่องได้เข้าใจความหมายของเรื่อง และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ (Walker, Bartlette and Rattanavich. 1984 : 12) และของ นึกา ขจรนที ที่พบว่า นักเรียนที่เรียนไทยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาและนักเรียนที่เรียนไทยการสอนตามแนวการสอนของคู่มือครูมีความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นึกา ขจรนที. 2530 : 104) ประภาพันธุ์ นิลอรุณ พบว่า เด็กปฐมวัยที่เรียนไทยวิธี

มุ่งประสบการณ์ภาษาที่มีความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่เรียนตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นเด็กเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประภาพรรณ นิลอรุณ. 2530 : 75) และผลการวิจัยของ นันทวัฒน์ ชื่นชนม์ ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษากับการเรียนโดยวิธีปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (นันทวัฒน์ ชื่นชนม์. 2531 : 62) สิ่งนี้ส่งผลให้ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่าการสอนปกติ อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นวิธีสอนที่ยึดหลักธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา ซึ่งเน้นบริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน เน้นการให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจของผู้เรียน โดยการใช้ของจริงหรือสิ่งที่แทนของจริง โดยเฉพาะในชั้นที่ 1 ซึ่งครูเล่าเรื่องให้นักเรียนฟัง เมื่อนักเรียนได้ยินไ้ฟัง เกี่ยวกับสิ่งที่เข้าใจ และเมื่อเห็นสัญลักษณ์ซึ่งเป็นตัวอักษรแทนสิ่งที่เข้าใจแล้ว ก็จะสามารถถ่ายโยงความคิดรวบยอดได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ กูกแมน ที่ว่า ในการสอนอ่านต่อผู้เริ่มเรียนภาษานั้น การสอนควรเป็นไปตามธรรมชาติ คือ มุ่งหาความหมายในสิ่งที่อ่านก่อน หลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่จำเป็นอื่น ๆ ก่อนมุ่งเพียงกระบวนการเพื่อให้เกิดความเข้าใจเท่านั้น (Goodman. 1982 : 68)

1.2 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีการจัดลำดับขั้นตอนการสอนเป็นไปตามกระบวนการทางภาษาศาสตร์และหลักจิตวิทยาการศึกษา เพราะขั้นตอนการสอนทั้ง 5 ขั้นตอน ทำให้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นย่างดี และมีลักษณะการพัฒนาภาษาอย่างบูรณาการจากความหมายรวมของเรื่องไปสู่องค์ประกอบย่อยของภาษา (เลาว์ลักษณะ รัตนวิชัย. 2531 : 11) ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีของกลุ่มเกสคัลท์ ที่กล่าวว่า

ผลของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ย่อมเกิดจากผลรวมแห่งการกระทำร่วมกันทั้งหมดระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในขณะนั้น คือ เรียนรู้จากส่วนรวมไปสู่ส่วนย่อย (สมบุรณ์ พรหมภาพ และชัยโรจน์ ชัยอินคำ. 2518 : 269)

1.3 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) ด้วยตนเองอย่างแท้จริง นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการเขียนเรื่องร่วมกันในชั้นที่ 3 การนำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มในชั้นที่ 4 และการเล่นเกมทวงภาษาในชั้นที่ 5 ทำให้นักเรียนสนใจเกิดความสนุกสนานและเรียนรู้ได้ดีกว่าการฟังและจำเท่านั้น การทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบของงาน ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อันเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของริค ที่ว่า การจัดกิจกรรมกลุ่มมีผลทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันและฝึกการใช้ภาษา มีความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพิ่มความสัมพันธ์ในกลุ่ม และลดความกังวลของนักเรียนอีกด้วย (Read. 1982 : 8)

1.4 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีการจัดเนื้อหาบทเรียนได้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการอ่านของมนุษย์ ได้แก่ การอ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านเพื่อรู้และเข้าใจวิธีการหรือกระบวนการ และการอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า (เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. 2531 : 10) ผู้วิจัยได้สำรวจเนื้อหาบทเรียนเกี่ยวกับชีวิตจริง การบัญชี และธรรมชาติศาสตร์ต่าง ๆ โดยมีภาพประกอบเป็นภาพการ์ตูนเพื่อสนองจุดมุ่งหมายในการอ่านดังกล่าว ซึ่งตรงกับความสนใจของเด็กวัย 7 - 8 ปี (สมศักดิ์ ศรีมานะชน. 2523 : 24) ทำให้นักเรียนชอบและมีความเข้าใจในเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความนึกเห็นของเกวิกสัน ที่เห็นว่า การให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ตรงกับความสนใจของนักเรียนจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ให้นักเรียนอ่านได้เข้าใจง่ายขึ้น (Davidson. 1971 : 6273 - A)

1.5 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีกิจกรรมการเล่นเกมหาทางภาษา ทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และยังเป็นการศึกษาทางภาษา ซึ่งเด็กจะเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัว ดังที่ สุไร พงษ์ทองเจริญ กล่าวว่า การใช้เกมทางภาษาเป็นกิจกรรม จะเป็นการเร้าความสนใจของเด็กได้มาก และเกมทางภาษาจะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษาได้คล่องแคล่วขึ้น (สุไร พงษ์ทองเจริญ. 2526 : 48)

2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

ผลการทดลองปรากฏว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่คะแนนความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความสามารถในการเขียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และผลการวิจัยของ นึกา ขจรนที ที่พบว่า ความสามารถในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษา สูงกว่านักเรียนที่เรียนตามแนวการสอนของคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (นึกา ขจรนที. 2530 : 105) สิ่งนี้ส่งผลให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนปกติ อาจเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

2.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการกระทำด้วยตนเอง โดยเฉพาะเนื้อหาที่เป็นหนังสือประเภทชีวิตการ นักเรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนระลึกถึงสิ่งที่กระทำ ลำดับขั้นตอน การกระทำได้อย่างถูกต้อง และสามารถเขียนเรื่องร่วมกัน โดยใช้คำพูดของนักเรียนเองได้เป็นอย่างดี เมื่อนักเรียนเข้าใจสิ่งที่พูดที่แสดงไปแล้ว และเมื่อได้เห็นสัญลักษณ์ซึ่งเป็นตัวอักษรจึง ทำให้นักเรียนสามารถ

รับรู้ด้วยสัญลักษณ์นั้นไปสู่สมองได้อย่างถูกต้อง และในชั้นที่ 4 นักเรียนได้ลงมือเขียนคำเพื่อจัดทำหนังสือเล่มใหม่ของกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดความจำคำที่เขียนนั้น และเขียนได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

2.2 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เป็นวิธีสอนที่มีลำดับของกิจกรรม ย้ำซ้ำทวนคำอยู่เสมอ เมื่ออ่านซ้ำ ๆ เห็นบ่อย ๆ จึงทำให้นักเรียนเขียนได้ถูกต้องโดยในชั้นตอนแรก นักเรียนจะฟังเรื่องจากที่ครูเล่า ขั้นตอนนักเรียนจะเล่าเรื่องกลับได้พูดได้ทวนคำจากเรื่อง ต่อจากนั้น นักเรียนก็แสดงบทบาทสมมติ ซึ่งนักเรียนจะต้องพูดคำต่าง ๆ ในเรื่องซ้ำอีก พอถึงชั้นที่ 3 ครูและนักเรียนเขียนเรื่องร่วมกัน นักเรียนก็จะได้พูดได้เห็นคำ ซึ่งในชั้นนี้นักเรียนจะต้องอ่านซ้ำซ้ำคำหรือข้อความที่เขียนไปแล้วก่อนที่จะเขียนข้อความต่อไป จากนั้น นักเรียนก็ต้องลงมือเขียนเองในชั้นที่ 4 โดยลอกจากข้อความที่ช่วยกันเขียนขึ้น ซึ่งก็เป็นการทวนคำหลังจากได้พูดได้เห็น จนกระทั่งได้ลงมือเขียนเอง และในชั้นที่ 5 นักเรียนจะได้เห็นคำจากการเล่นเกมทางภาษาอีก ทำให้นักเรียนสามารถจำและเขียนคำเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้นการให้เวลาแก่ผู้เรียนในการฝึกปฏิบัติทางภาษามาก ๆ ย่อมทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาได้มาก ซึ่งเป็นไปตามกฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) ของ ฮอว์นโธว์ ที่ว่า สิ่งใดก็ตามที่มีการกระทำบ่อย ๆ ย่อมทำให้นักเรียนมีความคล่องแคล่วและสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ผลดี

2.3 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีกิจกรรมการเล่นเกมหาทางภาษา เช่น เกมเรียงคำให้ถูกต้องตามคำที่กำหนดให้ การนำคำที่ต้องการเน้นมาจัดให้นักเรียนเล่นในรูปของเกมหาทางภาษาทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียนภาษา โดยที่นักเรียนไม่รู้ตัวว่าตนเองกำลังฝึกหัดทักษะทางภาษา จากคำที่อยู่ในเกมภาษา และเรียนรู้คำได้อย่างแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของกรุยแซงก์ ที่ว่า เกมที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

ช่วยพัฒนาการเรียนของเด็กในวิชาต่าง ๆ ช่วยย้ำซ้ำทวนสิ่งที่เรียนมาแล้ว
ช่วยเพิ่มทักษะที่คิดแก่ผู้เรียน ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ และช่วย
แก้ปัญหาการเรียนการสอนที่น่าเบื่อ (Cruckshank. 1970 : 28 - 32)

3. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการ
การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ ผลการวิจัยปรากฏว่า ทัศนคติ
ต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอน
ปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่
ตั้งไว้ โดยคะแนนความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบมุ่ง
ประสบการณ์ภาษาสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนปกติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
วิหาร์ก วอลค์เกอร์ , เบรนต์ บาร์ทเลต และ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย
ที่พบว่า การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษาทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน
ภาษาอังกฤษ (Walker, Bartlette and Saowalak Rattanaovich. 1984 : 12)
จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจเนื่องมาจาก

3.1 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีขั้นตอนที่ช่วยส่งเสริมให้
เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน และมี
ปฏิสัมพันธ์กับครูและเพื่อน ๆ ตลอดเวลา การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ส่งเสริม
ให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถและศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่โดยเฉพาะแสดง
บทบาทสมมติ การวาดภาพประกอบเรื่อง การช่วยกันทำหนังสือของกลุ่ม นอกจากนี้
การเล่นเกมหางภาษาก็ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีต่อการเรียน ผู้เรียนจะได้รับความรู้
ควบคู่กับความสนุกสนาน จึงทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยมากขึ้น
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนา กาวทอง เก่น ที่พบว่า กลุ่มที่สอนโดยใช้
เกม มีทัศนคติต่อการเรียนดีกว่ากลุ่มที่สอนตามปกติ (นันทนา กาวทอง เก่น.
2523 : 51 - 52) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี พึ่งรุ่ง ซึ่งพบว่า
การเตรียมความพร้อมโดยใช้เกมทำให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยดีกว่า

การเตรียมความพร้อมโดยใช้แผนการเตรียมความพร้อมตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (อรุณี พึ่งรุ่ง. 2529 : 53)

3.2 การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียน
ได้รับการเสริมแรงตลอดเวลา นักเรียนจะเกิดความภาคภูมิใจจากเมื่อผลงานของ
กลุ่มคนสำเร็จเป็นเล่มแล้วถูกนำมาเป็นสื่อในการเรียนต่อไป หรือแม้กระทั่งการแสดง
บทบาทสมมติ การวาดภาพประกอบเรื่อง รวมทั้งการเล่นเกมส์แข่งขันกัน ซึ่งเป็นไป
ตามกฎแห่งผล (Law of Effect) ของธอร์นไคค์ ซึ่งกล่าวว่า สิ่งมีชีวิตจะ
เรียนรู้ในสิ่งที่ก่อให้เกิดผลตอบสนองที่ตนมีความพอใจได้เร็วกว่า และสิ่งมีชีวิตจะ
ไม่ยอมเรียนรู้ในสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจ็บป่วยหรือความไม่พอใจ (สมบุรณ์ พรรณภาพ
และชัยโรจน์ ชัยอินคำ. 2518 : 314) เมื่อเด็กได้รับคำชมจากครู ได้รับการ
ยอมรับจากเพื่อน นักเรียนจะมีความมั่นใจกล้าพูด กล้าแสดงออกมากขึ้น และ
มีความสนุกสนานต่อการเรียน จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า ตอนแรกเด็กยังไม่กล้า
พูด ไม่กล้าออกไปแสดง แต่พอครูให้กำลังใจ กล่าวชมบ่อย ๆ นักเรียนทุกคนก็จะ
ขอลอกมาแสดงและเกิดความสนุกสนานจากการเรียนมาก อันเป็นผลทำให้ให้นักเรียน
มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น ทั้งคำกล่าวของ แครอล ที่ว่า การเสริมแรง
เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การวางเงื่อนไขในการเรียนการสอน มีความมั่นคงถาวร
(Carroll. 1964 : 118)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา มีขั้นตอนและ
กระบวนการที่ทำให้ให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อ
การเรียนภาษาไทยสูงกว่าการสอนปกติ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอนและการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

1.1 จากผลของการศึกษาค้นคว้า พบว่า การสอนแบบมุ่งประสบการณ์ ภาษา ส่งผลดีต่อนักเรียนทั้งในด้านความเข้าใจในการอ่าน กวีเขียน และทัศนคติ ต่อการเรียนภาษาไทย ดังนั้นครูผู้สอนภาษาไทยจึงควรพิจารณาในการนำเอาเทคนิค วิธีการสอนรวมถึงกิจกรรมการเรียนการสอนไปใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะ เป็นการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนก็ได้

1.2 ควรมีการจัดอบรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการสอนอ่านและเขียน กวีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ในด้านเทคนิค วิธีการสอน เนื้อหาที่ใช้ แก่ครูผู้สอน ภาษาไทยและผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ผู้ที่จะนำวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไปใช้ในการ เรียน การสอน ควรศึกษาแนวการสอน กระบวนการเรียนการสอน ขั้นตอนการสอน รวมทั้งเทคนิควิธีการต่าง ๆ อย่างละเอียด เพื่อให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่าง ถูกต้อง ทุกขั้นตอน

2. ข้อเสนอแนะด้านก้าววิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาทดลองการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา ระหว่างนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน

2.2 ควรมีการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยพิจารณา ตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา ความร่วมมือในการ ทำงาน และความรับผิดชอบ เป็นต้น

- 2.3 ควรนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไปทำการศึกษาวิจัย
กับนักเรียนในชั้นอื่น หรือในวิชาอื่น เช่น วิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
- 2.4 ควรนำการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาไปทดลองสอนซ่อมเสริม
ในวิชา หรือชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, สำนักงาน. รายงานการควบคุมกำกับการเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530. นครราชสีมา : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, 2530.

_____. รายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับจังหวัด ปีการศึกษา 2529. นครราชสีมา : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา, 2530.

เชื่อน เลือคำ. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองตามลำพังกับวิธีแนะนำให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นกลุ่มย่อย. ปรินูณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักสำเนา.

จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526.

จารุณี โชคสมัย. การเปรียบเทียบการใช้แบบฝึกอ่าน 2 แบบที่ส่งผลต่อสมรรถภาพในการอ่านเร็วและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในจังหวัดลพบุรี. ปรินูณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักสำเนา.

✧ จินตนา ใบกาสุย์. เอกสารประกอบการสัมมนาเกี่ยวกับชาติว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน 23 - 25 กันยายน 2528. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2528. อักสำเนา.

เจียมจิต ห้าวหาญ. การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำ
โดยวิธีนำเรื่อง 3 แบบ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อักสำเนา.

ชวาล แพทย์กุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.

ชูชาติ นาสวง. การเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยระดับ ป.กศ.สูง
เรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ โดยการใช้หน่วยการเรียนรู้กับการสอนปกติ.
ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2521. อักสำเนา.

เชิดศักดิ์ โชวาลินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทาง
การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.

ทองเคื่อน พันธุมนาวัน และบุญยี่ง เจริญยี่ง. อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น.
กรุงเทพฯ : สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก, 2528.

เคโซ สนวนนธ์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์โตร, 2512.

นัคคา ขจรนที. การเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษ
แรงจูงใจ และความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับ
การสอนด้วยวิธีมุ่งประสบการณ์ภาษากับแนวการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
อักสำเนา.

นันทนา กาวดวงเค่น. การทดลองการเขียนสะกดคำโดยใช้เกมสำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
อักสำเนา.

นันทรัตน์ ชื่นชนม์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความคงทนในการจำ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีมุ่งประสบการณ์ทางภาษา
กับวิธีปกติ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531. อักสำเนา.

บันลือ พฤษะวัน. อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาแนวบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

ประเทิน มหาจันทร์. การสอนภาษา. ชลบุรี : วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน, ม.ป.ป. อักษรสำเนา.

_____. การสอนอ่านเบื้องต้น. ชลบุรี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2523.

ประภาพันธุ์ นิลอรุณ. ความพร้อมทางการเรียนภาษาไทยของเด็กปฐมวัยในท้องถิ่นที่มีปัญหาทางภาษา โดยวิธีสอนมุ่งประสบการณ์ทางภาษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ . มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อักษรสำเนา.

ประภาพัญญ์ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์โคร์, 2526.

ประภาศรี สีหอำไพ. วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ประยุทธ์ วัชรศิษย์. วิธีสอนภาษาไทย. นครสวรรค์ : แสงศิลป์การพิมพ์, 2516.

ประยูร แจงจบ. ประเภทและตำแหน่งของคำถามประกอบบทเรียนที่ส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่านของการจำเนื้อหาบทเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดภูเก็ต. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อักษรสำเนา.

ประวีณ รอกเขียว. ทัศนคติต่อการพึ่งตนเองของประชาชนในเขตบริการของโรงเรียนในโครงการทดลองของโรงเรียนมัธยมชุมชน จังหวัดลำปาง. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อักษรสำเนา.

- ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. ชลบุรี : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2526.
- บุสดี สิ้นสืบผล. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษขั้นต้นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 4 วิชาเอกภาษาอังกฤษ ในวิทยาลัยครูเขตนครหลวง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อักสาวเนา.
- "พระเทพา ทรงชัยปัญหการไ้ภาษาไทย," ไทยรัฐ. 13 พฤศจิกายน 2530. หน้า 9.
- พวา พันธุ์เมฆา. "ทำอย่างไรจึงจะอ่านหนังสือได้," วิทยาสาร. 26(21) : 38 - 39 ; 22 มิถุนายน 2518.
- พิมพ์พร อุทัยเลิศ. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. อักสาวเนา.
- พูนพงษ์ งามเกษม. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะการอ่านกับการสอนแบบเดิม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อักสาวเนา.
- ไพฑูรย์ ชรรณแสง. "คำบรรยายวิชาชุดक्रमิขยมชุดภาษาไทย สาขาวิธีสอน," ครูสารเชกศึกษา 9. 3 : 23 - 24 ; พฤศจิกายน 2519.
- มานิต บุญประเสริฐ. "ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน," จันทร์เกษม. 174 : 9 ; กันยายน - ตุลาคม 2526.
- มาสวิมล รักบ้านเกิด. การทดลองสอนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อักสาวเนา.

ยง อิงคเวทย์. "การสอนแจกลูกและสะกดคำในชั้นประถมศึกษาตอนต้น,"

ศูนย์ศึกษา. 11 : 35 - 44 ; พุศิจิรายน 2506.

ยุพดี พลเวชประชาสุข. การเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำและทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำกับการเขียนความถ้อยบอก. ปรินิพนธ์พนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อิศำเนา.

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา. วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาวิชาครูมัธยมของคุรุสภา ภาษาไทย ตอนที่ 1. กรุงเทพฯ : องค์การคุรุสภา, 2506.

ระวีวรรณ เสวตามร. "การเปลี่ยนแปลงบทบาทการสอนของครูตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ได้รับผลสำเร็จหรือไม่," ศึกษาศาสตร์. 2 : 100 - 102 ; ตุลาคม 2526 - มีนาคม 2527.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2528.

วรรณ แก้วแพร่. คู่มือการสอนเขียนชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์ไทร์, 2526.

วรรณ โสมประยูร. เอกสารการสอนชุดวิชาวรรณกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) หน่วยที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2525.

วันเพ็ญ สุภิกิตย์. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและทัศนคติต่อภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยวิธีอ่านแล้วเขียนล้ากับเรื่องราวกับวิธีอ่านแล้วทำแบบฝึกหัด. ปรินิพนธ์พนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

- วาสนา เกตุภาค. การอ่าน. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2521.
- วิจิตร แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย (ไทย 101). กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2522.
- วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- ศิริอร รัตนอุคม. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่ใช้และไม่ใช้การทวนเรื่องประกอบการอ่าน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อีกสำเนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2520.
- _____. คู่มือการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2523.
- _____. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2523.
- ๘ สนิท สักโยภาส. การสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : หิพย์อักษร, 2526.
- สมบัติ มหารศ. เอกสารการสอนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523. อีกสำเนา.
- สมบุญ พรมภพ และชัยโรจน์ ชัยอินคำ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2518.

สมพงษ์ จิตระกัป. "สอนอย่างไรให้นักเรียนคิดเป็นได้," ประถมศึกษา. 7 : 9 - 11 ; เมษายน 2527.

สมศักดิ์ ศรีมานิชน. การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ : โอเคียนสโตร์, 2523.

สามัญศึกษา, กรม. รายงานการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านและศึกษาลักษณะนิสัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒. กรุงเทพฯ : กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2523.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) หน่วย 1 - 8. กรุงเทพฯ : สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

สุนันทา มั่นเศกวิทย์. เอกสารการสอนวิชา กศ. 525. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.
อัครสำเนา.

สุนันทา โสริจจ์. การศึกษาความสามารถทางการเขียนสะกดการันต์และการศึกษาหาเหตุผลแห่งการเขียนสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดพระนคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2511. อัครสำเนา.

สุนิรัตน์ ภิมย่นาม. การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและความสนใจอันเกิดจากหนังสือที่ใช้สำนวนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในชนบทกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัครสำเนา.

สุหิมพ์ ศรีวรพันธ์สกุล. การพัฒนาแบบทดสอบความถนัดจำแนกด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัครสำเนา.

สุไร พงษ์ทองเจริญ. วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ประมวลศิลป์, 2526.

สุวัฒน์ จันทรล้อย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจในการอ่าน
สมรรถภาพการอ่านเร็วและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากชุดการอ่านที่มีคำถามก่อนการอ่าน ระหว่างอ่าน
และหลังอ่าน. ปรินญานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักสาเนา.

๔ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. คู่มือวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ :
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการอ่าน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อักสาเนา.

หทัย คันทอง. การสร้างสรรควรรณกรรมและหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2529.

อรุณี หังรุ่ง. การเปรียบเทียบผลการเตรียมความพร้อมทางการเรียนและทัศนคติ
ต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้เกมและ
แผนการเตรียมความพร้อมตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.
ปรินญานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528. อักสาเนา.

อัทธยา สายศิลป์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดฝึกสมรรถภาพ
การอ่านเร็วกับการสอนที่ฝึกทวาทกิจกรรณในคู่มือการสอนของกรมวิชาการ.
ปรินญานินท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526. อักสาเนา.

อ้อยทิพย์ รุจิเรจ. ความสามารถในการอ่านระดับวิจารณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ .ศศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อักสำเนา.

Allport, Gordon W. Handbook of Social Psychology. Massachusetts :
Clark University Press, 1969.

Arrowsmith, Gary L. "Reading vs. Thinking," Bulletin of the
English Language Center. 2 : 84 ; October, 1982.

Blewett, Sally W. "A Study to Compare the Effectiveness of
an Inductive Versus a Deductive Strategy in Teaching
Spelling Lessons From Linguistically Based Spelling
Program," Dissertation Abstracts International. 35 :
2115 - A ; October, 1974.

Bond, Guy L. and Miles A. Tinker. Reading Difficulties Their
Diagnosis and Correction. New York : Appleton Century
Crofts, 1957.

Brown, Dorothy F. "Group Why and How ?," Guidelines : A Periodical
for Classroom Language Teachers. 4(2) : 10 - 18 ; December,
1982.

Burmeister, Louis E. Reading Strategies for Secondary School
Teachers. Massachusetts : Addison Waley Publishing Company
Inc., 1974.

Burton, William H. Reading in Child Development. New York : The
Bobbs - Merrill Company, 1956.

Carroll, Brendan J. Testing Communicative Performance. Oxford :
Pergamon Press, 1980.

Carroll, John B. Language and Thought. New Jersey : Prentice - Hall
The Bobbs - Merrill Company, 1964.

Cruickshank, Donald R. A First Book of Games and Simulations.
Belmont, California : Wadsworth Publishing Company, Inc.,
1970.

Daccanay, Fe. R. Techniques and Procedures in Second Language
Teaching. Quezon City : Alemar Phoenix Publishing House,
1963.

- Davidson, James L. "The Relationship Between Teachers' Question and Pupils' Responses During a Directed Reading Activity and Directed Reading Thinking Activity," Dissertation Abstracts International. 12 : 6273 - A ; June, 1971.
- Dechant, Emerald V. Improving the Teaching of Reading. New Jersey : Prentice - Hall, Inc., Englewood Cliffs, 1982.
- Edwards, Allen L. Statistical Analysis. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1958.
- Fitzgerald, James A. The Teaching of Spelling. Milwaukee : Brace Publishing Company, 1967.
- Gerberich, Raymond J., Harry A. Greene and Albert N. Jorgensen. Measurement and Evaluation in the Modern School. New York : David Mickay, Co., 1962.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3 rd ed. New York : McGraw - Hill, Book Co., 1973.
- Goodman, Kenneth S. "Reading : A Psycholinguistic Guessing Game," Journal of the Reading Specialist. 4 : 126 - 135 ; May, 1970.
- Hafner, Lawrence E. and Barbara C. Palmer. "The Differential Effects of Three Methods of Teaching on Reading Comprehension and Vocabulary of Ninth Grade Students," Journal of Educational Research. 1 : 36 ; September - October, 1980.
- Harris, Albert J. How to Increase Reading Ability. 3 rd ed. New York : Longmans, Green and Co., 1969.
- Hilgard, Ernest R. Introduction to Psychology. 4 th ed. New York : Harcourt, Brace and World Inc., 1967.
- Horn, Ernest. Teaching Spelling. National Education Association, January, 1954.
- Kendall, Janet R., Jana M. Mason and Willam Hunter. "Which Comprehension ? Artifacts in the Measurement of Reading Comprehension, " Journal of Education Research. 72 : 233 - 236 ; March - April, 1980.

- King, Mabel H. College Spelling. 3 rd ed. New York : South - Western Publishing Co., 1965.
- Kintsch, Walter and Craig J. Yarbrough. "Role of Rhetorical Structure in Text comprehension," Journal of Educational Psychology. 74(6) : 828 - 834 ; December, 1982.
- Lado, Robert. Language Teaching : A Scientific Approach. New York : McGraw - Hill Book Company, 1964.
- McElwee, Gregory W. "Systematic Instruction in Proofreading for Spelling and its Effects on Fourth and Sixth Grade Composition," Dissertation Abstracts International. 12 : 7031 - A ; June, 1975.
- Miller, Lyle L. Developing Reading Efficiency. Minnesota : Burgess Publishing Company, 1972.
- Newcomb, Theodore M. Social Psychology. New York : The Dryden Press, 1954.
- Read, S. "Staging Group Activities in the Classroom," Guideline : A Periodical for Classroom Languages Teachers. 4(2) : 1 - 9 ; December, 1982.
- Schwendinger, James Rea. "A Study of Modality of Inferences and their Relationship to Spelling Achievement of Sixth Grade Students," Resources in Education. 12 : 51 ; December, 1977.
- Scott, William A. Introduction to Psychological Research. New York : John Wiley & Sons Inc., 1967.
- Shaw, Phillip B. Efficiency Reading and Learning. New York : Crowell Company, 1973.
- Smith F. Understanding Reading. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971.
- Smith, Nila B. Reading Instruction for Today's Children. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1963.
- Steven, Kathleen S. "The Effect of Topic Interest on the Reading Comprehension of Higher Ability Students," Journal of Educational Research. 6 : 365 - 367 ; July - August, 1980.

Tinker, Miles A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton Century - Crofts, Inc., 1968.

Walker, Richard F. The English Used by Entering Children at Trager Park school. Canberra : Australian Curriculum Development Center Occasional Paper 11, 1983.

Walker, Richard F., Brendan J. Bartlett and S. Rattanavich. Teacher's Notes on a Program of Concentrated Language Encounter Teaching. October, 1984.

הרמטכ"ל

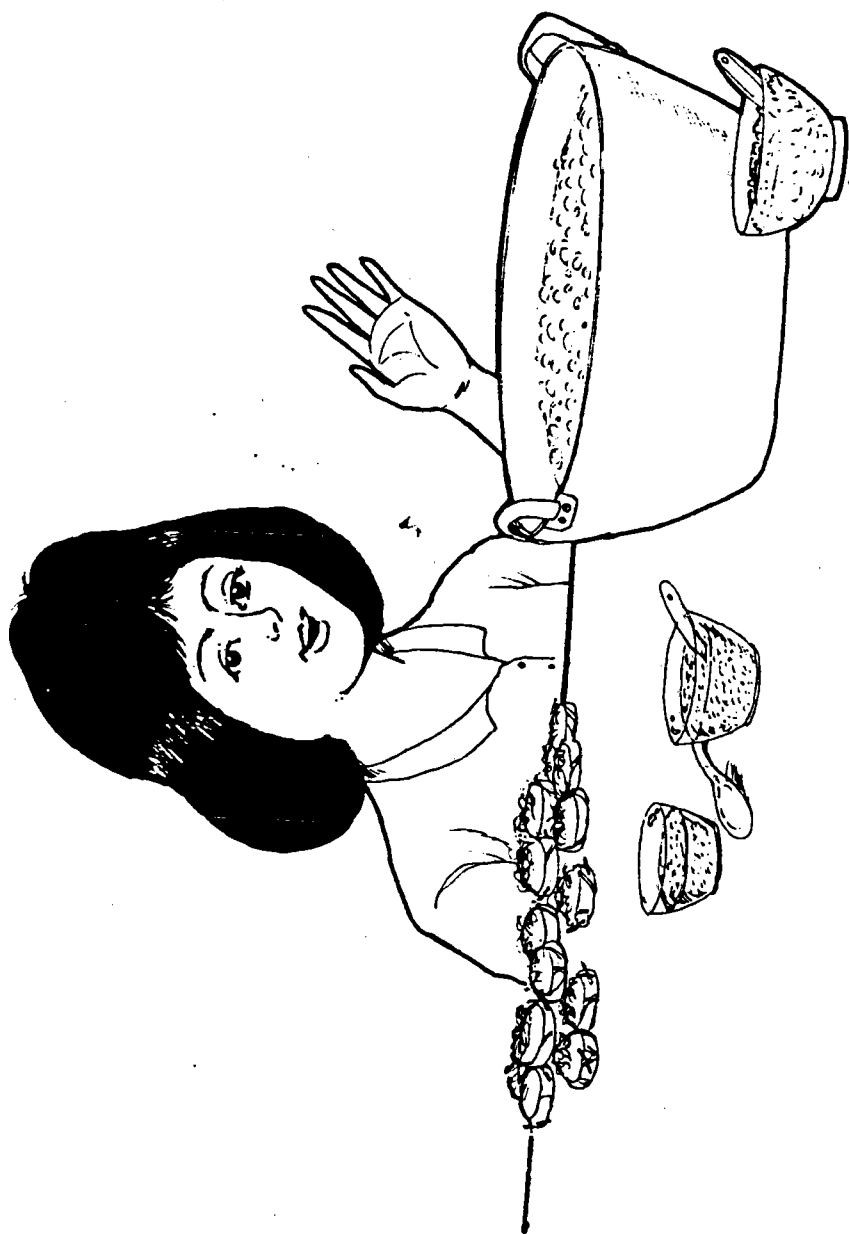
ภาคผนวก ก.

เนื้อเรื่องที่ใช้ในการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา

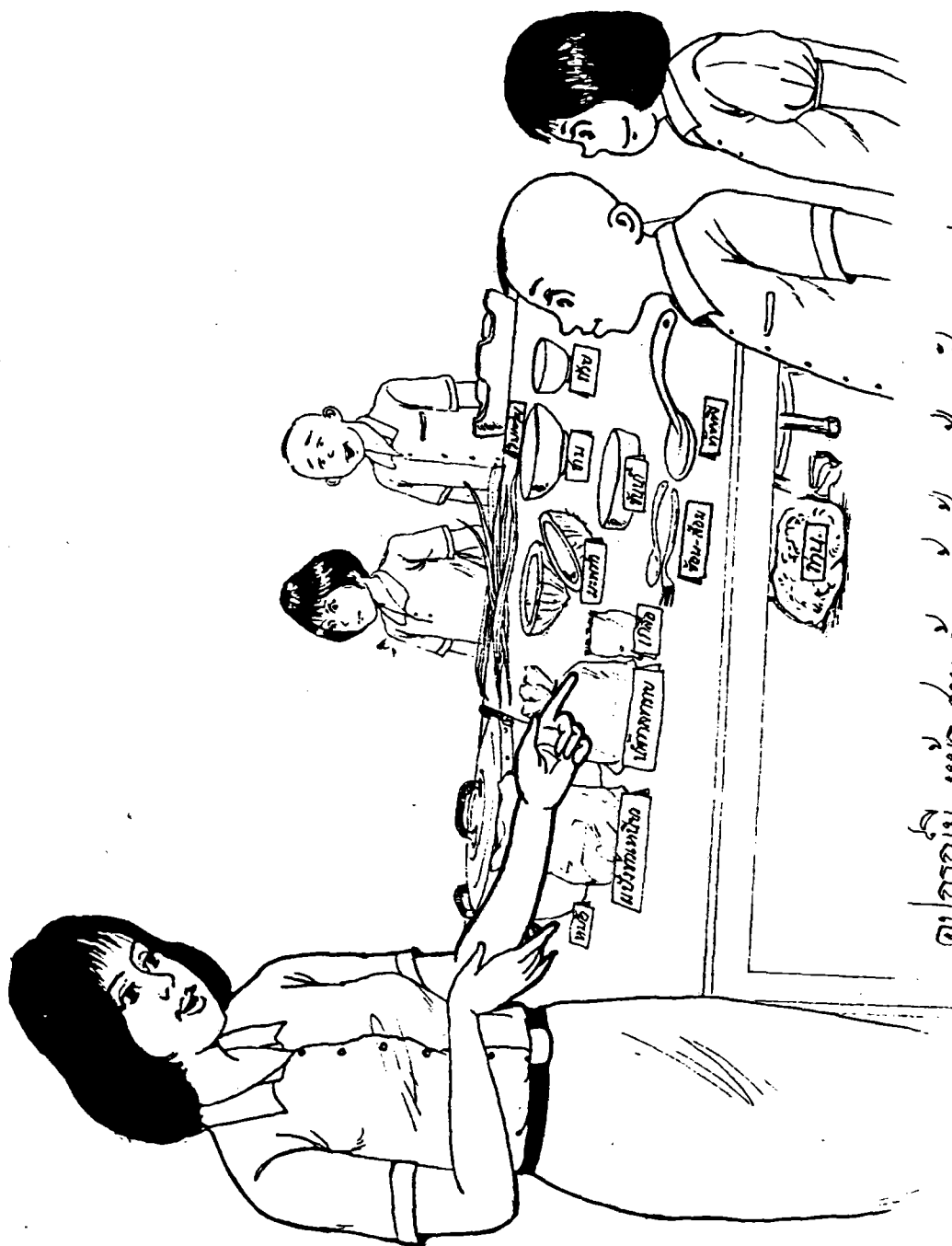
นางลอย

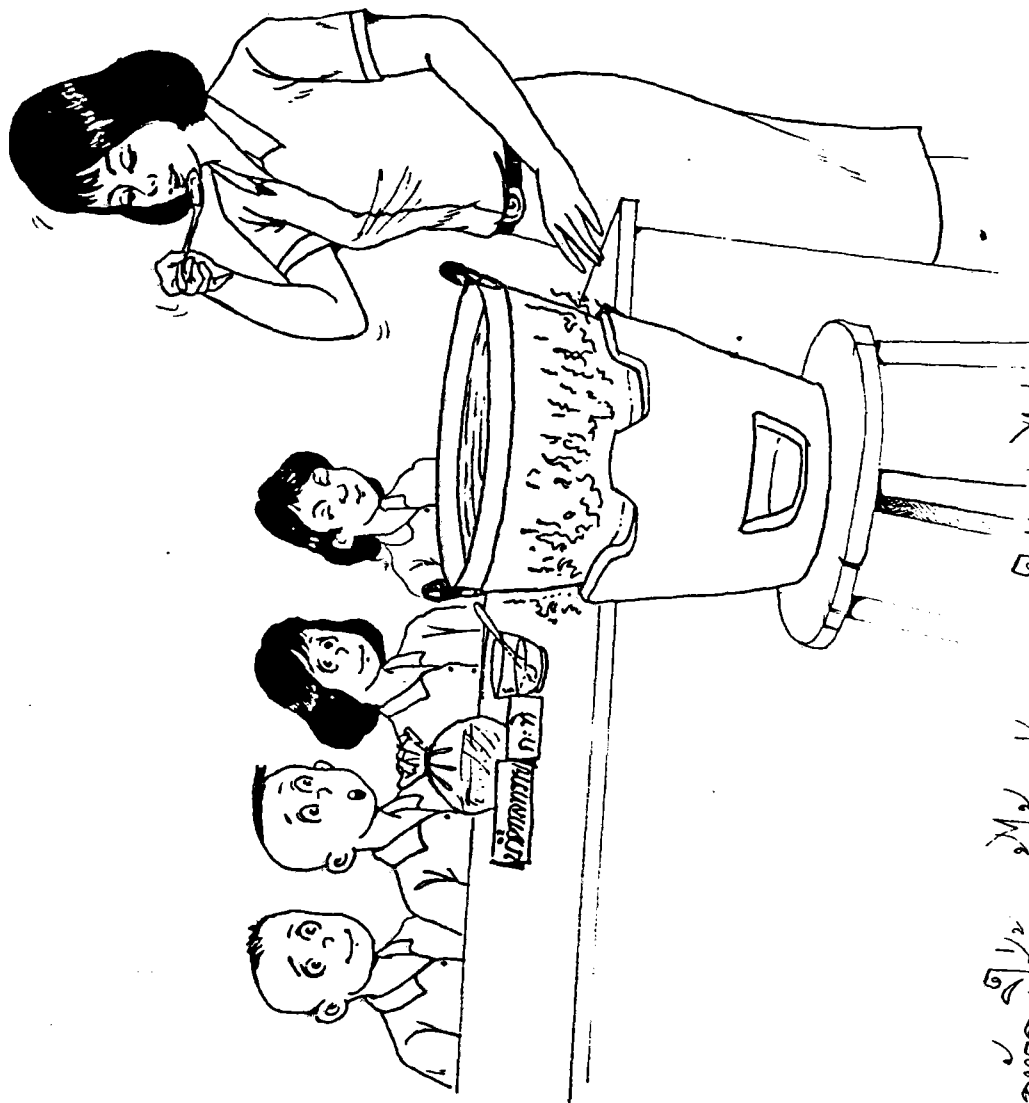
เสียง... มณีลา... มณีลา...
ภาพ... ประจักษ์... มณีลา...

ขนมตาล ข้าวเหนียวเปียก และบัวลอย เป็นพหุไทย การทำบัวลอยกินเพล

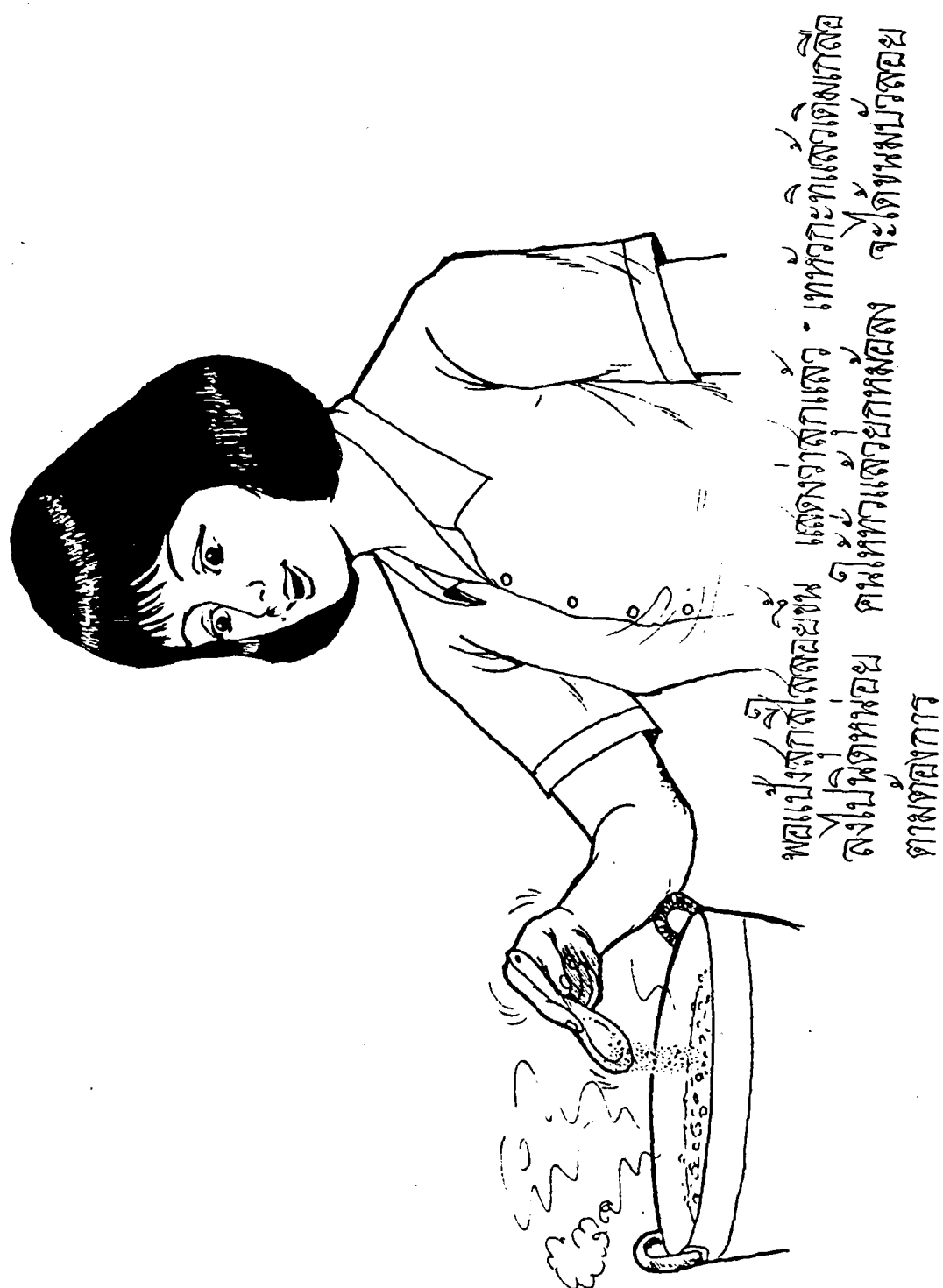
ดูประการหนึ่ง
ตรองประจักษ์
หนังสือต่าง
บ้างก็หาญแกว่ง
บ้างก็หล่น
บ้างก็กลิ้ง
บ้างก็กลิ้ง
บ้างก็กลิ้ง
บ้างก็กลิ้ง

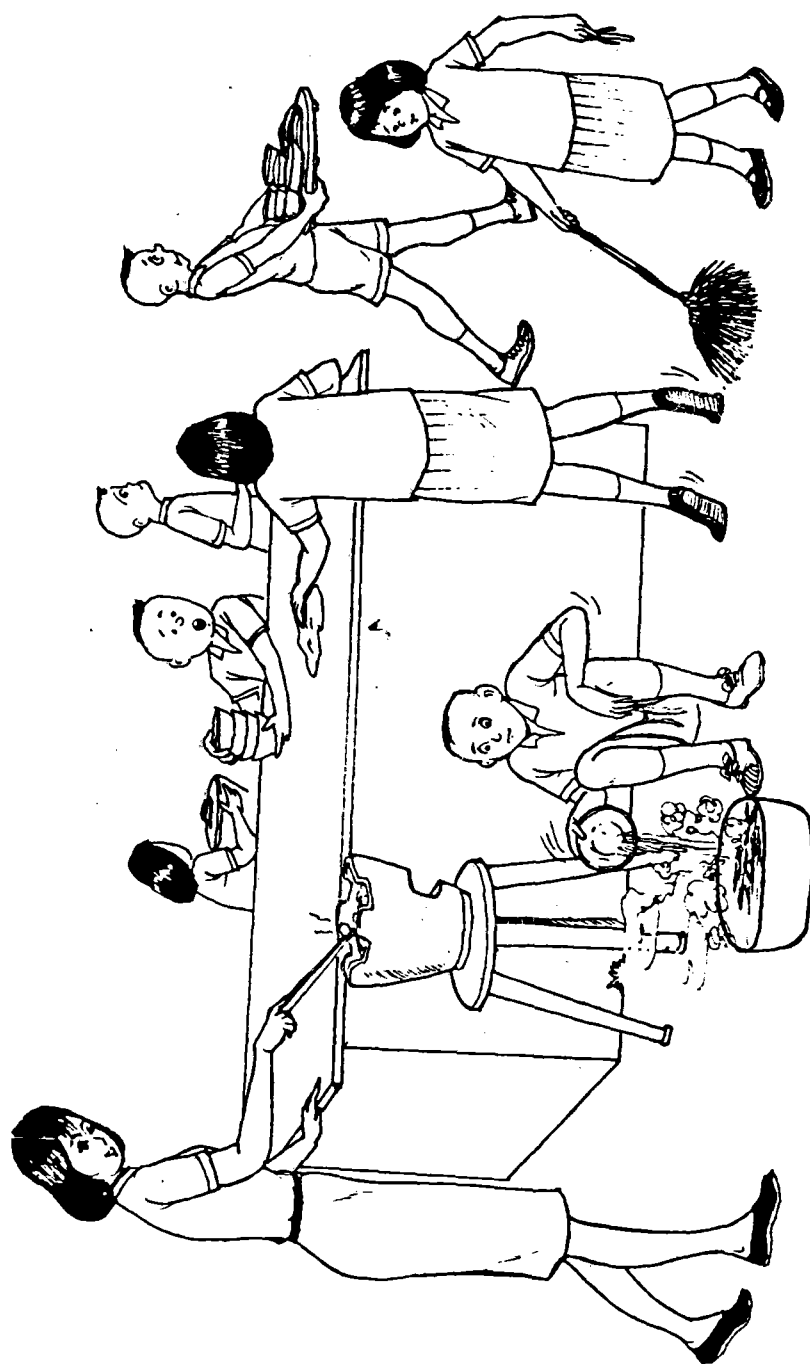
คนกะทิ แยกกะทิใส่ถ้วยแก้ว ส่วนหมกกะทิเสิร์ฟ
ใส่หอยนางรม คนเสวยแล้วเสิร์ฟ

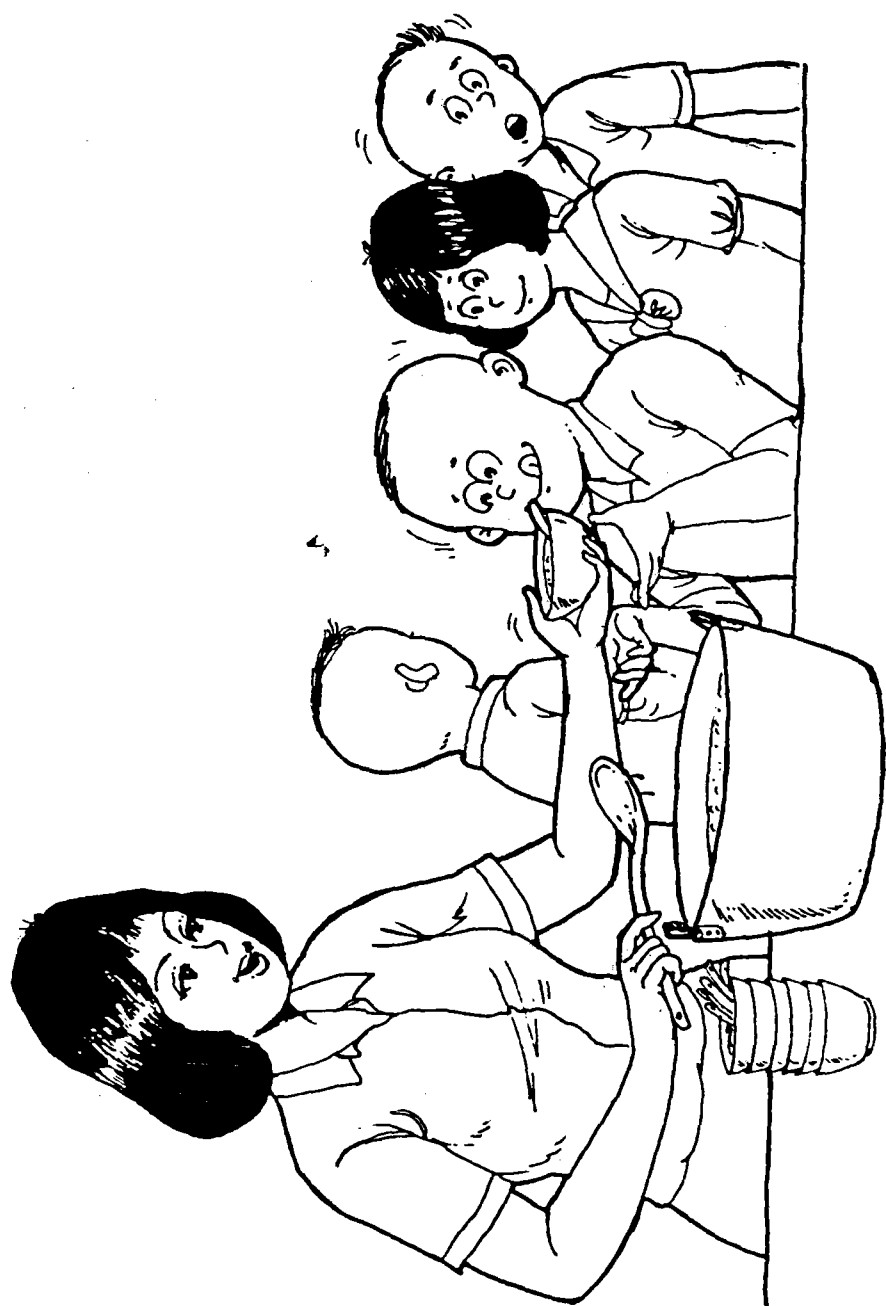
พอจะทันใจ น้แม่ทบนเลงเลง ๗๗๗ ๗๗๗
 ถ้าอแม่ตักกัน ต้องแกะจากากนกลนเลง

พอดีเจ้าลูกสาวผม แฉ่งจากแสง - เทหะก็แสงเต็มเกลียว
 ลงเป็นจันทน์ผอม คมไหวแสงจากหมอลง จะได้หมอบางผอม
 ตามจันทน์ขาว

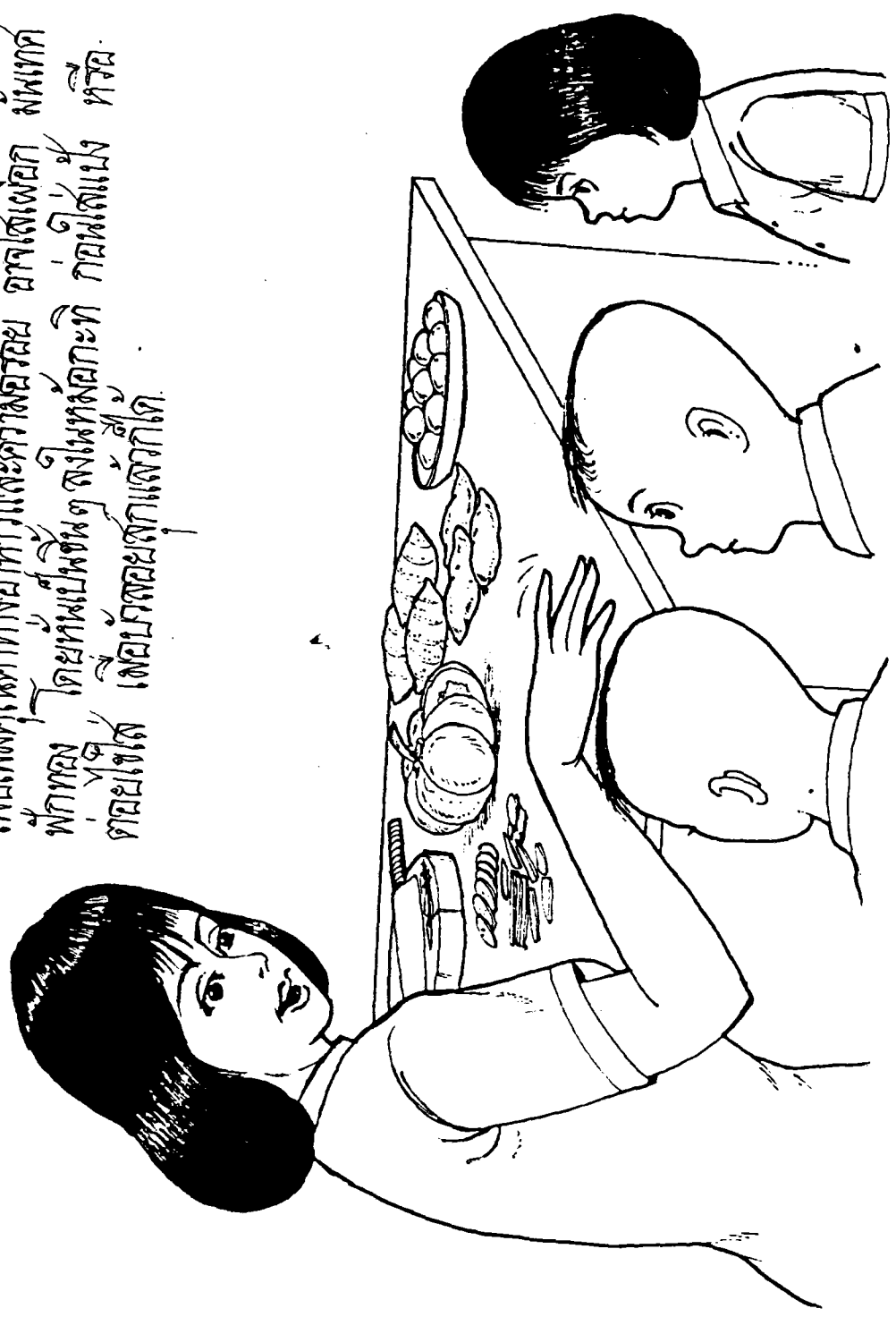

ใช้ไฟฟ้าทำอาหาร และเก็บขยะทิ้งขยะ

ตักพริกขี้หนูใส่ถ้วยแกง รสเค็ม รสเปรี้ยว รสหวาน รสขม
 รสเผ็ด รสจืด รสเปรี้ยว รสหวาน รสขม รสเค็ม

นี่เพื่องานทางอาหารและความสุข
พักตร์ โดยแม่พันธุ์สูงใหญ่และ
ตายได้ เพื่องานสุขและ

ปลา

ชื่อ... ปลา
ภาพ... ปลา

ชื่อ... ปลา
ภาพ... ปลา

“ สวีตี้จะ ลงเต่า วนหอนาคส์ลัดขี้นิจ ลงจะไปไหน ”
 “ สวีตี้ ลงจะไปหาอาหารกินหน่อย ไปกับลุงไหมละ ”
 “ อากลจะ ”

ลุงเต้าและปู้ห้อย ขวักขมเดินไปบึงใหญ่

“ลุงเต้าจ๊ะ ฟังไหมมีคนพายุเรือ เขามากทำอะไรล่ะ”

“อ้อ เขามากเก็บดอกบัวหน้าพระ และหาปลา เก็บผักใหญ่”

“คนก็มาแย่งอาหารเราหมด นิดจุง”

“ไม่แย่งง่ายหรอก นิดจุงจะเอาดอกบัวไปทำอะไรล่ะ”

“ไปทำเป็นตุ๊กตา”

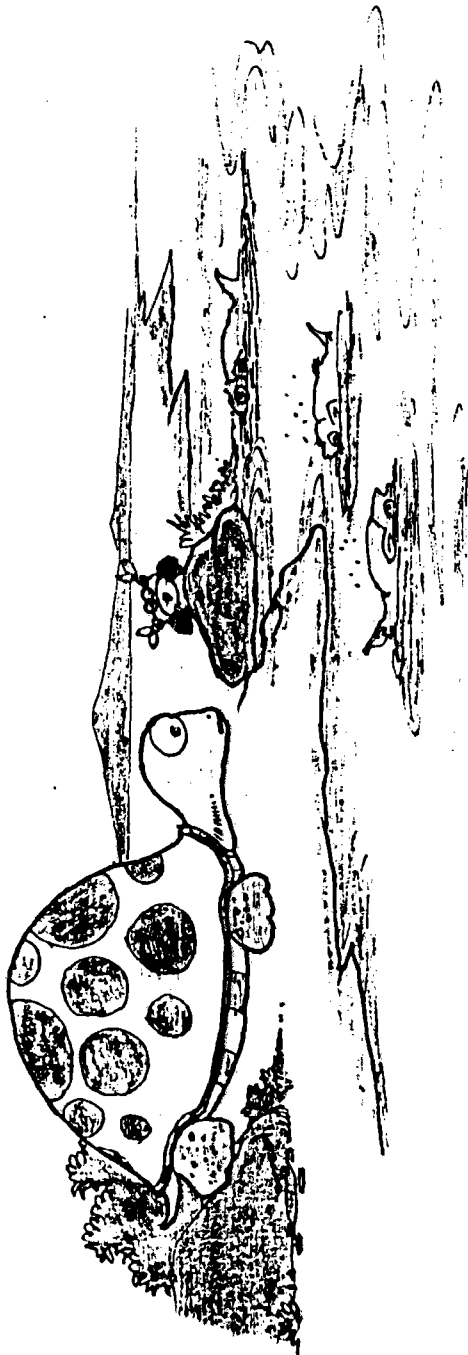

“โอ้โฮ คนมาซักผ้า อาบน้ำ ว่ายน้ำ ดูเด็กพวกนั้นเล่นไปตลอด

ได้กัน น่าสนุกจังเลย” ปุ๋นหยุดซัก

“ เจ้าคิดว่า นี่มีความสุขสำคัญ ต่อสิ่งมีชีวิตมากแค่ไหนล่ะ ? ”ลุงดำถาม

“ พวกเราตัวมันเป็นท่อน้ำพุร้อน พวกเราไม่มีอะไรดีไปกว่านี้แล้ว”

หลายวันต่อมา

- “ลุงเต่าจะ เติบโตขึ้นหาอาหารไม่ได้เลย ” ปู่หอยบอก
- “ ลุงก็เหมือนกัน ค่ะลุงที่ลุงเคยกินก็ตายหมด ” ลุงเต่าตอบ
- “ อุง มีปลาตามลอยมาซึกแล้ว ” ปู่หอยร้องบอก
- “ น้ำนี้คือเม็ลสารพิษแน่ๆ เราไปดูสิว่ามีหมาจากไหน ” ลุงเต่าชวนปู่หอย

“ ฮือ / ฮือ / ฮือ / ”

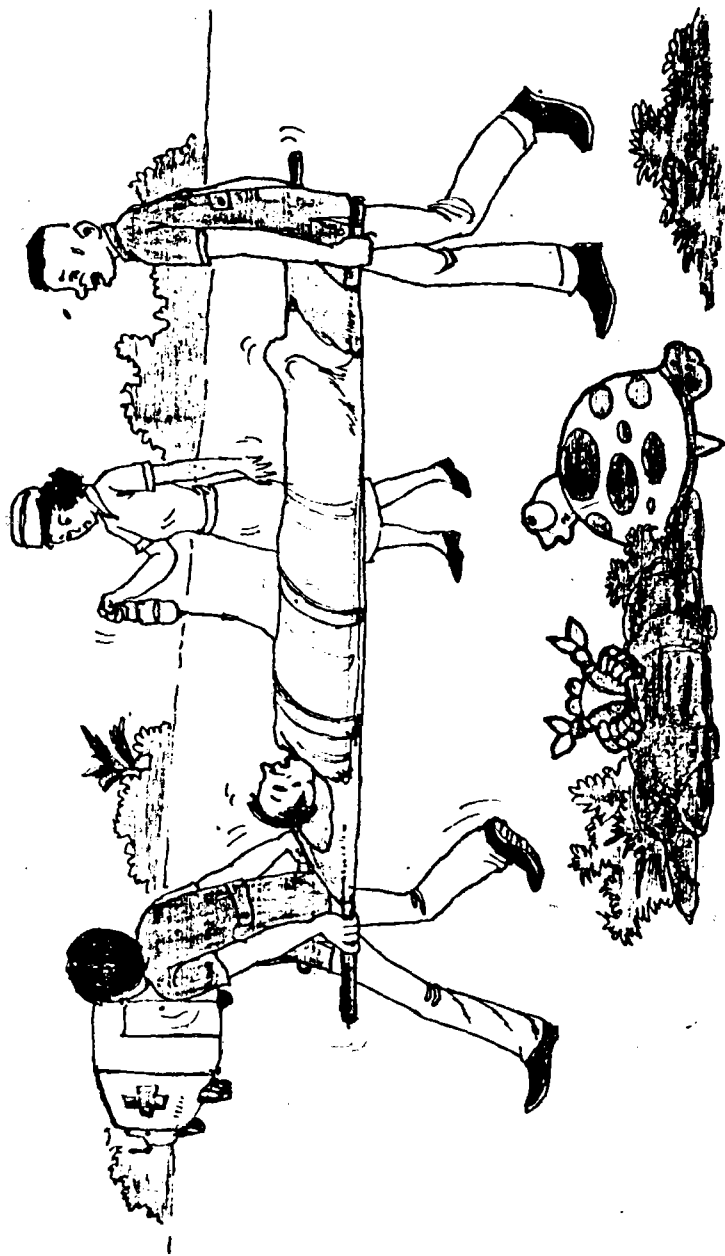
“ อ้าว กุหลาบ ทำไมถึงร้องไห้ละ ” ลุงตาเถาถาม

“ ดิฉันหาหน้จะถามตาย ฉันถามหาไม่ได้ ฉันจะถามดีหน่อยดี ” ถ้าหากพูดอย่างนี้ ” ต้าหนูหลาบตอบ

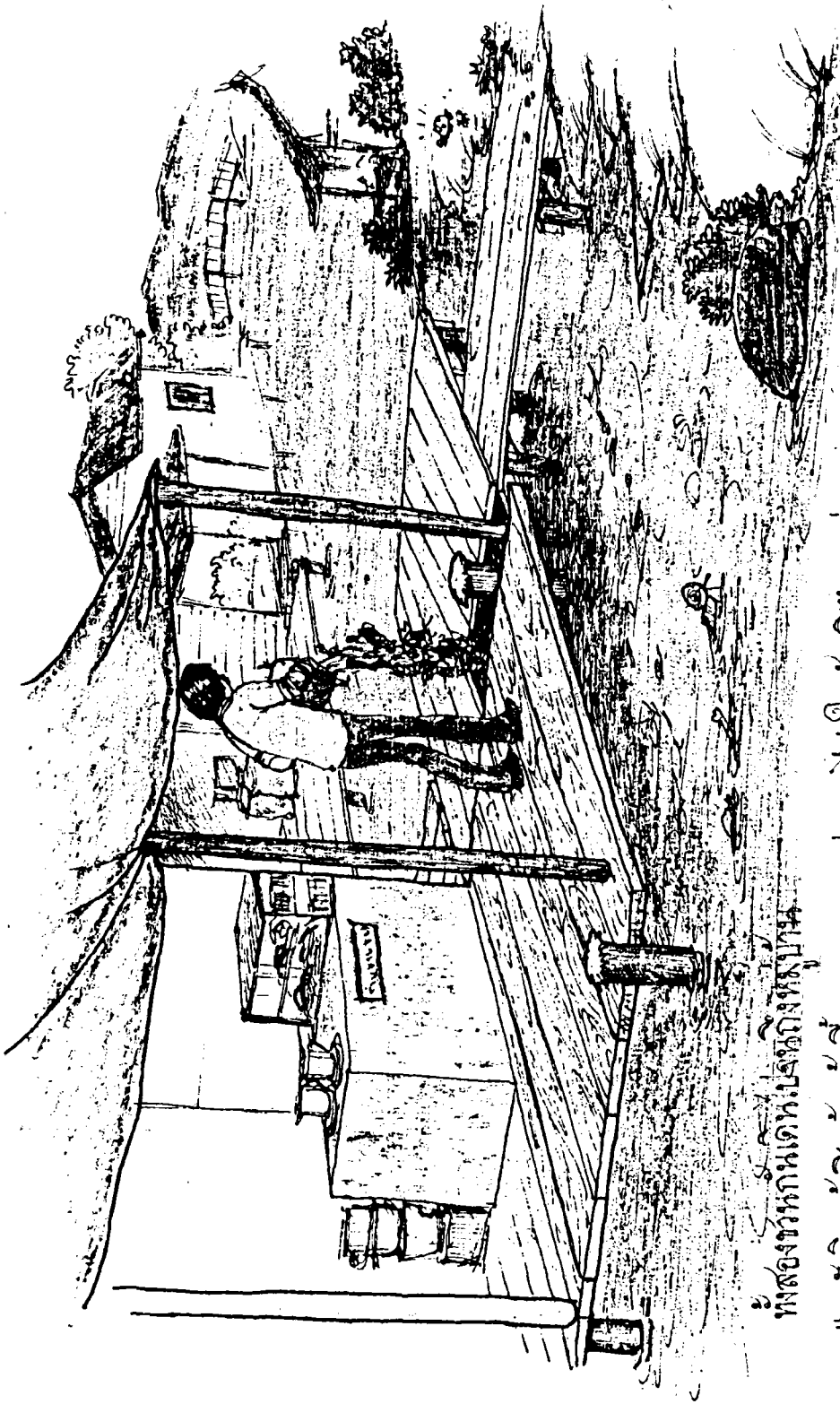
“ โอ ! แล้วงั้น ฉันกับลุงตาเถาจะไปด้วยกันดีกว่า ” ต้าหนูหลาบเห็นแล้วดีใจ

“ ดีใจมาก ” ต้าหนูหลาบตอบ

“ ดีใจไปก็เถอะ ฉันไปด้วยไม่ได้หรอก แต่ฉันอยากให้คุณลุงไปด้วยนะ ”

“ เจ้าปู่ จู๋หุ่หุ่ มีคนป่วยถูกหามส่งโรงพยาบาลตำเภอดึกแล้ว ”
 “ ว่าจะนี้ จู๋หุ่หุ่ป่วยเข้าในกำบดนี้ ป่วยกันหน่อยงั้ ตามไปเล้ากั๊มะ ”
 “ ห่าตักบ่กักมีเจ็ดสิบตมาก หน้าไม่ใช้กั๊เป็นพินิจให้ทง ”

พ่อของข้าพเจ้าได้ไปซื้อสิ่งของมา

“ลุงก็หัวเราะว่า บ้านข้าพเจ้าขายของอย่าง เขาไปไกลๆ” ลุงเล่าพูด
 “ไอ้โฮ เขาขายมาให้ กาแฟ ข้าวเปลือก ข้าวสาร ขาหมักด้วย คนก็หัวเราะกัน
 เขาพูดว่า คนกำลังจะขายอะไร” บ๊วยพูด
 “หะ” ลุงเล่าว่า ข้าพเจ้าได้มาก ข้าพเจ้าได้มาก ข้าพเจ้าได้มาก” ลุงเล่าพูด

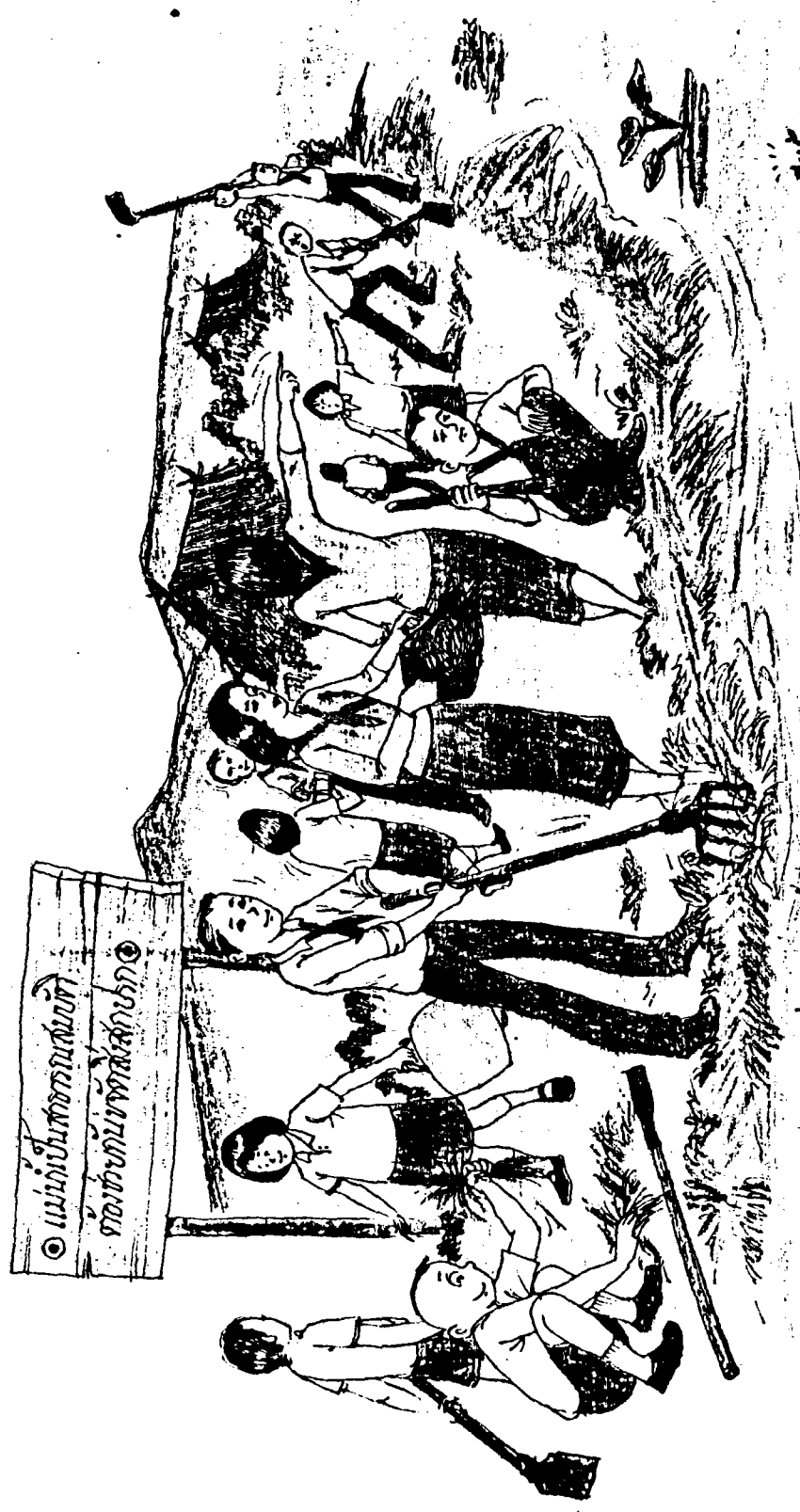
ลุงเต้าและปู่หอยเดินลงจากหิ้งลาดลง

“ น้ำตกนี้ทำไมถึงดังล่ะลุง ” ปู่หอยถาม

“ น้ำเป็นพิษนะสิ เต้ ! มันมาจากทางไหนนะ ” ลุงเต้าตอบ

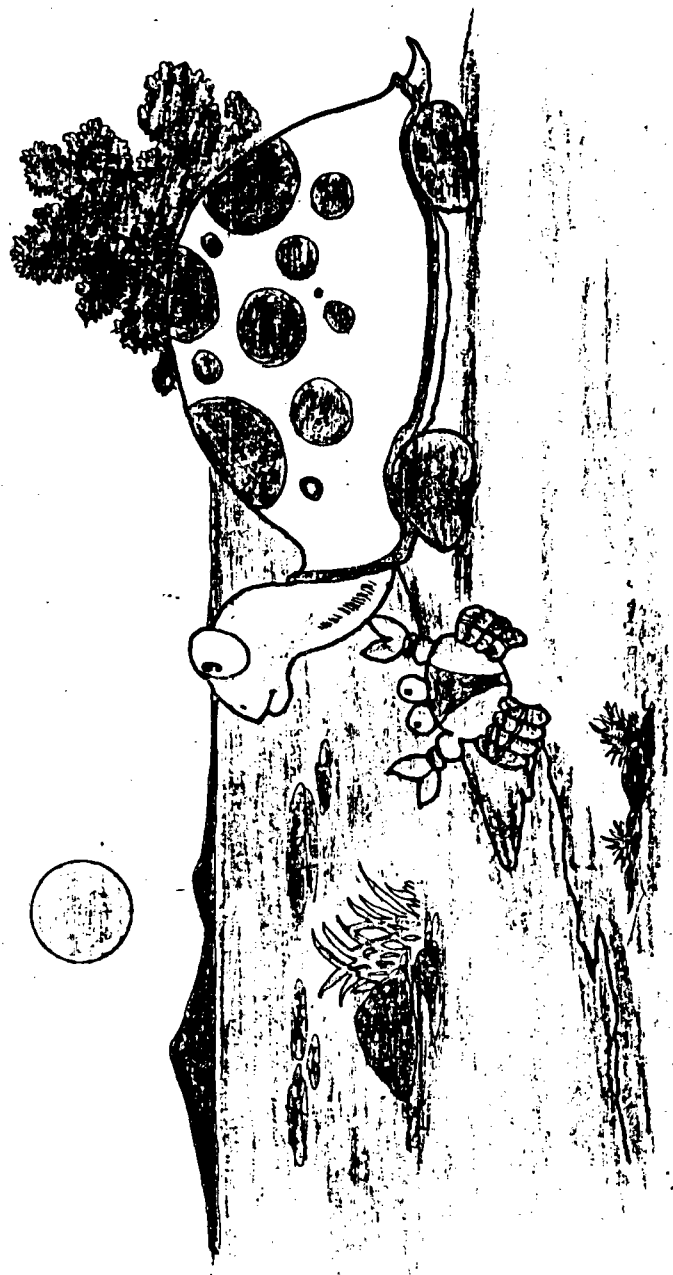
“ ไหล ออกจากท่อหลังโรงงานนั่นไงลุง ”

“ เอล ! ครึ่งดีนะ โรงงานก็ปิดมานานแล้ว เต็ม น่ะช่างนักทิ้ง
ขยะและของสกปรก น้ำถึงเน่าเสียกลายเป็นพิษเกิดกลิ่น
ก้นไม่เหม็น ”

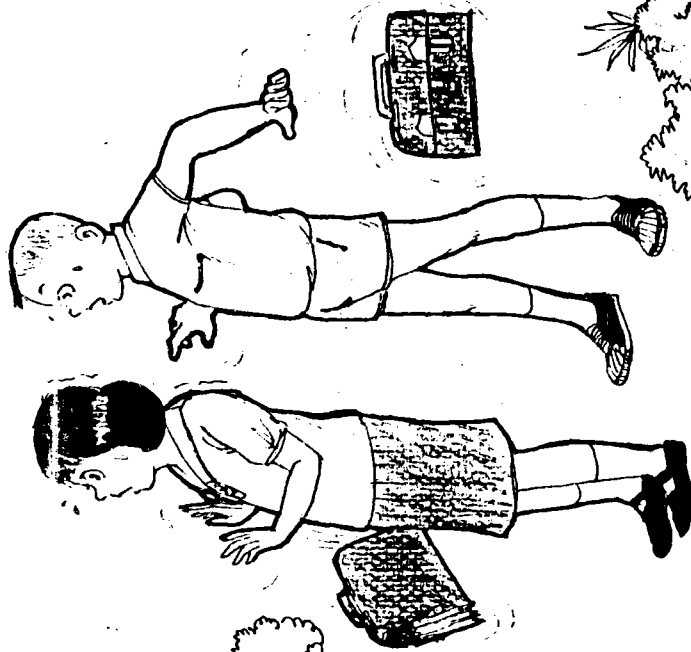
๑ แม่น้ำเป็นสหกรณ์สมมติ
๑ ของชาวบ้านจัดสละป่า

“ลุงแก่ๆ มาดูนี่สิ ทางนี้”
“อะไรทำปุ๊ เอ๊ะ! นั่นดูสิลูกบ้านบ้านชนกันทางหนนี้ เก็บขยะออกจากมากันใหญ่
“บ้านคำขวัญ ที่นี้ได้แจ้งทำไร่จุง” ปุ๊หยอกล
“แม่น้ำเป็นสหกรณ์สมมติ ต้องชนกันจริงถึงสักปาก” ลุงเต้าตอบ
“คำขวัญนี่สิน และหมาจริง ๆ” ปุ๊หยอกล

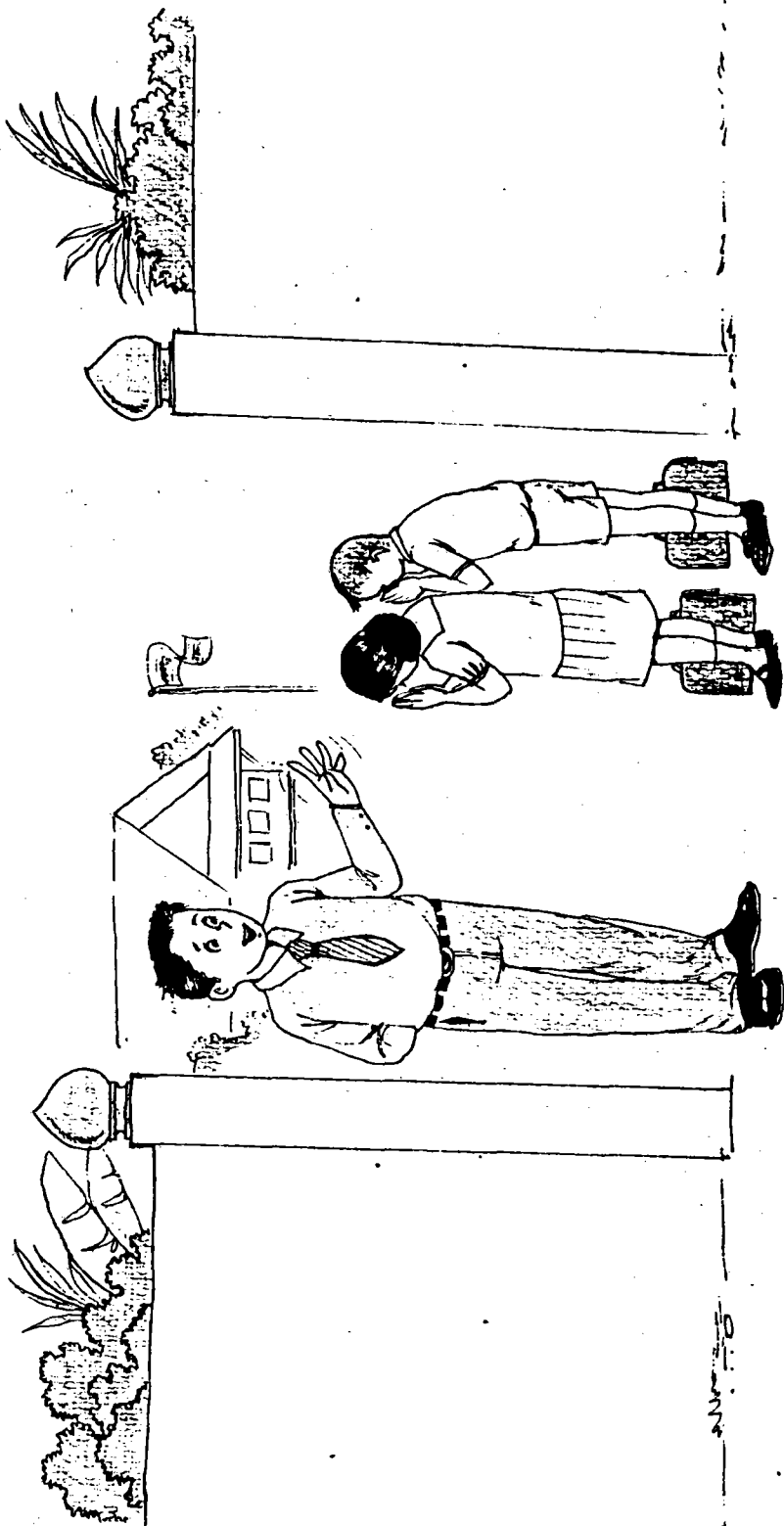

“นั่นก็จริงที่พี่ใหญ่มาน เห็นความล้าแก่ญะง่า” ปุ๋นอยพูด
 “หัวเกะมิเงกนสิ่งมีชีวิต ถ้าหากว่า สิ่งมีชีวิตก็อยู่ไม่ได้” ลุงเขาบอก
 “ต่อไปถ้าคนแดงเราจะมิได้ใส่ส่ฉากเหม็นฉุนก็มแล้ว ดูดีจริงๆ” ปุ๋นอยพูด
 “เออ คุณก็รู้กล่สัดจันและส่ซุใจด้วยเข้หัวเดยวกัน”

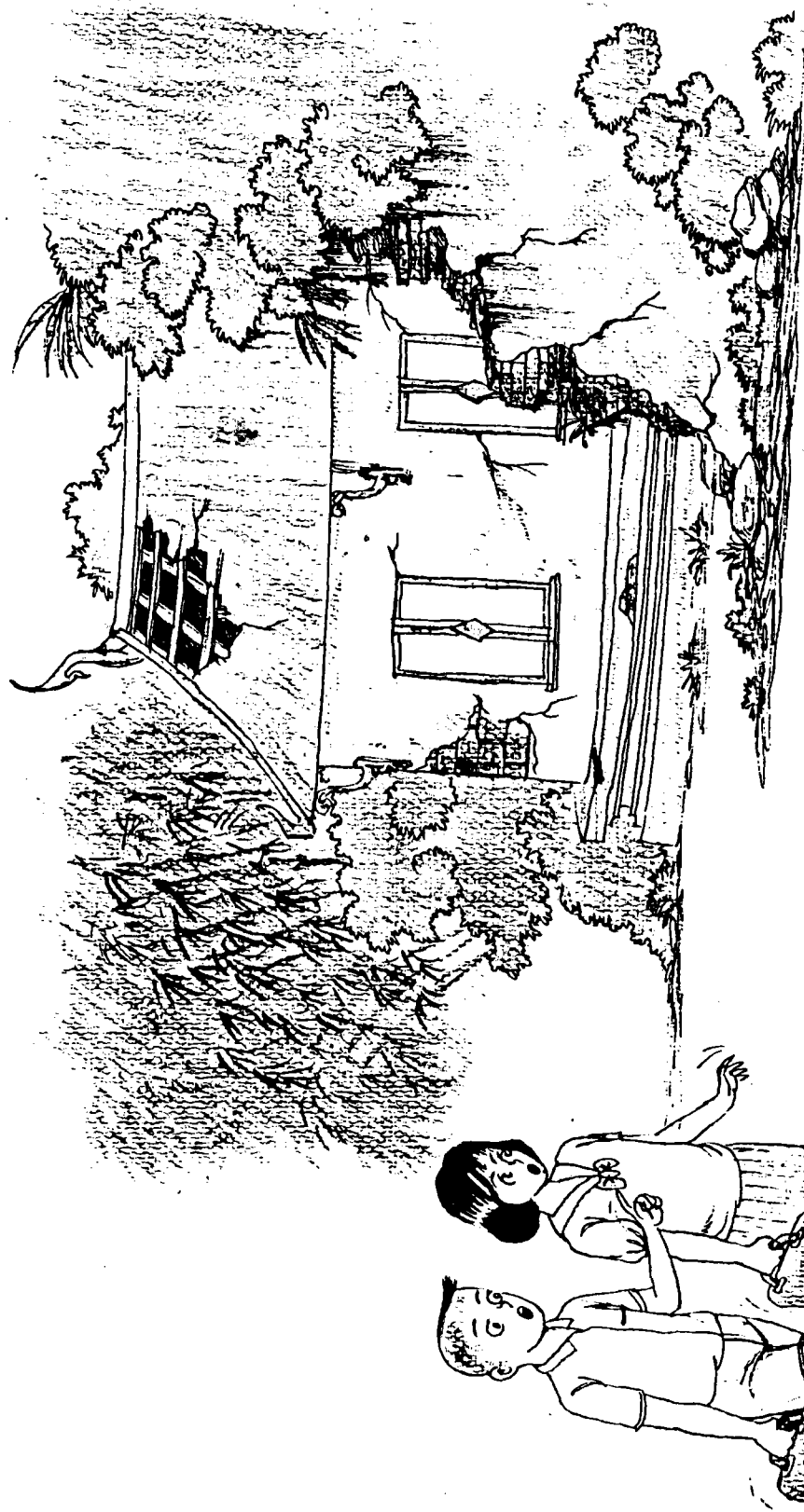
ของเล่นเป็นเหตุ

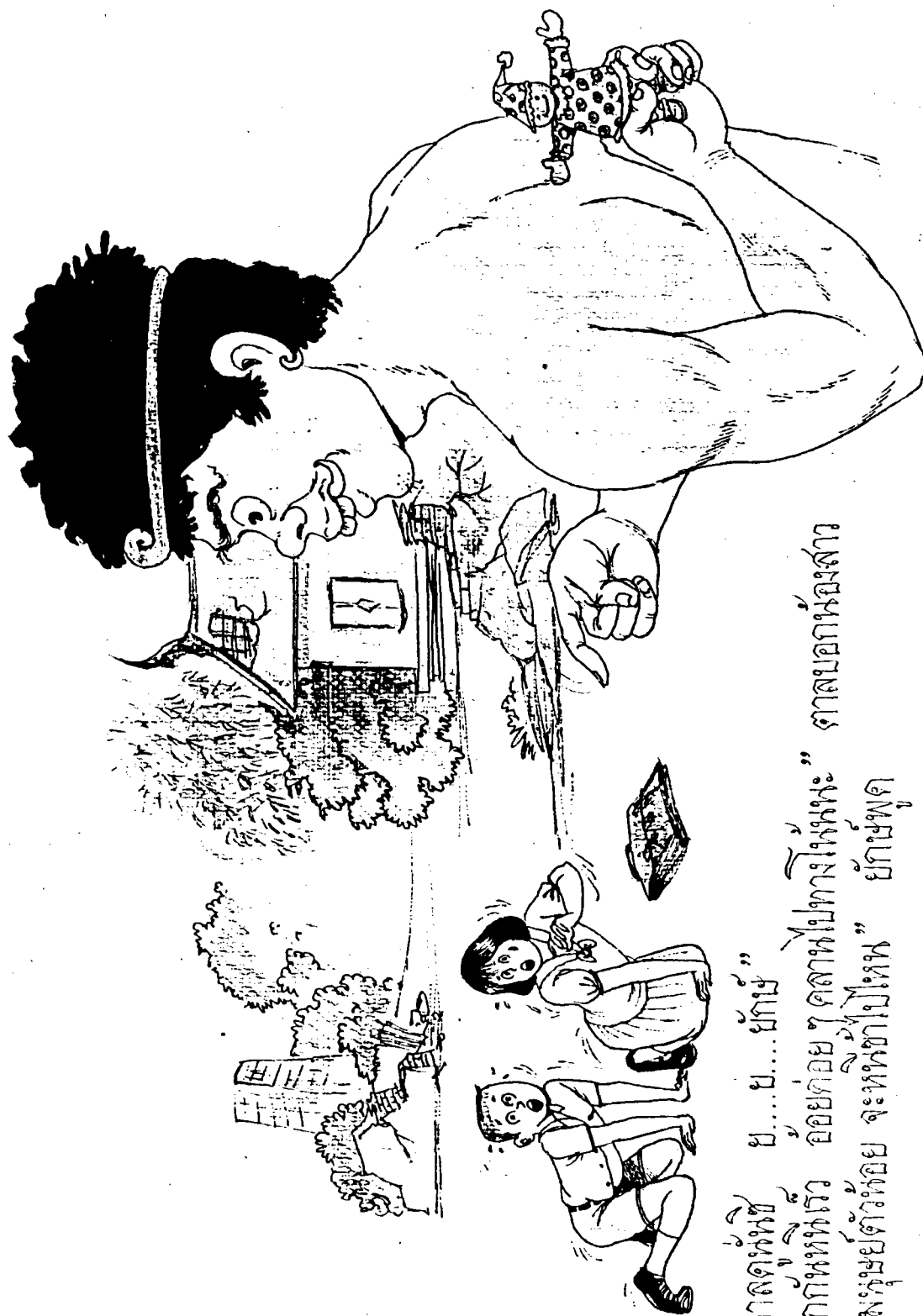
เรื่อง... นันทิกา
ภาพ... ประวิทย์
นักศึกษาศึกษา
นันทิกา

“สวัสดีค่ะคุณครู หลานละค่ะ” เด็กหญิงออยพูด
 “สวัสดีครับคุณครู ผมจาละครับ ว่ห่ผมจะรีบกลับบ้าน” เด็กชายตาลพูด
 “โอ / รีบไปเถอะ เธอต้องไปห้องให้ภักเรียนมาเรียกไปกลับลา มาอีกหว”

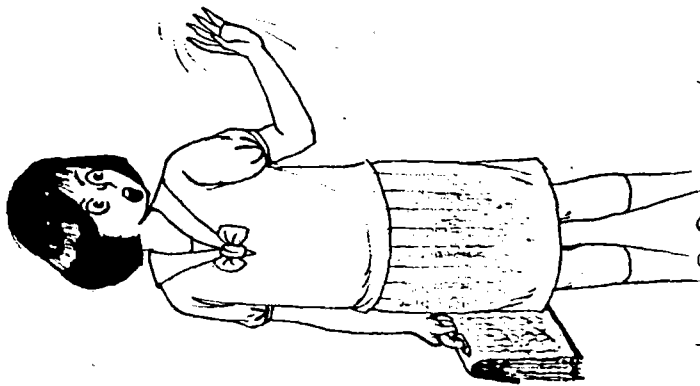
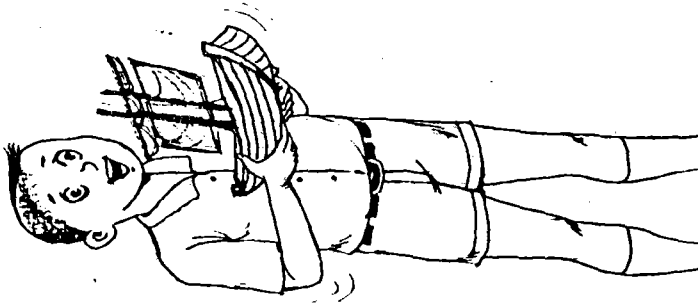
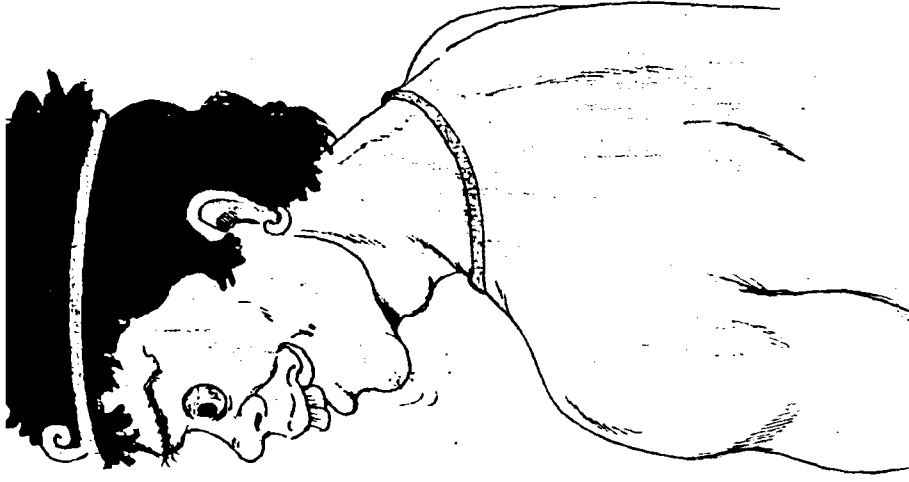
“วัดพี่เมื่พระสงฆ์จำพรรษาอยู่เคยหะ หากลวง” ศาลพูดขึ้น
 “จึงด้วย ศาลาก็ก่า กำแพงอุกุกหากพ” อ้อยเสริมขึ้น
 “อ่า อ่า เจ้าหนูสองคน จะไปไหนกัน” เสียงหญิงดังขึ้น
 “เสียงอะไรแปลกๆ ดูเหมือนดังมาจากหลังกอไม้ไฟ” ศาลพูด

“พี่ตาลดหนี้ บ...บ...ยกษ์”
 “แยกหนี้เร็ว ออยค่อยๆ คลาฟไปทางโน้หะ” ตาลบอกน้องสาว
 “เจ้าหนูขยี้ตัวหอย จะหนีไปไหน” ยกษ์พูด

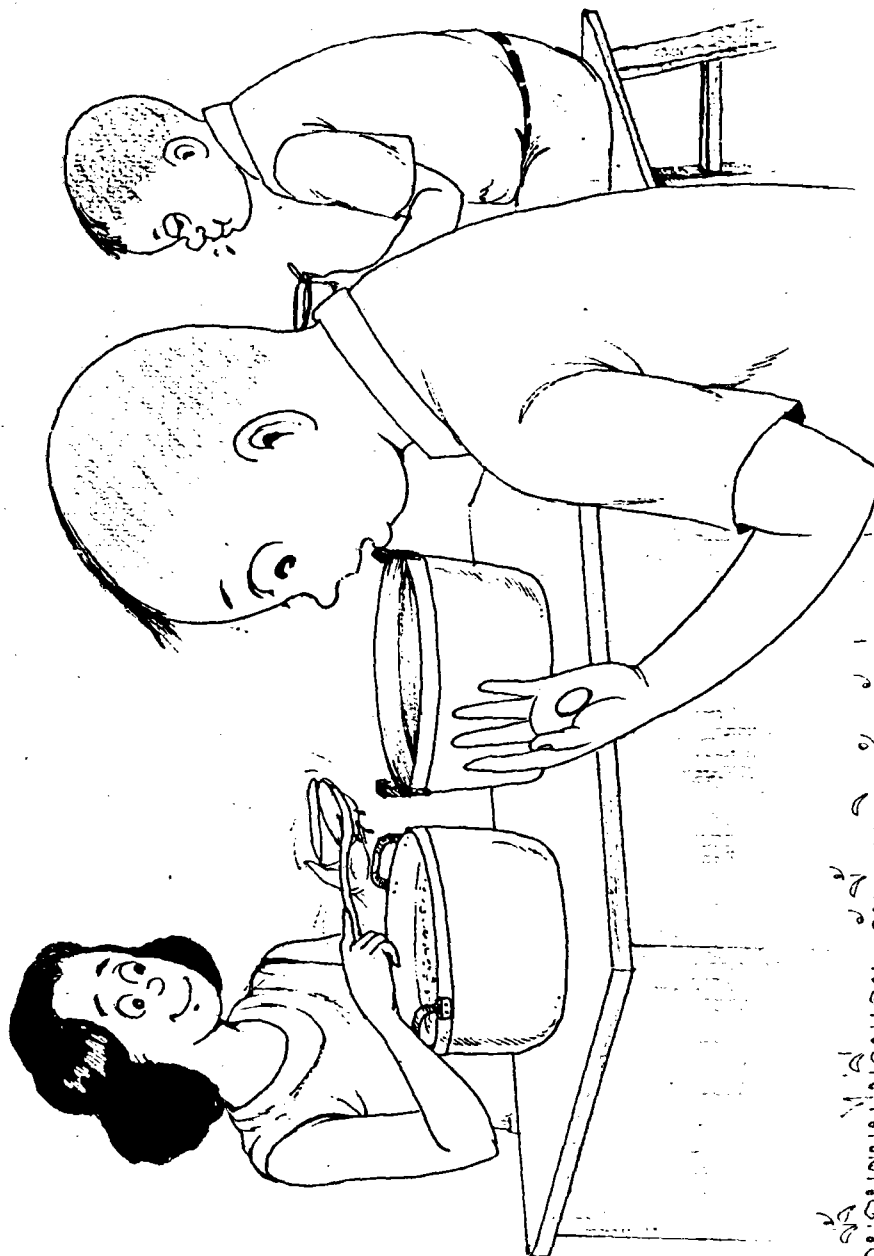

“ข้าพเจ้าขอแลกอะนะ ยากได้ไหม” ยักษ์ถาม
 “ยากได้” แต่พ่อ แม่ และคนรอบคอบว่าอย่าลืมของเจ้าจากคหแปลกหน้า” อ้อยพูด
 “ข้าจะขายให้เจ้า แต่ขอแลกสิ่งพิเศษจากพ่อแม่” ยักษ์บอก

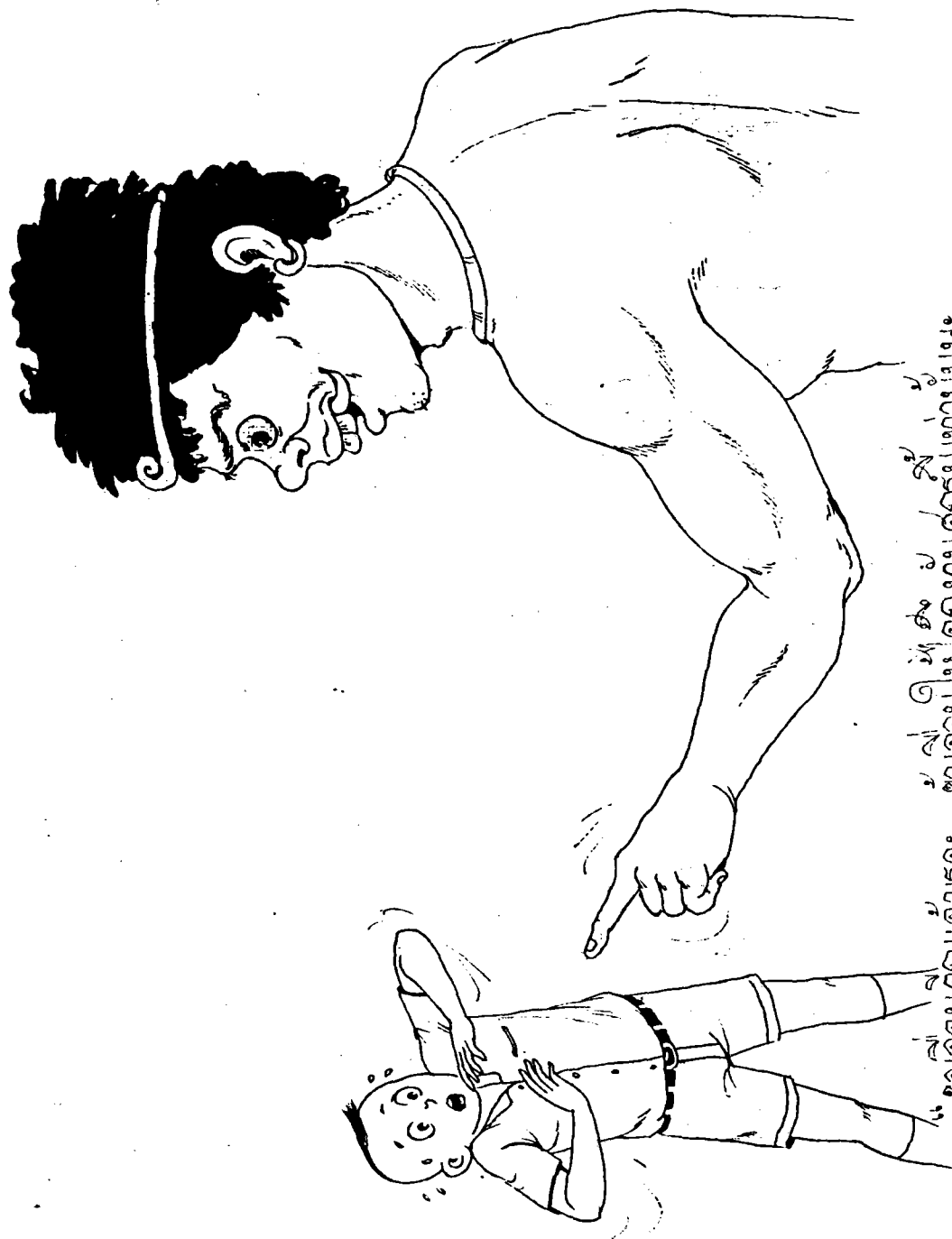

“ก็ขอผมทบทวนที่แพทย์กำหนดมาทีไร ในหนึ่งสัปดาห์ คงไม่ได้อะไรใหม่หรอก”
 “อ้อ...”
 “อ้อ...”
 “ว่านี่อะไร?”
 “นี่...”
 “นี่...”

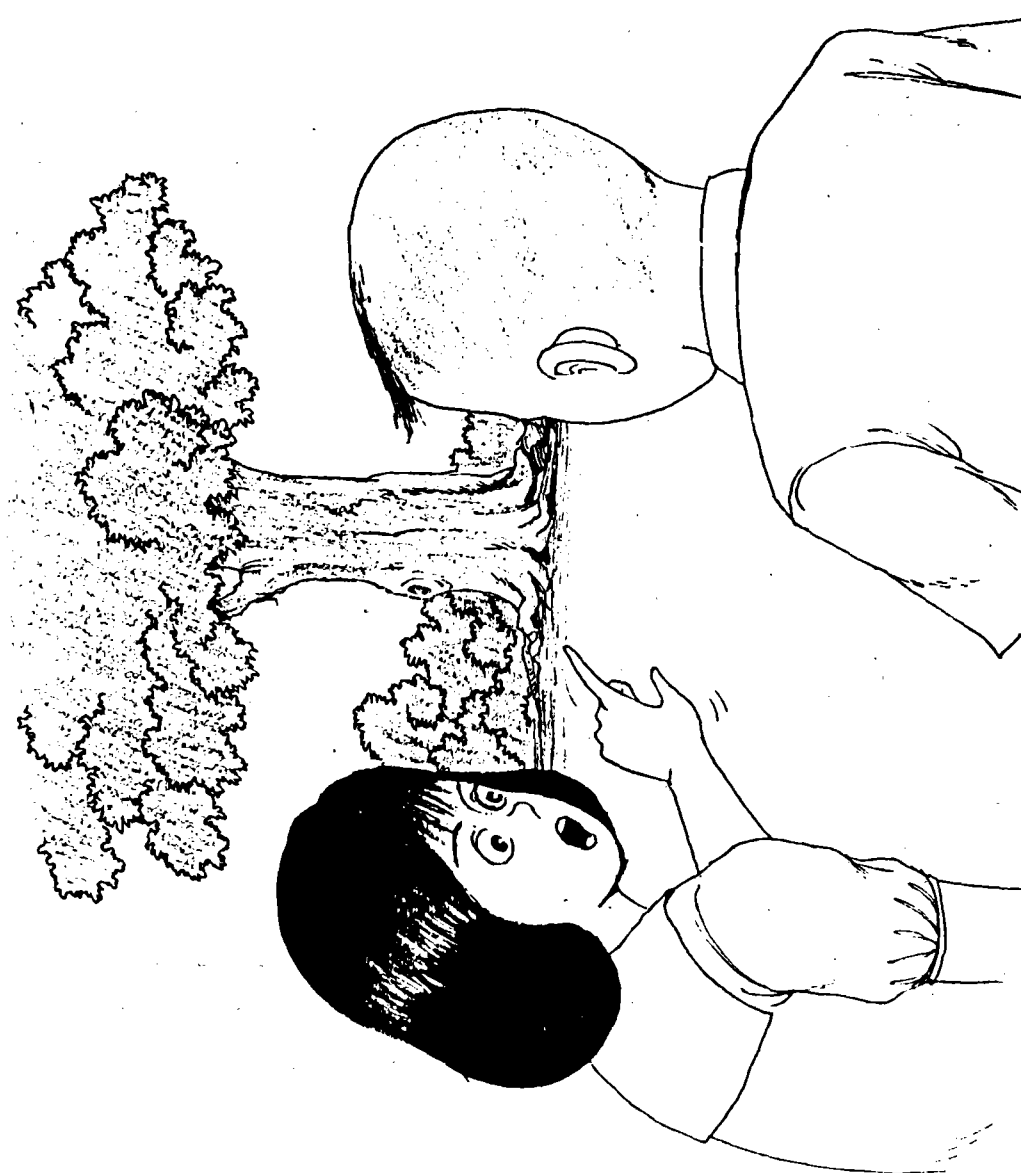
“นี่...”

“เดี๋ยวก็หาเงินเพิ่มเลย วนเวียนเงินสำหรับค่าของเล่น
 “เมื่อผมพกเงินแล้ว ผลิตไปส่งพี่เขยได้
 “ถ้าฉันเรียนเป็นหมอ” ตาลคิด

“คุณเลือกเอาแล้วละ... ข้าเลือกให้เจียงเหว่กับเพาเหว่ละ
 ภายหลังจากนั้นครบ ข้าจะเอาชีวิตเจ้า รื้อเอาจากตาย” ยักษ์พูด

“จพิกัดเวลายังมาแล้ว แผลอยเทพขอมกายงขาดตงหลายบาท จพอยางไรห่อ”
 “ค่อยคิดแกเงาอะฟิ ตอหมีเราไปอาศัยนพกัตรมไม่สักครู่ คงช่วยให้สัดขึ้น
 คิดแกใช้ได้หรอก กุชันทบเบพนมรมเงา หน้าส่ายงษ์” ขอยพุด

“ ตาส ออ ย ตมเกอะ จมได้มรเอยทเชอคยกันแล้ว ”
 “ ไอ / นางฟ้า หงฟ้าช่วยผละวอย ” ตาสอญีของ
 “ จมจะชวยมเชอ แต่จำไว้หะ ตอไปอย่าส้างทหลนทวเองอก มิชนะนนั้นจะตมทาเมเชอ ”
 “ ตม หงฟ้า ” ตาสรับปาก
 “ เอาละ จมให้ส้างหรมน้ำไปให้ตาชกน ” นางฟ้าพูด

“ผมถามขอพระคณาจารย์ เมื่อก่อน” ตาลพูด
 “พี่ตาลหาตาลขึ้นจริงนะ” ขอมพูด
 “ใช่ วนพสค์จริง ๆ คอเมจะไม่ขอผมเงินอีกแล้ว”

ภาคผนวก ข.

แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
แผนการสอนปกติ

แผนการสอนที่ 1
กลุ่มทดลอง

เรื่องบัวลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การตั้งใจและการมีสมาธิในการฟัง จะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่ฟังได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. เรียกชื่ออุปกรณ์และเครื่องปรุงในการทำขนมบัวลอยได้
2. บอกขั้นตอนการทำขนมบัวลอยได้

เนื้อหา

ขนมบัวลอยเป็นขนมไทยชนิดหนึ่ง มีอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่จะต้องเตรียมดังนี้

- เครื่องปรุง แป้งข้าวเหนียว น้ำตาลทราย กะทิ สีจากพืช เช่น ใบเคย

เกลือ

- อุปกรณ์ หม้อ ช้อน ส้อม ทัพพี ชาม ถาด เตา

วิธีทำ

นำแป้งข้าวเหนียวใส่ชามแล้วนวดจนนิ่ม ปั้นเป็นก้อนกลม ๆ เล็ก ๆ ใส่ถาดที่โรยแป้งไว้เล็กน้อย จากนั้นปั้นเอาหัวกะทิไว้ข้างหาก เอาหางกะทิใส่หม้อ เติมน้ำตาลทรายลงไป ตั้งไฟจนเดือด ใส่แป้งที่ปั้นแล้วลงไป พอแป้งลอยขึ้นมาจนหมด ใส่เกลือเล็กน้อย ชิมดูให้ได้รสที่ชอบ แล้วยกลง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูตั้งปริศนาให้นักเรียนทาย เช่น อะไรเอ๋ย เป็นดอกไม้เกิดในน้ำ แต่ไม่จม เป็นชื่อขนมชนิดหนึ่ง

ขั้นตอน

1. ครูแนะนำอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ทำขนมบัวลอยทีละอย่าง โดยหยิบขึ้นมา แล้วให้นักเรียนบอกชื่อนั้น ๆ แล้วเรียกชื่อนั้นพร้อมกันจนหมด
2. ครูแนะนำขั้นตอนในการทำขนมบัวลอย พร้อมทั้งสาธิตให้ดูทีละขั้นตอนอย่างช้า ๆ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนบอกชื่ออุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ในการทำขนมบัวลอย และทบทวนขั้นตอนการทำทีละขั้นตอนอย่างย่อ ๆ โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

สื่อการเรียนรู้

1. หม้อ
2. เตา ถ่าน ไม้ขีดถ่าน
3. หัฟฟ์ ชันน้ำ ชาม ถ้วยแก้ว ช้อน ส้อม
4. แป้งข้าวเหนียวที่นวดแล้ว
5. น้ำตาลทราย กะทิ
6. หนังสือเรื่อง บัวลอย

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเรียกชื่ออุปกรณ์และเครื่องปรุงในการทำขนมบัวลอย
2. ตรวจสอบจากการบอกขั้นตอนการทำขนมบัวลอย

แผนการสอนที่ 2

กลุ่มทดลอง

เรื่อง บัวลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

- การฟังช่วยสร้างความรู้ ความคิด และความสนุกสนาน
- การเห็นของจริงทำให้สามารถหาคือความหมายได้ถูกต้อง ชัดเจนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. บอกชื่ออุปกรณ์และเครื่องปรุงในการทำขนมบัวลอยได้
2. เล่าลำดับขั้นตอนการทำขนมบัวลอยได้
3. อ่านออกเสียงเรื่องราวตามครูได้

เนื้อหา

การฟังเรื่อง การทำขนมบัวลอย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนออกมาวาดรูปอุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ในการทำขนมบัวลอยบนกระดาน
ทีละคนพร้อมทั้งให้เพื่อนทาย แล้วเขียนชื่อสิ่งท้าว

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนบอกชื่ออุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ทำขนมบัวลอยทีละคน
2. ให้นักเรียนช่วยกันเล่าลำดับขั้นตอนในการทำขนมบัวลอยต่อกันคนละประโยค
จากที่นักเรียนได้ดูจากการสาธิตของครูเมื่อคราวที่แล้ว
3. ให้นักเรียนลองพูดย้ำคำความครูถึงขั้นตอนการทำขนมบัวลอยเป็นรายบุคคลและ
เป็นกลุ่มสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการทำขนมบัวลอย

สื่อการเรียนรู้

หนังสือเรื่อง บัวลอย

การประเมินผล

1. สังเกตจากการบอกชื่ออุปกรณ์และเครื่องปรุงที่ใช้ทำขนมบัวลอย
2. สังเกตจากการเล่าลำดับขั้นตอนการทำขนมบัวลอย
3. สังเกตจากการอ่านออกเสียง

แผนการสอนที่ 3

กลุ่มทดลอง

เรื่อง บั้วลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การตั้งใจและมีสมาธิในการฟัง จะช่วยให้เกิดความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถช่วยกันทำขนมบั้วลอยตามขั้นตอนได้

เนื้อหา

วิธีการทำขนมบั้วลอย

1. ปั่นแป้งที่นวดแล้วเป็นก้อนกลม ๆ เล็ก ๆ
2. เอาหางกะทิใส่หม้อตั้งไฟ แล้วใส่น้ำตาลทราย คนให้ละลาย
3. พอกะทิเดือด เอาแป้งที่ปั้นแล้วใส่ลงไป
4. พอแป้งสุกลอยขึ้นมา เอาเกลือใส่เล็กน้อย
5. เอาหัวกะทิใส่ คนให้ทั่วแล้วยกลง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นักเรียนร้องเพลงร่ำวงแบ่งกลุ่มพร้อมทั้งรำคาบไปด้วยแล้วปฏิบัติตามคำสั่งในเพลง

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 12-13 คน
2. ครูแจกอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ทำขนมบั้วลอยให้ทุกกลุ่ม
3. ให้แต่ละกลุ่มบอกขั้นตอนในการทำขนมบั้วลอยที่ละกลุ่ม
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือทำขนมบั้วลอยด้วยการปฏิบัติจริง

ขั้นสรุป

ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารายงานผลการปฏิบัติภายในกลุ่มของตน รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกลุ่ม แล้วครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนในการทำขนมบัวลอย

สื่อการเรียนรู้

1. หม้อ
2. เตา ถ่าน ไม้ค้ำถ่าน
3. ทัพพี ช้อนน้ำ ชาม ถ้วยแก้ว ช้อน ส้อม
4. แป้งข้าวเหนียวที่นวดแล้ว
5. น้ำตาลทราย กะทิ
6. แผนภูมิเพลงร่วมนำวงแบ่งกลุ่ม

การประเมินผล

ตรวจสอบจากผลงานการทำขนมบัวลอยภายในกลุ่ม

เพลง

ร่วมนำวงให้สุขสมปอง	อย่าไ้แลมองทุกคนมาร่ำร้าย
อย่ามัวเหนียม ๆ แอบอาย	ขอเชิญร่ำร้ายให้สบายอุรา
หอมดอกไม้ หอมดอกไม้ ที่ในสวนศรี	
ดอกเอ๋ย เจ้าดอกจำปา ขอให้จับกลุ่มละห้า แล้วก็นั่งลงเอย (ซ้ำ)	

แผนการสอนที่ 4-7

กลุ่มทดลอง

เรื่อง บัวลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

- การแสดงความคิดเห็นร่วมกันช่วยให้เข้าใจกัน
- ทักษะทั้ง 4 ในการใช้ภาษามีความสัมพันธ์ที่จะต้องฝึกฝนไปพร้อมกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ช่วยกันเขียนเรื่อง บัวลอย ได้
2. อ่านออกเสียงเรื่องที่ช่วยกันเขียนได้
3. วาดภาพประกอบได้

เนื้อหา

เรื่อง บัวลอย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

นักเรียนร้องเพลงขนมไทยพร้อมกันและทำท่าทางประกอบเพลง

ขั้นสอน

1. ครูนำกระดาษแผ่นใหญ่มาติดบนกระดาน
2. ให้นักเรียนทดลองกันเขียนเรื่อง บัวลอย โดยใช้คำพูดของนักเรียนเองที่ทดลองร่วมกันในชั้น

3. ครูเขียนข้อความที่นักเรียนทั้งชั้นทดลองร่วมกันลงบนกระดาษแผ่นใหญ่ที่ติดไว้ ขณะที่เขียน ให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนตามไปด้วย แล้วให้นักเรียนอ่านย้ำซ้ำคำที่เขียนไปแล้วทีละคำ ทีละประโยค อ่านย้อนตั้งแต่ต้นจนถึงตรงที่กำลังเขียนกลับไปมาบ่อย ๆ จนเห็นว่านักเรียนอ่านเรื่องที่เขียนได้คล่องแล้ว จึงเริ่มประโยคใหม่ต่อไปอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนจบ

4. เมื่อเขียนข้อความได้ 2 - 3 ประโยค ให้นักเรียนออกมาวาดภาพประกอบ
เรื่องที่เขียน

5. ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ช่วยกันเขียนทีละคน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนสรุปเรื่องที่เขียนร่วมกันแล้วให้นักเรียนอ่านเรื่องพร้อมกันทีละกลุ่ม
สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษแผ่นใหญ่ที่ขีดเส้นบรรทัดไว้เรียบร้อยแล้ว และเหลือที่ว่างไว้วาดรูปด้วย
2. ไม้บรรทัดยาว
3. กระดาษขาว
4. กินสอค่า กินสอสี สีเมจิกแท่งใหญ่
5. แผนภูมิเพลงชนมไทย

การประเมินผล

1. สังเกตจากเรื่องที่ช่วยกันเขียน
2. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงเรื่องที่ช่วยกันเขียน
3. สังเกตจากการวาดภาพประกอบเรื่อง

เพลงชนมไทย(ทำนองเพลงช้าง)

ชนม ชนม ชนม

ชนมไทยนั้นมีหลายอย่าง

บัวลอย ฝอยทอง ไชหวาน

โน่นแน่ะ ชนมศาล นาทานจริง (ซ้ำ)

มาซิ เชิญชิมชนมไทย

แผนการสอนที่ 5 - 7 เหมือนกับแผนที่ 4 นี้ทุกประการ แต่ในขั้นนำเข้าสู่
บทเรียน ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องที่เขียนไปแล้วก่อนทีละประโยค เป็นการทบทวนเรื่อง
ที่ช่วยกันเขียนจากครั้งที่แล้ว

แผนการสอนที่ 8 - 9
กลุ่มทดลอง

เรื่อง บั๊ว ลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแสดงความคิดเห็นและทำงานร่วมกัน เป็นการสร้างความสามัคคีและนำไปสู่ความสำเร็จ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถช่วยกันทำหนังสือเล่มใหญ่เรื่อง บั๊ว ลอย ของกลุ่มได้

เนื้อหา

การทำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเรื่อง บั๊ว ลอย

ในแต่ละกลุ่มทุกคนต้องทำงานและมีหน้าที่ช่วยกันทำให้งานของกลุ่มสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยภายในกลุ่มอาจแบ่งหน้าที่กันทำ เช่น บางคนวาดรูป บางคนเขียนหนังสือ หรืออาจให้แต่ละคนแบ่งงานไปทำคนละ 1 - 2 แผ่นก็ได้ แต่ทุกคนต้องทำงาน ไม่อยู่เฉย ๆ แล้วนำผลงานมารวมกันเป็นผลงานของกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

นักเรียนร้องเพลง งานสิ่งใด พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน
2. ครูอธิบายวิธีการทำงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนช่วยกันทำหนังสือเล่มใหญ่เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนและแหล่งค้นคว้าฝึกฝนทักษะทางภาษาภายในกลุ่มของตน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานของกลุ่มอย่างแท้จริง

3. ครูแจกอุปกรณ์ในการทำงานให้ครบทุกกลุ่ม

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือช่วยกันทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยลอกข้อความจาก
เรื่องที่เขียนร่วมกัน

ขั้นสรุป

ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงผลงานของกลุ่มแล้วให้อ่านเรื่องที่เขียนพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษแผ่นใหญ่ กลุ่มละ 10 แผ่น ซึ่งขีดเส้นบรรทัดเรียบร้อยแล้ว
2. ดินสอสี กลุ่มละ 1 กล่อง
3. สีเมจิก กลุ่มละ 3 แท่ง
4. มีดตัด กรรไกร ดินสอ ไม้บรรทัดยาว ยางลบ (ครูเป็นผู้ใช้)
5. แผนภูมิเพลง งานสิ่งใด

การประเมินผล

ตรวจผลงานจากการทำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่ม

เพลงงานสิ่งใด

งานสิ่งใด งานสิ่งใด

แม้ใครจะเลยทิ้งปล่อย

มัวแกล้งคอยเฝ้าแกล้งคอย

หลงคอยแกล้งเฝ้ายามกลอง

ไม่มีเสร็จ ไม่มีเสร็จรับรอง

จำไว้ทุกคนกองทำงานเราต้องช่วยกัน ช่วยกัน ช่วยกัน ช่วยกัน

แผนการสอนที่ 10
กลุ่มทดลอง

เรื่อง บัวลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ทักษะที่ 4 ในการใช้ภาษา มีความสัมพันธ์ที่จะคงฝึกฝนไปพร้อมกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. นำบัตรคำไปเทียบกับคำที่เหมือนกันในหนังสือเล่มใหญ่ได้
2. อ่านออกเสียงคำที่นำไปเทียบได้
3. เขียนคำที่นำไปเทียบกับคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้

เนื้อหา

เกมเทียบคำเรื่อง บัวลอย และคำที่ท่องเน้น ไ้แก่ คาล ช้าว เหนียว เปียก บัวลอย
แป้ง ชาม ปั้น ก้อน ไรย หน้อย น้ำตาลทราย ช้อน ชิม แกะ ส้อม เขี่ย เค็ม
ชัน กั๊บ ถ่าน ถ้วยแก้ว ลิ่น ชิ้น เค็อก แยก (24 คำ)

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่เขียนร่วมกันคนละประโยคต่อกันจนจบเรื่อง

ขั้นสอน

1. ครูเปิดหนังสือเล่มใหญ่หน้าแรก ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
2. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนแบบสุ่มคนละ 1 บัตร แล้วปิดคำในหนังสือให้นักเรียนช่วยกันทายว่าควรจะเป็นคำใดที่ถูกปิดไว้ แล้วให้นักเรียนออกมาเขียนคำนั้นบนกระดาน
3. ครูเฉลยคำ โดยให้นักเรียนคนที่ถือบัตรคำที่เหมือนกับคำที่ปิดไว้ นำบัตรคำออกมาเทียบกับคำที่ปิดไว้ในหนังสือเล่มใหญ่ พร้อมกับอ่านและชูบัตรคำให้เพื่อนดูแล้วอ่านตามเป็นคำและประโยคตามลำดับ

4. ให้นักเรียนอาสาออกมาดำเนินการแทนครู ตามขั้นตอนที่ 1 - 3 จนจบเรื่อง
ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านบัตรคำที่ครูชูขึ้นพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่ม
2. บัตรคำ
3. เกมเทียบบัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการนำบัตรคำไปเทียบกับคำในหนังสือเล่มใหญ่
2. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำในบัตรคำ
3. ตรวจสอบจากการเขียนคำ

แผนการสอนที่ 11
กลุ่มทดลอง

เรื่อง บั้วลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ ๆ ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร
ทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. เล่นเกมบิงโกได้
2. อ่านคำในตารางบิงโกได้
3. อ่านคำในบัตรคำได้

เนื้อหา

เกมบิงโกและคำที่ใช้ ตุลา ข้าวเหนียวเปียก บั้วลอย แป้ง ชาม ปั้น ก้อน
โรย หน้อย น้ำตาลทราย ขอน ชิม แกะ ส้อม เขี่ย เค็ม ชัน คับ ถ่าน ถ้วยแก้ว
ล้น ชื่น เคี้ยว แยก (24 คำ)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนแล้วให้นักเรียนที่ได้รับบัตรคำออกมาหน้าชั้น ชี้ให้เพื่อนคนใด
คนหนึ่งอ่านดัง ๆ พร้อมทั้งชูบัตรคำให้ดูด้วย

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนเล่นเกมบิงโก ซึ่งมีวิธีเล่นดังนี้
 - 1.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน แจกตารางบิงโกให้
คนละ 1 แผ่น เบี้ยคนละ 9 ก้าว นั่งเป็นกลุ่มกับพื้นห้อง

1.2 ครูวางบัตรคำไว้กลางวง ทั่วบัตรไว้

1.3 ครูหยิบบัตรคำขึ้นมา 1 บัตร เปิดให้นักเรียนดูแล้วอ่านพร้อมกัน

1.4 ให้นักเรียนวางเบี้ยลงบนตำแหน่งคำที่เหมือนกับคำที่อ่านในตารางบิงโกของคน (หากไม่มีคำที่เหมือนกับคำในบัตรคำก็ยังไม่ต้องวาง จนกว่าจะมีคำที่เหมือนกับคำในบัตรคำที่ครูหยิบจึงค่อยวาง)

1.5 ครูดำเนินการตามข้อ 1.3 และ 1.4 ไปเรื่อย ๆ หากนักเรียนกลุ่มใดวางเบี้ยได้ตามแนวนอน แนวตั้ง หรือแนวทแยงครบ 3 คำได้ก่อน ผู้นั้นจะต้องร้องดัง ๆ ว่า "บิงโก" และถือว่ากลุ่มนั้นเป็นฝ่ายชนะ แล้วให้อ่านคำในตาราง ถ้าอ่านได้หมดก็เป็นฝ่ายชนะได้ 1 ความในรอบนี้ ถ้าอ่านผิดก็ต้องดำเนินการตามข้อ 1.3 และ 1.4 ต่อไป จนกว่าจะมีฝ่ายชนะ

2. ครูให้นักเรียนออกมาทำหน้าที่แทนครู

3. กลุ่มใดมีความมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านคำในตารางบิงโกของตนเองทีละคน

สื่อการเรียนรู้

1. ตารางบิงโก 3 + 3 คำ
2. บัตรคำ 24 คำ
3. เบี้ย

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่นเกมบิงโก
2. ตรวจสอบจากการอ่านคำในตารางบิงโก
3. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำในบัตรคำ

แผนการสอนที่ 12
กลุ่มทดลอง

เรื่อง มั่วลอย

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ ๆ ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร
ทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. พูดอธิบายได้คล่อง
2. หาคำได้
3. อ่านออกเสียงคำได้

เนื้อหา

เกมใบคำให้ทาย คำที่ใช้ได้แก่ ข้าวเหนียวเปียก คาล ซ้อน ชิม และ มั่วลอย
แป้ง ชาม ปั้น ก้อน ไรย หน้อย น้ำตาลทราย ส้อม เขี่ย เติม ชัน กับ ถ่าน
ถ้วยแก้ว ลิ่น ชื่น เคี้ยว แยก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ครูใบคำให้นักเรียนทาย เช่น อะไรสีคำ ๆ ใช้ก่อไฟหุงข้าว (ถ่าน)

ขั้นสอน

ให้นักเรียนเล่นเกมใบคำให้ทาย โดยมีวิธีเล่นดังนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็น 2 ฝ่าย แต่ละฝ่ายส่งตัวแทนออกมาใบคำและหาคำฝ่ายละ

2 คน

2. แต่ละฝ่ายจะได้รับคำทายฝ่ายละ 12 คำ วางบัตรคำคว่ำหน้าไว้บนโต๊ะ คนใบ
และคนทายหันหน้าหากัน ใบและทายรอบละ 4 คำ

3. เมื่อตกลงว่าฝ่ายใดจะเป็นผู้โย้ก่อนผู้โย้จะหยิบบัตรขึ้นมาดูแล้วหาวิธีโย้ด้วยท่าทางหรือคำพูดให้ผู้ทายเข้าใจ ถ้าทายถูกต้อง 1 คะแนน ทายผิดได้ 0 คะแนน ใช้เวลาทายรอบละ 10 นาที

4. เปลี่ยนให้ฝ่ายใดเป็นผู้ทาย ผู้ทายเป็นผู้โย้ แล้วดำเนินการตามข้อ 3 แล้วรวมคะแนนในรอบนี้

5. เปลี่ยนคู่ผู้ทายและผู้โย้ จนหมดบัตรคำ

6. ให้แต่ละฝ่ายอ่านบัตรคำที่โย้ได้แล้วนับคะแนนเท่ากับคำที่อ่านได้ ฝ่ายใดได้คะแนนมากเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านบัตรคำที่ครูแจกให้ทีละคน แล้วทำแบบฝึกหัดลงในสมุด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ 24 คำ
2. นาฬิกาเพื่อจับเวลา
3. แบบฝึกหัด
4. เกมบอโกโย้ให้ทายคำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่นเกมบอโกโย้ให้ทาย
 - การพูดอธิบาย
 - การทายคำ
2. ทดสอบจากการอ่านออกเสียงคำ

แผนการสอนที่ 13

กลุ่มทดลอง

เรื่องน้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังเรื่องบันทึกช่วยให้เกิดความคิด ความสนุกสนาน และเสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อฟังเรื่องนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตอบคำถามจากเรื่องในภาพได้
2. เล่าเรื่องเรียงตามลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

การฟังนิทานเรื่องน้ำ การฟังที่ดีจะต้องมีความตั้งใจ สนใจเรื่องราวตลอดเวลา ไม่พูดคุยหรือหยอกเล่นกับเพื่อนในขณะที่ผู้อื่นพูด ไม่คุยแข่งกับผู้ที่กำลังพูดนอกจากได้รับการอนุญาตให้พูด การฟังจะทำให้ผู้ตั้งใจฟังได้รับความรู้และความสนุกสนานด้วย นิทานเรื่องน้ำกล่าวถึงลุงเฒ่ากับป้าน้อย พวกกันไปหาอาหาร ทำให้มันพบว่าแหล่งน้ำต่าง ๆ ให้ประโยชน์คือสิ่งมีชีวิตมากมาย แลอยู่มาวันหนึ่งเฒ่ากับป้าก็เห็นปลาตายลอยมาตามน้ำ ทันทีหลานเพื่อนบ้านก็เหี่ยวเฉา เฒ่าและป้าจึงออกไปสำรวจดูว่าเกิดอะไรขึ้น และมันก็พบว่ามีคนชอบเอาขยะทิ้งลงแม่น้ำ โรงงานก็ปล่อยน้ำเสียลงแม่น้ำ แต่ในที่สุดชาวบ้านก็ชอบกันทำความสะอาดแม่น้ำและรักษาน้ำให้ใสสะอาดดังเดิม สัตว์ทั้งหลายจึงอยู่อย่างมีความสุข

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนออกมาแสดงเป็นสัตว์น้ำต่าง ๆ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา เฒ่า ฯลฯ หรือแสดงเป็นพืชน้ำ เช่น คอกบัว ผักบุ้ง ผักคะเจด แล้วให้เพื่อนในชั้นช่วยกันทาย

ขั้นสอน

1. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับภาพในหนังสือที่ละหน้า พร้อมกับอ่านทำนองเล้าให้นักเรียนฟัง โดยใช้หุ่นมือเล้า เช่น นักเรียนคิดว่าเท่าและปลากำลังจะไปไหน อยากฟังเรื่องใหม่ ครูจะอ่านให้ฟังนะ ฯลฯ หากตอนใดนักเรียนไม่เข้าใจ อาจจะใช้ท่าทางประกอบการเล้า และถ้านักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายขณะที่เล้า ก็แทรกด้วยเพลง สักวันน้ำ พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบ แล้วเริ่มเล้าเรื่องตอนจบเรื่อง

2. ให้นักเรียนช่วยกันเล้าเรื่องกลับ โดยครูตั้งคำถามนำให้นักเรียนตอบตามลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนตอบคำถามด้วยปากเปล่าจากเรื่องที่ได้ฟัง เช่น เรื่องนี้มีใครบ้าง เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือิทานเรื่อง น้ำ
2. หุ่นมือ
3. แผนภูมิเพลงสักวันน้ำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการเล้าเรื่อง

เพลงสักวันน้ำ

มาพวกเรา มาเล่นน้ำเร็วไว
ไวพวกเรา หอย ปู กุ้ง ปลา
เราเป็นสักวันน้ำอยู่ในน้ำทุกเวลา
มาพวกเรา มาเล่นน้ำเร็วไว

แผนการสอนที่ 14 - 15
กลุ่มทดลอง

เรื่องน้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแสดงบทบาทสมมุติเป็นการฝึกทักษะการฟัง พูด และอ่าน ซึ่งช่วยสื่อและขยายความหมายให้กว้างขวางชัดเจนยิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนเรื่องน้ำแล้ว นักเรียนสามารถ

1. ลำดับเรื่องราว และ
2. แสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่องได้

เนื้อหา

นิทานเรื่อง น้ำ ในเรื่องมีตัวละครดังนี้ ลุงเต่า ปูน้อย คอกกุดหลาบ ชาวบ้านหลายคน คนทิ้งขยะ คนชักม้า เด็กเล่นน้ำ คนป่วย ลูกเสือ โรงงาน คนหาปลา คนเก็บผัก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูแจกภาพเรื่องน้ำ แล้วให้นักเรียนออกมายืนถือภาพหน้าชั้น โดยยืนตามลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง แล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องจากภาพทีละคน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน แล้วแสดงท่าทางเป็นตัวละครในเรื่อง น้ำพร้อมกันทั้งชั้นตามความคิดของนักเรียนเอง
2. ให้นักเรียนทั้งชั้นแสดงบทบาทตามคำบอกของครู และพูดตามคำพูดของครู
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทตามตัวละครในเรื่อง และเปลี่ยนกันแสดงเป็นตัวละครจนครบ โดยให้นักเรียนที่ยังไม่ได้แสดงพูดตามครู แล้วบอกบทให้ผู้ที่กำลังแสดงพูดตาม

4. ให้นักเรียนออกมาแสดงบทบาทสมมุติหน้าชั้นที่ละกลุ่ม โดยกลุ่มที่ยังไม่แสดงบอก
บทให้

5. ให้อาสาสมัครออกมาแสดงหน้าชั้นตามเนื้อเรื่อง โดยให้ทุกคนได้มีโอกาสได้
แสดงเป็นตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องจากการแสดงบทบาทสมมุติ

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือนิทานเรื่อง น้ำ
2. บัตรภาพเรื่องน้ำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่าเรื่อง
2. สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมุติ

แผนการสอนที่ 16 - 18

กลุ่มทดลอง

เรื่องน้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการสร้างความสามัคคีและนำไปสู่ความสำเร็จ
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ทกลงเขียนเรื่องร่วมกันได้
2. อ่านออกเสียงคำในเรื่องได้
3. วาดภาพประกอบเรื่องได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่อง น้ำ ร่วมกัน โดยใช้คำพูดของนักเรียนเอง ข้อความที่ตกลงเขียน
ร่วมกันนี้ ก็จะได้รับการยอมรับจากนักเรียนส่วนใหญ่ของห้อง ซึ่งครูเป็นผู้เขียนลงในกระดาน
แผ่นใหญ่หน้าชั้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนร้องเพลงอย่าทิ้งขยะพร้อมทั้งทำท่าประกอบ แล้วให้นักเรียนเล่าเรื่อง
ต่อกันคนละประโยค

ขั้นสอน

1. ครูถือกระดานแผ่นใหญ่บนกระดานแล้วให้นักเรียนปรึกษากันว่าจะให้ครูเขียน
ข้อความใด
2. ครูเขียนข้อความที่นักเรียนตกลงกันแล้วบนกระดานแผ่นใหญ่ ขณะที่เขียนให้
นักเรียนบอกและอ่านคำที่เขียนไปด้วยตลอดเวลา เขียนไปอ่านไป อ่านทวนย้อนตั้งแต่ต้นจนถึง
ตรงที่กำลังเขียนอยู่ ทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนจบเรื่อง

3. เมื่อเขียนได้ 2 - 3 ประโยค ให้นักเรียนออกมาวาดภาพประกอบเรื่อง
ขั้นสรุป
 ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่เขียนพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษแผ่นใหญ่
2. กระดาษขาว
3. ยางลบ ไม้บรรทัดยาว คินสอย
4. สีเมจิก คินสอสี
5. กรรไกร
6. แผนภูมิเพลง อย่าทิ้งขยะ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเขียนเรื่องร่วมกัน
2. ตรวจสอบจากการอ่านคำในเรื่องที่ช่วยกันเขียน
3. สังเกตจากการวาดภาพ

เพลงอย่าทิ้งขยะ

อย่าทิ้งขยะนะเธอ ลุงเฒ่ามาเจอเขาจะคุเอา
 อย่าทิ้งขยะนะเรา ปูนอยเจอเขาบนกันพิมพ์
 (ข้อสัคว์เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ เช่น เป็ด นก ไก่)

แผนการสอนที่ 19 - 21

กลุ่มทดลอง

เรื่องน้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการทำงาน เป็นการสร้างความสามัคคีและนำไปสู่ความสำเร็จ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนเรื่อง " น้ำ " จบแล้วนักเรียนสามารถช่วยกันทำหนังสือเล่มใหญ่เรื่องน้ำของกลุ่มได้

เนื้อหา

การทำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มเรื่องน้ำ ในแต่ละกลุ่มทุกคนกองทำงาน และมีหน้าที่ช่วยกันทำให้งานของกลุ่มสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยภายในกลุ่มอาจแบ่งหน้าที่กันทำ เช่น บางคนวาดรูป บางคนเขียนหนังสือหรืออาจให้แต่ละคนแบ่งงานไปทำคนละ 1 - 2 แผ่นก็ได้ แต่ทุกคนกองทำงานไม่อยู่เฉย ๆ แล้วนำผลงานมารวมกันเป็นผลงานของกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

นักเรียนร้องเพลง "อย่าเถียงคร้าน" พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลง

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน
2. ครูอธิบายวิธีการทำงานกลุ่มเพื่อให้นักเรียนช่วยกันทำหนังสือเล่มใหญ่เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนและแหล่งค้นคว้าฝึกทักษะทางภาษาภายในกลุ่มของคน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานของกลุ่มอย่างแท้จริง
3. ครูแจกอุปกรณ์ในการทำงานให้ครบทุกกลุ่ม

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือช่วยกันทำหนังสือเล่มใหญ่ โดยลอกข้อความจากเรื่องที่เขียนร่วมกัน

ขั้นสรุป

ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงผลงานของกลุ่มแล้วให้อ่านเรื่องที่เขียนพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษแผ่นใหญ่กลุ่มละ 10 แผ่น ซึ่งขีดเส้นบรรทัดเรียบร้อยแล้ว
2. กินสอสีกลุ่มละ 1 กลอง
3. สีเมจิกกลุ่มละ 3 แท่ง
4. มีดตัด กรรไกร กินสอ ไม้บรรทัดยาว ยางลบ (ครูเป็นผู้ใช้)
5. แผนภูมิเพลง "อย่าเถียงจรรยา"

การประเมินผล

ตรวจสอบผลงานจากการทำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่ม

เพลง "อย่าเถียงจรรยา"

อย่าเถียงจรรยาการทำงานนะพวกเรา งานหนักงานเบาเหนื่อยแล้วเราพักนอนก็หาย
ไม่ทำงานเฝ้าเถียงจรรยาเอาแคสบาย แกล้งตายขอทานายว่าไม่เจริญ

แผนการสอนที่ 22
 กลุ่มทดลอง

เรื่องน้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฝึกฝนทักษะอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางภาษาที่ดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. เที่ยบคำที่เหมือนกันได้
2. อ่านบัตรคำได้
3. เขียนคำที่ขาดหายไปได้

เนื้อหา

เกมเทียบคำ คำที่ใช้ ได้แก่ เรือ ใส่ ไหล ท่วมล บูหรี กาแฟ โยง
 ข้าวเปลือก ข้าวสาร ผึ้ง สกปรก พิษ ปัก สาธารณสมบัติ โคลน ปา ชัก ประชาชน
 สำคัญ ผู้ใหญ่บ้าน แจ้ง อาเภอ ลูกเสือ คำขวัญ สัน ถาง กุหลาบ บุษบา อาศัย
 ชีวิต มนุษย์ พิษ ชาค ร่มมือ สดชื่น หนอย แก่ เกือก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนออกมาใบ้ให้เพื่อนทาย โดยใช้คำพูดหรือท่าทางประกอบ คำว่า สกปรก
 ชัก ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ

ขั้นสอน

1. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนทุก ๆ คน แล้วเปิดหนังสือเล่มใหญ่ทั้งแก่หน้าแรก
2. ครูชี้คำในหนังสือเล่มใหญ่แล้วให้นักเรียนนำบัตรคำที่เหมือนกับคำที่ครูชี้มาเทียบกับ
 คำที่ครูชี้ แล้วให้นักเรียนช่วยกันตัดสินใจว่าถูกต้องหรือไม่ และช่วยกันแก้ไข

3. ให้นักเรียนผู้ถือบัตรคำอ่านออกเสียงคำนั้น แล้วให้ทุกคนอ่านเป็นประโยค
ทั้งแ้ก่น

4. ครูปิดตัวหนังสือบางคำแล้วให้นักเรียนออกมาเขียนคำที่ปิดไว้บนกระดาน แล้ว
เฉลยโดยใช้บัตรคำ

5. ครูเปิดหนังสือหน้าต่อไป แล้วดำเนินการตามข้อ 1 – 4 จนจบเรื่อง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเขียนตามคำบอกลงในสมุด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. หนังสือเล่มใหญ่เรื่องน้ำ
3. เกมเทียบคำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเทียบคำที่เหมือนกัน
2. ตรวจสอบจากการอ่านบัตรคำ
3. ตรวจสอบจากการเขียนคำ

แผนการสอนที่ 23
กลุ่มทดลอง

เรื่องน้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้ค่าใหม่ ๆ ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร
ทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำได้
2. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

เกมทายแนแน้แล้ว และคำที่ใช้ในบทเรียน คำที่กองการเน้นได้แก่ เรือ ใส่
ไหล ทับล บุหรี่ กาแฟ โยง ข้าวเปลือก ข้าวสาร ฝั่ง สกปรก พืช บัก
สาธารณสมบัติ ไคลอน ปา ซัก ประชาชน สำคัญ ผู้ใหญ่บ้าน แจง อำเภอลูกเสือ
คำขวัญ สัน ตาง กุหลาบ มูซา อาศัย ชีวิต มนุษย์ พืช ชาค รวมมือ หนอย
แก เคือก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูตั้งปริศนาคำทายให้นักเรียนช่วยกันทาย เช่น อะไรเอ๋ย ยิ่งท่อยิ่งสั้น (บุหรี่) แค้น
น้อยนุงเขี้ยว กลางคนนุงเหลืออง ก่อนกายกลายเป็นสีขาว (ข้าวสาร) อะไรเอ๋ย หล่นหาย
ตรงไหน เกิดใหม่ตรงนั้น (ข้าวเปลือก)

ขั้นสอน

ให้นักเรียนเล่นเกม ทายแนแน้แล้ว โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6

คน

1. ครูเปิดเพลงจากเทปและให้นักเรียนปรบตามจังหวะ ครูส่งกล่องบัตรคำให้นักเรียนส่งต่อไปให้เพื่อนคนอื่นไปเรื่อย ๆ โดยนับเป็นวงกลมที่พันห้อง
2. ให้นักเรียนคนหนึ่งเป็นผู้เป่านกหวีด เมื่อได้ยินเสียงนกหวีด กล่องบัตรคำอยู่ในมือคนใดเป็นคนสุดท้าย คนนั้นจะต้องหยิบบัตรคำในกล่องออกมาแล้วอ่านให้เพื่อนฟัง พร้อมชูบัตรคำให้ดูด้วย แล้วใส่บัตรคำนั้นลงไปในกล่องเช่นเดิม
3. นักเรียนคนใดอ่านไม่ไ้ค้จะต้องออกจากการแข่งขัน มาเป็นผู้เป่านกหวีด
4. กลุ่มใดเหลือจำนวนคนมากที่สุด เป็นฝ่ายชนะ (ใช้เวลาเล่น 2 - 3 รอบ และในรอบหลังๆ อาจให้นักเรียนร้องเพลงที่นักเรียนชอบก็ได้)

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านบัตรคำพร้อมกันแล้วทำแบบฝึกหัดลงในสมุด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. เกม ภายแนแนแล้ว
3. เทปเพลงที่กำลังได้รับความนิยม ท่านองสนุก เช่น ยี่ก๊ก แพะรับบาป ฯลฯ
4. แบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำในบัตรคำ
2. ตรวจสอบจากแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัด

1. ชีวิต (1) น้ำ (2) สำคัญ (3) มี (4) ความ (5) ก่อ (6)
2. พระ (1) มุข (2) กุหลาบ (3) เขา (4) น้ำ (5) ไป (6)
3. บุหรี่ (1) เป็นพิษ (2) กาแฟ (3) และ (4) ร่างกาย (5) ก่อ (6)
4. รวมน้ำ (1) รักษา (2) ประชาชน (3) สาธารณสมบัติ (4) ก่อ (5)
5. อำเภ (1) ไป (2) ผู้ใหญ่บ้าน (3)

แผนการสอนที่ 24
กลุ่มทดลอง

เรื่องน้ำ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ ๆ ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร
ทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ท่อคำที่เหมือนกันได้
2. อ่านออกเสียงคำได้
3. เขียนคำได้

เนื้อหา

เกมโคมิโน คำที่ใช้ได้แก่ เรือ ไส้ ไหล ทับล มุหรี กาแฟ โยง
ข้าวเปลือก ข้าวสาร ผึ้ง สกปรก พืช บัก สาธารณสมบัติ โกลน ปา ชัก ประชาชน
สำคัญ ผู้ใหญ่บ้าน แจ้ง อำเภอลูกเสือ คำขวัญ สัน ถาง กุหลาบ มูซา อาศัย
ชีวิต มนุษย์ พืช ชาติ ร่วมมือ หนอย แก้ว เค็ด

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนร้องเพลงอย่าทิ้ง พร้อมทั้งทำท่าทางประกอบเพลงพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน ให้ผู้เล่นแต่ละกลุ่มนั่งล้อม

เป็นวงกลม

2. ครูอธิบายวิธีเล่น และแจกอุปกรณ์การเล่นให้ทุกกลุ่ม แล้วให้สัญญาณการแข่งขัน
3. นักเรียนวางบัตรคำใบแรกแล้วให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันหาคำที่เหมือนกับคำที่วาง

ไว้ เช่น

เรือ	ใส	ใส	ไหล	ไหล	พิษ	พิษ	ปัก

โดยให้หาคำในแนวนอนจนหมด

4. กลุ่มใจคือโคมิโนได้ถูกทองและเร็วกว่าเป็นผู้ชนะ
5. ให้แต่ละกลุ่มอ่านบัตรคำหรือบัตรภาพที่กลุ่มตนเองถือทีละคน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเขียนคำตามคำบอกลงในสมุด

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำ
2. เกมโคมิโน
3. แผนภูมิเพลง อย่าทิ้ง

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่นเกมโคมิโน
2. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงบัตรคำและบัตรภาพ
3. ตรวจสอบจากการเขียนคำ

เพลง อย่าทิ้ง

อย่าทิ้ง อย่าทิ้ง อย่าทิ้ง
 ทิ้งแล้วจะสกปรก ถ้าเราเห็นมันรก
 ท้องเก็บ ท้องเก็บ ท้องเก็บ

แผนการสอนที่ 25 - 26

กลุ่มทดลอง

เรื่อง ของเล่นเป็นเหตุ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังสิ่งบันเทิงช่วยให้เกิดความคิด ความสนุกสนาน และเสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
2. เล่าเรื่องเรียงลำดับเหตุการณ์ได้

เนื้อหา

การฟังที่ดีจะต้องมีความตั้งใจและมีสมาธิในการฟัง ไม่คุยแข่งผู้พูด นอกจากจะได้รับอนุญาตเสียก่อน นิทานเรื่องของเล่นเป็นเหตุนี้ มีเนื้อเรื่องกล่าวถึงเด็กชายหญิงสองคน พี่น้อง คนพี่ชายชื่อ คาล คนน้องเป็นหญิงชื่อ อ้อย วันหนึ่งขณะที่เขาทั้งสองเดินผ่านวัดเพื่อกลับบ้าน เขาได้พบกับยักษ์คนหนึ่ง ยักษ์เอาของมาขายแบบผ่อนส่งวันละ 1 บาท อ้อยไม่ซื้อ แต่ คาลซื้อ ทั้งแก้นั้นมา คาลก็ต้องอดกินขนม วันหนึ่งคาลเอาเงินไปกินขนมหมด ไม่มีส่งยักษ์ ยักษ์โกรธมากจึงชูปะช่อวิศาล หากไม่นำเงินทั้งหมดมาไว้ คาลไม่รู้จะทำอย่างไร ในที่สุดก็มีนางฟ้าใจดีมาช่วยไว้ทัน คาลและอ้อยจึงมีความสุขอีกครั้งและเป็นเด็กดีตลอดไป

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการซื้อของเล่น เช่น ของเล่นที่นักเรียนชอบมากที่สุดคืออะไร ใ้มาอย่างไร และเก็บรักษาอย่างไร

ขั้นสอน

1. ครูนำหนังสือนิทานเรื่อง ของเล่นเป็นเหตุมาอ่านทวนองเล่าให้นักเรียนฟังตั้งแต่

หน้าปก จนจบเล่ม ให้นักเรียนดูภาพที่ละหน้าแล้วครูอ่านพร้อมกับสนทนาไปด้วย

2. ขณะสนทนาเล่าเรื่องหากนักเรียนรู้สึกเบื่อให้ร้องเพลง " ยักษ์ " และนักเรียนแสดงท่าทางประกอบตามเพลง

3. เมื่อครูเล่าเรื่องจนจบเล่มแล้ว ครูปิดหนังสือเก็บไว้ แล้วถามเรื่องโดยตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบปากเปล่า

4. ให้นักเรียนเล่าลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง โดยครูถามว่า เช่น ตอนแรกมีใครแล้วไปเจออะไร ค่อยไปเป็นอย่างไร ถ้าจำไม่ได้ให้ดูภาพในหนังสืออีกครั้ง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือนิทานเรื่อง ของเล่นเป็นเหตุ
2. แผนภูมิเพลง ยักษ์

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการเล่าเรื่อง

เพลงยักษ์

ยักษ์น้อย ยักษ์ใหญ่ไปคึกคัก

อีกทีกลื่อนลั่นสนั่นป่า

เท่นโลคลากเลือกเหลือคทา

คบชาเขยงแก้งกอย (น้อย ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ)

แผนการสอนที่ 27 - 28

กลุ่มทดลอง

เรื่องของเล่นเป็นเหตุ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแสดงบทบาทสมมุติ ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเรื่องราวและความหมายของคำได้ดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. เล่าลำดับเรื่องได้
2. แสดงบทบาทสมมุติตามเนื้อเรื่องได้

เนื้อหา

การแสดงบทบาทสมมุติในเรื่อง ของเล่นเป็นเหตุ มีตัวละครดังนี้
เด็กชายตาล เด็กหญิงอ้อย คุณครู ยักษ์ และนางฟ้า

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนออกมาช่วยกันเล่าภาพเรื่อง ของเล่นเป็นเหตุ ตามลำดับเหตุการณ์ในเรื่อง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนทั้งชั้นแสดงบทบาทเป็นตัวละครในเรื่องพร้อมกัน โดยให้แสดงท่าทาง และพูดตามคำบอกของครูจนจบเรื่อง
2. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน แต่ละกลุ่มแสดงเป็น คุณครู อ้อย ตาล ยักษ์ และนางฟ้า ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่ยังไม่แสดงคอยอ่านความครู แล้วบอกบทให้กลุ่มที่กำลังแสดงพูดตาม
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงเป็นตัวละครจนครบทุกตัวละคร

4. ให้อาสาสมัครออกมาแสดงเป็นรายบุคคลตามเนื้อเรื่อง โดยให้ทุกคนได้มีโอกาสแสดงฉลัดเปลี่ยนกัน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่ได้แสดงบทบาทสมมุติแล้วอ่านเรื่องพร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือนิทานเรื่อง ของเล่นเป็นเหตุ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่าเรื่อง
2. สังเกตจากการร่วมแสดงบทบาทสมมุติ

แผนการสอนที่ 29 - 31

กลุ่มทดลอง

เรื่องของการเล่นเป็นเหตุ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การแสดงความคิดเห็นร่วมกัน เป็นการสร้างความสามัคคีและนำไปสู่ความสำเร็จ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ช่วยกันเขียนเรื่องของการเล่นเป็นเหตุร่วมกันได้
2. อ่านออกเสียงคำที่เขียนได้

เนื้อหา

การเขียนเรื่องร่วมกัน จะต้องให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นและตกลงยอมรับตามมติของเสียงส่วนใหญ่ ซึ่งในที่นี้นักเรียนจะต้องเขียนนิทานเรื่อง ของการเล่นเป็นเหตุร่วมกัน

กิจกรรมการเรียนการสอนขั้นนำ

ให้อาสาสมัครออกมาแสดงเป็นตัวละครในเรื่อง ของการเล่นเป็นเหตุ แล้วให้เพื่อนช่วยกันทาย แล้วร้องเพลงยักยักพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องของการเล่นเป็นเหตุ แล้วตกลงร่วมกันว่าต้องการจะใช้ข้อความใด

2. ครูเขียนข้อความที่นักเรียนส่วนใหญ่ยอมรับลงไปในกระดาษแผ่นใหญ่ที่ติดบนกระดานควยสี่เหลี่ยม ขนาดใหญ่พอที่นักเรียนทั้งชั้นจะมองเห็นได้ ขณะที่เขียนครูให้นักเรียนบอกคำที่ให้เขียนอย่างช้า แล้วอ่านตามไปควยตลอดเวลา อ่านจบทวนกลับไปกลับมาตั้งแถมจนจนถึงตอนที่กำลังเขียนเป็นคำ เป็นประโยค ย้อนทวนกลับไปกลับมาบ่อย ๆ จนนักเรียนอ่านได้

3. เมื่อเขียนได้ 2 - 3 บรรทัด ให้นักเรียนออกมาวาดรูปประกอบเรื่องที่เขียน
ในกระดาษแผ่นใหญ่

4. เริ่มเขียนแผนที่ 2 และแผนที่ ๓ ไป ก็ดำเนินการตามข้อ 1 - 3 และใน
ระหว่างเขียนหากนักเรียนเริ่มเบื่อครูนำเพลงยักซ์มาสอนแทรกได้

5. ให้นักเรียนช่วยกันวาดภาพปกและเข้าเล่มให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่เขียน เป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษแผ่นใหญ่ สีคละบรรทัดไว้เรียบร้อยแล้ว
2. สีเมจิก ดินสอสี
3. ดินสอ ไม้บรรทัดยาว ยางลบ กรรไกร
4. กระดาษขาว

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเขียนเรื่องร่วมกัน
2. ทดสอบจากการอ่านออกเสียงคำที่เขียน

แผนการสอนที่ 32 - 33

กลุ่มทดลอง

เรื่องของเล่นเป็นเหตุ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การทำงานร่วมกันเป็นการสร้างความสามัคคีและนำไปสู่ความสำเร็จ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถช่วยกันทำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่มได้

เนื้อหา

การทำหนังสือเล่มใหญ่เรื่อง ของเล่นเป็นเหตุ นักเรียนแต่ละกลุ่มจะคงช่วยกันทำงานอย่างเต็มที่ โดยอาจแบ่งกันไปทำคนละแผ่น หรือแบ่งกันทำตามความถนัดของนักเรียนก็ได้ แต่ไม่ใช่คู่แข่งกันทำเฉย ๆ หากทุกคนช่วยกันทำ งานก็จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและเป็นความภาคภูมิใจของกลุ่มและผู้มีส่วนร่วมทุกคน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนร้องเพลง มาทำงานกัน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน
2. ครูอธิบายวิธีการทำงานกลุ่ม แล้วแจกอุปกรณ์ในการทำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่ม โดยคัดลอกจากเรื่องที่เขียนร่วมกันบนกระดาษแผ่นใหญ่ วาดภาพประกอบให้สวยงาม
3. ช่วยกันออกแบบปก และเขียนรายชื่อผู้ร่วมงานทั้งหมด ช่วยกันจัดรูปเล่ม แล้วให้ครูช่วยเย็บเข้าเล่มให้

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาแสดงผลงานของตน แล้วอ่านให้เพื่อนฟังทีละหน้า

สื่อการเรียนรู้

1. กระดาษแผ่นใหญ่ ชีตเส้นบรรทัดเรียบร้อยแล้ว กลุ่มละ 10 แผ่น
2. ดินสอสี กลุ่มละ 1 กล่อง ✓
3. กระดาษกาว ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัดยาว มีคัต กรรไกร
4. สีเมจิก กลุ่มละ 3 แท่ง
5. แผนภูมิเพลง มาทำงานกัน

การประเมินผล

1. สังเกตการทำงานร่วมกัน
2. ผลการเสนอรายงาน เล่าเรื่อง
3. ตรวจสอบผลงานการทำหนังสือเล่มใหญ่ของกลุ่ม

เพลง มาทำงานกัน

มาเรามาร่วม	มาเรามาร่วม
มาพวกเรา	มาร่วมทำงาน
แม่จะแสนยาก	เราไม่ทอดย
เราเฝ้าคอย	ชื่นชมผลงาน

แผนการสอนที่ 34

กลุ่มทดลอง

เรื่องของเล่นเป็นเหตุ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฝึกทักษะทางภาษาอยู่เสมอ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. เล่นเกมเทียบคำได้
2. นำคำมาเทียบกับคำในหนังสือเล่มใหญ่ได้
3. อ่านออกเสียงคำในบัตรคำได้

เนื้อหา

การฝึกภาษาโดยใช้เกมเทียบคำ คำที่ใช้ได้แก่ อ้อย กาล กิริยา มารยาท พระสงฆ์ พระรา ศาลา ก่าแพง หัก อรุ แปลก ไม่น่า แยก มนุษย์ แจก บาท รวมน้อย เชิญ ยอม สำหรับ ผลัด ชาค เลื่อน ชีวิต ค่าย ร่ม เงา หิน อาศัย ยืม หน้อย สดชื่น แก้ว เคี้ยว คลาน

กิจกรรมการเรียนการสอนขั้นนำ

นักเรียนร้องเพลงยักซ์พร้อมกับท่าทำประกอบ

ขั้นสอน

1. ครูเปิดหนังสือเล่มใหญ่ให้นักเรียนอ่านทีละคนและเป็นกลุ่มสลับกัน
2. ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น
3. ครูปิดคำในหนังสือเล่มใหญ่ แล้วให้นักเรียนทายว่าคำใดหายไป และเขียนอย่างไร โดยให้นักเรียนคนที่ถือบัตรคำตรงกับคำที่ครูปิด มาเทียบดู แล้วอ่านคำนั้นให้เพื่อนฟัง ให้เพื่อนอ่านตามเป็นประโยคที่มีคำนั้น

4. ครูเปิดหนังสือหน้าต่อไป แล้วดำเนินการตามข้อ 1 - 3 ทุกหน้าจนจบเรื่อง
ขั้นสรุป
 ให้นักเรียนอ่านคำในบัตรคำที่ครูแจกให้ทีละคน แล้วทำแบบฝึกหัดลงในสมุด
 เป็นแบบฝึกหัดแบบเติมคำ

สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเล่มใหญ่
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิเพลงยักษ์

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่นเกมเทียบคำ
2. สังเกตจากการนำบัตรคำมาเทียบ
3. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำ

แบบฝึกหัด

เลือกคำต่อไปนี้เติมลงในช่องว่าง

ยอม ชีวิต อาศัย ทาย ใส ชัก บูลา ไหล สกปรก สาธารณสมบัติ สกปรก เรือ
 อ้อยและตาลชอบไปเที่ยวบ้านคุณป้า ที่บ้านคุณป้าอยู่ติดแม่น้ำ มีน้ำ _____ เอื่อยๆ ทั้งปี
 สิ่งมี _____ มากมาย _____ อยู่ในน้ำ อ้อยและตาลเห็นคนพาย _____ มาเก็บคอกบัวไป
 _____ พระ แท้บางคนที่ _____ บ้า ประชาชนที่นี่ช่วยกันรักษา _____ ของชาติ
 ก็มาก เพราะอ้อยและตาลไม่เคยเห็นเขาทิ้งสิ่งสกปรกลงในแม่น้ำเลย

แผนการสอนที่ 35
(กลุ่มทดลอง)

เรื่องของเล่นเป็นเหตุ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ ๆ ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร
ทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. เล่นเกมโคมิโนได้
2. อ่านคำในบัตรคำได้
3. เขียนคำตามคำบอกได้

เนื้อหา

การฝึกภาษาด้วยเกมโคมิโน คำที่ใช้ได้แก่ อ้อย ทาล กิริยา มารยาท พระสงฆ์
พรรษา ศาลา กำแพง หัก อีฐ แปลก ไม้ไผ่ แยก มนุษย์ แจก บาท ร่มมือ เชิญ
ยอม สำหรับ ผลัก ชาค เลื่อน ชีวีก กาย จวน แก่ สักชั้น หนา ร่ม เงาม อาศัย
ยืม หนอย คลาน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ให้นักเรียนเล่นเกมแฉวนคอหายคำ

ขั้นสอน

1. ครูแจกบัตรคำ (ใน 1 ใบมี 2 คำ เช่น ร่ม เงาม) ให้นักเรียนคนละเท่า ๆ กัน
2. ครูอธิบายวิธีการเล่นเกมโคมิโนคือ ให้นำบัตรคำที่เหมือนกับคำที่วางมาวางซ้อนกัน
3. นักเรียนคนแรกวางบัตรคำลงกลางวง แล้วนักเรียนคนต่อไปวางบัตรคำที่มีตัว
คำหนึ่งตรงกับคำในบัตรแรกแล้วอ่านออกเสียงคำนั้น หากวางไว้ถูกและออกเสียงได้ถูกต้อง

จะได้ 2 คำ ถ้าออกเสียงไม่ถูกต้องได้ 1 คำ สำหรับผู้เล่นที่อ่านไม่ออกหรือไม่มีคำให้ผ่านไปให้คนอื่นต่อไป

4. เมื่อบัตรหมด ถือว่าจบเกม ให้แต่ละคนรวบรวมคำที่ได้ ใครได้จำนวนมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

5. ให้นักเรียนเล่นเกมโดมิโนภายในกลุ่ม โดยให้แต่ละกลุ่มมีผู้ดำเนินการแทนครู 1 คน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านคำในบัตรที่นักเรียนช่วยกันต่อพร้อมกัน แล้วเขียนตามคำบอก 10 คำ

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรคำโดมิโน
2. คำวาทะ
3. แบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่นเกมโดมิโน
2. ตรวจสอบจากการอ่านบัตรคำ
3. ตรวจสอบจากการเขียนตามคำบอก

แผนการสอนที่ 36

กลุ่มทดลอง

เรื่อง ของเล่นเป็นเหตุ

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฝึกทักษะทางภาษาอยู่เสมอ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. เรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ของคำที่กำหนดให้ได้
2. อ่านออกเสียงคำได้
3. เขียนตามคำบอกได้

เนื้อหา

การฝึกทักษะทางภาษาโดยใช้เกมเรียงคำ คำที่ใช้ได้แก่ อ้อย ศาล กิริยา มารยาท พระสงฆ์ พระราชา ศาลา กว้าง หัก อรุ แปลก ไม้ไผ่ แยก มนุษย์ แจก บาท ร่มมือ เชิญ ยอม สำหรับ นลัด ชาค เลื่อน ชีวิก กาย จวน แก่ สกชั้น หนา ร่ม เงาม อาศัย ยืม หนอย คลาน

กิจกรรมการเรียนการสอนขั้นนำ

ให้นักเรียนช่วยกันเติมพยัญชนะจากคำที่กำหนดให้ (เกมแฉวนค่อหายคำ) เช่น

ก ำ ล ม น ุ ษ ุ ย แล้วอ่านคำนั้นพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน
2. ครูอธิบายวิธีการเล่นเกม โดยนักเรียนจะได้รับการวางบัตรคำและบัตรพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ เช่น

ออย			

เช่น

อ	อ	ย	๖

 ซึ่งก็เป็นส่วน ๆ เมื่อครูให้สัญญาณเริ่มเล่น นักเรียนต้องรีบนำบัตรพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ซึ่งคละกัณอยู่มาวางในการวางให้ถูกตำแหน่งตามคำที่กำหนดให้ ถ้าของตนเองเสร็จแล้วก็ช่วยเพื่อนในกลุ่มเรียงคำได้ กลุ่มใดเรียงคำได้เสร็จทุกคนให้ร้องพร้อมกันว่า "ไชโย" แล้วให้กลุ่มที่รองก่อนอ่านคำที่เรียงได้ทีละคน ถ้าอ่านได้ทั้งหมดก็ได้รอบละ 5 คะแนน

3. ครูแจกอุปกรณ์ให้นักเรียนทุกคน
4. ครูให้สัญญาณเริ่มเล่นโดยเป่านกหวีด
5. เริ่มเล่นรอบคอ ๆ ไป 5 - 6 รอบ
6. รวมคะแนนทั้งหมดกลุ่มใดได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเขียนตามคำบอก 10 คำ

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรการวาง
2. บัตรพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์
3. นกหวีด
4. บัตรคำ

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการเรียงคำ
2. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียง
3. ตรวจสอบจากการเขียนตามคำบอก

แผนการสอนที่ 1
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความกิจกรรมย่อย

การพูดเรื่องต่างกัน ต้องใช้ความสามารถต่างกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. บอกชื่อขนมที่รู้จักได้อย่างน้อย 5 ชื่อ
2. เขียนประโยคสั้นๆ บรรยายภาพได้

เนื้อหา การพูดเรื่องขนมของไทย ซึ่งมีหลายชนิด เช่น บัวลอย ฝอยทอง ขนมกรก ฯลฯ
ขนมไทยส่วนใหญ่ใช้ แป้ง น้ำตาล และมะพร้าวเป็นส่วนผสม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนถึงประสบการณ์เกี่ยวกับขนม เช่น

- นักเรียนเคยรับประทานขนมอะไรบ้าง
- ขนมนั้นทำมาจากอะไร มีประโยชน์อย่างไร
- ใครเคยทำขนมกินเองบ้าง ทำขนมอะไร ทำอย่างไร

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนบอกชื่อขนมที่รู้จักมาคนละ 5 ชื่อ
2. ครูนำภาพขนมชนิดต่างๆ มาให้นักเรียนดู แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 5 - 6 คน ให้นักเรียนช่วยกันเขียนประโยคสั้นๆ บรรยายภาพขนม
3. เมื่อเขียนบรรยายภาพเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น
4. ให้นักเรียนศึกษาภาพหรือวาดภาพขนมที่ตนเองชอบแล้วเขียนบรรยายภาพด้วยประโยคสั้นๆ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาวาดรูปขนมอะไรก็ได้แล้วให้กลุ่มอื่นทาย กลุ่มไหนทาย

ได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ
สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพชมเทคนิคต่างๆ
2. กระดาษการ

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการตอบคำถาม
2. ตรวจสอบจากการเขียนบรรยายภาพ
3. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม

แผนการสอนที่ 2
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังสิ่งบันเทิงช่วยให้เกิดความคิด ความสนุกและเสริมสร้างประสบการณ์ทางภาษา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้จบแล้ว สามารถแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

นิทานแปลคดีธรรมเรื่อง เด็กชายชนม ในภาคผนวกบทเรียนที่ 11

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนบอกชื่อชนมที่ชอบมากที่สุดมาคนละ 1 ชื่อ พร้อมทั้งบอกด้วยว่า ทำไมถึงชอบชนมคนนั้น

ขั้นสอน

1. ครูเล่านิทานเรื่อง เด็กชายชนมให้นักเรียนฟังโดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า
2. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเรื่อง เด็กชายชนม โดยครูตั้งคำถามดังนี้
 - นักเรียนฟังเรื่องนี้แล้วคิดอย่างไร
 - ทำไมเด็กคนนี้จึงเอาชนมให้หมา
 - การที่เด็กคนนี้เอาชนมให้หมากิน มีผลดีหรือผลเสียอย่างไร
 - นักเรียนคิดว่าเด็กคนนี้เป็นคนอย่างไร

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอภิปรายเขียนลงบนกระดานแล้วอ่านบนกระดานพร้อมกัน และคล้องในสมุททวิยทวิบรรจงเต็มบรรทัด

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. นิทานเรื่อง เด็กชายชนม

2. หุ่นประกอบการเล่น

การประเมินผล

สังเกตจากการสังเกตความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง

แผนการสอนที่ 3
กลุ่มความคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิกรวบรวมยชค

ทักษะที่ 4 ในการใช้ภาษาที่มีความสัมพันธ์ที่จะต้องฝึกฝนไปพร้อมกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านและบอกความหมายของคำใหม่ได้
2. อ่านแจกลูกคำที่สะกดคล้ายแม่เกยและคำที่ผสมคล้ายสระ เอื้อได้
3. อ่านผันคำอักษรคำได้
4. ตอบคำถามเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านออกเสียงเรื่องที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

คำใหม่ 10 คำ ได้แก่ รอย ชัน และ ก้อน ตาล ชาม เค็อก คลาน ชัน
ถ้ายแก้ว และเนื้อเรื่องในบทที่ 11 ตั้งแต่ " มานีรับประทานขนมตาล

จึงบอกให้หยิบไปวางไว้ห่างๆ "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนถึงภาพในหนังสือเรียนหน้า 77

ขั้นสอน

1. ครูชูบัตรคำทีละแผ่นพร้อมทั้งอ่านให้นักเรียนฟัง 2 - 3 ครั้งให้นักเรียนอ่านตามแล้ว
นำบัตรคำไปเขียนไว้ในกระเป๋าค้น

2. ให้นักเรียนฝึกแจกลูกคำต่อไปนี้

ร - โ - ย รอย

ถ - ว - ย ถวย - ไท - ถ้วย

ชัน - ชัน - ชัน

ก - เอ - ค - เกือก

ส่วนคำอื่นสอนเป็นคำ แต่ถ้านักเรียนอ่านไม่ได้ก็ให้อ่านแจกลูกหรือสะกดคำ

3. สอนความหมายของคำใหม่ โดยใช้ของจริง ไค้แก๊ ถ้วยแก้ว ชัน และชาม ส่วนคำอื่นใช้ท่าทางประกอบ โดยให้นักเรียนออกมาแสดง

4. ให้นักเรียนอ่านในใจตั้งแต่ " มานีรับประทานขนมตาล จึงบอกให้หยิบไปวางไว้ทางๆ " แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ด้วยปากเปล่า

1. มานีรับประทานขนมอะไร
2. ขณะที่มานีชี้ให้แม่ดูภาพขนม แม่ของมานีกำลังทำอะไร
3. ทำไมมานีจึงคลานเข้ามาใกล้ๆ แม่
4. แม่ใส่อะไรลงไปในหม้อที่น้ำกำลังเดือด
5. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่านและให้นักเรียนอ่านคำใหม่พร้อมกันแล้วคัดคำใหม่

ลงในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. ของจริง ไค้แก๊ ถ้วยแก้ว ชัน ชาม น้ำตาลก้อน
2. บัตรคำ
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำใหม่
2. ตรวจสอบจากการอ่านแจกลูกคำที่สะกดด้วยแม่เอยและคำที่ผสมด้วยสระ เอ-อ
3. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงฉันทอักษรรำคำ
4. ตรวจสอบจากการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
5. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงเรื่องที่ให้อ่าน

แผนการสอนที่ 4
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ทักษะทั้ง 4 ในการใช้ภาษาที่มีความสัมพันธ์ที่จะต้องฝึกฝนไปพร้อมกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้จบแล้วสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำใหม่ได้ถูกต้อง
2. อ่านแจกลูกคำที่สะกดคล้ายแมกและแมกเกอร์ได้
3. บอกความหมายของคำใหม่และนำคำใหม่ไปแต่งประโยคได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
5. อ่านออกเสียงเรื่องที่ให้อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 4 คำ ได้แก่ ยิ้ม ซาก ข้าวเหนียวเปียก บัวลอย

เนื้อเรื่องในบทเรียนที่ 11 ทั้งแก " แม่ครูชุมชนมอจะ มาเรียนรู้จากหนังสือหรือ
จะ " แม่ถา

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ทบทวนเรื่องที่อ่านมาแล้วโดยให้เล่าเรื่องต่อกันคนละประโยค

ขั้นสอน

1. ครูนำคำใหม่มาผูกเป็นปริศนาคำทาย เช่น ชนมอะไรเอ๋ย เป็นเมล็ดสีขาวเล็กๆ นำมา
ต้มใส่น้ำตาล รากคล้ายกะปิ มีรสหวานอร่อย (ข้าวเหนียวเปียก) ให้นักเรียนฝึกคิดทายคำแล้วเฉลย
โดยครูชูบัตรคำให้อ่านและฝึกแจกลูกคำ เช่น เหนียว - หน - เีย - ว - เหนียว
ลอย - ล - ออ - ย - ลอย ส่วนคำอื่นอ่านเป็นคำ

2. ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำใหม่ โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่มแล้วช่วยกัน

แต่งประโยคด้วยปากเปล่า

3. ให้นักเรียนอ่านในใจทั้งแท่ง " แม่ครูชนมฉะ มานี้รู้จากหนังสือหรือจะ " แม่ถาม ในเวลา 5 นาที แล้วครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบด้วยปากเปล่าดังนี้

1. ใครเป็นเจ้าของหนังสือที่มานี้
2. มานี้รู้จักชนมอะไรบ้าง
3. ถ้านักเรียนยืมหนังสือของเพื่อนมาอ่าน นักเรียนจะรักษาหนังสืออย่างไรบ้าง
4. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่านแล้วให้นักเรียนอ่านคำใหม่พร้อมกันและคลำคำใหม่ลง

ในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. ปริศนาคำทาย
 - วันนี้เขาไปใช้พรวนี้เอามาคืน (ยืม)
 - คำอะไรเอ๋ย ไม่เกินและไม่ครบ (ซาก)
 - ชนมอะไรเอ๋ย ซื่ออยู่ในสระ ใช้บูชาพระไคว (บัวลอย)
 - ชนมอะไรเอ๋ย เป็นแม่ลูกสาว นำนากับใส่น้ำตาล รากด้วยกะทิ มีรสหวานอร่อย (ข้าวเหนียวเปียก)

2. บัตรคำ

3. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำใหม่
2. ตรวจสอบจากการอ่านแจกลูกคำที่สะกดด้วยแม่เกยและแม่เกอว
3. ตรวจสอบจากการบอกความหมายของคำใหม่และการแต่งประโยค
4. ชักถามจากเรื่องที่อ่าน
5. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงเรื่องที่กำหนดให้

แผนการสอนที่ 5

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การที่จะเรียนภาษาไค้ก็ต้องฝึกฝนโดยสม่ำเสมอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. ชี้คเส้นไค้คำที่ผสมสระ เือ ไค้
2. อ่านคำที่ผสมสระ เือ ไค้
3. หาคำที่ผสมสระ เือ มาแต่งประโยคสั้นๆ ไค้

เนื้อหา

คำที่มีสระ เือ คือ คำที่มีสระ เือ ผสมอยู่ในคำนั้นๆ เช่น เสือ เกือก เหลือ
เกื่อน เชื้อ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงสระ เือ พร้อมเทพและครุฑิกแผนภูมิเพลงประกอบด้วย

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่มๆ ละ 4 - 5 คน แล้วครูแจกบทความให้กลุ่ม 1 บทความ
2. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่ผสมสระ เือ จากบทความให้ได้มากที่สุดในเวลา 5 นาที โดยชี้คเส้นไค้คำในบทความ แล้วส่งตัวแทนออกมาเขียนคำบนกระดาน แล้วให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านคำที่เขียนพร้อมกันจนครบทุกกลุ่ม
3. ให้นักเรียนอ่านคำบนกระดานทั้งหมดเป็นกลุ่มและรายบุคคลแล้วค้ลงในสมุด
4. ให้แต่ละกลุ่มนำคำที่ครูกำหนดให้ไปแต่งประโยคแข่งขันกันบนกระดานในเวลา 1 นาที กลุ่มใดเขียนไค้ถูกต้องและเร็วที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำที่ผสมสระ เือ แล้วทำแบบฝึกหัดข้อ 5 หน้า 35 เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บทความจากหนังสือพิมพ์ 6 บทความ
2. แผนภูมิและเทพเพลงสระ เ-อ
3. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากคำที่ขีดเส้นใต้
2. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำ
3. ตรวจสอบจากการนำคำที่ผสมสระ เ-อ มาแต่งประโยคสั้นๆ

แผนการสอนที่ 6
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ทักษะที่ 4 ในการใช้ภาษาที่มีความสัมพันธ์ที่จะต้องฝึกฝนไปพร้อมกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำใหม่และบอกความหมายของคำใหม่ได้
2. แยกลูกและผันคำอักษรคำได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
4. อ่านออกเสียงเรื่องที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

คำใหม่ 9 คำ ไค่ แก่ แป้ง ส้อม เขี่ย ปั่น เติม ถ่าน จวน คับ เลื่อน
และเนื้อหาในบทเรียนที่ 11 ตั้งแต่ " มานี้รู้จากหนังสือหรือจะ พร้อมกับเลื่อนถาดแป้ง
ให้มานี้ "

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนแข่งขันกันเขียนตามคำบอกบนกระดานโดยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน
ออกไปเขียนทีละคนแล้วทั้งหมดช่วยกันตรวจแก้ไข กลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสอน

1. ครูชูบัตรคำพร้อมทั้งอ่านให้นักเรียนฟัง 2 - 3 ครั้ง แล้วให้นักเรียนอ่านตาม เน้นฝึก
แยกลูกและผันอักษรคำ คำว่า เลื่อน ล - เื่อ - น - เลื่อน - เลื่อน นอกนั้นอ่านเป็นคำ
2. อธิบายความหมายของคำใหม่โดยใช้ของจริง ไค่ แก่ แป้ง ส้อม ถ่าน ใช้ทำทาง
ประกอบ คำว่า เขี่ย ปั่น และใช้รูปประโยคอธิบาย เช่น ขนมจะหวานต้องเติมน้ำตาล
โรงเรียนจวนจะเลิกแล้ว ต้องกั๊ไฟก่อนนอนทุกครั้ง

3. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่จากบัตรคำพร้อมกันเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลสลับกัน
4. ให้นักเรียนอ่านเรื่องในใจทั้งแท่ง " มานีรู้จักหนังสือหรือจะ แม่บอกพร้อมกับเตือนตาแป้งให้มานี " ในเวลา 10 นาที แล้วตอบคำถามด้วยปากเปล่าดังนี้

1. มานีรู้จักขนมต่างๆ ใ้ช้อย่างไร
2. ขนมส่วนมากทำมาจากอะไรบ้าง
3. เราใช้อะไรทำขนมบัวลอย
4. แม่มานีกำลังทำอะไร
5. มานีช่วยแม่ทำอะไรบ้าง

5. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. ของจริง ใ้แก่ แป้ง ส้ม ถ่าน
3. แถบประโยค
4. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำใหม่
2. ตรวจสอบจากการอ่านแจกลูกและนับคำอักษรคำ
3. ักถามจากเรื่องที่อ่าน
4. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงเรื่องราวในบทเรียน

แผนการสอนที่ 7

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ทักษะทั้ง 4 ในการใช้ภาษาที่มีความสัมพันธ์ที่จะต้องฝึกฝนไปพร้อมกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านออกเสียงและบอกความหมายคำใหม่ได้
2. แยกลูกสะกดคำที่สะกดด้วยแม่เอยได้
3. ผันคำอักษรคำได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

คำใหม่ 6 คำ ไ้แก่ ทราย อ้อย หน้อย ชิม ช้อน ลิ่น

เนื้อเรื่องในบทเรียนที่ 11 ตั้งแต่ " ชนมบัวลอยใช้น้ำตาลทรายได้ไหมคะ ทีหลัง
จะชิมอะไรก็ต้องทักใส่ถ้วยรอให้เย็นก่อนนะจ๊ะ " แม่สอน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงแม่เอยตามเทป และครุฑึกแผนภูมิเพลงแม่เอยบนกระดานขั้นสอน

1. ครูขับคำแล้วให้นักเรียนที่อ่านได้อ่านให้เพื่อนฟัง แล้วนักเรียนทั้งหมดอ่านพร้อมกัน
เน้นคำว่า ทราย คั้ว หร ออกเสียง ษ อ่านว่า ทราย อ - อ - ย อ้อย - โห - อ้อย
และผันคำอักษรคำ ไ้แก่ ชอน ช่อน ช้อน ลิน ลิ่น ลิ่น
2. นักเรียนร่วมอธิบายความหมายคำใหม่ โดยใช้ของจริง ไ้แก่ ช้อน ลิ่น อ้อย
ทราย (น้ำตาลทราย หรือ เม็ดทราย) ใช้ทำทางประกอบ เช่น ชิม ใช้รูปประโยคอธิบาย
ไ้แก่ ขอชิมหน่อยสิ โดยให้นักเรียนแสดงท่าทางและแต่งประโยคเอง

3. ให้นักเรียนอ่านในใจตั้งแต่ " ชนมบัวลอยใช้น้ำตาลทรายโคโใหม่คะ
 ที่หลังจะชิมอะไรต้องทักใส่ด้วยรอให้เป็นก่อนนะจ๊ะ แม่สอน " ในเวลา 10 นาที แล้วตั้งคำถาม
 จากเรื่องที่อ่านคนละ 1 คำถาม

4. ให้นักเรียนออกมาถามคำถามแล้วให้เพื่อนตอบ

5. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่านแล้วอ่านคำใหม่พร้อมกัน และทำแบบฝึกหัดข้อ 4 หน้า

74 - 75 เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนการสอน

1. บั๊กรคำ
2. แถบประโยค
3. ของจริง ได้แก่ ช้อน อ้อย น้ำตาลทราย หรือเม็ดทราย
4. แผนภูมิเพลงและเทปเพลงแม่เกย
5. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
6. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงและบอกความหมายของคำใหม่
2. ตรวจสอบจากการอ่านแจกลูกสะกดคำที่สะกดด้วยแม่เกย
3. ตรวจสอบจากการผันคำอักษรคำ
4. สังเกตจากการตั้งคำถามและตอบคำถามของนักเรียน

แผนการสอนที่ 8
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การตั้งใจและมีสมาธิในการฟังจะช่วยให้เกิดความเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง
จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. เขียนเรื่องตามคำบอกได้
2. หาคำที่เขียนผิดและแก้คำผิดให้ถูกต้องได้
3. พูดย่อแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังได้

เนื้อหา

การเขียนตามคำบอกจากเรื่องในหนังสือเรียน ตั้งแต่ " มานีรับประทานขนมตาล
จึงบอกให้หมีไปวางไว้ห่างๆ "
นิทานเรื่อง ยายกับตา

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูแจกบัตรคำที่เรียนมาแล้วให้นักเรียนออกมาใบคำให้เพื่อนทาย แล้วอ่านคำนั้นพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามคำบอกจากเรื่องในบทที่ 11 ตั้งแต่ "มานีรับประทานขนมตาล จึงบอกให้หมีไปวางไว้ห่างๆ "
2. ครูเขียนประโยค "แม่ใช้ช้อนตักขนม" บนกระดาน แล้วให้นักเรียนออกมาขีดเส้นใต้คำที่เขียนผิดและช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้อง แล้วอ่านประโยคที่แก้ไขพร้อมกัน
3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ข้อ 7 หน้า 75 - 76
4. ครูเล่านิทานเรื่อง ยายกับตา โดยใช้หุ่นมือประกอบการเล่า
5. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเรื่องที่ฟังแล้วช่วยกันสรุปข้อควรปฏิบัติตน

ภายในบ้านและเมื่อไปอยู่กับผู้อื่น โดยครูเขียนข้อสรุปของนักเรียนไว้บนกระดาน

6. ให้นักเรียนอ่านข้อสรุปบนกระดานพร้อมกันแล้วคัดลงสมุด

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านคำใหม่บทที่ 11 ทั้งหมด และอ่านข้อสรุปในการปฏิบัติตนภายในบ้านและเมื่อไปอยู่กับผู้อื่น

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. นิทานเรื่องยายกับตา
3. หนังสือนิทาน
4. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการเขียนคำตามคำบอก
2. ตรวจสอบจากการทำแบบฝึกหัด
3. สังเกตจากการพูดแสดงความคิดเห็น

นิทานเรื่องยายกับตา

มียายกับตา อาศัยอยู่ในกระท่อมเล็กๆ ชายทุ่ง รวมทั้งหลานชายอีก 1 คน ยายกับตาเป็นคนขยันขันแข็ง ปลูกพืช ปลูกผัก ทำมาหากินด้วยความซื่อสัตย์ตลอดมา

อยู่มาวันหนึ่งยายกับตา ต้องเดินทางไปในเมือง จึงสั่งให้หลานชายอยู่เฝ้าไร่นาและถั่วงาที่ปลูกไว้ให้ดี เมื่อตากับยายไปแล้วหลานก็ไม่ทำตามคำสั่งสอนของตากับยาย กลับนั่งปั่นวันวันสวายเล่นอยู่ใต้ต้นไม้มองไม่สนใจโลกที่กำลังมาจิกกินถั่วงาที่ยายกับตาปลูกเอาไว้

เมื่อยายกับตากลับมาจึงตำและตีหลานชาย หลานชายเกรงกลัวจะไปหานายพรานและสัตว์อื่นๆ แต่ไม่มีใครสนใจช่วยเหลือ จนกระทั่งเจอแมลงหวี่ แมลงหวี่จึงช่วยเหลือให้นายพรานไปยิงตา กาจึงนำถั่วงามาคืนให้ หลานชายจึงไม่ถูกทนายตาอีก

แผนการสอนที่ 9
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การที่จะเรียนภาษาได้ก็ ต้องฝึกฝนโดยสม่ำเสมอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. เลือกคำที่เป็นพวกเดียวกันได้
2. จับคู่คำที่เป็นพวกเดียวกันได้
3. เลือกคำที่มีตัวสะกดเหมือนกับคำที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

คำที่เป็นพวกเดียวกัน เช่น ล้น ปาก เข้า , ชัน ช้อน ส้อม ฯลฯ

คำที่เข้าคู่กัน เช่น ล้น - พัน , เข้า - คลาน , ช้อน - ส้อม ฯลฯ

คำที่สะกดคล้ายแม่เอย เช่น อ้อย ทวาย ขาย ฯลฯ

คำที่สะกดคล้ายแม่เอย เช่น แมว ขาว หิว ข้าว ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงร่ำแบ่งกลุ่มและปฏิบัติตามคำสั่งในเพลง

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่เป็นพวกเดียวกัน โดยครูกำหนดคำต่อไปนี้บนกระดาน ล้น ชัน อ้อย ขาว เหนียว เปียก กลุ่มใดหาคำที่เป็นพวกเดียวกับคำที่กำหนดให้ได้เร็วและถูกต้องก่อนเป็นฝ่ายชนะ เช่น ล้น ปาก เข้า (อวัยวะของร่างกาย)

2. ให้นักเรียนช่วยกันจับคู่คำโดยโยงคำต่อไปนี้บนกระดาน

ชัน	คลาน
อ้อย	ส้อม
เข้า	น้ำตาลทราย

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำที่รู้จักและมีความหมายบนกระดานกลุ่มละ 15 คำ
4. ให้แต่ละกลุ่มชี้คําเส้นใต้คำที่สะกดด้วยแม่เอยและแม่เอดจากคำที่กลุ่มตนเขียนบนกระดานตามลำดับ แล้วอ่านคำที่สะกดด้วยแม่เอยและแม่เอดพร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำที่เป็นพวกเดียวกัน คำที่เข้าคู่กัน คำที่สะกดด้วยแม่เอยและแม่เอด แล้วทำแบบฝึกหัดที่ 11 ข้อ 2 , 3 และ 7

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงร่ำวงแบ่งกลุ่ม
2. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. ทดสอบจากการทำแบบฝึกหัด

เวลา 3 คาบ

ปริศนาคำทายเป็นเครื่องมือฝึกความคิดและการใช้ภาษา

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. ตั้งคำถามปริศนาค่าหายไป
2. หาคำตอบปริศนาค่าหายไป

ปริศนาคำทาย

ชั้นนำ ครูสนทนากับนักเรียนว่าใครเคยได้ยินคำว่า สักตุนเงินมาหลังจากมุงกระเบื้อง
อะไร คำลักษณะนี้เรียกว่าอะไร

1. คุยกตัวอย่างปริศนาคำทาย แล้วให้นักเรียนช่วยกันทาย เช่น

- ไบหยักๆ ลูกรักเต็มคอ (มะละกอ)
- ข้างนอกขรุขระ ข้างในตะกิงโหน่ง (ขุนุน)
- เด็กกำนันมองขาว เรือนปั้นยาหาสีเขียว (น้อยหน้า)

2. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดปริศนาคำทายที่เกี่ยวกับของที่

รับประทานได้ กลุ่มละ 1 คำท่าย

3. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาทายปริศนาคำทายให้เพื่อนกลุ่มอื่นทาย ทุกกลุ่มมีสิทธิ์กันออกมาทายจนครบ กลุ่มใดทายได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะและประโยชน์ของปณิธานคำทายแล้วให้นักเรียนแต่ละคนเขียนปณิธานคำทายคนละ 1 คำทายลงในสมุด

สื่อการเรียนรู้การสอน

แถบประโยคปณิธานคำทาย

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจขณะร่วมกิจกรรม
2. ทดสอบจากการตั้งคำถามปณิธานคำทาย
3. ทดสอบจากการตอบคำถามทำปณิธานคำทาย

แผนการสอนที่ 11

กลุ่มควบ

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

คำคล้องจองทำให้ไพเราะของภาษาและทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนได้
2. เขียนคำคล้องจองเกี่ยวกับอาหารหรือสิ่งที่รับประทานได้

เนื้อหา

คำคล้องจอง 2 พยางค์ และ 3 พยางค์

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงร่ำวงแบ่งกลุ่มแล้วปฏิบัติตามคำสั่งในเพลงขั้นสอน

1. ให้กลุ่มที่ 1 อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 1 ฝึกอ่านคำ
 กลุ่มที่ 2 อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 2 ฝึกอ่านคำที่ใช้สระ เอ
 กลุ่มที่ 3 อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 3 ฝึกอ่านคำที่สะกดด้วย ว , ย
 กลุ่มที่ 4 อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 4 อ่านและจำเป็นคำ
 กลุ่มที่ 5 อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 5 ฝึกอ่านคำคล้องจอง 2 พยางค์
2. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปอธิบายเรื่องที่อ่านหน้าชั้น
3. ให้นักเรียนอ่านคำคล้องจอง 3 พยางค์พร้อมกันทั้งชั้น
4. ครูสนทนากับถามนักเรียนว่ารู้จักคำคล้องจองหรือไม่ มีลักษณะอย่างไร
5. ครูคิดบัตรคำให้นักเรียนช่วยกันเรียงให้เป็นคำคล้องจอง ได้แก่ หนูนั่น แหน่นทอง
 น้องสาว หวานอน สอนเพลิน เคนมา หน้าหนาว ข้าวเหนียว เกลียวดู อยู่ท่า คำนี่

6. ให้นักเรียนช่วยกันถอดคำคล้องจอง 3 พยางค์ โดยครูเขียนคำแรกให้ คือ บัวลอยหวาน
7. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำคล้องจอง 3 พยางค์ที่เกี่ยวข้องกับอาหารหรือของรับประทานได้ แล้วออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะและประโยชน์ของคำคล้องจอง

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงร่วแบ่งกลุ่ม
2. แถบคำคล้องจอง
3. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1

การประเมินผล

1. ทรวจสอบจากการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
2. ทรวจสอบจากการเขียนคำคล้องจองเกี่ยวกับอาหารหรือสิ่งที่รับประทานได้

เพลงร่วแบ่งกลุ่ม

ร่วกันให้สุขสมปอง	อย่าได้แถมองทุกคนมาร่ำร้าย
อย่ามัวเหินมยุ แอบอาย	ขอเชิญร่ำร้ายให้สบายอุรา
หอมดอกไม้มั ที่ในสวนศรี	ดอกเอ๋ยเจ้าดอก
ขอให้จับกลุ่มละ	แล้วก็นั่งลงเอย

แผนการสอนที่ 12

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 11

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การจะเรียนภาษาใดก็ต้องฝึกฝนโดยสม่ำเสมอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านและเขียนคำที่สะกดคล้ายมาตราแม่เกยและแม่เกอวได้
2. อ่านและผันคำอักษรคำได้
3. แจกลูกและสะกดคำสระ เอื้อ ได้

เนื้อหา

คำที่สะกดคล้าย ย และ ว เช่น ฝ่าย เลย ลาย กาย เอย

การผันคำอักษรคำ เช่น ลิน - ลิ่น - ลัน

การอ่านแจกลูกและสะกดคำสระ เอื้อ เช่น หล - เอื้อ - เหลือ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงมาตราแม่เกยและแม่เกอว ซึ่งนักเรียนเคยร้องมาแล้ว

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนเล่นเกมแม่เกย และแม่เกอว โดยแบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มรวบรวมคำที่สะกดคล้าย ยและว ที่คิดว่ายากไว้อย่างละ 5 คำ เริ่มเล่นโดยกลุ่มที่ 1 อ่านคำยากให้กลุ่มอื่นเขียนตามคำบอกบนกระดาน (แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกไปยืนที่หน้ากระดานอยู่ก่อนแล้ว) กลุ่มใดเขียนลูกให้คำละ 1 คะแนน แล้วเปลี่ยนให้กลุ่ม 2 - 5 เป็นฝ่ายบอกให้เขียนจนครบทุกกลุ่ม (กลุ่มที่บอกให้เขียนไม่ต้องส่งตัวแทนออกไปเขียน) เมื่อครบทุกกลุ่มแล้วรวมคะแนนว่ากลุ่มใดได้คะแนนมากที่สุดเป็นผู้ชนะ

2. ให้นักเรียนเล่นผันคำอักษรคำ โดยแต่ละกลุ่มคิดคำที่เป็นอักษรคำหรือคำที่มีสระ เอื้อ แล้วเขียนไว้อย่างละ 10 คำ เริ่มเล่นโดยกลุ่มที่ 1 อ่านคำว่า ชิน แล้วทั้งหมดปรบมือ 2 ครั้งกลุ่มที่ 1

เข้าไปที่กลุ่มใดก็ได้พร้อมทั้งเรียกชื่อกลุ่ม กลุ่มที่ถูกเรียกจะต้องรีบผันคำ ชิน ชื่น ชั่น แล้วพูดคำอื่น เช่น เลื่อน ทั้งหมดปรบมือ 2 ครั้ง แล้วเข้าไปยังกลุ่มอื่นเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ กลุ่มใดตอบไม่ได้ หรือ ตอบช้าเกินไปต้องออกจากการแข่งขัน จนกระทั่งเหลือกลุ่มสุดท้าย กลุ่มนั้นจะเป็นผู้ชนะ

3. ครูนำแบบผสมคำสระ เอื้อ ให้เด็กเรียนอ่านแจกลูกและสะกดคำที่ละกลุ่ม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำที่สะกดด้วยแม่เอย และแม่เออ การผันคำอักษรคำและการแจกลูกสะกดคำสระเอื้อ

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลงแม่เอย และ แม่เออ
2. แบบผสมคำ

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านและเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราแม่เอย และแม่เออ
2. ตรวจสอบจากการผันอักษรคำ
3. ตรวจสอบจากการอ่านแจกลูกสะกดคำสระ เอื้อ
4. สังเกตจากความสนใจขณะรวมกิจกรรม

ท่านองพม่าเชว เพลงมาตราแม่เอย คำร้อง ผศ. ศิริวรรณ กาญจนสาลักษณ์

ยักษ์ ยักษ์ ยักษ์ หนูรู้จักยักษ์หรือไม่ เห็น ย ยักษ์อยู่หลังใคร
เป็นมาตราไทยเรียกแม่เอย (ช้า) เช่น เอย เอย ลาย ทาย เอย

เพลงมาตราแม่เออ

ท่านองพม่าเชว คำร้อง ผศ. ประคอง สุทธสาร
แหวน แหวน แหวน แหวนงามชอบตามหลังใคร
แหวนงามตามหลังคำใด เรียกคำนั้นไม่ว่าแม่เออ (ช้า)
แมว ขาว หิว ข้าว แล้ว เอย

แผนการสอนที่ 13

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฟังคำสั่งเข้าใจและปฏิบัติตามได้ ช่วยให้ชีวิตเป็นสุขในสังคม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. หาข่าวมาเล่าให้เพื่อนฟังได้
2. อ่านและสรุปใจความสำคัญของบทร้อยกรองได้

เนื้อหา

ข่าวเกี่ยวกับคำสั่งเพื่อสวัสดิภาพในชุมชน ประกาศของทางราชการ ข่าวเหตุการณ์บ้านเมืองที่เกิดขึ้นประจำวัน และบทร้อยกรองเกี่ยวกับเหตุการณ์ภายในประเทศ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่าประสบการณ์ที่พบเห็นเกี่ยวกับภาพในบทเรียนที่ 12 ให้เพื่อนฟัง แล้วแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 4 - 5 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาข่าวเหตุการณ์ประจำวัน คำสั่งและประกาศของทางราชการจากหนังสือพิมพ์รายวันซึ่งครูเตรียมมาให้หรือให้นักเรียนเตรียมมาเองก็ได้ ในเวลา 15 นาที
2. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาเล่าข่าวให้เพื่อนฟัง แล้วนักเรียนทั้งชั้นร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับข่าวที่ได้ฟังจนครบทุกกลุ่ม
3. ครูคิดแผนภูมิบทร้อยกรอง " บ้านเมืองของเรา " แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
4. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปใจความสำคัญของบทร้อยกรองแล้วคัดบทร้อยกรองลงในสมุดพก้วยตัวบรรจงเต็มบรรทัด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวและใจความสำคัญในทร้อยกรอง รวมทั้งประโยชน์ที่ได้จากการรับฟังข่าวต่างๆ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือพิมพ์รายวัน 6 ฉบับ
2. แผนภูมิบทร้อยกรอง " บ้านเมืองของเรา " ในภาคผนวกบทที่ 12

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่าข่าว
2. ตรวจสอบจากการอ่านและการสรุปใจความสำคัญของบทร้อยกรอง

แผนการสอนที่ 14
กลุ่มความทุกข์

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การมีทักษะในการอ่านช่วยให้การเรียนรู้วิชาอื่นได้คล่อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องแล้วสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำใหม่ได้
2. แยกลูกคำที่มี ห นำได้
3. แยกลูกคำที่ใช้สระ ะ มีตัวสะกดได้
4. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

คำใหม่ 9 คำ ได้แก่ เรือ ไส้ โหล อีรุ หัก พระสงฆ์ กิริยา มารยาท สกชั้น

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูสนทนาเกี่ยวกับภาพในบทเรียนหน้า 82 เช่น นักเรียนเห็นอะไรในภาพบ้าง
มีใคร กำลังทำอะไร

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนออกมาหยิบบัตรคำที่ครูว่าไว้นั้นโต๊ะที่จะคน แล้วอ่านพร้อมทั้งชี้ให้เพื่อนทั้ง
ชั้นดูและอ่านตาม ใครอ่านถูกจะได้อ่าน 1 ครั้ง คำใดอ่านไม่ได้ใช้วิธีแยกลูกและสะกดคำ
2. นักเรียนและครูร่วมกันอธิบายความหมายของคำโดยใช้รูปภาพ เช่น เรือ พระสงฆ์
อีรุ แสดงท่าทางประกอบ เช่น หัก และใช้รูปประโยคอธิบาย เช่น นำไส้โหลเป็น
3. ให้นักเรียนฝึกแยกลูกคำที่มี ห นำ เช่น หวี หมู หมู หลาน เหลน เหม็น หลง
หลุม หลวง โหล โดยใช้บัตรคำ
4. ให้นักเรียนฝึกแยกลูกคำที่ใช้สระ ะ มีตัวสะกด เช่น คิน ฟิน ยิน ชิน โดยใช้บัตร
ประสมคำแล้วให้นักเรียนร้องเพลงสระ ะ พร้อมกันตามเพลง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านคำใหม่พร้อมกันแล้วทำแบบฝึกหัดที่ 12 ข้อ 6 เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำใหม่
2. บัตรภาพ เรือ พระสงฆ์ อรุณ คนกำลังไหว้
3. บัตรคำ ห น้
4. บัตรประสมคำ
5. แผนภูมิและเทพเพลงสระอู

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำใหม่
2. สังเกตจากการอ่านแจกลูกคำที่มี ห น้
3. สังเกตจากการอ่านแจกลูกคำที่ใช้สระ ู มีตัวสะกด
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

เพลงสระอู

เรา เรา เรามาเรียน
คุณสระอูอยู่ตรงที่ใด

อู อู อู คำอู

ทัว อ ละลท ทัวสะกมาแทน

เรัว เรัว เรัว ไวไว

ปือ น คือ ปืน ยือ น คือ ยืน

คำที่ออกเสียงอู

อ ทามไปเปรอปรน

ที่มีทัวสะก

แสนเพณใจจริงเอย

รวบรวมไว้เสียงอู

คำอูมีมากมาย

แผนการสอนที่ 15

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การมีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียง ช่วยให้การเรียนวิชาอื่นได้ผลดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านในใจและตั้งคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
2. อ่านออกเสียงเรื่องในบทเรียนได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

การอ่านในใจและอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในบทเรียนที่ 12 ตั้งแต่ " เช้าวันอาทิตย์....

..... เด็กทั้งสองมีกิริยามารยาทดี "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ทบทวนคำที่เรียนแล้ว โดยให้นักเรียนออกมาหยิบบัตรคำบนโต๊ะบอกความหมายของคำนั้น แล้วให้เพื่อนทายแข่งกัน

ขั้นสอน

1. สนทนาเกี่ยวกับภาพในหนังสือแล้วให้นักเรียนอ่านในใจตั้งแต่ " เช้าวันอาทิตย์

.....เด็กทั้งสองมีกิริยามารยาทดี " ในเวลา 10 นาที

2. ให้นักเรียนตั้งคำถามคนละ 1 คำถาม เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านแล้วออกมาถามเพื่อน หน้าชั้นที่ละคน แล้วเฉลยคำตอบ

3. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน รวมทั้งเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเพณีทางศาสนา โดยให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ของตน

4. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่อง โดยเน้นคำที่มี ท นำ และจังหวะการเว้นวรรคตอน

เป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

5. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 4 และ 6 พร้อมกัน

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดลงในสมุด

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. บัตรคำ
3. แบบฝึกหัด

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งคำถาม
2. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียง
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แบบฝึกหัด

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ทำไมมานีกับมานะจึงพากันเดินไปตามริมคลอง
2. ขณะที่เดินไปตามริมคลองมานีและมานะต้องผ่านที่ใดบ้าง
3. มานีและมานะเห็นเด็กเล่นขายของที่ไหน
4. เมื่อเห็นพระสงฆ์ มานีและมานะทำอย่างไร
5. ทำไมพระสงฆ์จึงยิ้มพอใจมานีและมานะ

แผนการสอนที่ 16

กล่มความคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การมีทักษะในการอ่านและเขียน ช่วยให้การเรียนวิชาอื่นได้ผลดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านคำใหม่ได้
2. จับคู่บัตรคำ บัตรภาพและแถบประโยคที่มีความหมายตรงกันได้
3. อ่านออกเสียงคำที่มี ล ควบกล้ำได้
4. ท้าแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

คำใหม่ 11 คำ คือ คำบด แผลง บุหรี่ กาแฟ โยง ข้าวเปลือก ข้าวสาร ผึ้ง แยก
สกปรก พืช

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูแจกบัตรคำที่เรียนไปแล้วให้นักเรียน และให้นักเรียนคนที่ได้รับบัตรคำออกมาใบ
คำให้เพื่อนทาย เฉลยโดยให้อ่านบัตรคำพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ครูตั้งคำถามอะไรเอ๋ยเป็นมวนๆ ยิ่งท่อยิ่งสั้น (บุหรี่) ให้นักเรียนแข่งกันตอบ แล้ว
เฉลยโดยจับคู่บัตรคำให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน คำไหนอ่านไม่ได้ให้แจกลูกสะกดคำ
2. ครูแจกบัตรภาพ บัตรคำ และแถบประโยคให้นักเรียนคนละ 1 ใบ แล้วให้นักเรียน
จับคู่บัตรภาพกับบัตรคำ หรือแถบประโยคกับบัตรคำที่มีความหมายตรงกัน
3. ให้นักเรียนออกมาอ่านบัตรคำซึ่งจับคู่กับบัตรภาพหรือแถบประโยคหน้าชั้นที่ละคู่ แล้วให้
นักเรียนทั้งชั้นอ่านคำใหม่พร้อมกัน

4. ให้นักเรียนฝึกอ่านคำที่มี ล ควบกล้ำ เช่น กลาง กลอง คลาน แผลก ข้าวเปลือก

5. ให้นักเรียนฝึกอ่านคำที่มี ล ควบกล้ำในแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 12 ข้อ 3

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร้องเพลง ร ล ตามเทพ แล้วทำแบบฝึกหัดที่ 12 ข้อ 5

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. บัตรภาพ
3. แผนประโยค
4. แผนภูมิและเทพเพลง ร ล

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำใหม่
2. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมและความสนใจ
3. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำที่มี ล ควบกล้ำ
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

เพลง ร ล

เรีงระบำร้องว่าเรีงมย์	เราระทมร้องเพลงเพลินใจ
เป็นเสียง ร และ ล เค้าไป	ออกเสียงให้ชัดเจน ร ล
ลม ล้อเลียน เหลิงลอย ลีลา	ครวญคร่ำ มาคลุกคลี รือร
ใครร้องเพลงเสียงกรอ กรึก กรอ	ร และ ล เค้าไปในเพลง
ลา ลา ลา ร ล (ซ้ำ 4 ครั้ง)	

แผนการสอนที่ 17
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การมีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียง ช่วยให้เรียนวิชาอื่นได้ผลดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. เล่าเรื่องที่อ่านได้
2. อ่านออกเสียงเรื่องได้
3. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

การอ่านในใจและอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในบทเรียนที่ 12 ทั้งตัว " มานีมานะเดินต่อไป
ถึงตลาด เมื่อนำมาใช้อาจเป็นพิษได้ "

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนออกมาบอกความหมายของคำแล้วให้เพื่อนทาย เฉลยคำขอโดยการชู
บัตรคำให้อ่านพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจ ทั้งตัว " มานีมานะเดินไปถึงตลาด เมื่อนำไป
ใช้อาจเป็นพิษได้ " ในเวลา 10 นาที
2. ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านต่อกันคนละประโยค
3. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงเรื่องที่อ่านและตอบคำถามด้วยปากเปล่าดังนี้
 - ทำไมคนจึงชอบไปซื้อของที่ตลาดริมน้ำ
 - มานีกับมานะตั้งใจจะไปทำอะไร
 - ที่ตลาดมีอะไรขายบ้าง
 - ทำไมไม่น่าจึงสกปรก

4. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่านแล้วทำแบบฝึกหัดจากคำถามที่ตอบด้วยปากเปล่า

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1

การประเมินผล

1. สังเกตจากการเล่าเรื่อง
2. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียง
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 18
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การอ่านและเขียนคำได้ ทำให้สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. แสดงบทบาทสมมติได้
2. อ่านและบอกความหมายของคำได้
3. แยกลูกคำที่สะกดด้วย ค (แมกค) ได้
4. อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนได้

เนื้อหา

คำใหม่ 7 คำ ไค แก่ ปัก บาท สาธารณสมบัติ โคลน ปา ชัก ผลัก

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนอ่านคำที่เรียนไปแล้ว โดยใช้บัตรคำ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอาสาออกมา แสดงบทบาทสมมติเป็นคนซื้อและขายสินค้า
2. ครูชูบัตรคำให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน แล้วให้นักเรียนบอกความหมายของคำนั้นๆ ควบคู่กัน คำใดอ่านไม่ได้ให้ใช้การแยกลูกสะกดคำ โดยใช้ท่าทางประกอบ เช่น ปา ชัก ปัก และรูปประโยคประกอบการอธิบาย เช่น ถนนเป็นสาธารณสมบัติ

3. ให้นักเรียนฝึกแยกลูกคำที่สะกดด้วย ค (แมกค) และคำที่สะกดไม่ตรงแม่ เช่น สก ผลัก บาท พิน สมบัติ มารยาท อรุ ฯลฯ โดยใช้บัตรคำ

4. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 1 , 3 และข้อ 5

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านคำใหม่พร้อมกันแล้วร้องเพลงแมกคพร้อมเพลง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. แฉกประโยค
3. แผนภูมิและเทพเพลงแมกค

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมุติ
2. ตรวจสอบจากการอ่านและบอกความหมายคำ
3. สังเกตจากการอ่านแจกลูกคำที่สะกดด้วย ก
4. ตรวจสอบจากการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

แผนการสอนที่ 19

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การมีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงช่วยให้การเรียนรู้วิชาอื่นได้ผลดี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. ตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. อ่านออกเสียงเรื่องได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

การอ่านในใจและอ่านออกเสียงเนื้อเรื่องในบทเรียนที่ 12 ทั้งแต่ " ทำอย่างไรคนอื่นๆ จึงจะไม่ทิ้งละคะ แต่ไม่มีม้ามาดลจึงชวนมานะกลับ "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูศึกษาแผนภูมิเพลงและให้นักเรียนร้องเพลง อย่างหึ่ง พร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจทั้งแต่ " ทำอย่างไรคนอื่นๆ จึงจะไม่ทิ้งละคะ แต่ไม่มีม้ามาดลจึงชวนมานะกลับ " แล้วตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านคนละ 1 ข้อ

2. นักเรียนออกมาถามเพื่อนหน้าชั้นทีละคน
3. นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
4. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านแล้วทำแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. แผนภูมิเพลงอย่าทิ้ง
3. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตั้งคำถาม
2. ทบทวนจากการอ่านออกเสียง
3. ทบทวนแบบฝึกหัด

เพลงอย่าทิ้ง

อย่าทิ้ง อย่าทิ้ง อย่าทิ้ง

ทิ้งแล้วจะสกปรก

ถ้าเราเห็นมันรก

ต้องเก็บ ต้องเก็บ ต้องเก็บ

แผนการสอนที่ 20
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเขียนจากจินตนาการเป็นการฝึกทักษะการเขียนและให้ความเบิกบานแก่ผู้เขียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. เขียนคำขวัญหรือคำเตือนใจเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดได้
2. หาคำที่มีเสียงอะ กิ่งเสียงแล้วนำมาแต่งประโยคได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

1. คำขวัญหรือคำเตือนใจ เช่น สะอาดกายเจริญวัย สะอาดใจเจริญสุข
2. คำที่ออกเสียง อะ กิ่งเสียง เช่น มารยาท สาธารณสมบัติ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ครูนำแถบประโยคคำขวัญ " ห่วงถิ่นเราเกิด ร่วมมือกันเกิด ช่วยกันพัฒนา " มาให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน แล้วร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 5 - 6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดคำขวัญหรือคำเตือนใจที่เกี่ยวกับการรักษาสาธารณสมบัติเป็นประโยคหรือข้อความสั้นๆ
2. แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำขวัญบนกระดานแล้วให้นักเรียนทั้งชั้นอ่านพร้อมกันและร่วมกันแสดงความคิดเห็น
3. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดเขียนข้อ 5 พร้อมกัน แล้วให้นักเรียนบอกชื่อเพื่อนที่มีเสียง อะ กิ่งเสียง เช่น ผจญ นริศรา ฯลฯ ครูเขียนคำที่นักเรียนบอกบนกระดาน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันแต่งประโยคจากคำที่ออกเสียง อะ จากคำที่ครูกำหนดให้บนกระดาน แล้วแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนประโยคบนกระดาน แล้วอ่านพร้อมกัน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการเขียนประโยคบรรยายภาพ
2. สังเกตจากการอ่านออกเสียง
3. ตรวจสอบจากการทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 22
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้ภาษาที่ดี ต้องฝึกทักษะเสมอๆ จึงจะเกิดการเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. เขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราแม่กกดได้
2. อ่านคำที่สะกดไม่ตรงมาตราแม่กกดได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

คำที่สะกดไม่ตรงมาตราแม่กกด คือ คำที่ออกเสียงเหมือน ก สะกด แต่เขียนด้วยตัวสะกดตัวอื่นที่ไม่ใช่ ก เช่น นาท อากาศ พิน สมบัติ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงมาตราแม่กกดพร้อมกัน โดยครุฑิกแผนภูมิและเปิดเทปเพลง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำที่สะกดไม่ตรงมาตราแม่กกดจากแผนภูมิเพลงที่ครุฑิกไว้บน

กระดาน

2. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 1 และ ข้อ 2 พร้อมกันแล้วสนทนาถึงเรื่อง

ที่อ่าน

3. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 5 - 6 คน ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราแม่กกด ให้ได้มากที่สุด ในเวลา 1 นาที

4. ให้นักเรียนช่วยกันตัดสินว่าถูกต้องหรือไม่ และให้คะแนนคำละ 1 คะแนน กลุ่มใดได้คะแนนรวมมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

5. ให้นักเรียนอ่านคำที่เขียนถูกต้องบนกระดานพร้อมกันแล้วคัดลงในสมุด

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อ 4

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. แผนภูมิและเทพเพลงมาตราแมกค

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการเขียนคำที่สะกดไม่ตรงมาตราแมกค
2. สังเกตจากการอ่านคำที่สะกดไม่ตรงมาตราแมกค
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

เพลงมาตราแมกค

คค มค งค รู้จักแมกคหรือไม่	เห็น ค สะกดที่ใด
เป็นมาตราไทยแมกคนะ (ช้า)	จำไว้ช้จะมีหลายคำ
พจณ ญศ รค ก็เป็นมาตราแมกค	เหมือน ค สะกดทุกคำ
เราต้องจดจำกันให้ดี (ช้า)	ลองหาช้มีหลายคำ

แผนการสอนที่ 23

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การเรียนรู้ภาษาจำเป็นต้องฝึกทักษะอย่างสม่ำเสมอ จึงจะเกิดการเรียนรู้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. หาคำที่มีความหมายตรงกันหรือใกล้เคียงกับคำที่กำหนดให้ได้
2. เขียนคำที่มี ห น้ ำ ได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

1. คำที่มีความหมายตรงกันหรือใกล้เคียงกัน เช่น สกซ์ - แจ่มใส , พืช - อันตราย
2. คำที่มี ห น้ ำ เช่น มุหรี เหนือ หนี ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนใบ้คำที่เรียนมาแล้วให้เพื่อนทาย

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 7 พร้อมๆ กัน
2. ครูเขียนคำ "สกซ์" แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกคำที่มีความหมายตรงกับคำที่กำหนดให้หรือคำที่มีความหมายใกล้เคียงก็ได้
3. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 5 - 6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่มีความหมายตรงกันหรือใกล้เคียงกับคำที่กำหนดให้ กลุ่มใดตอบได้ก่อนและถูกต้องมากที่สุดจะได้ดาว 1 ดวง เมื่อรวมดาวทั้งหมดแล้วกลุ่มใดได้มากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ คำที่กำหนดให้ ได้แก่ สกซ์ ใส หัก พืช แยก สกปรก มารยาท ผลัก
4. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 4 พร้อมกัน
5. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาเขียนคำที่มี ห น้ ำ บนกระดานให้มากที่สุดในเวลา 1 นาที

กลุ่มใดเขียนได้ถูกต้องและมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อ 4 และแบบฝึกหัดเพิ่มเติม

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. บัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. ตรวจสอบจากการเขียน
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 24
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 12

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การพูดกันอย่างสนุกสนาน ช่วยให้มีพัฒนาการภาษาและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. พูดและเขียนคำที่มีสระเสียงสั้นและเสียงยาวได้
2. อ่านออกเสียงและเขียนคำที่มี ร ล ความกำกวมได้

เนื้อหา

คำที่มีสระเสียงสั้นและเสียงยาว เช่น มก โคลน ฯลฯ

คำที่มี ร ล ความกำกวม เช่น ทรนทรอม เกลียวกลม ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลง สระเสียงสั้นยาว แล้วสนทนาเกี่ยวกับเพลง

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านเทียบคำที่มีสระเสียงสั้นยาว เช่น แกะ - แก , ไต่ - โท ฯลฯ
2. แบ่งนักเรียนเป็น 2 ฝ่าย ฝ่ายแรกพูดคำที่มีสระเสียงสั้น อีกฝ่ายหนึ่งต้องพูดสระเสียงยาว สลับกันไป ฝ่ายใดพูดได้ถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ
3. ให้นักเรียนพูดแล้วเขียนคำที่มีสระเสียงสั้นและยาวคนละ 1 คู่ เช่น มก - เรียน ฯลฯ
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำที่ออกเสียง ร และ ล ความกำกวมให้ได้มากที่สุดเป็นเวลา 5 นาที แล้วออกไปเขียนบนกระดาน กลุ่มใดเขียนได้ถูกต้องมากที่สุดเป็นฝ่ายชนะ แล้วอ่านคำที่เขียนพร้อมกัน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร้องเพลงสระเสียงสั้นเสียงยาว และเพลง คำ ร ล พร้อมกัน

สื่อการเรียนรู้การสอน

แผนภูมิและเทพเพลงคำ ร ล

การประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการพูดและเขียนคำที่มี สระเสียงสั้นและเสียงยาว
3. สังเกตจากการอ่านออกเสียงและเขียนคำที่มี ร ล ความกล้า

เพลงคำ ร ล

เริงระบำร้องรำเริงมย์	เราระทมร้องเพลงเพลินใจ
เป็นเสียง ร และ ล เค้าไป	ออกเสียงให้ชัดเจน ร ล
ลม ล้อเลียน เหลิงลอย ลีลา	คราวดูคว่ำมาคลุกกลีวีรอ
ใครร้องเพลงเสียงกรอ กรัก กรอ	ร และ ล เค้าไปในเพลง
ลา ลา ลา ร ล (ซ้ำ 4 ครั้ง)	

แผนการสอนที่ 25
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การตั้งใจและการมีสมาธิในการฟังจะช่วยให้เกิดความเข้าใจ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. ฟังคำขวัญหรือคำเตือนใจแล้วอธิบายความหมายได้
2. อ่านและเขียนหรือคำเตือนใจสั้นๆ ได้

เนื้อหา

คำขวัญหรือคำเตือนใจ เช่น อากาศเป็นพิษ ชีวิตจะสั้น , สุรายาเสพติดเป็นภัยต่อชีวิต เป็นพิษต่อสังคม , บ้านเมืองจะสะอาด ถ้าราษฎรช่วยพัฒนา ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูทบทวนคำขวัญ " ขบถให้เดือนทอน ข้ามถนนให้เดือนตา " แล้วร่วมสนทนาที่มาของคำขวัญนี้

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนช่วยกันบอกคำขวัญที่เคยพบเห็นแล้วเขียนไว้บนกระดาน
2. นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำขวัญและวิธีการปฏิบัติตามคำขวัญนั้น
3. แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 5 - 6 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดคำขวัญหรือคำเตือนใจ กลุ่มละ 1 ข้อความ แล้วเขียนลงในแถบประโยค
4. ให้แต่ละกลุ่มออกมาอ่านให้เพื่อนฟังแล้วร่วมกันอธิบายความหมายของคำขวัญหรือคำเตือนใจเหล่านั้น
5. ทักแถบประโยคไว้หน้ากระดาน ให้นักเรียนอ่านข้อความพร้อมกันแล้วคัดลงในสมุด

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนคิดคำขวัญหรือคำเตือนใจแล้วเขียนลงสมุดคนละ 1 ข้อความ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. คำขวัญหรือคำเตือนใจ 2 - 3 ข้อความ
2. แผนประโยค

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอภิปรายร่วมกัน
2. ตรวจสอบจากการอ่านและเขียนคำขวัญหรือคำเตือนใจ
3. สังเกตจากความสนใจขณะร่วมกิจกรรม

แผนการสอนที่ 26
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ๆ ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำใหม่ได้
2. บอกความหมายของคำใหม่ได้
3. แต่งประโยคโดยใช้คำใหม่ได้

เนื้อหา

คำใหม่ ได้แก่ พรรษา ประชาชน ศาลา สำคัญ ผู้ใหญ่บ้าน แจ้ง อำเภอ เขียว รวมมือ
กำแพง ลูกเสือ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับภาพในหนังสือเรียนหน้า 90

ขั้นสอน

1. ครูแจกบัตรคำแล้วให้นักเรียนออกมาอ่านให้เพื่อนฟังหน้าชั้น คำใดอ่านไม่ได้ให้อ่าน
แจกลูก เน้นการผันคำที่มี ห นำ
2. ให้นักเรียนฝึกแจกลูกและสะกดคำที่ใช้สระ -า โดยใช้บัตรประสมคำ
3. ฝึกอ่านคำที่มีตัว ฎ ฏ ฐ ฑ สะกด ออกเสียงเหมือน น สะกด และตัว รร ออกเสียง
เป็น -ัน

4. ครูอธิบายคำใหม่ โดยใช้รูปประโยค แล้วให้นักเรียนอธิบายความหมาย ได้แก่
พระอยู่จำพรรษา ประชาชนชาวนครราชสีมา วัดมีศาลาพักร้อน น้ำมีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิต
เหตุนาย แจ้ง 191 อำเภอบางช่องน่าอยู่มาก เขียวชมงานวันเด็ก ทุกคนต้องร่วมมือกันทำงาน

และใช้ภาพประกอบการอธิบายความหมายคำ ลึกเสีย และกำพวง

5. ให้นักเรียนอ่านคำใหม่ทีละคนแล้วช่วยกันแต่งประโยคจากคำใหม่ที่กำหนดให้

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ

2. บัตรประสมคำสระ -า

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านออกเสียงคำ
2. สังเกตจากการบอกความหมายของคำใหม่
3. ทดสอบจากการแต่งประโยค

แผนการสอนที่ 27
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การฝึกทักษะทางภาษาเสมอๆ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. อ่านออกเสียงเรื่องได้
3. อ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนได้
4. ทำแบบฝึกหัดได้

เนื้อหา

บทเรียนที่ 13 ตั้งแต่ " เช้าวันเข้าพรรษา ทางอำเภอจะนำต้นไม้มา
ให้ "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเขียนคำที่เรียนไปแล้วตามคำบอกลงในสมุด แล้วตรวจพร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจตั้งแต่ " เช้าวันเข้าพรรษา ทางอำเภอจะนำ
ต้นไม้มาให้ " ในเวลา 5 นาที แล้วให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องด้วยปากเปล่าโดยครูเป็นผู้
ตั้งคำถาม

2. นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

3. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน ข้อ 2 พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
แล้วทำแบบฝึกหัด ข้อ 5 เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการอ่านออกเสียง
3. ตรวจสอบจากการอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน
4. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

แผนการสอนที่ 28

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ๆ ให้มากขึ้นตลอดไปเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำใหม่ได้
2. บอกความหมายของคำใหม่ได้
3. คัดคำใหม่ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำใหม่ 7 คำ ไค้แก๊ มนุษย์ คำขวัญ ทาย พิษ ชีวิต สัน แก๊

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ทบทวนคำที่เรียนมาโดยครูถามเป็นปริศนาคำทายแล้วให้นักเรียนตอบ

ขั้นสอน

1. เล่นเกมแฉวนคอคำ
2. ให้นักเรียนอ่านคำที่เล่นเกมพร้อมกัน
3. ครูแจกบัตรคำและบัตรความหมายคำหรือภาพ ให้นักเรียนคนละ 1 ใบ แล้วให้นักเรียนวิ่งจับคู่ให้ตรงคำและความหมายหรือภาพในเวลา 2 นาที นักเรียนที่จับคู่ได้เป็นคู่แรกให้วิ่งไปนั่งหน้าชั้นเรียน

4. ให้นักเรียนอ่านคำและความหมายของคำพร้อมกัน
5. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความหมายของคำที่เล่นเกม

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนอ่านคำใหม่และความหมายของคำพร้อมกันแล้วคัดลงในสมุด

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำ
2. บัตรความหมายคำ
3. บัตรภาพต้นไม้และคน

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงคำ
2. ชักถาม
3. ตรวจสอบจากการคัดคำใหม่และความหมาย

เกมแขวนคอคำ

วิธีเล่น

1. ครูเขียน สระ และวรรณยุกต์ ของคำที่ต้องการทาย เช่น (มนุษย์)
และวางรูปคนมีแขน มีขา ทั้งสองข้าง เช่น
2. ให้นักเรียนช่วยหาพยัญชนะมาเติมลงในช่องว่าง ถ้าหาไม่ถูกต้อง รูปคนที่จะถูกตัดแขนทีละข้าง และถ้าเติมตัวพยัญชนะไม่ถูกต้องอีกก็จะถูกตัดขาและคอยถามลำดับ ซึ่งแสดงว่าตายแล้ว และคำนั้นก็จะได้คะแนน แต่ถ้าทายถูกก็จะได้ 1 คะแนน

แผนการสอนที่ 29

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การตั้งใจและมีสมาธิในการฟัง ช่วยให้เกิดความเข้าใจและปฏิบัติตามได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้
2. เล่าประสบการณ์เรื่องวันสำคัญทางศาสนาได้
3. อ่านและอธิบายความหมายของคำคล้องจองได้
4. เขียนคำคล้องจอง 3 คำที่มีความหมาย 2 คู่ได้

เนื้อหา วันสำคัญทางศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา ฯลฯ และคำคล้องจอง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนบอกชื่อวันสำคัญทางศาสนาที่นักเรียนรู้จัก

ขั้นสอน

1. ครูเล่าเรื่องวันวิสาขบูชา โดยมีภาพประกอบ แล้วซักถามนักเรียนถึงเรื่องที่เล่าฟัง
2. ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนาให้เพื่อนฟังทีละคน
3. ครูคิดแผนภูมิคำคล้องจอง " ฉันชอบดอกไม้ " แล้วให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
4. ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำคล้องจองที่คิดไว้บนกระดาน
5. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งคำคล้องจอง 2 คำ และ 3 คำ อ่านพร้อมกันแล้วคล้องในสมุด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวันสำคัญทางศาสนาและลักษณะคำคล้องจอง แล้วให้นักเรียน

ทำแบบฝึกหัด ข้อ 9

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ภาพวันวิสาขบูชา
2. แผนภูมิคำคล้องจอง " ฉันชอบดอกไม้ "

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการเล่าประสบการณ์ของนักเรียน
3. ตรวจสอบจากการอ่านและอภิปรายคำคล้องจอง
4. ตรวจสอบจากการเขียนคำคล้องจอง

แผนการสอนที่ 30
กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

การจะเรียนรู้ภาษาใดก็ตามจำเป็นต้องมีการฝึกทักษะทางภาษาอยู่เสมอๆ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. อ่านออกเสียงเรื่องได้
3. พูกลักษณะความคิดเห็นและเขียนเล่าเรื่องการปลุกต้นไม้ได้

เนื้อหา

เนื้อเรื่องบทที่ 13 ทั้งแท้ " เด็กๆ ใฝ่ฝันก็ใจ หักกันและกัน "

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนบอกชื่อต้นไม้ที่นักเรียนรู้จักทีละคนโดยไม่ให้ซ้ำกับคนอื่น

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจทั้งแท้ " เด็กๆ ใฝ่ฝันก็ใจ หักกันและกัน "

แล้วตอบคำถามด้วยปากเปล่า

2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน
3. ครูและนักเรียนสนทนาถึงเรื่องที่อ่าน
4. ให้นักเรียนพูกลักษณะความคิดเห็นถึงวิธีการปลุกต้นไม้อย่างย่อๆ แล้วเขียนเล่าวิธีการ

ปลุกต้นไม้ลงในสมุด

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่องที่อ่านและวิธีการปลุกต้นไม้

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. ภาพต้นไม้ต่างๆ

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการอ่านออกเสียง
3. ตรวจสอบจากการเขียนเล่าเรื่องการปลูกต้นไม้

แผนการสอนที่ 31
 กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ๆ ให้มากขึ้นตลอดไป เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารทำความเข้าใจผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านออกเสียงคำใหม่ได้
2. บอกความหมายของคำใหม่ได้
3. แต่งประโยคด้วยคำใหม่ได้
4. ตอบคำถามจากเรื่องได้
5. อ่านออกเสียงเรื่องได้

เนื้อหา

คำใหม่ 6 คำ ได้แก่ ถาง สำหรับ ไม้ไผ่ แจก กุหลาบ บูชา และเนื้อหาในบทที่ 13
 ทั้งแต่ " เมื่อผู้ใหญ่บ้าน เมื่อออกคอกจะได้ใช้บูชาพระ "

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเล่าเรื่องที่เรียนครั้งที่แล้วก่อนคนละประโยคแล้วอ่านคำที่เรียนไปแล้ว
 พร้อมกัน

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนคำไว้ในกระเป๋าน้ำ แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม แต่ละกลุ่มส่งตัวแทน
 ออกไปครั้งละคนไปหยิบบัตรคำในกระเป๋าน้ำแล้วอ่านให้เพื่อนฟัง และอ่านตาม กลุ่มใดอ่านได้มาก
 และถูกต้องเป็นฝ่ายชนะ
2. ให้นักเรียนฝึกผันคำอักษรสูงและคำที่มี ห นำ เช่น ไผ่ ถาง หนา ฯลฯ

ในแบบฝึกอ่านท้ายบทเรียนข้อ 1 แล้วให้นักเรียนนำคำใหม่ไปแต่งประโยคด้วยปากเปล่า

3. นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำใหม่ โดยใช้รูปภาพ รูปประโยคหรือท่าทาง ประกอบการอธิบายจากคำที่ครูแจกให้

4. ให้นักเรียนอ่านในใจทั้งคำ " เมื่อผู้ใหญ่นาน เมื่อมีดอกจะได้ใช้บูชาพระ " ในเวลา 5 นาที แล้วตั้งคำถามให้เพื่อนตอบคนละ 1 คำถาม

5. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดข้อ 7

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. รูปภาพ
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
4. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านออกเสียงคำใหม่
2. สังเกตจากการบอกความหมายคำใหม่
3. ตรวจสอบจากการแต่งประโยค
4. ตรวจสอบจากการตอบคำถาม
5. ตรวจสอบจากการอ่านออกเสียงเรื่อง

แผนการสอนที่ 32

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

บุคคลจำเป็นต้องเรียนรู้คำใหม่ให้มากขึ้นตลอดไปเพื่อประโยชน์ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้อื่น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านคำใหม่และบอกความหมายของคำใหม่ได้
2. ตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
3. อ่านออกเสียงเรื่องได้

เนื้อหา

คำใหม่ 5 คำได้แก่ หนา ร่ม เงา อาศัย ยอม และเนื้อหาในบทที่ 13 ทั้งแก่ " พวกผู้ใหญ่ช่วยกันปลุกกันไม้ ช่วยให้ฝนตกตามฤดูกาล "

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ให้นักเรียนเขียนคำที่เรียนไปแล้วลงในสมุด แล้วเฉลยโดยใช้บัตรคำ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนที่ตั้งใจเรียนออกมาหยิบบัตรคำบนโต๊ะแล้วอ่านให้เพื่อนฟัง แล้วนักเรียนทั้งชั้นอ่านตามพร้อมกัน ถ้าอ่านไม่ได้ให้เพื่อนคนใดคนหนึ่งออกมาช่วยก็ได้
2. ให้นักเรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำโดยใช้ท่าทางหรือรูปประโยคประกอบ
3. ให้นักเรียนอ่านในใจทั้งแก่ " พวกผู้ใหญ่ช่วยกันปลุกกันไม้ ช่วยให้ฝนตกตามฤดูกาล " แล้วตั้งคำถามคนละ 1 ข้อ
4. ให้นักเรียนออกมาถามแล้วให้เพื่อนตอบทีละคน
5. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน

6. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนข้อ 4 และข้อ 5 พร้อมกันและเป็นกลุ่มสลับกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่านแล้วทำแบบฝึกหัดข้อ 8

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. บัตรคำ
2. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
3. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่านและการบอกความหมายของคำใหม่
2. ตรวจสอบจากการตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน
3. สังเกตจากการอ่านออกเสียง

แผนการสอนที่ 33

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิกรวบรวมย่อ

การมีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงช่วยให้การเรียนรู้วิชาอื่นได้คล่อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. อ่านในใจและตอบคำถามจากเรื่องได้
2. อ่านออกเสียงเรื่องได้ถูกต้อง
3. พังคำคล้องจองแล้วอธิบายความหมายได้

เนื้อหา

บทเรียนที่ 13 ทั้งแต่ " วันนั้นทำไมปิติไม่มา ทุกคนหัวเราะชอบใจ "

และบทร้อยกรองคำคล้องจอง " จำปา จำปี "

กิจกรรมการเรียนการสอนขั้นนำ ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาพในหนังสือหน้า 92ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านในใจตั้งแต่ " วันนั้นทำไมปิติไม่มา ทุกคนหัวเราะชอบใจ " ในเวลา 10 นาที แล้วตอบคำถามด้วยปากเปล่า
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงเรื่องเป็นกลุ่มและรายบุคคลสลับกัน
3. ครูคิดแผนภูมิคำคล้องจอง " จำปีจำปา " ให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน
4. ให้นักเรียนร่วมกันอธิบายถึงความหมายของคำคล้องจอง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องที่อ่านและคำคล้องจองแล้วทำแบบฝึกหัดข้อ 3 และ ข้อ 4

เป็นการบ้าน

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เล่ม 1
2. หนังสือแบบฝึกหัดภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
3. แผนภูมิคำคล้องจอง " จำปีจำปา "

การประเมินผล

1. ทดสอบจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการอ่านออกเสียง
3. สังเกตจากการรวมอภิปราย

แผนการสอนที่ 34

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

ภาพช่วยสื่อและขยายความหมายให้กว้างขวางขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้วสามารถ

1. สื่อความหมายโดยใช้ท่าทางในการพูดแสดงบทบาทสมมติได้
2. เขียนเรียงความสั้นๆ ได้
3. เล่าเรื่องแสดงความคิดเห็นและบรรยายภาพได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนขั้นนำ นักเรียนและครูรวมร้องเพลง " ฉันคือต้นไม้ " พร้อมทั้งแสดงท่าทางประกอบขั้นสอน

1. ให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมติเป็นต้นไม้ต่างๆ โดยแสดงเป็นกลุ่มๆ ละ 4 - 5 คน แล้วให้เพื่อนกลุ่มอื่นทาย ผู้แสดงต้องเล่าถึงลักษณะของต้นไม้ด้วย
2. ให้นักเรียนเขียนเรียงความสั้นๆ เรื่อง " ฉันอยากเป็นต้นไม้ " ลงในสมุด
3. ให้นักเรียนคุณภาพเกี่ยวกับการร่วมมือกันทำงานของนักเรียนแล้วให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องจากภาพและแสดงความคิดเห็น

4. นักเรียนช่วยกันเขียนบรรยายภาพโดยครูเป็นผู้เขียนบนกระดานแล้วอ่านข้อความพร้อมกัน 2 - 3 ข้อความ

5. ให้นักเรียนวาดภาพที่ชอบและบรรยายภาพด้วยประโยคสั้นๆ ในสมุด

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปการแสดงบทบาทสมมติและการเขียนเรียงความ

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพการร่วมมือกันทำงาน
2. แผนภูมิเพลงฉันทน์ไม้ใหญ่

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทสมมติ
2. ตรวจสอบจากการเขียนเรียงความ
3. ตรวจสอบจากการเขียนข้อความบรรยายภาพ

เพลงฉันทน์ไม้ใหญ่

ฉันทน์ไม้ใหญ่	แผ่กิ่งใบทางสาขา
ยามเมื่อลมพัดมา	ขึ้นฉ่ำอุราพาให้เรงใจ

แผนการสอนที่ 35

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

พจนานุกรมช่วยให้ผู้เรียนรู้จักสะกดคำและเข้าใจความหมายได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนเรื่องนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. เขียนชื่อต้นไม้และดอกไม้ได้ถูกต้อง
2. เรียงพยัญชนะในภาษาไทยได้
3. เรียงชื่อต้นไม้และดอกไม้ตามพจนานุกรมได้

เนื้อหา

หนังสือพจนานุกรม เป็นหนังสือที่รวบรวมคำต่างๆ ที่ใช้ในภาษาไทย โดยเรียงลำดับตัวอักษรพยัญชนะไทยตั้งแต่ ก - ฮ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนขั้นนำ ให้นักเรียนร้องเพลงฉันคือต้นไม้ใหญ่พร้อมกันขั้นสอน

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 4 - 5 คน แล้วให้นักเรียนแข่งขันเขียนชื่อต้นไม้และดอกไม้ให้ไ้มากที่สุดในเวลา 10 นาที บนกระดาน
2. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาอ่านให้เพื่อนฟังแล้วให้เพื่อนอ่านตาม
3. ให้นักเรียนบอกพยัญชนะของไทยตามลำดับตั้งแต่ ก - ฮ พร้อมกัน แล้วช่วยกันเรียงชื่อต้นไม้และดอกไม้ให้ถูกต้องตามพจนานุกรม
4. ครูกำหนดชื่อดอกไม้และชื่อต้นไม้อย่างละ 5 ชื่อ แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงชื่อดอกไม้และต้นไม้ตามพจนานุกรม กลุ่มใดเรียงได้ถูกต้องและเร็วที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปวิธีการใช้พจนานุกรม

สื่อการเรียนการสอน

1. หนังสือพจนานุกรมฉบับนักเรียน
2. แผนภูมิเพลง "ฉันคือต้นไม้ใหญ่ "

การประเมินผล

1. ตรวจสอบจากการเขียนชื่อต้นไม้และดอกไม้
2. สังเกตจากการเรียงพยัญชนะ
3. ตรวจสอบจากการเรียงชื่อต้นไม้และดอกไม้

เพลง ฉันคือต้นไม้ใหญ่

ฉันคือต้นไม้ใหญ่
ยามเมื่อลมพัดมา

แผ่กิ่งใบทางสาขา
ขึ้นนำอรุณาพาให้เพลินใจ

แผนการสอนที่ 36

กลุ่มควบคุม

บทเรียนที่ 13

เวลา 3 คาบ

ความถี่รวบยอด

การฝึกฝนทักษะทางภาษาอยู่เสมอ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อเรียนเรื่องนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อ่านคำที่เขียนด้วยตัวสะกดไม่ตรงมาตราแมกนได้
2. เขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตราแมกนได้
3. เขียนแก้คำผิดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

คำที่สะกดด้วยแมกน คือคำที่สะกดด้วย น ญ ร ล และ รร เช่น เกิน เชิญ ข้าวสาร
กันทาส พรพรา ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนขั้นนำ ครูคิดแผนภูมิเพลงมาตราแมกน แล้วครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลงตามแบบขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 13 ข้อ 3 พร้อมกัน และอ่านเป็นรายบุคคล
สลับกัน
2. ให้นักเรียนออกไปเขียนคำที่สะกดด้วยแมกนไม่ตรงมาตรา โดยแบ่งนักเรียนเป็น
5 กลุ่มๆ ละ 4 - 5 คน กลุ่มใดเขียนได้มากและถูกต้องที่สุดในเวลา 5 นาที เป็นฝ่ายชนะ
3. ครูเขียนคำผิดบนกระดานแล้วให้นักเรียนช่วยกันแก้ไขให้ถูกต้องและอ่านคำพร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคำที่มีตัวสะกดแมกนไม่ตรงมาตรา แล้วทำแบบฝึกหัดข้อ 6
ลงในสมุด

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แผนภูมิเพลงมาตราแม่กน และเทพเพลง
2. บัตรคำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากการอ่าน
2. ตรวจสอบจากการเขียนคำ
3. ตรวจสอบจากการแก้คำที่เขียนผิด

เพลงมาตราแม่กน

ทวิสะกมาตราในแม่กน
มี ๗ เณร ล ดิง ร เรือ พายไป
เคินเวียนวนปิ่นกลและรยนต์
เริงสราญปลาวาหนันว่ายวน

อย่าสับสนหกตัวจำได้
น หนู ไร่ ฤ ญ หึง ไทย พ จุสา
บนถนนสับสนจรรจร
บุญคุณล้นกลจิกคิกปากเพียร

ภาคผนวก ค.

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

แบบทดสอบวัดการเขียน

แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7 - 9

อากาศเป็นพิษ ชีวิตจะสั้น
ต้นไม้เท่านั้น ทั้งกันและแก่

7. "ชีวิตสั้น" ในข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร
 ก. ตายเร็ว ข. มีช่วงชีวิตน้อย ค. ตายตั้งแต่ยังเด็ก
8. สาเหตุที่ทำให้คนมีชีวิตสั้น คืออะไร
 ก. ต้นไม้เป็นพิษ ข. อากาศเป็นพิษ ค. ชีวิตเป็นพิษ
9. ข้อความนี้ต้องการให้เราทำอะไร
 ก. ปลูกต้นไม้ ข. รักษาชีวิต ค. อาศัยในที่อากาศดี

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10 - 11

"ซ็อนส้อมเป็นของนำมาแต่เมืองฝรั่ง คนไทยรับเอาไว้ใช้ประจำเพื่อสะดวกและสะดวกไม่ต้องเสียเวลาล้างมือ ส้อมก็จิ้มกับข้าวได้โดยไม่ให้อื่นสกปรก เป็นที่รังเกียจของคนอื่นและก็สะดวกก็ควย จึงนิยมกัน" หลานเข้าใจคำบอกเล่าของคุณปู่ แล้วทุกคนก็ลงมือกินข้าวควยซ็อนส้อม

10. ข้อความนี้มีลักษณะทำนองใด
 ก. คำสั่งสอน ข. เรื่องเล่า ค. การรายงาน
11. ข้อความนี้น่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด
 ก. ขณะกินข้าวของ ข. ขณะอ่านหนังสือ ค. ขณะจะกินข้าว

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12 - 13

หนูแป้ง : "เอาขนมบัวลอย 1 ถ้วย "

หนูทราย : " เราเอาข้าวเหนียวเปียก 1 ถ้วย "

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 19 – 20

ฉันรักต้นไม้ ให้ความสดชื่น
ต้นไม้ร่มรื่น ชื่นใจจริงเอ๋ย

19. ผู้เขียนเรื่องนี้น่าจะเป็นคนอย่างไร

ก. รักธรรมชาติ ข. รักเสียง

ค. รักสัตว์

20. ข้อความนี้ควรใช้ในโอกาสใดมากที่สุด

ก. วันพืชมงคล ข. วันฉัตรมงคล

ค. วันต้นไม้แห่งชาติ

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบวัดการเขียนคำ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย × ลงบนตัวอักษรหน้าคำที่เขียนผิด

1. ก. สก [ิ] ขึ้น	ข. ยาศิ [ิ] ก	ค. อี [ิ] ง
2. ก. ศาลา	ข. อา [ิ] สย	ค. บุ [ุ] ชา
3. ก. ช้าว [ั] สาร	ข. ทน [ิ] การ	ค. ท [ิ] ร่าย
4. ก. เป็ [ิ] อก	ข. เป็ [ิ] ย	ค. แปล [ิ] ก
5. ก. ชั [ิ] น	ข. ลั [ิ] น	ค. เล็ [ิ] น
6. ก. ล่า [ิ] บล	ข. อา [ิ] เพอ	ค. ก่า [ิ] นพ
7. ก. ทน [ิ] อย	ข. กุ [ิ] หลา	ค. ช้าว [ิ] เนียว
8. ก. พิ [ิ] ช	ข. สารา [ิ] ณะสมบั [ิ] คิ	ค. เค็ [ิ] อ
9. ก. แก [ิ]	ข. กอ [ิ] น	ค. แกร [ิ]
10. ก. ชั [ิ] น	ข. ทน [ิ] ษา	ค. ส่า [ิ] คัญ
11. ก. ผลั [ิ] ก	ข. บุ [ุ] หิ	ค. กิ [ิ] รียา
12. ก. พระสง [ิ] ค	ข. ลู [ิ] กเล็	ค. เว็ [ิ] อโย
13. ก. ผู้ [ิ] ใหญ่	ข. ไม [ิ] ไย	ค. น้ำ [ิ] ใส
14. ก. ชั [ิ] ก	ข. ปัก	ค. สก [ิ] ปก
15. ก. ปั [ิ] น	ข. หั [ิ] ง	ค. เช็ [ิ] ย
16. ก. บั [ิ] วลอย	ข. ออย	ค. หว [ิ] ยแก้ว
17. ก. ยอม	ข. เฬ [ิ]	ค. สอ [ิ] ม
18. ก. มนุ [ิ] ษย์	ข. ชั [ิ] วัก	ค. แจ [ิ] ง
19. ก. ถา [ิ] พ	ข. ฉา [ิ] น	ค. ยั [ิ] ม
20. ก. รม	ข. ละ [ิ] เอีย [ิ] ก	ค. ลว [ิ] มมี

แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ขอให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดและพิจารณาให้รอบคอบก่อน แล้วจึงตัดสินใจเลือกตอบ

2. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ถือว่าไม่มีคำตอบถูกหรือผิดประการใด นักเรียนมีอิสระที่จะตอบได้เต็มที่และคำตอบของนักเรียนไม่มีผลต่อการเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด

3. วิธีตอบแบบสอบถามในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบ 1 ช่อง คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ เมื่อคิดว่าจะตอบช่องใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับช่องนั้น ๆ

ตัวอย่าง

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	การเรียนภาษาไทยทำให้นักเรียนเป็นคนรอบคอบ				
2	นักเรียนมักปวดหัวเมื่อเรียนภาษาไทย ฯลฯ				

คำอธิบาย

จากตัวอย่างข้อ 1 แสดงว่าเมื่อนักเรียนอ่านแล้วมีความรู้สึกเห็นด้วยมากที่สุดกับข้อความนั้น

จากตัวอย่างข้อ-2 แสดงว่าเมื่อนักเรียนอ่านแล้วมีความรู้สึกเห็นด้วยน้อยที่สุดกับข้อความนั้น

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1	นักเรียนมักง่วงนอนเมื่อถึงชั่วโมงภาษาไทย				
2	นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนภาษาไทยไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
3	นักเรียนไม่ชอบเข้าห้องเรียนเมื่อถึงวิชาภาษาไทย				
4	นักเรียนอยากออกไปแสดงหน้าชั้นในชั่วโมงภาษาไทย				
5	นักเรียนตั้งใจเรียนภาษาไทยมากกว่าวิชาอื่น				
6	การเรียนภาษาไทยทำให้นักเรียนปวดศีรษะ				
7	นักเรียนอยากได้ถึงชั่วโมงภาษาไทยเร็ว ๆ				
8	การทำงานวิชาภาษาไทยทำให้นักเรียนหงุดหงิด				
9	นักเรียนอยากออกไปอ่านหน้าชั้นเรียนบ่อย ๆ				
10	นักเรียนชอบเล่นเกมเกี่ยวกับภาษาไทย				

ข้อที่	ข้อความ	ความรู้สึก			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
11	นักเรียนอยากให้หมดเวลาเรียนชั่วโมงภาษาไทยเร็ว ๆ				
12	วิชาภาษาไทยทำให้นักเรียนได้ทุกคนได้แสดงออก				
13	นักเรียนทำกิจกรรมวิชาภาษาไทยเมื่อครูบังคับ				
14	นักเรียนเรียนภาษาไทยด้วยความสนุกสนาน				
15	วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่น่าเบื่อ				
16	นักเรียนอยากให้เป็นเวลาเรียนวิชาภาษาไทย				
17	นักเรียนไม่สนใจที่จะแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อน ๆ ในชั่วโมงภาษาไทย				
18	นักเรียนควรทบทวนภาษาไทยในเวลาว่าง				
19	นักเรียนชอบชวนเพื่อนคุยในชั่วโมงภาษาไทย				
20	นักเรียนคิดว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาจำเป็นที่ต้องเรียน				

ภาคผนวก ง.

ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย คำอ่านอาจจำแนก
และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่าน การเขียน และแบบสอบถามวัดทัศนคติ
ต่อการเรียนภาษาไทย

แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการอ่าน 20 ข้อ

ข้อที่	P_H	P_L	p	r
1	.78	.52	.65	.29
2	.89	.48	.70	.48
3	.44	.22	.33	.25
4	.78	.26	.52	.52
5	.67	.33	.50	.34
6	.63	.52	.50	.26
7	.44	.11	.27	.42
8	.96	.70	.80	.58
9	.81	.07	.41	.73
10	.67	.37	.52	.30
11	.89	.56	.74	.41
12	.89	.07	.78	.32
13	.60	.41	.54	.27
14	.78	.52	.65	.29
15	.85	.37	.62	.50
16	.85	.63	.75	.28
17	.96	.48	.70	.62
18	.81	.19	.50	.61
19	.90	.48	.71	.68
20	.89	.40	.67	.53

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
โดยใช้สูตร KR - 20

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_x^2} \right\} \\
 &= \frac{20}{19} \left\{ 1 - \frac{4.54}{17.83647} \right\} \\
 &= \frac{20}{19} \left\{ 1 - .2545345 \right\} \\
 &= \frac{20}{19} \left\{ .7454655 \right\} \\
 &= \frac{14.90931}{19} \\
 &= .7847005
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน .7847005

แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ในการเขียน 20 ข้อ

ข้อที่	P_H	P_L	p	r
1	.96	.59	.80	.55
2	.78	.55	.67	.26
3	.74	.37	.56	.38
4	.70	.11	.38	.61
5	.78	.52	.65	.29
6	.81	.22	.52	.58
7	.93	.37	.68	.62
8	.85	.33	.60	.53
9	.78	.59	.69	.22
10	.78	.22	.50	.55
11	.93	.41	.70	.59
12	.81	.26	.54	.55
13	.85	.48	.68	.41
14	.85	.59	.73	.32
15	.93	.19	.59	.73
16	.96	.41	.73	.66
17	.93	.37	.78	.69
18	.93	.26	.63	.69
19	.96	.48	.70	.62
20	.67	.22	.44	.46

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
โดยใช้สูตร KR - 20

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right\} \\
 &= \frac{20}{19} \left\{ 1 - \frac{4.49}{25.01} \right\} \\
 &= \frac{20}{19} \left\{ 1 - .1795281 \right\} \\
 &= \frac{20}{19} \left\{ .8204719 \right\} \\
 &= \frac{16.40958}{19} \\
 &= .8636621
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน .8636621

แสดงค่าอ่านาจารย์แนกของแบบสอบถามทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย 20 ข้อ
โดยใช้ t - test

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	2.46	11	7.64
2	3.06	12	6.70
3	4.46	13	4.04
4	3.05	14	3.57
5	4.76	15	4.44
6	3.46	16	3.45
7	2.99	17	4.00
8	5.10	18	2.91
9	4.45	19	4.33
10	3.11	20	4.14

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย
โดยใช้สูตร α - Coefficient

$$\begin{aligned}
 \alpha &= \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum_{i=1}^n s_i^2}{s_t^2} \right] \\
 &= \frac{20}{19} \left[1 - \frac{21.97}{190.69} \right] \\
 &= \frac{20}{19} [1 - .115213173] \\
 &= \frac{20}{19} [.884786827] \\
 &= \frac{17.69573654}{19} \\
 &= .931354554
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย .931354554

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ

นางสาวมัลลิกา รักศิริมงคล

เกิด

วันที่ 22 เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช 2503

สถานที่เกิด

อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

บ้านเลขที่ 42 ถนนมุขมนตรี ซอย 20 ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 3000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน

อาจารย์ 1 ระดับ 3

สถานที่ทำงานปัจจุบัน

โรงเรียนบ้านโสกนาคร ตำบลวังม่วงกิ่งอำเภอเปือยน้อย
จังหวัดขอนแก่น 40340

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2523 ม.ศ. 5 จากโรงเรียนบุญวัฒนา

พ.ศ. 2527 ศษ.บ. (สาขาการประถมศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2531 กศ.ม. (การประถมศึกษา) จาก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียน
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา
ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ

บทคัดย่อ

ของ

มัลลิกา ภักดิ์มรงค์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

พฤษภาคม 2531

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2531 โรงเรียนวัดโคกทรมทั้งตรงจิตร 7 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กลุ่มควบคุมได้รับการสอนปกติ ใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 9 สัปดาห์ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเองโดยใช้แบบแผน การทดลอง แบบ Nonrandomized Control-Group Pretest-Posttest Design

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. เรื่องที่ใช้ในการทดลองสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา
2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน

และแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทย

3. แผนการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา กับแผนการสอนปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ $t - test$ แบบ Difference Score ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

A COMPARISON OF PRATHOM SUKSA II STUDENTS' READING COMPREHENSION,
WRITING AND LEARNING ATTITUDE TOWARDS THE THAI LANGUAGE USING
CONCENTRATED LANGUAGE ENCOUNTER TEACHING METHOD AND
TRADITIONAL METHOD IN NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

AN ABSTRACT

BY

MANLIGA PAKDEENARONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

November 1988

The purpose of this study was to compare of Prathom Suksa II students' reading comprehension, writing and learning attitude towards the Thai language using Concentrated Language Encounter Teaching method and Traditional method in Nakhon Ratchasima province.

The sample used in this study was 50 Prathom Suksa II students in the second semester of academic year 1988 from Wat Kogpromtangtrongchit Seven School, Amphoe Muang, Nakhon Ratchasima province. This sample was simply randomized and divided into the experimental and control groups with 25 students in each.

The experimental group was taught through the Concentrated Language Encounter teaching method ; whereas the control group was taught through the traditional method. The nine - weeks' experiment was conducted by the researcher through the Nonrandomized Control-Group Pretest - Posttest Design.

The instruments used in this study were as follows.

1. The content used in the Concentrated Language Encounter method.
2. The test of Reading Comprehension, Writing and the Questionnaire of Learning Attitude towards the Thai Language.
3. The lesson plan used in the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method.

The data were statistically analysed by the t - test difference score.

The finding results were as follows.

1. The reading comprehension of the students taught through the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method was significantly different at the .01 level.

2. The writing ability of the students taught through the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method was significantly different at the .05 level.

3. The students' learning attitude towards Thai Language taught through the Concentrated Language Encounter teaching method and the Traditional method was significantly different at the .001 level.